AR! GEN! TI!

NA!

IOAN CHIRILĂ

EDITURA SPORT-TURISM

IOAN CHIRILĂ

AR-GEN-TI-NA!

AR!
GEN!
TI!
NA!

EDITURA
SPORT-TURISM

BUCUREȘTI, 1978

I.

VISUL UNEI NOPȚI DE IARNĂ

București, 27 februarie. Glucoza se prelinge picătură cu picătură... Trebuie să stau nemișcat. Acul trebuie să rămînă înfipt mereu, chiar în momentele de pauză venele nu mai suportă perforări... Aștept să se lumineze. Am fost operat ieri. Mi s-a scos o piatră cît o bilă de golf, inclusiv nervurile. Noaptea mi s-a părut fără sfîrșit. Am izbutit, totuși, să fac un calcul. Pînă la Mundialul din Argentina ar mai fi 94 de zile... „L-am pierdut, desigur". Sentimentul de tristețe crește nu atît pentru faptul că pierd, ca reporter, „pămîntul făgăduinței", ci la gîndul că am ieșit din front.

La opt a venit doctorul Gil. S-a uitat lung pe fișă. Privirea aceea de nepătruns, pe care o poți interpreta în fel și chip. „Cum te simți ?" „Ca sub o piatră de moară". Doctorul a zîmbit rece „Bărbații nu știu să sufere". Cînd să plece, l-am întrebat într-o doară „Credeți că voi fi refăcut după vreo trei luni ?" Nu mi-a răspuns. S-a oprit în fața patului vecin. A privit pansamentul. L-a pipăit. „Dar de ce neapărat peste trei luni ?" „Pentru că, știți... eu... pentru că... începe Mundialul din Argentina". Doctorul Gil s-a răsucit brusc spre patul meu, a întins autoritar brațul drept și s-a răstit spre surori „În cel mult jumătate de oră «Sportul» părăsește Reanimarea și coboară la doi, camera 21". N-am știut ce să cred. „Bine, dar"... Drept răspuns, mi-a întins mîna „Sus ! Sus ! Copăcel !" Am avut senzația că un ferăstrău îmi taie mijlocul în partea dreaptă... Dar fotoliul pe rotile a și apărut, ca într-un spectacol Josefini. „Tovarășe doctor... poate că...". Mi-a tăiat vorba : „Ești vindecat, amice !" „Așa, deodată ?" „Așa, deodată. Numai cei teferi visează Argentina... Hai, nu pierde timpul... Cu cîntec, înainte..."

Escală la Casablanca

7 martie. Mai sînt 80 de zile. Azi e zi de vizită. Prieteni. S-a ivit o variantă. E vorba de oferta unui amic din Constanța. Fost sportiv. Lucrează la *Navrom.* Zice că s-ar putea găsi două locuri pe un pescador românesc. (Cum s-a făcut și pentru reporterii T.V.). Ar fi vreo 20 de zile de la Constanța la Sao Paolo, în Brazilia. De acolo nu mai e mult pînă la Buenos Aires. Colegii rîd. „Prea romantic. Ar fi mai bună varianta cu un ARO. Un ARO nou-nouț, chiar din fabrică, de la Cîmpulung, sub egida «Un ARO străbate lumea». București — Buenos Aires cu un ARO... Alte zîmbete. În fond, totul pare o glumă. Bine, dar atunci ce să spunem de cei doi japonezi care, după ce au traversat Pacificul, au și ajuns la Lima, în Peru, și coboară acum pe versantul de est al Anzilor, peste Bolivia, spre Argentina ?

Ne uităm pe hartă. Măsurăm. Ar fi Timișoara. Belgradul. Veneția. Viraj la stînga, spre Valea Padului, adică spre Milano. *Milan — San Remo,* ca în celebra cursă ciclistă. După care ar veni Coasta de Azur, fără oprire, ca Ulise prin fața sirenelor... Să zicem, apoi, o noapte la Barcelona... Ce-o fi făcînd Cruyff ? Nu mai e timp de Cruyff. Dacă am pleca în zori, am fi spre seară la Gibraltar. O mică transbordare, ca la Vadul Oii, și Tangerul... Postul acela de radio cu muzică frumoasă... Cine trece la volan ? N-are importanță... Ne-ar trebui pneuri de rezervă. Sahara frige. Escală la Casablanca. I-am promis lui Belpheger să fotografiem restaurantul în care negrul acela cînta atît de frumos la pian... În filmul cu Ingrid Bergman. (Dacă aveți 20 de ani, întrebați-l pe tata). Stai, să punem din nou rigla. Ar fi două mii de kilometri pînă la Dakar. Încă două zile, plus serile. (Noaptea e frig). În sfîrșit, vom vedea... Ar fi extraordinar...

9 martie. Am părăsit spitalul. Am ajuns acasă. Găsesc un plic voluminos, din Argentina, cu emblema Mundialului. Îl desfac repede. Hîrtii multe. Abțibilduri de toate felurile. „Gauchito". Un formular lung, cu indigouri, pentru toate meciurile. Trebuie să optăm. Sînt 38 de jocuri. Buenos Aires, Mar del Plata, Cordoba, Rosario, Mendoza. Sînt și distanțele. 1 000 de kilometri pînă la Mendoza, spre poalele Anzilor, 400 de kilometri pînă la Mar del Plata. De fapt,

nici nu știu ce să pun. Normal ar fi să trag două cruciulițe pentru fiecare zi. Una pentru Buenos Aires, alta pentru un alt oraș. S-ar putea veni cu avionul ; între meciul de la prînz și cel din nocturnă ar fi un răgaz de patru ore. Mă stinghерește totuși gîndul că visez la Mendoza sau la Rosario, acum cînd sîntem abia în faza unei călătorii imaginare, undeva, spre Dakar, în țara poetului Leopold Senghor, de unde am avea, pînă la urmă, doar speranța vagă într-un vas-fantomă, un fel de „Pilgrim" din povestea căpitanului de 15 ani, care, din cîte îmi amintesc, tot de la Dakar a plecat... În sfîrșit, să pun niște cruciulițe, n-are importanță unde. Ar fi, în primul rînd, meciurile de la Buenos Aires — e și Italia — Argentina acolo — plus o Mar del Plata pentru Brazilia — Spania și, mai mult ca să mă aflu în treabă, un Rosario, pentru ce s-o ivi in faza a doua, a grupelor semifinale.

Poate că Thor Heyerdahl...

19 martie. Din nou în fața hărții. La secția internațională „Sportul" traversăm Oceanul în gînd, ca într-un papuc zburător. C.A. rîde „Și la Dakar ?" Îi spunem că Atlanticul e cel mai îngust acolo, între Senegal și Recife, în Brazilia : ceva mai mult de două mii de kilometri. „Și vaporul ?" Trebuie să găsim ceva. Poate chiar un pescador românesc. V.B., expert în transportul aerian și maritim, mai oferă o soluție „Poate că Thor Heyerdahl e reperabil prin partea locului" R.V. comentează cu ironie „Aventurile submarinului Dox." Bineînțeles că nu răspundem la provocări, dar parcă, totuși, nu e prea simplu să cobori de la Recife spre Buenos Aires, adică de la numai paralela 8 sud la 35... Cît or fi însemnînd 27 grade latitudine ? Încă vreo 4 000 de kilometri. Și încă cinci zile. Credeți că se adună prea mulți kilometri ? Că o să ne doboare jungla Amazoanelor ? Că e o nebunie ? Poate... Dar ar fi tare frumos...

29 martie. Telefon de la Constanța. Navromul precizează că între Dakar și Recife nu sînt curse regulate. Varianta ARO cade. Păcat. Ne și visam într-o oază, la umbra unui palmier, undeva pe lîngă Casablanca. Rămîne pentru Spania, în '82. O să avem și palmieri, la Cannes, de pildă. Varianta „Pescador" rămîne în picioare. Totul e să facem

rost de timp, 20 de zile *încolo*, 20 *încoace*, plus 30 *acolo*. Ar fi 70. Nu înțeleg, totuși, cum o să fie pe vas. Atîtea zile, sub soarele Tropicelor. Ce bine ar fi să putem lucra. Să turnăm găleți de apă pe covertă. Un pic de mișcare, cu peria de dușumea. Apropo de covertă. Îmi aduc aminte de o poveste a lui Nicolae Covaci, fratele lui Ștefan. A făcut drumul peste Ocean, cu echipa națională, pe transatlanticul „Conte Verde", în 1930. (Covaci a fost singurul nostru fotbalist care a jucat în trei ediții — și încă consecutive — ale turneelor finale Uruguay '30, Italia '34, Franța '38). „Tricolorii" plecaseră de la Genova. Pe drum, au decis să se antreneze pe punte. Din păcate, în cabinele de pe punte se aflau vreo 20 de călugărițe misionare, în drum spre America de Sud. În fața acestui spectacol fotbalistic, domnișoarele în negru au protestat. După multe tratative, patronate de căpitanul vasului, ele au acceptat ca antrenamentele să aibă loc o dată la două zile. O altă condiție prevedea ca băieții să poarte neapărat trening. Fredy Fieraru, cel mai tînăr din lot, pretinde că a surprins-o într-o dimineață pe stareță privind antrenamentul pe gaura cheii...

Avarul cattenaccio

2 aprilie. Mai sînt 60 de zile. Franța — Brazilia 1—0, la Paris ! A marcat Platini, în minutul 87. Un deputat brazilian a prezentat o interpelare în parlament, peste ordinea de zi, pentru a cere demiterea imediată a antrenorului Claudio Coutinho. „Cine este acest domn Coutinho ? — a întrebat parlamentarul. — Să vă spun eu. E un instructor de sport, fost campion de înot. Rușine ! De trei ori rușine. În țara lui Pelé și Garrincha !"

Cine spunea că sportul e un regat de sine stătător, e „artă pentru artă" ? Îmi aduc aminte, acum opt ani, după eliminarea Angliei din „Mundialul" mexican, conservatorul Edward Heath, pe atunci în opoziție, a atacat guvernul laburist al lui Harold Wilson pe tema evoluției slabe a fotbaliștilor din Insulă. A doua zi, în același ziar mexican, a apărut și replica lui Harold Wilson : „Am cercetat lista jucătorilor englezi din Mexic și am constatat că nici unul nu e membru al partidului laburist. Acu-

zația e, deci, neavenită", — a încheiat jovialul Harold Wilson, în cel mai jovial stil Palisser. (Deși, ca să respectăm adevărul istoric, Palisser e liberal de-al lui Gladstone).

5 aprilie. Am primit o scrisoare de la un bătrîn prieten parizian, D. M., omul care se duce în fiecare duminică în Bois de Boulogne ca să asculte mai clar „duminica sportivă" bucureșteană. Îmi scrie că a văzut meciul Brazilia — Franța. „Ții minte, atunci, la Bordeaux ? Meciul România — Franța, în februarie '77... M-am certat cu Ferran și cu Réthaquer (n.r. — din conducerea revistei *France Foot-ball).* Să știi că Franța, dacă o să rateze „Mundialul" din Argentina, asta o să i se datoreze lui Platini. L-au umflat peste măsură. În primul rînd ei doi, pentru că scriu foarte frumos și convingător. Ține minte ce-ți spun : Platini e un fotbalist care joacă 3—4 minute pe meci. E un fel de Dumitrache. Dacă apucă să dea un gol, i se uită totul. Așa a fost și cu Brazilia. Pe Platini l-am făcut mare noi, românii, la Blois. Aici, francezii îi cîntă osanale toată ziua. Am să regret toată viața că ai noștri nu merg în Argentina. S-au speriat de pomană cînd s-au văzut în frunte. Nu sînt de acord că am pierdut calificarea într-un sfert de oră, la Madrid. Am fost și eu în tribună. Ne-am bătut singuri. Dar nu pentru că a lipsit Răducanu. Cred că le-a băgat cineva în cap băieților că spaniolii au toate atu-urile, că argentinienii îi așteaptă cu brațele deschise. De aici și așezarea ciudată, în apărare, un fel de 1—9—1. Am jucat de parcă ar fi fost decis dinainte că Spania, *la madre patria,* trebuie să meargă în Argentina. Știi ceva ? Cred că Dumitru e un fel de Platini".

12 aprilie. Brazilia a învins R.F. Germania, la Hamburg, cu 1—0. Acțiunile lui Coutinho cresc. Mi-a plăcut Dirceu. Rivelino mîngîie mingea frumos, dar joacă fără obligații. Nu ține pe nimeni. O surpriză brazilienii au jucat mai dur decît Schön. Să fie opera instructorului de sport ?

19 aprilie. Suedia — R.F Germania 3—1. Acțiunile lui Coutinho scad. Nordquist, libero-ul suedez, are 36 de ani. Beckenbauer, libero-ul lui Weltmeisterschaft '74, a preferat să se angajeze în trupa lui „Cosmos", care cutreieră

America, precum cîntăreţele din secolul trecut în jurul minelor de aur. A jucat chiar ieri cu o echipă „celebră", *Tusla Rougneck* (sper că am scris ortografic), probabil undeva în Alaska. Acum cîteva luni, în seara aceea fără noimă a meciului nostru cu Iugoslavia, am cinat la „Minerva" cu Cesar Luis Menotti, antrenorul Argentinei, venit special la Bucureşti ca să vadă la ce se poate aştepta. (Fusese şi la Madrid, la 0—2-ul nostru). A fost o seară melancolică. Menotti, foarte delicat, a evitat discuţia despre 4—6. A vorbit doar despre jocul nostru de la Madrid : „Dacă tot ai decis să joci pe o treime de teren, de ce această treime să fie în imediata apropiere a porţii tale ?" Uşor de zis ! Să nu uit vorbele lui Menotti în Argentina. „Apropo — a spus Menotti spre sfîrşitul mesei — cred că veniţi în Argentina". Nu ştiu ce m-a făcut să răspund cu o siguranţă întru nimic justificată : „O, desigur... Jucătorii trec, cronicarii rămîn". A venit apoi vorba despre Beckenbauer, despre Pele, despre Cosmos. „Am jucat cu Pele la Santos. L-am admirat enorm pe Beckenbauer. Probabil că sînt cei mai mari jucători din istoria fotbalului. Dar îl voi stima întotdeauna, ca om, pe Di Stefano". Argentinianul spusese totul...

6 mai. O veste deloc aşteptată Cruyff şi-a anunţat retragerea din fotbal. Care să fie cauza ? La numai 31 de ani. E greu de înţeles. Poate că socrul său, un mare negustor în lumea fotbalului, care deţine un fel de monopol pe piaţa jucătorilor... Alţii vorbesc despre intervenţia voluntară a soţiei, care nu mai admite un cantonament de 40 de zile, cît cere „Mundialul". A mai fost vorba şi de o fotografie „ilegală" Johann, înconjurat de cîteva *girls* în *bikini*, care ar fi provocat mînia tinerei Hera din Olanda.

Ce-ar fi, totuşi, ca Johann Cruyff să-şi fi dat seama că nu mai poate duce ritmul echipei olandeze ?

7 mai. Schön ar vrea să-l aducă pe Beckenbauer în lot. Dar patronii lui Cosmos îşi cunosc meseria. Cer federaţiei vest-germane aproape o treime din preţul transferului. Tratativele sînt complicate. Nici echipa campioană mondială nu vede cu ochi prea buni reintegrarea „căutătorului de aur". Schön renunţă. Poate că e şi el obosit.

Știe foarte bine că în ziua de 25 iunie, cel mai tîrziu, va ieși la pensie. Îi ajunge. „Dar ce facem pînă atunci ?" Echipa nu mai are comandant. Franz privea totul de sus, cu binoclul. Cine să-i ia locul ? Bonhof e prea impulsiv. Vogts e mereu pripit. Cum să faci comandant dintr-un jucător pe care coechipierii l-au numit „fox-terrier", și asta nu numai pentru asemănarea cu cățelul de rasă al durdulliilor fräulein de pe Kőnigsallee sau din Marienplatz ?

10 mai. Liverpool a cîștigat finala Cupei campionilor. A marcat scoțianul Dalglisch (min. 65), cu o fentă demnă de Pele. În echipa Scoției, care se pregătește pentru „Mundial", figurează 15 nume de mare circulație în prima ligă engleză. E greu de imaginat cum cei 15 scoțieni, care abia au încheiat cel mai lung campionat din lume, vor urca, fără vacanță, în avionul pentru Buenos Aires. Ca să nu mai vorbim de Dalglish, de la Liverpool, care, ca și Souness, va pleca direct la aeroport. Cu soția se va întîlni, probabil, în hol. Dar ghetele ? Ah, da, ghetele, care sînt încă pline de noroiul Wembley-ului. Noroc că e vreme de iarnă în Argentina.

11 mai. Polonia — Sochaux 0—1, la Plock. Asta ce-o mai fi însemnînd ?

12 mai. Scoția — Anglia 0—1. Trufia Albionului, care vrea să conteste „Mundialul". În fond, Anglia a pierdut Argentina nu pentru că i-ar fi inferioară Italiei (0—2 la Roma, 2—0 la Londra), ci pentru că a marcat mai puține goluri Finlandei și Luxemburgului. Cu alte cuvinte, avarul *cattenaccio*, sistemul lui 0—0, a fost mai productiv decît risipitoarea „ofensivă fără răgaz, britanică". Ce vrea să spună acest paradox ? Probabil că etichetele în fotbal sînt doar opera noastră, a cronicarilor.

Într-o seară de mai, la Zagreb

În luna asta se împlinește un an de la victoria României asupra Iugoslaviei, la Zagreb. Ce noapte frumoasă ! Echipa s-a întors acasă la numai trei ore după fluierul final. Ca într-un film documentar bine decupat. A

fost lume multă la aeroport. *Argentina era a noastră.* De un singur lucru îmi era teamă de... şansa „tricolorilor" în primul sfert de oră, cînd Katalinski şi Suriak au fost la un pas de 2—0. Pînă la urmă, acest sfert de oră a chomat, în compensaţie, un altul, care a început să bată la Madrid, peste cinci luni, cînd Leal a pornit spre poarta prea liniştitului Cristian. Am citit acum cîteva zile în revista „Mondial" un reportaj despre Katalinski. Joacă încă la Nice, pe Coasta de Azur. Dar nu-i mai merge jocul. E doar umbra fundaşului de fier care a eliminat singur Spania lui Kubala, cu patru ani în urmă, în meciul de baraj pentru Weltmeisterschaft. „Vreau să mă întorc acasă, la Sarajevo. Aici mă simt singur. Nimic nu mai merge. Pentru mine, totul a început să se destrame într-o seară de mai, la Zagreb, cînd am ratat un gol mare şi l-am scăpat apoi pe Dudu Georgescu. Altfel s-ar fi aşezat toate dacă..."

16 mai. Covaci s-a hotărît nu mai pleacă la Buenos Aires. „La ce bun? Ce să învăţ? Acum am nevoie de puţină linişte. Să fac un pic de ordine. Să găsesc firul pierdut. Să vedem de ce am cîştigat la Zagreb, unde aveam şanse puţine, şi de ce am pierdut la Bucureşti, unde aveam toate şansele. La Buenos Aires aş fi doar un subiect de atracţie pentru reporterii T.V. şi Radio. Nu-mi surîde deloc treaba asta".

18 mai. Mai sînt vreo 13 zile. Cel mult. Pluta de papirus a lui Thor Heyerdahl nu mai poate fi interceptată. Pluteşte, împinsă de vîntul alizeelor. Varianta ARO a căzut şi ea. A mai rămas avionul, peste Atlantic.

Salutări lui Hidalgo

26 mai. Vestea cea mare a venit. Ziarul nostru, „Sportul", a văzut că „A treia oară Atlanticul" e o formă de obsesie a doi cronicari. Plecăm!

28 mai. Otopeni. A venit şi Covaci, ca să ne urez drum bun. „E chiar definitiv, *Pişti*?" „Da. Ar trebui să zîmbesc ca la fotograf. Salutări lui Hidalgo. E şi ceva din munca mea în calificarea Franţei. Mie mi-a lipsit din

păcate, un sfert de oră. Drum bun. Lasă, că mai vorbim noi"

... Parisul. Acum un an eram cu echipa, în drum spre Bordeaux. Senzația de singurătate e prezentă. Îmbarcare în autobuz, pentru stația „Invalides". E o după-amiază de duminică, cînd Parisul pare un oraș de provincie. Nimeni nu răspunde la telefon. Găsesc un hotel lîngă stația Porte d'Auteuil. E lîngă Roland Garros. Mîine începe turneul jubiliar a 50-a ediție. Din „Figaro" aflu că Virginia Ruzici a fost în finală la Roma. Deschid televizorul. Roland Garros ! Mari figuri de cîștigători se succed pe generic, ca în prologul telecinematecii noastre. Tresar, revăzîndu-l pe Ilie Năstase. Apoi, un moment de antrenament. Stan Smith. *O, tempora !* Rubrica sport continuă cu fotbalul. *Mult* Platini. Platini cu mama, Platini cu soția. Platini în mijlocul copiilor de pe stradă. Îmi aduc aminte că în ziua nunții lui Platini fotoreporterii s-au cățărat pînă pe spirala care urcă spre balconul predicatorului numai și numai de dragul textului foto „Platini remplit même les eglises" [1]. Ce să mai aștepte acest băiat de 23 de ani căruia Phillippe de Tournon i-a și scris biografia romanțată.

Buenas dias, senor

29 mai. Îi telefonez lui Țiriac. L-am trezit din somn. „Nu face nimic. Da, am cîștigat la dublu. A trebuit să plec la miezul nopții de la München. Hai să ne vedem la zece și jumătate, la Roland Garros, la intrarea jucătorilor..." Urc spre Roland Garros. Pe toate gardurile, un mare afiș al revistei „l'Express", cu portretul imens al lui Villas. La zece și jumătate, nici un minut în plus sau în minus, Ion mă bate pe umăr „Buenas dias, senor", și îmi întinde o invitație : „Cu asta poți rămîne pînă seara, dacă vrei. La ce oră ai avionul ?" Intrăm. Pe aleile de la Roland Garros, Țiriac se simte ca peștele în apă. Dă autografe. Se oprește în fața standului ADIDAS. Ridică 20 de rachete. Se întreține cu Barthes. Se salută cu Cliff Richey, care a și început încălzirea. Aruncă o privire pe Central : „Nu e rău chilianul." (n.a. — Gildenmeister). Comandă mingi pentru antrenamentul care va începe peste o oră. Răspunde unui

[1] Platini umple pînă și bisericile.

reporter spaniol. Se uită pe tablou, ca să vadă cu cine cade Virginia Ruzici. Se oprește instinctiv, ca să audă ce se spune la megafon : „Monsieur Țiriac au téléphone... A la cabine 6". Revine : „A telefonat Romero, de la Buenos Aires". Ne oprim, în sfîrșit, la bar. „Ce zici de Ruzici ?" Țiriac parcă a așteptat întrebarea : „Poate mai mult. Dar irosește numeroase mingi". „Cum adică ?". „Nu joacă procentual. Astăzi sportul nu mai e ce a fost. Fiecare performer e o structură. Cu un backhand de 95% să zicem, cu un forhand de 78%, de pildă, cu un topsin de 36, dacă vrei să ai un joc rentabil, trebuie să renunți la fantezia combinării loviturilor, pentru că atunci media scade. Dacă vrei să ai succes, calculează-ți probabilitățile. Borg e un calculator care nu-și permite nici o abatere. Ai văzut cum îl denumește Judith Elian ? «Iceborg». Villas '77 a fost cam același lucru. Acum, însă, poetul din el... în sfîrșit". „Bine, dar asta-i moartea sportului !" „Acum o sută de ani, tenisul era, cum spunea nu mai știu cine, un dans melancolic la ceaiul de la ora 5. Acum, dacă prinzi un microfon pe pieptul unui jucător, auzi cam ce se aude la barajul de la Porțile de Fier". „De ce ?" „Pentru că în loc de ceai se bea Coca-Cola, și nu oricum ; neapărat în bătaia camerelor de luat vederi. Dacă Borg sau Villas au cîștigat, camera îi caută ; dacă nu, îi așteaptă în mod fatal tenisul de la ora 5". „Fotbalul, totuși, deocamdată". „Și fotbalul a intrat în calculator. Ai să-ți dai seama de asta în Argentina. Am văzut la T.V. meciul de la Hamburg, R.F. Germania — Brazilia. Pentru mine a fost totul clar. Antrenorul brazilian și-a spus «Ne lipsesc faulturile europene. Măriți cu 20 la sută numărul faulturilor»." „Și Năstase ?" „Năstase a fost un moment de derută pentru computer. „Programul" lui Năstase n-a putut fi prins ușor în cartele. Adversarii, furați deseori, uitau să perforeze. Năstase n-a jucat niciodată procentual. Dar pentru că a inventat mereu, mingile lui, chiar cele de 10 la sută, au dat foc tribunelor, pentru că erau mereu noi. Nu văd să se ivească în Argentina un nou Năstase, care să încerce să scoată fotbalul din cartele". „Ce perspective are Ruzici ?" „Dacă își întărește serviciul cu aproximativ 15%, o să joace de la egal la egal cu Evert, cu Navratilova, cu Goolagong". „Tot procente, deci". „Vrînd, nevrînd". Țiriac se uită la ceas : „Și acum, te rog să mă ierți. Drum bun. Dă-i un telefon lui

Romero. E secretarul lui Villas. Scrie numărul. Are biroul în plin centru. Pe Callae, la 846. Dacă ajungi la Mar del Plata, să știi că e orașul lui Villas, așa cum Oneștiul e orașul Nadiei. Nu uita : pronunță Ghijermo Vijas ; dacă pronunți Vijas, ești omul lor. Doi de l se citesc j. Ții minte ? Mi-ai arătat un afiș după Mexic : „Dumitrache se llama Florea". Argentinienii spun „se jama"... Ce păcat de Dumitrache. Putea să se bată cu computerul. Cum s-a bătut și Ilie. Pînă la urmă, însă, matematica e mai tare. Am plecat ! Să știi că eu merg cu Olanda ! Încă ceva : Nu te urca la volan la Buenos Aires. N-au prioritate de dreapta. E ca la Istanbul : care apucă primul. Rareori vezi mașină nelovită. Te las !"

Vacanță la Saint Tropez

... S-a făcut 6. Am întîrziat. Fuga la hotel. E un hotel cu nume celebru, „Poussin", dar scara nu e deloc imperială și valiza se coboară greu. Televizorul ! L-am lăsat aprins. Iarăși Platini ! Iar Roland Garros ! Newcombe suferă în fața lui Fibak. Ultimul buletin de știri : „Echipa Franței a asistat ieri la un meci de antrenament al squadrei azzurra, în compania unei echipe de divizia B, „Italia deportivo", pe „Bombonnera", la Boca Juniors. Italienii au jucat foarte slab. Artemio Franchi, președintele U.E.F.A., prezent la meci, a declarat că meciul a fost lamentabil, că Italia a jucat mai slab decît cu Iugoslavia, la 0—0, dacă așa ceva e posibil. „Singurul jucător coerent și constant a fost Causio, care n-a atins nici o minge în tot cursul celor 90 de minute". Glumeț, signor Franchi. Închid televizorul. Sînt cam necăjit. Eu merg cu Italia !

...Cobor iute în stația *Porte d'Auteuil*. Trebuie să mă grăbesc. Valiza e grea. Pentru o lună. E trecut de 7. În tunelul metroului, lume puțină. Un bărbat înalt, distins, cîntă la flaut melodii preclasice. Îmi amintește puțin de nebunul care traversa Varșovia, cîntînd la ocarină, prin canalul deversor, în filmul „Canalul". Un trecător aruncă o monedă galbenă de 10 sau 20 de franci pe o bucată de postav negru, cu un gest degajat, de jucător care mizează la zaruri. Flautistul continuă să cînte, imperturbabil, pe fondul unui afiș imens, care te invită să-ți petreci vacanța

la Saint Tropez. Pe bucata de postav negru, monezile par o colecție de numismat...

Schimb la stația *La Motte Picquet*. A treia e *Invalides*. Am ajuns. Altă coborîre, la subsol, spre peronul autobuzelor de Orly. E trecut de 8. Sînt singur în autobuz. Nu e nimeni. „Cînd plecăm ?" Șoferul răspunde calm „8 heures et quinze". La 22 e decolarea. Pînă la Orly e mult. Urcă un algerian. Asta mă bucură. Mărește șansele plecării. La exact 8 și 15 șoferul strînge ușile. Sîntem doar trei într-un „Chausson" imens. Algerianul, un bătrînel uscățiv, cu pielea arsă, văzînd eticheta cu „Mundial Prensa" de pe valiză, intră în vorbă : „O să ajungeți și la Rosario ?" „Poate. Nu știu încă. Dar de ce ?" „Dacă o să ajungeți, o să vedeți un jucător mai bun decît Platini". „Cine ?" „Dhiab, un tunisian. Poartă 10 pe spate. Ca și Platini. Joacă vineri cu Mexicul". „Dar Platini o să poarte 14". „În echipa Franței e 10". Șoferul gonește cu mare vîteză. Îl întreb pe algerian : „Cine va cîștiga Mundialul ?" „Nu știu. Și nici nu mă frămîntă. Brazilia, cu sau fără titlu, este și va fi întotdeauna cea mai bună echipă".

... Orly. Un imens *D.C. 10* ne așteaptă. De aici, din holul fără sfîrșit, îți e greu să crezi că acest „vapor" imens ar putea să-și ia vreodată zborul, dar decolarea e ca și imperceptibilă, dacă n-ar fi șocul roților care reintră în burta rechinului.

Particip — pentru a cîta oară ? — la pantomima luptei împotriva rechinilor, în cazul unei prăbușiri a avionului. Fetele mimează „tehnologia", zîmbind pasagerilor. Textul, rostit la megafon, e însoțit de mișcări grațioase, dar efectul psihologic negativ nu poate fi atenuat. La încheierea prezentării îi spun stewardesei „Probabil că urmăriți să ne micșorați, cu orice preț, pofta de mîncare". Îmi răspunde, zîmbind : „Urmărim doar reducerea rației alimentare a rechinilor". Umorul braziliencei (avionul aparține companiei braziliene „Varig") deconectează cîteva fotolii. Încerc o a doua întrebare : „Vă place meseria, domnișoară ?" „Înainte de decolare aș prefera să fiu țesătoare. După aterizare, sînt încîntată de meseria mea". „Și programul ?" „Te obișnuiești. Acum lucrez pînă la Rio de Janeiro. Acolo ne schimbă. Rămînem peste noapte. Zborul continuă spre Santiago, via Buenos Aires. Miine seara avionul se întoarce. Urcăm din nou la Rio, schimbîndu-i pe cei care au

făcut ruta Rio — Santiago — Rio". Deci, o zi la Rio, o noapte pe Atlantic, o zi la Paris, din nou pe Atlantic, iarăși Rio. „Te obișnuiești. Te obișnuiești"... „Ați condus echipa Franței la Buenos Aires ?". „Nu. Francezii s-au dus cu *Concorde*. Gemă mare. Dar, vorba unui coleg de-al nostru, «cine ajunge mai repede, pleacă mai repede»". Felicia rîde și dispare printre fotolii, ca să ne aducă ziarele.

... Să vedem acum, mai întîi, ce fac francezii care au călătorit cu *Concorde*. Gerard Ernault ține jurnalul „cocoșilor Galiei". Italienii și francezii stau în același loc, la Hindu Club, 60 de kilometri de Buenos Aires. Mijlocașul Michel se plînge de camere : sînt prea mici. Reporterul Christian Vella îl întreabă pe Hidalgo : „Nu e oare penibil să vă întîlniți mereu cu italienii în cadrul aceluiași hotel ?" Hidalgo răspunde „Va fi și mai penibil să-i întîlnim 90 de minute, în cadrul aceluiași teren, la Mar del Plata, vineri 2 iunie".

Comentatorii italieni, mai puțin susceptibili, au realizat, pentru Italia, o premieră T.V. de mare efect. Platini și Paolo Rossi în fața „camerelor". „Reporterul" Rossi a pus întrebări care i-au surprins pînă și pe exigenții comentatori italieni. Platini a răspuns... italienește, pentru că știe limba. Cum de a ajuns la Nancy acest fost italian despre care se spune că în '79 va juca la Inter ?

La revedere, Herr Happel

Ce se întîmplă în celelalte grupe ?

Scoțienii au sosit vineri 26 și au liber complet pînă luni. Mare figură acest antrenor Ally McLeod, poreclit Muhammad Ali, pentru declarațiile sale întotdeauna teribiliste.

... Van Hanegem n-a venit în Argentina, deși era în lotul de 22. Înainte de plecarea spre Buenos Aires, antrenorul Happel i-a spus : „Ești în lot, bineînțeles, dar nu garantez că vei fi titular". La care Van Hanegem s-a ridicat și a spus : „Aufwiedersehen, herr Happel". Acest mîndru refuz confirmă, de fapt, forța echipei olandeze.

... Schön e circumspect, ca întotdeauna „Va fi foarte greu să ajungem printre primii patru. Dacă se va întîmpla să fie așa, înseamnă că vom fi reușit o bună performanță".

Dar despre toate acestea vom mai avea, desigur, prilejul să vorbim. Deocamdată, să ne legăm centurile. Se

apropie Lisabona. „Vaporul" coboară treptat. Vom face o escală de o oră... Am fost la Lisabona, acum 10 ani, cu echipa noastră națională. Era primul nostru joc pentru Mexic. Un joc pierdut cu 0—3. Dar a fost o foarte frumoasă înfrîngere. O înfrîngere binevenită, cum rareori se întîmplă, care a dat uitării o echipă și a făcut să se ivească alta. Mai erau doar 30 de zile pînă la noaptea de pe Wembley...

Încerc să găsesc prin hublou statuia aceea imensă de pe malul Atlanticului. Statuia navigatorilor. Acum 10 ani ploua în rafale pe țărmul Lisabonei. Stropii grei loveau în grupul imens al mateloților necunoscuți, un fel de grup Laokoon, care se eliberează de odgoanele malului, scrutînd un orizont invizibil din pricina ploii. Acum, în avion, înainte de plecare, la gîndul că urmează traversarea, încerci un tulbure sentiment de neliniște. Atunci, în fața statuii mateloților lui Columb sau Magellan, am simțit o ciudată atracție spre pîcla din zare. Aș fi urcat bucuros chiar și pe o goeletă cu pînze. Dar au trecut, de atunci, 10 ani...

Rio de Janeiro

30 mai, pentru că a trecut un ceas după miezul nopții. Plecăm. Urmează Rio, fără escală. Ne așteaptă un drum de aproape 10 ore. Vaporul plutitor se agită. Stewardesele mișună cu febrilitate. E un amestec de grabă profesională și nervozitate omenească. Sulurile albe ale ecranelor cad. Începe filmul. Dar e un film vechi : „Dantelăreasa". Să luăm, deci, o cască, pentru radio. Emite D.C. 10. Sînt 12 canale, reglabile cu un mic rotor fixat pe mînerul din dreapta al fotoliului. Cu 50 de ani în urmă, Lindbergh traversa Atlanticul în premieră, pe un biplan fragil, ascultîndu-și doar motanul care îi torcea în poală...

Felicia a adus pături și pernuțe. „Vaporul" se pregătește de culcare. Canalele lovesc timpanele cu muzică de jazz. Nesfîrșite variațiuni pe tema „Delirium tremens". Surpriză canalul 12 transmite muzică simfonică. O caldă voce de crainic îl recomandă pe Georg Telleman. Sonată pentru flaut și clavecin. Electronica sfîrșitului nostru de secol a reușit miracolul : zgomotul reactoarelor — anulat de sunetul delicat al flautului.

Cît o fi ora ? Nu mai știe nimeni. Acasă e două noaptea. La Buenos Aires e încă „ieri", ora 21,00. Aici, cine știe ? Jos e oceanul, tăiat de linia abstractă a meridianului. Care meridian ? Poate meridianul insulei Sfînta Elena, pierdută undeva sub botul gros al Africii. Cred că e miezul nopții la Sfînta Elena... „Vaporul" doarme. Din cînd în cînd, o luminiță se aprinde. Felicia ne roagă să tragem jaluzeaua hubloului. Nu înțelegem motivul. Aș fi preferat să caut Crucea sudului, pentru că se apropie Ecuadorul. Eugen Barbu, care șade în dreapta, lîngă hublou, citește mereu. A renunțat la Mircea Horia Simionescu, l-a luat pe Petru Comarnescu. Are casca la urechi. Nu mă aude. Mă apropii de pagină. „Privelişti americane". Pe fondul sonatei pentru flaut și clavecin. Felicia revine grăbită „Vă rugăm să vă legați centurile. Ne așteaptă o zonă de turbulență. Pe ecranul din față apare fatidicul „Fasten belts", legați-vă centurile." Sonata pentru flaut și clavecin nu știe ce înseamnă asta...

Kempes, Bertoni, Passarella...

... Vreau să mă ridic, să beau ceva. Încerc să trec spre micul bar. Renunț. Pe culoarul rezervat trecerilor, trei copii negri dorm în coșulețe, la picioarele mamelor lor. Intreg avionul doarme. Probabil că dorm și piloții : e greu să-ți închipui că în programul cibernetic al zborului nu e prevăzută și o astfel de posibilitate... Dar a venit momentul să lucrez puțin. Caut în vraful de ziare. Găsesc un *France Foot-ball.* Revista cu avancronică. Sînt prezentate cele 16 echipe. Ca întotdeauna, francezii se pricep să aleagă titlurile. Iar vechea lor pasiune pentru caii de curse îi obligă să dea și cotele favoriților în acest Mundial. Nu sînteți curioși ? Cu ocazia asta, ne-am reamînti și cele patru grupe. Așadar,

Grupa I

ARGENTINA și rolul imens al publicului. Cotă de calificare pentru turul II 80%. Antrenor : Menotti — 39 de ani. Deziderat : *„Victoria pe care o așteaptă un popor întreg".* Jucători cheie : Kempes, Bertoni, Passarella.

ITALIA, un cattenaccio mai suplu. Cotă 40%. Antrenor : Bearzot — 52 de ani. *„Sper să ajungem în turul II și să*

ne clasăm în primii patru" Jucători cheie Bettega, Antognoni, Tardelli.

UNGARIA, o anume reînnoire. Cotă : 40%. Antrenor : Baroti — 63 de ani. „*Să trecem de turul I*". Jucători cheie : Törőcsik, Nyilasi, Varadi.

FRANȚA sau încrederea regăsită. Cotă : 40%. Antrenor : Hidalgo — 44 de ani. „*Să trecem de turul I, după care totul este posibil*". Jucători cheie : Platini, Trésor, Guillou.

Observații ? 1) Cota prea mare acordată Argentinei. (Sau e un mod de a sublinia avantajul terenului ?) 2) Absența lui Causio. 3) Să-i adăugăm, din proprie inițiativă, un 10% Italiei, din surplusul Argentinei. (Chiar dacă acest adaos este superfluu, dv. fiind convinși, desigur, că acest jurnal se rebate la mașină după terminarea Mundialului).

Grupa II

R.F. GERMANIA sau șarpele îndoielii. Cotă 90%, în ciuda îndoielii. Antrenor Schön — 60 de ani. „*Vreau să ajungem în primii patru și să cîștigăm, eventual, titlul*". Jucători cheie Bonhof, Vogts, Sepp Maier. Deci, resturile Marii Armade. Asta spune, de asemenea, totul...

POLONIA, flori de toamnă. Titlul cel mai sugestiv. Cota : 75%. Antrenor : Gmoch — 39 de ani. „*Să păstrăm prestigiul anului 1974*". Jucători cheie : Deyna, Lato, Lubanski.

MEXIC — pașaport pentru cei tineri. Cota : 20%. „*Să batem Polonia și să jucăm în turul II*". Antrenor : Roca — 47 de ani. Jucători cheie : Cuellar, Rangel și mezinul Sanchez, care nu are încă 20 de ani.

TUNISIA — croială europeană. Cota 15%. Antrenor : Chetali — 43 de ani. „*Să depășim cea mai bună performanță africană*". Jucători cheie Temine, Tarak, Kaabi. „Unde este Dhiab ?"

Cote firești. Perechea R.F. Germania—Polonia, cu 165 de puncte din 200, nu face decît să confirme ideea că aceste două echipe europene au rezervate locurile pentru semifinale, ceea ce pare a fi de neînțeles într-un turneu final. (Cineva avea să spună mai tîrziu că R.F. Germania și Polonia s-au calificat în turul II la *goalhavelange*, președintele F.I.F.A. fiind cel care a menținut formula.)

Grupa III

BRAZILIA, moștenire dificilă. Cota 80%. Antrenor : Coutinho — 40 de ani. „*Vreau să conduc Brazilia la cel*

de-al patrulea titlu". Jucători cheie : Rivelino, Zico, Cerezo.
SPANIA, un blindaj întărit. Cota : 60%. Antrenor : Kubala — 50 de ani. *„Să trecem de primul tur și să ajungem în primii patru"*. Jucători cheie : Pirri, Juanito, Leal.
SUEDIA, eterna reînviere. Cota : 30%. Antrenor Eriksson 56 de ani. *„Să ne calificăm pentru turul II, împreună cu Brazilia"*. Jucători cheie : Linderoth, Hellström, Edström.
AUSTRIA, să uităm noaptea. (Sau, o sugestie de titlu în stil franțuzesc „O atît de lungă absență"). Cotă 30%. Antrenor Sennekovitch — 44 de ani. *„Să jucăm în turul II, în dauna Spaniei și Suediei"*. Jucători cheie Krankl, Prohaszka, Pezzey.

Sîntem, în general, de acord. Poate că Brazilia are o cotă prea mare. Austria — prea mică. Krankl este golgeterul Europei. Austria a eliminat R.D. Germană.

Grupa IV

OLANDA, sau siguranța celor puternici. Cotă 95%. Antrenor : Happel — 55 de ani. *„Vrem să cîștigăm Mundialul"* Jucători cheie Rensenbrink, Krol, Neeskens.
SCOȚIA, sau dorul de revanșă. Cotă 80%. Antrenor : McLeod — 45 de ani. *„Vrem să cîștigăm titlul, deoarece locul II nu ne interesează deloc"* Jucători cheie Dalglish, Don Masson, McQueen.
PERU, au cuvîntul bătrînii. Cotă : 15%. Antrenor : Calderon — 46 de ani. *„Vrem să producem cea mai mare surpriză posibilă"*. Jucători cheie : Cubillas, Sotil, Chumpitaz.
IRAN, strapontina gloriei. Cotă 10%. Antrenor Mohadjerani — 40 de ani. *„Vrem să ne calificăm în turul II, în dauna Scoției"* Jucători cheie Parvin, Ghassimpour, Kazerani.

După cum vedeți, în această grupă, antrenorul Scoției își face numărul, refuzînd locul II.

...Deci, două grupe ca și jucate (2 + 4), alte două „pe viață și pe moarte". Trebuie să admitem că formula este cel puțin ciudată. În fond, de ce nu s-a procedat *altfel* ? Ar fi existat nenumărate variante mai bune. De ce în locul capilor de serie, care au stîrnit discuții, nu s-a recurs la principiul ultimului în serie *Peru, Tunisia, Mexic, Iran.* În timp ce pentru alegerea capilor valorici a trebuit să se

recurgă la detaşări artificiale, într-un grup de 10 echipe egale, nici una din echipele mai puţin cotate — cele de mai sus — nu au mai mult de 20%. Aşadar, patru capi de serie minori, plus tragerea la sorţi „din căciulă", fără premise şi drepturi cîştigate... Şi-acum, pentru că avem puţin timp, vă propun să facem şi nişte bileţele. Să le împăturim şi să tragem primele trei echipe pentru Peru, trei pentru Tunisia etc. etc. Ce v-a ieşit ? Tragerea subsemnatului este următoarea

Grupa I	*Grupa II*	*Grupa III*	*Grupa IV*
Peru	Tunisia	Mexic	Iran
Brazilia	Polonia	Olanda	R. F. Germania
Franţa	Suedia	Spania	Italia
Austria	Argentina	Ungaria	Scoţia

Vă rog să recunoaşteţi că ar fi mult mai echitabil. Nu e nevoie să facem eforturi pentru a ne da seama că grupele sînt mai echilibrate. Şi a fost — să nu uităm — un simplu joc de bileţele, într-un avion somnolent, la ora trei noaptea (ora de acasă, bineînţeles). De fapt, nici nu mai ştim cît avem de zburat pînă la Rio. Şi e foarte bine. Cele mai liniştite momente în avion sînt cele în care ai impresia că „vaporul" stă pe loc, undeva, pe un aeroport de escală. Mai e şi Pablo Casals (Eugen Barbu îmi face semn să pun casca la urechi), care cîntă o sonată pentru violoncel şi pian, ceea ce te face să uiţi încă o dată că te afli la 11 000 de metri deasupra Oceanului Atlantic.

...Rio de Janeiro. Ceasul aeroportului arată 8 dimineaţa. (Acasă e trecut de amiază.) Nori graşi, negri, plutesc deasupra golfului din Rio. Muntele de zahăr se sustrage privirilor. Lipsesc, surprinzător, culorile. Se respiră greu. Umezeala e foarte mare. Aşteptăm. A trecut aproape o oră. Facem joncţiunea cu Cristian Ţopescu, venit prin Frankfurt. Ne spune rezultatele etapei de duminică. Discutăm despre şansele ieşenilor. E cam neplăcut gîndul că în drum spre campionatul mondial lucrul cel mai important este de a şti dacă Beldeanu şi compania au sau nu vreun motiv să bată Constanţa la Craiova, dar asta e situaţia. Probabil că din acest motiv (sau şi din acest motiv), „tricolorii" nu sînt acum la Buenos Aires sau la Mar del Plata.

II.

BUENOS AIRES

...Buenos Aires ! Am ajuns. Întreg avionul aplaudă. E frig. Termometrul indică 4 grade. La două ore de aici, la Rio, nu puteai respira. Ni se spune că astăzi e cea mai joasă temperatură din acest an. Fete frumoase ne oferă insigne cu emblema „Mundialului" În partea de jos a insignei descoperim binecunoscutele litere roşii Coca-Cola. Cel mai productiv suc de plante din istoria omenirii e necruţător cînd e vorba de reclamă. Aeroportul e în refacere. Vîntul suflă prin zidurile netencuite.

...Ne îndreptăm spre centrul cultural San Martin, pe strada Sarmiento. O coadă lungă, de aproximativ 300 de persoane, aşteaptă să obţină cartea de acreditare. O surpriză cam neplăcută, după 14 ore de zbor. Facem comparaţii. La Ciudad de Mexico, în 1970, operaţiunea a durat 10 minute. La Frankfurt, în 1974, doar minutul în care robotul a făcut fotografia color. Avansăm greu. Se întunecă. E abia 6, dar e iarnă. Doar două ghişee eliberează cartea de acreditare şi biletele pentru primul tur. Grupul, obosit, se agită, devenind zgomotos. Apare directorul centrului de presă. Un canadian îl întreabă pe un ton calm „Hallo, *chief*, sînteţi ziarist ?" Surprins, directorul răspunde afirmativ. Canadianul insistă : „Nu se vede !" Directorul păleşte : „Cum adică ? !" Canadianul, o namilă de om, continuă impasibil : „Dacă aţi fi ziarist, aţi înţelege că nu-i uşor să te pregăteşti de scris după 15—20 de ore de zbor, plus coada pe care domnia voastră ne-o oferiţi în loc de wellcome". Directorul devine mînios „Şi ce vrei să fac ?" Canadianul rîde, privind oarecum provocator grupul „Să pui încă două fete la ghişeu. Adică să descoperi America !" Directorul pleacă furios, fără să răspundă, dar în mai puţin de cinci minute alte două ghişee se deschid. Grupul care se micşorează văzînd cu ochii scandează vesel „Ca-na-da !

Ca-na-da !" Canadianul, plin de sine, primind aplauzele cu brațele sus, se numește George Young și reprezintă un post de radio din Toronto.

Cine este Paolo Rossi ?

...În sfîrșit, sîntem acreditați. Cu alte cuvinte, avem dreptul să intrăm, între altele, în sala de presă. În față ușii, fete foarte tinere ne verifică discret identitatea, confruntînd fotografia proaspăt făcută cu originalul cam răvășit după noaptea foarte lungă petrecută deasupra Atlanticului.

Iată și sala cea mare. Și zumzetul atît de plăcut al mașinilor de scris „Olympia", nou-nouțe. Sînt vreo 500. Cronicarii lucrează, concentrați. Unii stau cu degetele arătătoare în poziție de așteptare, ca păsările de pradă, deasupra claviaturii, gata de atac, dar ezită. Picioarele trepidează ca la șahiștii în criză de timp. *Prensa,* cum spun argentinienii, e divizată. În acest moment lucrează în primul rînd cronicarii din stînga meridianului Greenwich. Ceilalți, printre care și noi, vor bate „grosul" mîine dimineață, deoarece acum e miezul nopții acasă și sîntem în faza calandrelor, cînd cartonul ia forma plumbului și coboară spre mașini. Cel mai puțin grăbit e George Young, insurgentul, care nu are probleme de telex. Va mai sta vreo două ore — ne spune — pînă va vorbi în direct, pentru Toronto. Acum e în faza documentării. Răsfoiește ziarele, cu gesturi plictisite, înconjură cu cercuri pasajele care îl interesează, întreabă de una, de alta...

Cei mai volubili sînt, ca întotdeauna, italienii. Și-au isprăvit articolele și stau la taifas, ca în fața cafenelelor siciliene. La ordinea zilei, victoria obținută de ei asupra antrenorului Bearzot. „Bătrînul" voia să înceapă cu Graziani „vîrf" („Catastrofa" — observă Ezio di Cesari), dar cronicarii au organizat imediat un referendum. Din cei 30 care și-au depus buletinele, 28 l-au cerut pe Paolo Rossi. („Ce importanță are că e de la Lanerossi ? Și juventistul Bettega îl preferă pe Paolino"). Bearzot a cedat, astfel că Rossi va juca împotriva Franței.

Dar cine e, la urma urmelor, Rossi ? Victor Sinet, corsicanul de la l'Équipe, care stă mai mult în grupul ita-

lemilor decît în cel al colegilor săi francezi („sînt mai aproape de Sardinia sau de Roma decît de Strasbourg"), încearcă să-mi explice „Rossi e toată nebunia fotbalului italian. Lanerossi Vicenza a plătit cinci miliarde de lire ca să-l poată reține. Cifra e fantastică. Un delir. Mai ales că cluburile italiene nu stau deloc pe roze. Chiar și cele mai mari. În semn de protest, Franco Carraro, președintele Ligii profesioniste, a demisionat. Știi cît înseamnă 5 miliarde de lire ? De trei ori transferul lui Cruyff de la Ajax la Barcelona. Paolo n-a împlinit încă 22 de ani. A fost juniorul lui Juventus. Dar a avut ghinion. La 17 ani a făcut o primă operație de menisc. La 18 — pe a doua. I s-a pus și un menisc de plastic. Atunci a fost împrumutat lui Como. A stat un an. Era un fel de invalid. Como n-a avut ce face cu el și l-a cedat la Vicenza, în Divizia B, fără să ia un ban. A scăpat de piatra din casă. De fapt, dădea... nimic. Și Rossi a început să joace. În chiar primul an, Lanerossi a ajuns în A. Atunci Paolo și-a dat complet drumul. Rossi de la Lanerossi a devenit golgeterul Italiei — *capocanonniere* — cu 23 de goluri, o cifră ca pe vremea lui Piola. Acum vine nebunia. Juventus, care și-a păstrat dreptul de coproprietate cu Lanerossi asupra lui Paolo, a oferit 450 milioane de lire pentru a rămîne singur stăpîn. Atunci a intervenit Farina, președintele lui Lanerossi. A făcut o criză de orgoliu și a pus jos cele cinci miliarde, ca să nu mai existe discuții : „Am vîndut de pomană atîția jucători tineri, încît... Pentru Rossi, însă, veto !" Și Juventus, cel mai mare club al peninsulei, a rămas uluit, cedînd.

Ce mult costă un impuls !

...Mașina de imprimat Xerox lucrează din plin. Fetele adiuc mereu ultimele noutăți pe buletine. Totul vine în șase limbi spaniolă, portugheză, engleză, italiană, germană, franceză. Mîine se anunță o conferință de presă la cantonamentul austriac, 60 de kilometri de Buenos Aires, adică la Moreno. Autobuzul e anunțat pentru 8,30. Mă gîndesc că ar trebui să scriu 30 de rînduri chiar acum... E plăcut să lucrezi direct la telex. Clapa e mai moale decît la mașina de scris. Dar n-ai voie să greșești. Recti-

ficarea înseamnă încă un rînd de impulsuri. Şi impulsurile costă. La telex se plătesc şi pauzele, deoarece clapa apăsată la Buenos Aires ridică pîrghia la Bucureşti... A mai venit o foaie de la Xerox. Iată un buletin interesant. Golurile marcate în turneele finale. Le mai ţineţi minte ? Hai să ne documentăm împreună

1930 — 70 (în 18 meciuri) media : 3,88
1934 — 70 (în 17 meciuri) media 4,11
1938 — 84 (în 18 meciuri) media 4,66
1950 — 88 (în 22 meciuri) media 4,00
1954 — 140 (în 26 meciuri) media : 5,38
1958 — 126 (în 35 meciuri) media 3,60
1962 — 89 (în 32 meciuri) media 2,78
1966 — 89 (în 32 meciuri) media 2,78
1970 — 95 (în 32 meciuri) media 2,96
1974 — 97 (în 38 meciuri) media 2,55

Un tabel de două ori interesant. Şi un paradox. Cea mai spectaculoasă scădere, de la 5,38 la 3,60, între Berna şi Stockholm, vizează conştiinţa Braziliei, marea campioană a atacului, în anul apariţiei lui Pele ! Atunci, în 1958, Brazilia l-a retras pe halful Orlando lîngă stoperul Bellini. Vă mai amintiţi echipa ? Gilmar — Djalma Santos, Bellini, Orlando, Nilton Santos — Zito, Didi — Garrincha, Vava, Pele, Zagallo. De fapt, Zagallo juca half, dar europenii şi-au dat seama de asta abia după vreo patru ani, după ce şi-au strangulat mijlocul cu numai doi oameni...

Între Benetti şi Platini

Jacques Ferran, care tocmai s-a ridicat de la masa de scris, îmi arată „son papier", adică articolul abia terminat. (Nimeni nu rezistă plăcerii de a fi citit în avanpremieră). Ferran a scris o avancronică a „Mundialului". În mod firesc, în prim plan se află Franţa, care întîlneşte vineri (azi e încă marţi, 30 mai) Italia. Mă opresc asupra unui pasaj : „Echipa Franţei abordează această competiţie mondială la capătul celei mai strălucite serii din istoria sa. Ea a căpătat de mai mulţi ani un calm olimpian, o hotărîre deosebită şi are resurse fizice, morale şi tehnice care-i permit să nu mai sufere prea mult în întîl-

nirile pe care le dispută. În fiecare joc ea demonstrează ceva, găsește întotdeauna o paradă, o replică. De ce ar pierde subit aceste calități ? De ce ar uita subit ceea ce a învățat pe parcursul mai multor jocuri ? Noi nu-i cerem echipei Franței să cîștige Cupa Mondială — ar fi o absurditate — noi nu-i cerem nici măcar să fie la Buenos Aires la 24 sau la 25 iunie. Credem însă că ea este capabilă să pună la încercare pe oricine, să nu treacă neobservată, indiferent dacă joacă împotriva Italiei, Argentinei sau Ungariei. Michel Hidalgo, ca și noi, socotește că ar trebui să se producă un cutremur de pămînt pentru a împiedica astăzi calificarea Argentinei. Dar mai rămîne un loc, pe care-l revendică în mod egal italienii, francezii și ungurii. A obține acest loc ar fi o mare performanță. Franța, care a redescoperit fotbalul și care îl explorează cu o pasiune și cu o vehemență de care ne temem uneori, trebuie să accepte ideea că nu poți cîștiga întotdeauna. Fotbalul se va instala cu adevărat la noi abia după ce vom accepta ideea eșecului".

Di Cesari mă vede citind. Zîmbește. Italienii se tachinează în general cu francezii. „Tot n-aveți nici o șansă contra Italiei". Ferran îl privește intrigat : „De ce ești atît de sigur ?" „Pentru că n-ați cîștigat niciodată, din 1920, în fața Italiei."

Ați văzut și dv., pasajul lui Ferran e frumos scris, dar, pînă la urmă, nu reușim să aflăm ce-i cu Franța. Pe de o parte ni se spune că echipa lui Platini are un moment unic în istoria sa. Apoi intervine brusc surdina : o eventuală calificare în turul II ar fi o mare performanță. Între timp am aflat de la Di Cesari un fapt concret : Franța n-a învins Italia de aproape 60 de ani. Deci, aceasta ar fi obstacolul psihic de trecut și, mai ales, de explicat. Dar, printr-o cristiană mai elegantă decît un „parcurs" Ingemar Stenmark, Ferran ne spune că Franța — *exact* Franța care n-a cîștigat de aproape 60 de ani în fața Italiei — ar trebui să învețe să piardă, pentru că numai atunci fotbalul francez va putea merge cu adevărat înainte. În sfîrșit... Cam aceasta este, de fapt, diferența de stil dintre cronicarii francezi și cei italieni. Francezii construiesc în abstract. Italienii au întotdeauna repere concrete. O cifră, o coincidență, un nume. Italianul e mai tranșant. Francezul face slalomuri printre variante, atingînd toate porțile,

fără să doboare vreuna. Ca și în joc, dealtfel. Diferența este ca de la Benetti la Platini. Forța și abilitatea. Vom vedea vineri, de la Mar del Plata, pe ecranul color instalat în sala F (Va trebui să găsim tichete, pentru că locurile sînt limitate).

31 mai, pentru că iarăși e trecut de miezul nopții. Somnul nu vine, în ciuda oboselii. Fetele de la standul de reclamă „Café do Brasil, café del Mundial" ne-au oferit prea multe cești... Ieșim în grup. Miguel Vidal de la „AS" din Madrid spune că Jacek Gmoch, succesorul lui Gorski, după ce s-a certat cu cronicarii în primele zile, a revenit la sentimente mai bune cu o ușurință demnă de... Juanito. Dar că a rămas tot un copil teribil, declarînd „Pe mine nu mă interesează jocul. Mă interesează rezultatul" Să spui asta în Argentina ?! Da, hotărît lucru, Kazimierz Gorski era, cum spune John Freeman de la Reuter, un *gentleman*.

„Ziua cînd visul devine realitate"

E destul de frig. Un mare panou electric, instalat în vîrful unui building, pe strada Carlos Pellegrini, marchează ora și temperatura. E trecut de unu. Sînt 6 grade plus. O ploaie deasă plutește deasupra orașului. Înseamnă că vîntul bate dinspre estuarul La Plata. Vîrful obeliscului de la încrucișarea 9 Julio—Corrientes, acest Tour Eiffel argentinian, nu se mai zărește. E o noapte liniștită. Nu am impresia că mă aflu într-un oraș care va suna mîine ora Mundialului. Poate pentru că, întotdeauna, Mundialul se asociază cu căldura verii și cu amintirea Mexicului.

Aștept autobuzul 105. „Ciento cerro cinco". (Stau la vreo 20 de minute de centru, pe o stradă fără sfîrșit Diaz Velez, la 5516.) Șoferii opresc la cerere. Străzile sînt pline, în ciuda orei tîrzii, dar atmosfera Mundialului se lasă așteptată. Deși mîine e „ziua în care visul devine realitate", cum scria astăzi în „La Nacion". Acum 48 de ani, dincolo de estuar, la Montevideo, Argentina a jucat prima și ultima ei finală într-un campionat mondial, cu Uruguay, pierzînd cu 2—4. Conducătorul expediției românești la prima ediție a Mundialului, Octav Luchide,

spunea încă acum un an că finala de la Montevideo a fost cel mai frumos şi mai rapid joc de fotbal la care a asistat vreodată, deşi s-au schimbat atîtea (e adevărat) mai ales în zona cifrelor şi literelor, în materie de tactică. De atunci, pe parcursul a cinci decenii, Argentina a devenit celebră prin jocul ei lent, cu ornamente de virtuozitate calmă, duse pînă la exces...

Am ajuns. Deschid aparatul de radio. *„Transmite* Buenos Aires". Vocea crainicei rosteşte clar cuvîntul „transmite", ca la radio Bucureşti. Acasă e aproape 7 dimineaţa...

Pachetul de Kent

...Mergem la Moreno, să-i vedem pe austrieci. Drumul e lung. Mult beton la ieşirea din Buenos Aires. Şosele suspendate, blocuri în construcţie. Apoi, obişnuitele suburbii (care te fac să uiţi că ai fost într-un mare oraş), dominate de panourile cu Coca-Cola, Fanta, Benzina Esso, adică „tigrul ascuns în motorul dv.", şi multe alte subiecte de reclamă. Deasupra unei căsuţe, se înalţă un imens panou metalic — vreo 7—8 metri înălţime — reprezentînd un pachet de „Kent", cu două ţigări proiectate în afară, ca două coşuri de pachebot. Căsuţa suportă destul de greu pachetul de „Kent"... Pe ultimii kilometri, cînd şoseaua scapă din autostradă, e parcă mai mult aer. Iarba e verde, în ciuda iernii. Drumul seamănă cu partea dinspre Siliştea Snagovului, care duce spre baza sportivă, unde ne-am întîlnit de atîtea ori cu echipa noastră naţională....

Austriecii sînt pe gazon. Se joacă, în aşteptarea antrenorilor. Sînt constituiţi în grupuri. Se pasează în cerc. Încercările de intercepţie ale celui din mijloc sînt însoţite de hohotele celor de pe perimetru. Iată-l şi pe Sennekovitch. E încruntat. Nu prea seamănă cu vesela sa echipă. Îl căutăm pe Krankl. Iată-l şi pe golgeterul Europei. Un flăcău înalt, cu spatele lat, uşor adus, ca de boxer în gardă. De la primele mişcări se vede că baza e piciorul stîng. Îi place driblingul. Relaxarea se poate citi pe chipul lui, deşi meciul cu Spania e numai peste două zile. Krankl e nebărbierit cam de multişor. Vechea „specialitate" a fot-

baliştilor... Începe antrenamentul. Conduce secundul. 22 de jucători, cu 22 de mingi. Deşi e un antrenament fizic, mai mult o înviorare, nici un jucător nu se desparte vreo clipă de minge. Mai mult, programul se încheie cu numere de jonglerie, aparent fără nici o legătură cu jocul, „dar trebuie să simţi mereu mingea", cum spune Sennekovitch.

Anunţata conferinţă de presă are două reprize. Prima e rezervată cronicarilor austrieci. A doua — celor străini. Brian Glanville comentează, şoptind „Cred că normal ar fi fost invers". Reuşim, totuşi, să pătrundem în holul conferinţei austriece. Nimic interesant. Cronicarii „ziarelor de dimineaţă" pun întrebări de rutină. Culoarea tricourilor, dacă există cineva accidentat... De fapt, ei ştiu totul despre echipă. Sennekovitch ştie şi el că „presarii" cam ştiu totul. Repriza austriacă durează puţin. Toată lumea e grăbită. Vienezii ştiu că li se va oferi un cocktail. Începe repriza pentru „restul lumii". O întrebare banală — „ce spuneţi că se va întîmpla în jocul cu Spania ?" — primeşte un răspuns interesant : „Într-un campionat mondial, primul meci e totul. Ai cîştigat ? Mergi înainte. Ai pierdut ? Poţi să-ţi faci valizele, deoarece ai să joci numai alte două jocuri. Sigur că nu e cazul în grupele II şi IV, unde Schön sau Happel pot să-şi permită liniştiţi luxul să piardă primul joc. În grupa noastră, în schimb, ca şi în cea a Italiei, dacă ai făcut un joc egal, începi să umbli pe sîrmă. Dacă ai pierdut, adio. Iată de ce vom juca la cîştig, indiferent de raportul de forţe care va apărea pe teren". Şi Sennekovitch, care seamănă uimitor cu actorul nostru Dorin Dron, se ridică, oarecum plin de sine, adică săltîndu-şi cureaua, semn că nu mai are timp de *palabras*.

Ieşim. Cronicarii austrieci s-au „topit" spre vila austriacă. Îl prindem, în compensaţie, pe Krankl, care tocmai revine de pe teren, jucînd mingea în vîrful degetului. E încercuit imediat. Zîmbeşte stingherit. Face semn cu ambele mîini : e la dispoziţie. Se scuză pentru faptul că e în picioarele goale, dar „în fotbal, lucrul cel mai frumos e să dai gol şi să umbli în iarbă, după antrenament, în picioarele goale". Conferinţa de presă Krankl se declanşează imediat. „Cum ţi se pare Mundialul ?" „Deocamdată e frumos. De poimîine, însă... Mie o să-mi fie cel mai greu. Fiind foarte neinspirat cu cîştigarea titlului de

golgeter al Europei, o să am mereu • pază dublă. Probabil că ar fi trebuit să fac şi ceva haltere". „De ce ?" „Ca să pot cără cîte doi în spate". „Se aude că vei juca în Spania, la toamnă". „Aud şi eu, dar nu ştiu nimic sigur. Mi-a venit ceva la ureche, în legătură cu Valencia. Dar acolo joacă Kempes. Cred că depinde de ce • să fac poimîine împotriva Spaniei". Şi Krankl porneşte agale, printr-un tunel umbros, spre vilă. E fulgerat de blitzurile numeroşilor fotoreporteri, care îl urmăresc cu insistenţă, strigîndu-l, pentru a-l vedea întorcîndu-se, ceea ce înseamnă surprinderea imaginii spontane mult dorite...

Urcăm în autobuz. Aşteptăm cam de multişor sfîrşitul *bruderschaft*-ului austriac. Într-un tîrziu, cronicarii lui Sennekovitch se întorc agale. Au o veselie zgomotoasă. Pornim. Un cronicar american de origine greacă îşi desface aparatul de fotografiat pentru a scoate filmul. Stupoare. A lucrat în gol. Aparatul n-avea film. E foarte enervat. În timp ce vorbea cu Krankl, un coleg l-a fotografiat de mai multe ori. (Amîndoi lucrează pentru un ziar grecesc, „Proini", adică „Dimineaţa", care apare la New York). Enervarea omului creşte. „Interviul e ratat". „De ce ?" — îndrăznesc să întreb. „Pentru că cititorii de la „Proini" nu te cred dacă nu eşti fotografiat cu omul despre care le vorbeşti" Oricît ar părea de ciudat, temerile cititorilor nu mi se par o absurditate. Îmi aduc aminte, în 1975, la Madrid, imediat după jocul Spania—România, încheiat cu 1—1, un cronicar spaniol de la masa presei ne-a rugat să-i dăm o carte de vizită. I-am dat-o. La fel au făcut şi ceilalţi trei trimişi români, printre care şi Cristian Ţopescu, care tocmai cobora treptele dinspre cabina de transmisie. A doua zi, pe o jumătate de pagină, au apărut în ziarul „Marca" patru declaraţii ample ale „trimişilor speciali români" pe marginea meciului de pe Santiago Bernabeu. Stupoarea noastră s-a mai atenuat în avion, cînd fotbaliştii noştri s-au văzut — toţi ! — cu declaraţii într-un alt ziar, deşi singurii chestionaţi după joc au fost Cheran şi Iordănescu.

Cînd am ajuns la „Prensa", reporterul de la „Proini" a avut un moment de inspiraţie ; s-a apropiat de un fotoreporter olandez şi i-a spus direct „Am impresia că în timp ce vorbeam cu Krankl aţi făcut cîteva fotografii. Eu le-am ratat pe ale mele. Puteţi să faceţi una în care apar

și eu, alături de Krankl ?" Olandezul n-a stat pe gînduri „Dacă vă găsesc pe film, o fac. Cînd vă trebuie ?" „Mîine, la 10" „O.K." Am urcat în sala mașinilor de scris. În drum, am luat copia de telex transmisă dimineața. Am păstrat-o...

Mundialul fără Cruyff și Beckenbauer

Transmite I. Ch... titlu — MUNDIALUL FĂRĂ CRUYFF ȘI BECKENBAUER. Pentru „Sportul" din 1 iunie. Buenos Aires, 31 (prin telex).

„La ora cînd apar aceste rînduri, la Buenos Aires e încă noapte, paginatorii ziarelor continuă să lucreze, dar pentru Argentina și pentru întreaga Americă Latină ediția a XI-a a marelui duel fotbalistic America—Europa a și început. Capitala Argentinei trăiește în stilul său personal apropierea startului de astăzi, pe care îl va da arbitrul brazilian Arnaldo Coelho (n.r. — pînă la urmă avea să fie argentinianul A. Coerezza), cel chemat să oficieze în meciul de deschidere dintre R. F. Germania și Polonia, adică dintre medaliile de aur și cele de bronz de la „Weltmeisterschaft '74"... În legătură cu apropiatul eveniment, discuțiile comentatorilor de fotbal se duc în jurul absenței jucătorilor de mare valoare și renume mondial cum ar fi Pele, Beckenbauer, Cruyff sau Jairzinho. În lipsa unor asemenea vedete, ziariștii prezenți aici se străduiesc să lanseze alți candidați la celebritate în lumea balonului rotund, nume ca Rensenbrink sau Platini avînd deja o largă circulație. Rămîne de văzut dacă aceștia sau alții vor reuși să facă saltul necesar de pe gazonul alb cu litere negre pe cel verde cu linii albe.

Cine sînt favoriții ? În selecția mare a presei mondiale intră echipele Braziliei și Argentinei — pe de o parte, R. F. Germania și Olandei — pe de altă parte. Calculul nu e prea savant, deoarece se referă strict la cei trei stîlpi ai societății fotbalistice, plus Argentina, echipa gazdă. Se mai consideră că echipa Franței „este periculoasă". Ca și Italia, dealtfel, echipă pentru care există multe simpatii. În Argentina, la o populație de 25 de milioane de locuitori, se numără peste 10 milioane de italieni, cei mai mulți concentrați la Buenos Aires. (Res-

tul populației este alcătuit din aproximativ 5 milioane de spanioli, plus alte cîteva milioane reprezentate de germani, englezi etc. Aborigenii sînt destul de puțin numeroși, dar și-au lăsat amprenta fizionomică pe descendenții imigranților europeni din secolul trecut). Speranțele „azzurrilor" se îndreaptă spre noul centru atacant Rossi, căruia îi revine rolul să suplinească declinul lui Graziani. În ceea ce privește Scoția și Suedia, reprezentantele nordului îndepărtat, care se află la paralela opusă celei a Patagoniei argentiniene, părerile sînt împărțite. Ambele echipe se simt oarecum în vilegiatură, iarna la Buenos Aires fiind o adevărată primăvară pentru Bo Larsson sau pentru Morgan. Scoțienii și-au permis chiar luxul unei prelungite refaceri după zborul cu avionul, ei avînd 48 de ore „în toată libertatea". Aceste 48 de ore s-au încheiat cu un cocktail care s-a prelungit pînă la ora 3 noaptea. Antrenorul lor, un optimist prin excelență, susține că nu a fost nici o dramă, pentru că la ora respectivă era 8 dimineața în Scoția.

În meciul de debut din această seară, de pe stadionul River Plate, care va fi precedat de obișnuita festivitate de deschidere, se vor înfrunta echipa întineritā a lui Helmuth Schön cu bătrînii lui Gorski, antrenorul din 1974 ; bătrîni la care foarte tînărul Gmoch nu a putut să renunțe din cauza eternelor dificultăți care intervin, indiferent de meridian, în momentul în care se pune problema despărțirilor. Comentatorii văd favorită echipa R.F. Germania, cu toate că antrenorul ei, sceptic și circumspect ca întotdeauna, declară aici că echipa lui nu răspunde încă la comenzi, ceea ce l-ar face să se mulțumească deocamdată cu un meci egal.

Antrenorii celor două echipe nu au comunicat încă formațiile, care pot fi totuși conturate, pe baza surselor vest-germane și poloneze. În echipa campioană mondială nu vor lipsi bătrînii Maier, Vogts, Flohe, nu va lipsi nici tînărul nici bătrînul Bonhof, nu va lipsi, din cîte se aude, nici foarte tînărul Hansi Müller, un favorit al lui Schön. În echipa Poloniei, care păstrează amintirea neplăcută a „duelului lacustru" susținut cu R. F. Germania, acum patru ani, la Frankfurt pe Main, vor figura portarul Tomaszewski (care a apărat atunci un penalty), Deyna, Lubanski și alți tinerei de peste 30 de ani. Rămîne de văzut dacă

experiența consacraților fotbaliști polonezi va fi suficientă pentru a contracara tinerețea unor proaspeți titulari în echipa R. F. Germania.

O veste de ultimă oră și care interesează pe iubitorii fotbalului din țara noastră. Arbitrul român Nicolae Rainea a fost desemnat să conducă partida Franța—Italia, din grupa I, meci care se va juca vineri 2 iunie, la Mar del Plata".

„Gazonul din fața casei mele"

...Și acum, pentru că multe din mașinile de scris din sala presei sînt libere, am să încerc să completez această avancronică. Cine știe, poate că într-o zi o să apară și aceste rînduri, într-o carte despre Campionatul Mondial ? !

Deci, R. F. Germania se prezintă, în fond, cu o altă echipă. deși mai păstrează cîteva nume. Adevărul este că R. F Germania nu se mai bazează pe Bayern Münchcn. Marea echipă din sud și-a încheiat ciclul. Acum patru ani, în Weltmeisterschaft, naționala lui Schön avea nu mai puțin de 8 jucători de la Bayern Sepp Maier, Schwarzenbeck, Breitner, Beckenbauer, Roth, Kappelmann, Hoeness, Gerd Müller. Bayern era o mașină de fotbal. Vă aduceți aminte acea rejucare cu Atletico Madrid, încheiată cu 4—0 ?

Ieri, la Cordoba, a avut loc o conferință asemănătoare cu aceea la care am fost invitați astăzi, la Moreno. Textul conferinței de presă a și apărut pe „Xerox". Nu-mi rămîne decît să-l transcriu, pentru că merită. Spune Schön „Am citit cu plăcere, într-un ziar argentinian, că începînd din anul 1964, de cînd sînt la conducerea naționalei de fotbal, am obținut 88 de victorii, 24 rezultate de egalitate și am pierdut de 21 de ori. E un gest plin de atenție din partea calculatorului, și, bineînțeles, din partea celui care l-a acționat. Dar, aș vrea să vă spun, acum, cînd mă mai despart 25 de zile de momentul retragerii... și ar fi bine să fie 25... dacă nu jucăm finala din 25 și nici finala mică din 24, aș mai avea doar 20 de zile... Dar să lăsăm asta. Ce vroiam să vă spun ? A, da ! Cred că despre Helmuth Schön s-ar fi vorbit foarte puțin sau poate chiar deloc dacă el n-ar fi avut

șansa de a lucra ca antrenor într-o epocă în care au apărut jucători ca Beckenbauer, Gerd Müller, Netzer sau Overath. Vă rog să rețineți că întotdeauna marii jucători fac marile echipe".

Cronicarii au aplaudat și au întrebat apoi dacă această hotărîre e definitivă. Schön a răspuns „Da. E definitivă. E momentul să tund și eu puțin gazonul în fața casei mele. Soția mea, Anneliese, așteaptă această retragere mai de mult. Ei nu-i place deloc munca mea. Spune că e muncă de Sisif. Motiv pentru care nu urmărește niciodată meciurile la televizor și închide întotdeauna radioul cînd aude vocea unui crainic de fotbal. Uneori citește rezultatele în ziar. Asta e tot".

Stimați cititori, e foarte frumos și emoționant (chiar) ceea ce spune Helmuth Schön, dar trebuie să admitem că această stare de melancolie crepusculară nu poate influența în bine o echipă, mai ales cînd această echipă a simțit pe tricou cravașa lui Sepp cel mare (Herberger), a lui Helmuth cel tînăr (Schön) și mai ales a „husarului" Franz (Beckenbauer).

Cît privește Polonia, aici lucurile stau oarecum la fel ca în „Livada cu vișini". (Spectacolul se joacă chiar în aceste zile, la Buenos Aires). Echipa lui Deyna a îmbătrînit și ea. E adevărat, a renunțat la Gorski și a încercat o transfuzie de sînge tînăr, angajîndu-l ca antrenor pe Gmoch, care are numai 39 de ani. Mă întreb însă dacă Gmoch are ascendentul necesar față de Deyna, de pildă, alături de care a jucat la Legia, fără să fi atins vreodată valoarea lui Kazimierz al doilea.

Mîine, 1 iunie, se joacă o „deschidere" fără prea multe elanuri. Vor fi față în față două echipe care au și trecut examenul pentru treapta a doua, înainte de a-l fi... dat. Exact ca actorii angajați dinainte și care se prezintă de formă la concurs. Tunisia și Mexicul vor face, desigur, figurație. Și asta în timp ce în duelurile europene în preliminarii au căzut echipe ca Anglia (care a învins Ungaria, acum cîteva zile, cu 4—1 !), Belgia, România, Iugoslavia, R.D. Germană, Cehoslovacia (*nota bene*, campioana !), U.R.S.S., Portugalia. Ar fi interesant un turneu în opt, nu ? E păcat că nu s-a găsit un promotor care să-l organizeze.

...A mai apărut o filă. Sînt publicate datele la care au sosit echipele și locul cantonamentelor. „Azzurrii" au venit primii, la 23 mai. A doua zi au sosit în bloc R. F. Germania, Franța și Iranul. Ultima venită — Spania (30 mai). După ce Kubala a jucat, acum cîteva zile, la Montevideo (0—0 cu Uruguay), unde a și semnat contractul cu „națională" spaniolă pentru încă doi ani. (Kubala e la cîrma Spaniei de aproape 10 ani și are un palmares foarte bun 45 de jocuri, dintre care 25 de victorii, 14 „remize" și doar 6 înfrîngeri). „De ce au venit spaniolii atît de tîrziu ?" — întreabă Mavromatti de la „Corriere". „Poate din superstiție" — intervine argentinianul Guido Gotta. „Adică de ce superstiție ?" „Zic și eu așa. Am rămas în minte cu un interviu foarte frumos, publicat în «La Opinion». Se leagă de Kubala... După război, actualul antrenor al Spaniei se afla în Italia. A. C. Torino, care-i făcea curte, l-a invitat să vină cu echipa, la Lisabona, pentru un meci amical „în reprezentație" Kubala, care era pe atunci un jucător vestit, a primit oferta. I s-a cumpărat și biletul de avion. A doua zi dimineață era plecarea. Dar, în seara de ajun, Kubala a primit un telefon de la Viena. Nevasta îi născuse al doilea băiat. Kubala s-a scuzat că nu mai poate pleca și a luat avionul de Viena. A urmat tragedia. Avionul, cu întreaga echipă Torino, s-a prăbușit la Superga, lovindu-se de turla unei biserici. N-a scăpat nimeni".

E un moment de tăcere în grupul ascultătorilor. Poate că Mavromatti n-a fost inspirat să amintească acest amănunt din viața lui Kubala. Iugoslavul Protici are, însă, o replică inspirată „Bine, dar pe Atlantic nu sînt biserici" Buna dispoziție se reinstalează.

Pe cărare, sub un brad

„Cît e ora, Theodore ?" (n.a. — Zgurderos, trimisul ziarului atenian „Ta Nea"). Theodore se uită la ceas „11" Se vede că nu și-a potrivit ora. Mă uit spre ceasul mare și văd că e patru după-amiază. Dealtfel, Theodore nu e singurul care a rămas cu ora de acasă. Cei mai mulți vor să aibă mereu în față graficul ziarului, al tipografiei. Alții — există și din aceștia, mai puțini,

adevărat — reușesc să deplaseze nu timpul, ci spațiul. Așa cum procedează în acest moment chiar trimisul lui „I'a Nea" : „La ora asta coboram treptele în Plaka, spre taverna lui Ianakis, și beam un „Uzo." Drept care am să repet chiar acum mișcarea. Cum faci colțul, pe Corrientes, dai de taverna «Calispera». O ține, bineînțeles, tot un grec." „Ați împînzit lumea". „Ne-a învățat Ulise. Sîntem vreo 13 milioane, dintre care șapte acasă și vreo șase *outre mer* (dincolo de mare), cum spun francezii.

Coborîm la „Calispera". Din păcate n-am să pot bea nimic. Vorba doctorului Gil : „Vezi că nu mai ai drenaj". Jos, la „Calispera", un flăcău cîntă, acompaniindu-se la *buzuki* (un fel de mandolină). Mesenii cufundați în fum reiau nostalgic refrenul „Unde ești, sărmane Pericle. să vii și să ne vezi / Să faci o voltă prin Atena, să bei și să nu crezi". Apoi, cîntecul îl invită la Atena și pe Platon cel bătrîn și pe Alcibiade cel isteț. E un amestec de orgolii și de melancolie în cîntecul palikarului. Mesenii reiau mereu refrenul. La urmă, flăcăul cu *buzuki* încheie cu o invitație stupefiantă „În definitiv, să vină și Apollo, maestru la buzuki". Chelnerii în fustanele toarnă „Uzo" în păhărușe... Caut să scot din buzunar o casetă. (Palikarul e în pauză). Îl rog pe chelner să o pună discret la casetofon. E un test personal, pe care l-am făcut și în alte orașe și care n-a dat niciodată greș. Pe neașteptate, la megafoanele tavernei se aude cel mai frumos cîntec românesc (dacă acceptați această sugestie) : „Pe cărare, sub un brad"... Se face liniște. Întreg localul ascultă. „De unde o mai veni și cîntecul ăsta ?" Un grec bătrîn, din personalul tavernei, se apropie de Theodore „Dumneata ai pus asta ?" „Nu. E a unui prieten". „Dar ce fel de cîntec e ăsta ?" „E românesc", spun. Bătrînul închide ochii, ca să vadă mai bine „Știam... știam... Era să spun... Tata a avut o tavernă la Brăila, e un veac de atunci... lîngă conservatorul Lyra". Bătrînul strigă spre un piccolo „Fere ena potiri". (Ați înțeles, desigur, că vine un pahar, un potir). Protestez în zadar. Trebuie să bem. „Uzo" se prelinge, fără drenaj. Acum nu mai contează... Apoi vine șocul. Caseta izbucnește cu „Mărioară di la Gorji" Treptat, mesenii se ridică. Începe un dans impus de ritmul nebunesc. Bătrînul se apropie de megafon. Vrea să-și amintească, probabil, cuvintele. Nu înțelege. Cum să înțeleagă ? „Ia la neica vreo doi zloți, și

nu te iubi cu toți...“ Argentinienii, pentru că ei sînt, totuși, cei mai mulți, aplaudă finalul. La terminarea cîntecului, toți deodată, în cor, încep să scandeze „Ar-hen-ti-na, Ar-hen-ti-na, Ar-hen-ti-na !“

Mundialul a început !

...Mergem. Afară începe să se întunece. „Calispera“. Adică „Bonna sera“, adică „Bună seara“. *Prensa* e luminată toată. Se lucrează non-stop. Să luăm buletinele. Au venit destule. Iată-l și pe Laszlo Lukacs, de la Népsport. „Cum e, bătrîne ?“ „Mi-e cam frică. Cred că Baroti a greșit ducînd echipa la Londra. Să pierzi cu 4—1 înainte de jocul cu Argentina. Nu e prea indicat“. „Și de ce s-a perfectat jocul ?“ „Probabil ca să ne amintim, după 25 de ani, de acel 6—3 de pe Wembley... Melancolii de om bătrîn. Nici eu nu sînt prea tînăr, dar Baroti e decanul. Trei ani peste Schön.“

Olandezii au probleme

Să vedem ce mai e nou prin Pentagon. (Pentagonul e figura geometrică ale cărei unghiuri se numesc Mendoza, Cordoba, Rosario, Buenos Aires și Mar del Plata — de la stînga la dreapta).

Vă propun o raită prin celelalte grupe. La Mar del Plata — povestește Réthaquer, — Coutinho rezistă cu o anume resemnare cronicarilor brazilieni : „Cu cine ai să joci, Coutinho ? Văd că i-ai scos din cursă pe Ze Maria și Nunez“. Coutinho are replică iute „Îl invidiez pe Menotti“. „De ce ?“ „Cronicarii argentinieni pun întrebări serioase“. Brazilienii nu gustă ironia. „N-ai nici o idee de joc“. „Să știți că o să jucăm *over-laping* [1]“. „Asta ce-o mai fi ?“ „O expresie englezească. Vă scapă, desigur. Iertați-mă“ Eterna dispută. Coutinho are, pe deasupra, handicapul *ne*-fotbalistului. Nimeni nu-i iartă asta. Coutinho a trebuit să urce, încet, încet, ca să ajungă antrenor. La foștii mari fotbaliști e invers. Aceștia au timp destul să coboare, încet, încet, pînă ce reușesc să-i „convingă“ pe ceilalți că, de fapt, au rămas doar jucători.

[1] Atacul cu fundașii laterali, „acoperiți“ de proprii extreme, pentru a se lărgi la maximum spațiul de manevră.

Zvonuri de la Mendoza. Olandezii au probleme. Neeskens dezaprobă cantonamentul prelungit. Şi cînd te gîndeşti că Neeskens s-a plictisit numai după o săptămînă. Ce-ar trebui să spună argentinienii, care sînt cantonaţi de patru luni, fără întrerupere ? Sau brazilienii şi peruanii, care au cîte trei luni departe de casă ?... Pe de altă parte, căpitanul Krol recunoaşte că „echipa Olandei nu e pregătită, că lipseşte Geels, că ar fi fost bine să fi venit şi Van Hanegem" Cînd e întrebat în legătură cu absenţa lui Cruyff, Krol nu pare copleşit de amintiri. „Absenţa lui Cruyff e mai mult teoretică. Fotbalul nu poate rămîne pe loc şi nici nu poate privi înapoi" Antrenorul secund Aire Devroedt pare optimist „Singura problemă e că avem prea mulţi jucători de aceeaşi valoare. Nu ştii cu cine să joci" Rămîne de văzut ce înţelege Devroedt prin valoare.

Despre grupa a doua am mai vorbit. E grupa lui Schön şi Gmoch. Ce se întîmplă, totuşi, cu Tunisia ? Antrenorul Chetali, care vorbeşte curent franceza şi germana, pare un om degajat. Şi-a consumat, se vede, complexele la şcoala din Köln : „Nu-i înţeleg pe antrenorii care fac un secret din armele lor tactice. În două-trei minute de joc iese la suprafaţă totul" E un fel de a spune. În 1953, pe Wembley — pentru că tot l-am întîlnit pe Lukacs — englezii n-au observat timp de 90 de minute că ungurii joacă cu două vîrfuri în atac, în faţa unui biet „stoper" rămas singur.

Duel spectaculos între antrenorul Scoţiei (McLeod) şi cel peruan (Calderon). „Provocatorul" a fost McLeod : „Peruanii ? Buni în atac, porţelan în apărare". Calderon e indignat : „Nu înţeleg pe ce se bazează domnul McLeod. Am studiat filmele Scoţiei cu Irlanda, cu Ţara Galilor şi cu Anglia. Multă forţă, dar puţină inteligenţă". Să sperăm că acest schimb de amabilităţi îi va stimula pe combatanţi pentru un joc frumos.

Noaptea de ajun

E aproape miezul nopţii. Ar mai fi vreo 14 ore. Dar, cum am mai spus, Mundialul a început. Maşinile claxonează, aproape fără excepţie. În limbajul Morse ar fi două linii şi două puncte — — „Aaaar-heeen-ti-na !" Îmi

aduc aminte, în Mexic, gazdele, mai puțin exclusiviste, au imaginat un ritm de curtoazie față de Brazilia : „Mexi-co, Bra-sil !" Aici, însă, Brazilia e inamicul nr. 1, chiar dacă Menotti vede favorită echipa lui Schön.

În jurul Obeliscului, care e de fapt centrul geometric al orașului, mii de tineri dansează și cîntă. Circulația e oprită. Se aude mereu refrenul de luptă al suporterilor echipei alb-albastre.

Absolut toate mașinile au steagul Argentinei (blanco celesto) pe antene. Numeroase capote au fost vopsite în alb și albastru... Aseară, încă, nu era nimic. Acum a început *fiesta*. Fetele sînt drapate în lungi fîșii alb-albastre. E noaptea de ajun.

...Să facem cîțiva pași pe strada Florida. Poate că e mai multă liniște. E o stradă mai îngustă, fără mașini, fără circulație. Un simplu trotuar, între două șiruri de magazine și de reclame luminoase. Majoritatea magazinelor sînt deschise. Cele muzicale, care se țin lanț, au megafoanele puse la intensitate maximă. Se reia la nesfîrșit marșul pe care am încercat să-l reproduc. Marele slogan turistic „En Buenos Aires les ventiquatro horas del dia son pocas" nu este o exagerare. Mundialul a dat peste cap orele. 24 nu sînt de ajuns.

Iată un spectacol interesant. În fața unui mare restaurant se frig cinci capre la proțap. Jarul înroșește chipurile curioșilor. Alături, vitrina elegantă a unui magazin de blănuri, cu vizoane și nutrii. Prețurile nu sînt afișate. Zăresc, totuși, un cartonaș. Cifra e exorbitantă. Cuprinde 6 de zero. Apropo. În 48 de ore, pesosul a scăzut de la 748 la 769 dolarul. (Cotele sînt afișate la ghișeul de schimb de la *Prensa*, care are foarte puțini solicitanți). Au apărut și cotele „Mundialului" Le-a dat „La Nacion", prin prisma concursului său de pronosticuri. Iată clasamentul :

1. Argentina — 116.117 ; 2. Brazilia — 64.586 ; 3. R. F. Germania — 62.568.

Așadar, un superfavorit (Argentina), deși alb-albaștrii au jucat ultima lor finală acum 48 de ani. Urmează doi „cai" de luat în seamă, Brazilia și R. F. Germania, cu șanse egale.

4. Olanda — 28.364.

Cam puțin. Retragerea lui Cruyff pare să fi fost decisivă. Foarte puțini par dispuși să joace Olanda fără Cruyff.

5. Polonia — 15.585 ; 6. Franța — 15.087 ; 7. Spania — 13.093 ; 8. Italia — 12.839 ; 9. Austria — 12.414 ; 10. Ungaria — 10.038.

S-ar părea că cele opt echipe pentru „faza a doua" se vor alege din cele 10 enumerate pînă acum. Cam sus — Franța și Austria ; prea jos — Italia. Și asta, într-o țară cu 10 milioane de italieni.

11. Scoția — 7.864 ; 12. Suedia — 7.862.

Vikingii — separați de numai două puncte. Amîndouă țările au cam puține voturi. Să fi fost decisivă faima de turiști a nordicilor ?

13. Mexic — 4.510 ; 14. Peru — 3.983 ; 15. Iran — 2.740 16. Tunisia — 2.514.

În zona lanternei, enumerare oarecum logică, deși nu văd de ce Iranul ar fi înaintea Tunisiei. Poate pentru că e o țară mai exotică.

Plaza de Mayo

...Să mergem. E adevărat că aici rendez-vous-urile se fixează după miezul nopții, dar bătrînul nostru continent ne-a obișnuit altfel. Acum trei zile, Parisul avea obloanele trase înainte de miezul nopții — bineînțeles că nu e vorba de „cîmpiile elizee". Place Pigalle e singura care ar putea concura cu acest somnambul Buenos Aires. În Plaza de Mayo, unde micile *ristorante* se țin lanț, foștii calabrezi sau sicilieni comandă la ora două spaghetti sau tot felul de paste, napolitane, milaneze sau bologneze. Ex-italiencele, deși au părăsit Italia demult, seamănă cu Filumena Marturano. Copiii le dorm în brațe. Bărbații discută aprins despre fotbal. Femeile îi privesc obosite și oarecum resemnate, deși baticurile lor sînt tot alb-albastre. Cu mult tact, ele răsucesc firele lungi de spaghetti și încearcă să le introducă în gură. Dar căpșorul copilului a ajuns sub bărbia mamei. Cîte un fir de macaroană se desprinde din furculiță, gîdilînd urechiușa copilului, care tresare. Mama continuă să mănînce, cam chinuit. Bărbații se aprind la vorbă. „Ai auzit ? Vanitosul acela de Menotti vrea să înceapă cu neamțul (n.a. — Houseman) și să-l

lase pe bancă pe Bertoni". Răspunsul vine de la o masă vecină : „Care vanitos ? Că e italian de-al tău" „Aiurea — nu se lasă italianul —. Şi-a pus un t în plus, dar a rămas cu Luis. Ca să se pună bine şi cu voi" Farfuriile cu spaghetti au rămas goale. Femeia cu copilul în braţe îl trage de mînecă pe bărbatu-su „Zi să aducă un vin roze. Mor de sete". Deodată, în restaurant pătrunde un tînăr drapat în alb-albastru. E cam dezordonat. Are părul răvăşit. Bate într-o tobă cu clopoţei, ca ursarii noştri, şi strigă cu glas răguşit „Ar-hen-ti-na, Ar-hen-ti-na" Zgomotul asurzitor nu pare să-i deranjeze pe meseni. Dimpotrivă. Toţi se ridică în picioare — atît italienii cît şi spaniolii — şi preiau scandările ursarului „Ar-hen-ti-na, Ar-hen-ti-na".

Mă întreb ce se va întîmpla dacă Argentina va pierde acest campionat mondial...

1 iunie. Llego el gran dia ! A venit ziua cea mare. Cronicarul are un pic de emoţie. E abia 8. Ar mai fi şase ore, dar trebuie să ne grăbim... În holul Prensei e o agitaţie mare. Bătrînii cronicari afişează un calm puţin cam artificial. E, probabil, un mod de a domina tumultul inevitabil al Mundialului. Printre veterani, spaniolul Pedro Escartin. Se plimbă cu pas agale, prin holuri, visînd parcă. Îşi arată vîrsta peste 70 de ani. În schimb, francezul Jean Eskenasi, deşi are tot peste 70, pare neschimbat de vreo 15 ani. Ca şi atunci, ca şi acum 50 de ani, cum spun prietenii, poartă întotdeauna o garoafă roşie la butonieră, o garoafă pe care o schimbă în fiecare zi. Ca şi atunci, pufăie dintr-un trabuc imens, ca un coş de locomotivă, fără să aibă dificultăţi respiratorii. E foarte vioi şi are o memorie extraordinară. Mă recunoaşte imediat „Ce spuneai că mai face Luchide ? Nu l-am mai văzut de mult. Din '34, de la Triest. Aţi condus timp de o oră cu 1—0. Aveaţi jucători de super-clasă. Spune-mi un nume cu B..." „Bodola". „Asta e... Cei tineri mă cred zaharisit, dar te asigur că jucători ca Bodola ar fi tras după ei cîte o echipă întreagă, astăzi. Dacă stau să mă gîndesc, dintre

cei de astăzi, doar Neeskens și Bonhof ar mai putea alerga cît alerga Bodola"...

Într-o după-amiază, la Snagov

S-a făcut 10. Tassos îl așteaptă pe olandez. Fotograful e foarte punctual. Își desface mapa și prezintă fotografia. E o fotografie într-adevăr reușită. Tassos îl întreabă de preț. Olandezul răspunde imperturbabil : „50 de dolari". T. n-are ce face. Scoate și plătește. Se salută ceremonios. Olandezul pleacă. Tassos mă privește, dus pe gînduri. „L-ai văzut ? Nici n-a clipit cînd a spus 50 de dolari. Aștia sînt oamenii. Stil american. Cît costă ? *How much ?* Asta-i totul. Îmi aduc aminte, imediat după Mundialul din Mexic, mă plimbam cu o finlandeză, la marginea orașului, la Santa Barbara, în California. Treceam prin fața unei vii. Fata a vrut să mănînce un ciorchine de strugure. L-am zărit pe fermier. Ne-am apropiat de gard. L-am rugat să-mi taie un ciorchine. Fermierul a scos forfecuța din buzunarul de la jiletcă și a tăiat un ciorchine. Cînd mi l-a întins, mi-a spus «1 dolar». Am scos dolarul și i l-am dat... Acum doi ani, am ajuns la București. Am aflat din ziare că există la București o doamnă Aslan care îi vindecă pe cei foarte obosiți. Deși n-am 50 de ani, eram foarte obosit. Mă simțeam ca o epavă. Abia mă mișcam. Am ajuns la Snagov. Am petrecut 14 zile. Cele mai frumoase din viața mea. Într-o după-amiază, am ieșit puțin din incinta sanatoriului și m-am plimbat pe cîmp. Eram cu un bolnav și cu o asistentă medicală. În întîmpinarea noastră a venit o țărancă. Avea în poala șorțului niște roșii. Am fost uimit de frumusețea lor. Deși n-am spus nici un cuvînt, femeia a înțeles că aș vrea și eu o roșie. S-a oprit și mi-a dat cîteva. Cred că era un kilogram. Am întrebat-o, prin semne, cît costă ? How much ? Femeia a făcut ochii mari, speriată, și s-a retras imediat cu vreo doi pași, ca nu cumva să scot banii, să-i plătesc. Mărturisesc că n-am trăit prea multe momente frumoase ca în după-amiaza aceea la Snagov..."

III.

VAMOS, ARGENTINA !

...S-a făcut 11 şi jumătate. Coborîm. Surpriză. O coadă de peste 100 de metri la autobuze. Mundialul începe peste două ore şi jumătate, dar nerăbdarea se poate citi în ochii tuturor. Pe strada Sarmiento număr cel puţin 15 autobuze. Apoi şirul se pierde. În sfîrşit, urcăm. Şoferul ne întîmpină cu strigătul de luptă „Vamos, Argentina !" Autobuzul se urneşte. Ieşim anevoie pe Avenida care duce spre River Plate. Furnicar de maşini. Prin parbrizul autobuzului, şirul nesfîrşit de maşini pare un covor de scoici care avansează cu încetinitorul. Autobuzul opreşte cam din zece în zece metri. Mergem de aproximativ o jumătate de oră, dar drumul spre River Plate e încă departe. În sfîrşit, după îndelungi intrcruperi, autobuzul urcă pe o coardă de beton care se unduie deasupra şi dedesubtul altor şosele suspendate. Au şi trecut 45 de minute. Şi abia am ajuns pe malul lui River Plate. Apa e tulbure, ca Dunărea la vărsare. Zarea se confundă cu pîcla de deasupra estuarului. Cortegiul Mundialului continuă să avanseze din greu. În sfîrşit, după o oră şi zece minute, apare în faţă stadionul El Monumental, stadionul River Plate.

Coborîm. Şirul de poliţişti asigură controlul la intrări. Toate servietele sînt investigate. Fotoreporterii sînt cei care întîrzie mai mult. Cutiile cu aparate sînt controlate minuţios. Obstacolele următoare au aceeaşi tehnologie. Un ultim control la marea poartă rezervată presei. Aşteptăm în faţa liftului. Alte 10 minute. Urcăm. Iată-ne, în sfîrşit, la doi paşi de Mundial. Masa presei e foarte elegantă. Pe fiecare pupitru, veioze cu becuri aprinse. O masă cu nu mai puţin de 1615 veioze. E şi acesta un spectacol. Stadionul e arhiplin, deşi pînă la începerea uverturii festive mai sînt aproape două ore. Galeriile cîntă. E momentul

acela unic cînd cronicarul nu mai este doar anonimul din fața mașinii de scris, obsedat de minutele care fug, de telexul care așteaptă, de forma și de ritmul primei fraze, care decid aproape întotdeauna. E momentul acela unic cînd cronicarul respiră ca Neeskens și simte că e una din figurile centrale ale stadionului, un om ale cărui gînduri și senzații vor pătrunde pe nesimțite în creierul cititorului, stîrnind aprobări sau contestații — asta nu mai are importanță ; în fotbal se poate demonstra orice, și nimeni nu va ști vreodată dacă al treilea gol al Angliei, în finala din '66, cel confirmat de tușierul Bahramov, a fost cu adevărat valabil, deși între timp s-au făcut filme, cu tehnicile cele mai savante și cu culorile cele mai distincte, s-au fixat stop-cadre, s-au urmărit reluări cu încetinitorul etc. etc. Peste ani va rămîne, poate, doar superba declarație a lui Schön, cel învins de golul în cauză „Din locul în care mă aflam, mi-a fost imposibil să văd clar. Dau credit, ca întotdeauna, arbitrilor".

...Cîntă fanfara. O fanfară care nu are nimic din emfaza milenară a muzicanților ex-imperiali de pe Wembley, cu mănușile lor albe, cu pantalonii în lampasuri și cu tunicile roșii aduse parcă de pe cîmpul de luptă de la Waterloo. Muzicanții Argentinei, oameni ca toți oamenii, nu depășesc bordura pistei. Nu intră pe iarbă ; iarba e doar a fotbaliștilor și nu trebuie călcată de tălpile civililor. Muzicanții Argentinei se opresc în fața galeriei din dreapta, bat pe loc îndelung, kapelmaistrul agită uriașa-i baghetă, tribuna tace o clipă, pentru că aici, în Argentina, toată lumea știe ce înseamnă un *auftakt*... Și deodată, imensul cor al galeriei începe să cînte în ritmul fanfarei. Omagiul muzicanților e cu adevărat emoționant. Bătrînul François Thébaud, ieri încă un Robespierre al presei sportive franceze, astăzi autoostracizat în Elveția, la „Tribune de Genève", într-un oraș de cititori ponderați, care duc dorul „frondelor" franceze, îmi șoptește „Nu-i așa că merită ? Măcar o dată la patru ani, acest spectacol, aceste 25 de zile în care Causio devine mai popular decît Caruso și cînd Giscard însuși cere să vadă «banda lui Hidalgo», între Concorde-ul care îl duce pe el la New York și cel care îi poartă pe «tricolorii» francezi la Buenos Aires".

Purtătorii de steaguri de la „tertulia"

Galeriile cîntă fără întrerupere. Sînt peste 50 000 de oameni în cele două potcoave ale lui River Plate. Toţi sînt în picioare ; n-au locuri. Se sprijină de bare, ca să nu cadă unii peste alţii, cum se întîmplă uneori pe Giuleşti. Steagurile alb-albastre se mişcă, dreapta-stînga, în ritmul marşului condus de fanfară. Te simţi oarecum jenat în acest fotoliu cu pupitru şi veioză, care îţi este rezervat încă de acum două luni, ştiind că purtătorii de steaguri de la *tertulia* au venit de vreo cinci ore pentru a găsi un locşor în faţa barei de sprijin, care seamănă atît de mult cu bara de care *cow-boy*-ul John Wayne sau şeriful Henry Fonda îşi leagă armăsarul, înainte de a intra în *saloon*.

La masa presei, cronicarii se pregătesc şi ei. Glanville, de la „Sunday Times", şi-a pus hîrtia în maşină şi o potriveşte exagerat de mult ; este evident că nu ştie cum să înceapă... Di Cesari scrie de mult. Din cînd în cînd, aruncă o întrebare spre pupitrele de sus „În ce secol ziceai că a pătruns Magellan în estuar, la River ?" Francezii sînt grupaţi. Ferran împarte „bucatele" pentru ziarul de mîine : „Gerard, tu ai să scrii atmosfera. ...Victor — filmul jocului ; Claude — *les joueurs* (n.a. jucătorii), Jean — caseta..." Filatov, de la „Sovietskii Sport", fumează. E dintre cei care va scrie abia mîine. Moscova are un avans de şase ore. Iar Vladivostokul — vreo 15. Sau minus 9. Nici nu ştiu cum e mai exact.

În rîndul întîi, rezervat fotoreporterilor care n-au reuşit să obţină unul din cele 100 de tichete „pentru gazon", japonezii îşi montează instalaţiile complicate. Par nişte geologi care vizează repere precise. Toate aparatele au „tunuri" lungi de o jumătate de metru. Numeroase fire se adună într-un comutator care va declanşa roboţii, asta va face ca plonjonul lui Sepp Maier sau şutul lui Beyna să apară pe pelicula „Canon"-ului într-o suită de 20—30 de imagini, din care se va alege una, cea mai frumoasă sau mai sugestivă. „Uşor de lucrat aşa" — comentează un cronicar argentinian al cărui aparat semiprofesionist are o singură declanşare pentru faza care, astfel, moare într-o clipă. O clipă pe care ai surprins-o sau nu.

O problemă de cafea...

...Începe festivitatea de deschidere. Cuvîntări. Un protocol invariabil. Nu ascultă nimeni, mai ales aici, la masa presei, unde *speach*-ul președintelui F.I.F.A., Joao Havelange, a apărut pe buletin încă acum o oră. Și pentru că tot nu ascultă nimeni, centrul electronic al tabelelor de afișaj proiectează în serie, făcînd totală abstracție de solemnitatea momentului, litere de neon care susțin că în aceste zile „cafeaua braziliană este cafeaua Mundialului". Această succesiune de imagini îi place, desigur, lui senor Joao Havelange, unul din magnații cafelei în țara lui Pele. Spunea aseară, cineva, la Prensa, că atribuirea Mundialului 1986 Columbiei e tot o problemă de cafea, adică un posibil cartel, pentru anii următori, între cafeaua campionilor mondiali din Mexic și ceva mai aromată, parcă, a Columbiei, probabilă medalie de bronz în mica finală 1986 de la Bogota.

...Galeriile continuă să cînte. Întreg stadionul e o simfonie în alb-albastru. Pe acest fond compact și omogen ești aproape surprins văzînd o fîșie cu *Forza Italia*, destul de lungă, ceea ce înseamnă că este susținută de cel puțin 10 *tifosi*. Bineînțeles că purtătorii sînt italieni adoptați aici, la Buenos Aires, capitala unei țări în care surplusul a două peninsule europene — iberica și italica — a găsit adăpost în piciorul de dropie al Sud-Americii, Argentina, în fond o a treia peninsulă. (Suporterii veniți din metropolă — cîteva sute — sînt acum la Mar del Plata, unde mîine se joacă meciul cu Franța.)

La gimnastica e Comanecci

Începe demonstrația. Aproape 2 000 de băieți și de fete își încep exercițiile. Se adoptă, evident, principiul cantității. Adolescenții alcargă pe gazon. Apoi, spinările lor se curbează pentru a scrie ARGENTINA '78 și MUNDIAL. Stadionul aplaudă. Un cronicar argentinian, care șade cu un rînd mai jos, exultă din clipă în clipă și se întoarce mereu „Vă place ?" Răspundem automat „Muy bien". Carlos Garcia Schenk e încîntat. Se așază, dar nu rezistă decît o secundă. Se ridică imediat, se întoarce și aplaudă,

solicitînd parcă alte aplauze. Vrea să stimuleze cu orice preț entuziasmul presei : „Oh, europenii ăștia insensibili". Capul de acvilă al lui Ferran supervizează spectacolul cu ochi critic. Este limpede că își caută metaforele. Glanville, mereu cu degetele pe clape, aruncă din cînd în cînd o privire condescendentă peste rama groasă a ochelarilor săi. Ezio di Cesari s-a oprit din lucru. Cred că a scris totul pe baza programului. Acum e cu mîinile la ceafă și privește complet detașat, cu ochi satisfăcuți, ca în timpul siestei. Pe Carlos Garcia îl enervează această lipsă de participare *Non le gusto ?* (Nu vă place ?) Di Cesari nu-și schimbă poziția : „Monitorul vorbește prea tare la microfon. Nu-mi place gimnastica la comandă. *Siamo venutti per calcio.* (Am venit pentru fotbal). *La gimnastica e oltra cosa. La gimnastica e Comanecci*" — și ritmează numele campioanei noastre ca pentru Bertolucci. Carlos Garcia e decepționat. Se întoarce. Face opinie separată, vizibil jignit. Galeriile continuă să cînte. Ce importanță are faptul că la masa presei părerile sînt împărțite ! Acesta este spectacolul lor. Și numai al lor.

River Plate începe să spumege în clipa în care apare emblema Mundialului și nu aude, firește, observația răutăcioasă a unei voci francofone : „Nu vi se pare că această emblemă seamănă cu o cheie franceză ?"

Steagurile F.I.F.A., mai numeroase decît steagurile O.N.U., trec acum prin fața tribunei. River Plate aplaudă. Apoi trec cele 16 țări participante, reprezentate prin grupuri de tineri. Aceste „echipe", afectate fiecărei delegații, continuă exercițiile de front, în pas de marș. Se simte la tot pasul uriașa cantitate de muncă acumulată, dar efectul artistic nu apare. În momentul în care trece „delegația" Suediei, Di Cesari se apropie de Carlos Garcia : „Ar fi trebuit să alegeți un blond pentru steagul Suediei" Într-adevăr, stegarul delegației suedeze e mai brun decît Ortiz, Fillol și Ardiles la un loc.

Spectacolul se încheie. Vacarmul din tribună crește. Reinhardt Schwarz, de la D.P.A., se îndoiește, totuși, că acest tumult întîmpină meciul-uvertură Polonia—R.F Germania. „Cred că River Plate a uitat și de Schön și de Deyna."

Ca să fiu sincer, festivitatea de deschidere de acum patru ani, de la Frankfurt pe Main, a fost mult mai fru-

moasă. *Cei 16* şi-au adus singuri reprezentanţii. Cine poate uita faimosul grup italian „sbandierattori fiorentini", care nu operat, ca pe creneluri, cu steagurile vechilor cetăţi ? Cum să-i uiţi pe dansatorii argentinieni de tango, îmbrăcaţi în frumoase jiletci negre, cu largi mîneci albe ? Sau pe dansatoarele de samba braziliene, cu picioare mai frumoase şi mai lungi decît cele ale Marlenei Dietrich sau ale Josephinei Backer, înfruntînd ploaia neputincioasă în faţa acelui spectacol mai colorat şi mai orgolios decît evantaiul păunului la ora apusului ? !

Sepp Maier în poarta castelului

...Au apărut echipele. Aplauze politicoase, cu măsură. „Ia să vedem noi ce ştiu aceşti domni polonezi care ne-au bătut acum patru ani la Stoccarda !" [1]

...Am să rezist tentaţiei de a nota pas cu pas. (Am să scriu totul în liniştе, după joc.) Cronicarul care este nevoit să scrie *tot*, pierde cel puţin un sfert de oră din joc. Deocamdată, să vedem — asta-i obligatoriu — cum se aşază echipele, în principiu. Nu e nevoie să treacă prea mult timp ca să-ţi dai seama că Schön joacă un 4—4—2, cu Hansi Müller aripă falsă. (Vorba lui Covaci „Dacă e falsă, atunci de ce e trecută la primă ?") Polonezii joacă 4—3—3. La Stuttgart juca „troika" Lato-Szarmach-Gadocha. Acum, în locul lui Gadocha joacă Lubanski. „Vizitiul" e acelaşi Deyna. Vizitiul sau, cum spune Di Cesari, mai plastic, „administratorul mingilor".

Două vorbe despre primele 45 de minute. Absenţa lui Gadocha se simte. Cea a lui Beckenbauer pare hotărîtoare. Lubanski e, într-adevăr, o „frunză de toamnă". Kaltz ar vrea să fie Beckenbauer. Dar e imposibil. Rüssman ar semăna puţin cu Schwarzenbeck, dar e mai rigid decît un pivot de baschet descoperit ieri într-un fund de provincie.

Cele două echipe sînt formate — în momentul startului — din jucători de la cîte şapte cluburi. Wisla Cracovia şi Schalke 04 prezintă cîte trei jucători. În rest, dispersiune. Legia şi Bayern au murit. Echipa varşoviană îl mai are pe Deyna. Bayern München a rămas cu Sepp Maier,

[1] Denumirea italiană pentru Stuttgart.

care continuă să stea în poarta unui castel din care au plecat stăpînii.

...Meciul de deschidere s-a terminat : 0—0. Al patrulea 0—0 consecutiv „în deschidere". 0—0 la Londra (Anglia-Uruguay), 0—0 la Ciudad de Mexico (Mexic—U.R.S.S.), 0—0 la Frankfurt pe Main (Brazilia—Iugoslavia). Şi 0—0 acum, deşi Schön a refuzat să admită că egalul pe care îl aştepta, totuşi, va fi un nou meci nul... Echipele părăsesc terenul însoţite de fluierăturile publicului.

Ce-aş putea să reţin din acest meci ? Poate, cele cîteva încrucişări poloneze în primul sfert de oră. Poate, cele cîteva schimbări de picior ale lui Hansi Müller, un adevărat „intrus" în echipa vest-germană, prin fantezia lui neaşteptată, un „intrus" pe care galeria l-a şi aplaudat de cîteva ori. Coechipierii, însă, l-au urmărit cu o anume răceală. Sepp Maier, cel puţin, a şi schiţat un gest de dezaprobare, a lehamite, cu braţele-i lungi, ca de urangutan. Se pare că Hansi Müller e visul de tinereţe al lui Helmuth Schön, cînd fotbalul nu era încă un cont de profit şi pierderi. Maier şi Bonhof, experţi în „contabilitatea" modernă, au fost împotriva lui Hansi, încă de la început.

...Masa presei se goleşte treptat. Cele mai multe lampioane au rămas aprinse. Coborîm frumoasele scări în spirală ale lui River. Asta ne aminteşte, iarăşi, de scările în spirală ale Giuleştiului, înnegrite de fumul locomotivelor, şi de micul ascensor al stadionului, care urcă, de peste 40 de ani, spre loja oficială.

...Pînă jos sînt vreo şase etaje. Îmbulzeala e mare. Ascensoarele au fost închise. În afara stadionului, caii poliţiei caută un fir de iarbă. Autobuzele avansează greu. În fotoliul din faţă, doi cronicari comentează uvertura „De una cosa estamo seguros peor no sera posible" [1].

...Coborîm la Sarmiente. Urcăm. Trecem prin sala telexurilor. Agenţia vest-germană S.I.D. din Düsseldorf are 10 aparate. Lucrul e în toi. În sala maşinilor de scris, pe care am şi botezat-o „Olympia", cronicarii au început să arpegieze. Numeroasele televizoare suspendate deasupra pupitrelor reproduc golul posibil al lui Deyna. E momentul să-mi scriu rîndurile. Cu atît mai mult cu cît dubiţa ziarului „La Nacion" a şi adus ediţia de după-amiază a ziarului, cu

[1] De un lucru sîntem siguri mai rău nu se poate.

toate comentariile asupra meciului. (De la fluierul final al arbitrului Coerezza n-au trecut încă două ore.)

Buenos Aires (*prin telex*). Înflăcăratul stadion River Plate nu a gustat meciul inaugural Polonia—R.F.G., dovadă fiind murmurul de dezaprobare din finalul partidei, ca să nu mai vorbim despre primele reacții ale presei, pe care le-am putut sintetiza prin două fraze apărute în același „La Nacion" : *„Fue casi un fiasco ; una autentica y total deception"*. Și totuși, cîteva voci nu împărtășesc decepția acestui public obișnuit cu fenta, cu driblingul strălucitor și cu golurile spectaculoase. Cei clemenți trebuie căutați în rîndurile marilor vedete de odinioară. Printre acestea se numără Vava, fostul înaintaș al Braziliei, și Bobby Charlton. Acesta din urmă, care îi dublează, pentru B.B.C., pe comentatorii londonezi, spunea acum cîteva minute că este plăcut impresionat de jocul polonezilor, pe care-i vede ajungînd spre finalul competiției, în primul rînd ca urmare a stilului ofensiv adoptat chiar în acest meci atît de contestat.

Ce declară Helmuth Schön ? El este mulțumit de rezultat, dar nu și de joc. Acuză, între altele, calitatea surprinzător de precară a terenului, lucru pe deplin real, dar nu uită să adauge, cu sportivitate, că jucătorii de clasă învîng în general acest handicap.

Ce putem spune despre jocul polonezilor ? Cu cîteva zile înainte de începerea Mundialului, Helenio Herrera a scris în ziarele braziliene un articol despre echipa Poloniei, pe care a considerat-o „la figlia del computer". Afirmația a părut bizară, mai ales în gura unui antrenor care a computerizat realmente fotbalul, dar „magul" s-a referit în primul rînd la ciberneticile metode de antrenament ale lui Jacek Gmoch, antrenorul Poloniei, un mare pasionat după principiile statistice în fotbal. Deocamdată, Polonia e, parcă, mai puțin computerizată decît foarte ascultătoarea echipă a lui Schön, în care toți atacanții la un loc nu valorează cît Gerd Müller.

Polonia ar fi putut cîștiga acest meci, dacă ne gîndim la marea ocazie a lui Deyna, din min. 57, și la cea la fel de mare a lui Szarmach, după numai un minut. Polonezii au avut un start bun, impresionînd prin derutantele schimburi de locuri realizate de trioul Lato-Lubanski-Szarmach, au revenit cu *forcing* după pauză, în jurul minutelor

amintite, dar au lăsat brațul jos după exact o oră de joc, *poate* ca urmare a mediei de vîrstă ridicate (28 de ani), *poate* în urma unui consens intervenit pe teren între jucătorii celor două echipe, impresie care a declanșat, dealtfel, reacția negativă a tribunei argentiniene, mereu avidă de fotbal non-stop.

Așadar, meciul inaugural, încheiat pentru a patra oară consecutiv cu un 0—0, a fost (relativ) un insucces. Dincolo de toate considerentele de joc, trebuie să admitem, după această primă partidă, că fotbalul vest-german acuză din plin retragerea unor vedete ca Netzer, Overath, Gerd Müller, Beckenbauer și chiar Grabowski. Sigur că înregistrarea declinului în fotbal este o chestiune subiectivă, dar faptul că foștii „rezerviști" Flohe și Beer sînt astăzi în prima linie — la o vîrstă nu tocmai fragedă — spune destul de mult. Ca să nu mai punem la socoteală faptul că echipa Poloniei, peste care s-au așezat patru ani buni de fotbal, i-a dominat pe campionii mondiali. E drept, aceștia nu și-au spus ultimul cuvînt, mai ales că sînt recunoscuți pentru dificultățile de start, așa cum s-a întîmplat și la Weltmeisterschaft.

...A venit și „Clarin"-ul. (Are o întîrziere de o oră față de „La Nacion".) Despre meciul R.F. Germania—Polonia comentatorul scrie fără reticență, chiar în titlu „Negociaron la segunda vuelta". (S-au înțeles în repriza a doua.) Asta a fost și impresia la masa presei. Dar TV-ul continuă să retransmită marea ocazie a lui Deyna. Oare să fi fost negociat acest 0—0 ? Asta înseamnă că, într-un moment de acalmie, după pauză, Bonhof s-a dus spre Deyna și i-a spus „Herr Kapitän, ce zici de un 0—0 ?" Și că Deyna, deloc stingherit de acest Herr Kapitän plin de rezonanță, s-a arătat de acord. Greu de crezut.

Și totuși, meciul a lîncezit. ...Dar dacă echipele atîta pot ? În fond, acum două zile, ele erau doar „frunze de toamnă" și un „șarpe al îndoielii". Oricum, sud-americanii au repurtat o victorie indirectă. La conferința de presă, Gmoch a declarat textual „Apărarea m-a satisfăcut, atacul — nu prea, dar Polonia a arătat ceea ce poate" La care argentinianul Francisco Cannone și-a permis să spună „Dacă nu puteți mai mult decît atît, vă prevăd un viitor nu prea strălucit".

Şoferul din Buenos Aires

...Să mergem acasă. Mîine e o zi grea. Italia—Franţa la Mar del Plata, Mexic—Tunisia la Rosario, după-amiază. Seara, la şapte şi un sfert, Argentina—Ungaria, *pe viu*, la River Plate.

Buenos Aires a devenit, pe neaşteptate, un oraş vesel. Cupola Palatului Congreselor, înaltă şi zveltă ca aceea a Sorbonnei, arde. Prin zeci de orificii, ca la pepenii copilăriei noastre, lumina curge în stradă, peste taxiurile care au început concertul de claxoane, „Aaaar-heeeen-ti-na", un fel de „Bolero" al Mundialului, care creşte fără stavilă.

Iată şi autobuzul „105". Opreşte numai dacă îi faci semn. Urci prin faţă. Trebuie să te grăbeşti, pentru că rişti să rămîi. Şoferul din Buenos Aires e o figură cu totul aparte, pe care nu o poţi uita. Dacă muncitorul de bandă rulantă îşi calculează secundele, sfîrşind prin a deprinde un ritm al său, şoferul de Buenos Aires nu are timp nici să respire. Pentru că în autobuzul de Buenos Aires el reprezintă totul. Iată-l demarînd, după ce a închis uşile. Mîna stîngă dirijează volanul. O scurtă mişcare a capului spre dreapta, ca la înotătorii care vor să respire. Se aude vocea călătorului „Unul de 90 de pesos". Şoferul întinde automat mîna spre claviatura biletelor, rupe unul „de 90", fără să privească, îl întinde călătorului, aruncă hîrtia de 100 de pesos spre parbriz, duce din nou mîna spre dreapta, aude — acesta este termenul — noua comandă, aruncă din nou hîrtia spre parbriz, face palma căuş sub „robinetul" de rest, marchează cu degetul arătător două deschideri de cîte 10 pesos, culege monezile, întinde restul, frînează brusc, la cîţiva centimetri de bara maşinii din faţă, se uită în oglinda retrovizoare, fixează călătorul care întîrzie cu biletul, îl îndeamnă, ia suta, aruncă suta, dă restul, aude soneria din spate, care cere oprirea, frînează brusc, deschide pentru coborîre, porneşte din nou, trage un alt bilet, dă restul, are, în sfîrşit, un moment liber, schimbă mîna pe volan, conduce cu dreapta, adună hîrtiile şifonate de pe pervazul parbrizului, le netezeşte răsfirînd degetele, ridică bucata de plumb din cutia fixată în stînga, depune hîrtiile „călcate" cu palma, repune plumbul, cineva întreabă unde e strada Tucuman, omul nostru răspunde automat „a şasea oprire", ridică alt plumb, de pe cutia

cu hîrtii de o mie, pune biletele pe față, își face monetarul, repune plumbul, extrage o hîrtie deteriorată, o pune într-o a treia casetă specială, din nou plumbul, o altă sonerie, de om nervos, altă oprire, intră încă 5—6, și totul se reia, dreapta-lateral, hîrtia de o sută, pervaz-parbriz, tras bilet, rupt bilet, cules rest, întins rest (împreună cu bilet), altul la rînd, volan stînga, volan dreapta, înaintare fără volan, încrucișare de mîini, ca o gospodină care șterge praful, eliberare pervaz, ordine, potrivire de flori artificiale în văsulețul fixat, privire în oglinda de sus „Domnul de pe fotoliul II, vă rog biletul... Da, mulțumesc, scuzați, însă nu mi-ați arătat abonamentul"

La stația Junin coboară mai mulți. Acum are două secunde. Duce mîna sub instalația de bilete și rest. „Oh, meșterii... Nu merge restul la piesele de 20" Bîjbîie, încearcă, stînga mereu pe volan, forțează maneta, trage, îi reia cursa, moneda cade, reparația provizorie a fost făcută din mers. Sonerie. Mai coboară cineva. În schimb nu urcă nimeni. Dă drumul la tranzistor, mă privește prin oglindă. Vede cartea de acreditare „Ce țară reprezentați ?" Rostesc răspicat „Ru-ma-nia". Pune tranzistorul mai încet. (Trebuie să facă mereu ceva.) Am impresia că n-a înțeles „Ru-ma-nia"... Mă taie : „Eram sigur că o să vină *Rumania* la Buenos Aires. N-am înțeles. Să bați cu 2—0 la Zagabria și să iei 6 acasă. Nu cred că există în lume o echipă care să ia 6 goluri acasă. S-a întîmplat ceva, altfel nu se poate. Brazilia, dacă joacă în Honolulu, nu dă 6 goluri".

Oprire. Urcă două persoane. Floare la ureche. Două bilete. Dar restul e mai complicat. La o mie. Șoferul nu pare în dificultate. Îmi face semn cu arătătorul : „Scuzați-mă o secundă !" Aruncă mîna în parbriz, schimbă mîna la volan, duce stînga spre cutia de sute, fără să privească, deși traficul e foarte intens —, mii de becuri roșii de frînă clipind în față — ridică plumbul și începe să numere „pe neve", răsucindu-le între degetul mare și cel arătător, apoi le bate „pe cant", pentru aliniere, îndoaie bancnotele și pasează restul, tot cu stînga, pe sub dreapta care nu lasă volanul, pentru că e un moment greu, de ambuscadă „și n-o să stau aici o eternitate".

Am scăpat ! Șoferul e foarte galant „Vă rog să vă dați jos prin față. Vă rog... Vă place Argentina ? Poate ne mai vedem". N-apuc să răspund. În stația în care nu coboară

nimeni, trei fete au și sărit pe trepte. Autobuzul demarează. Dreapta. Parbriz. Rest. Plumb. Monetar. „Poate ne mai vedem".

Herrera și steagurile Italiei

2 iunie. Am obținut biletele pentru sala F. Ecran color, 2 × 3 m. N-a fost deloc simplu. A trebuit să venim la 10. Am făcut coadă.

Intrăm. Avem locuri în rîndul doi. Sîntem, de fapt, într-un cinematograf. O surpriză plăcută ! În dreapta, Helenio Herrera. Acum cîteva ore l-am văzut la TV. A îmbătrînit „magul". Vorbește stins. (A avut un infarct.) N-a pus la zid meciul R. F. Germania—Polonia, deși reporterul l-a invitat mereu s-o facă... Pe Herrera l-am cunoscut acum 13—14 ani la București. Mi-a acordat un interviu. înainte de jocul Dinamo—Inter 2—1. Acest argentinian, care avea să traverseze apoi Franța, sudul Spaniei și nordul Italiei, mi s-a părut un om rece, demn de prototipul său, abatele Carlos Herrera, alias Vautrin... Nici n-ar fi putut să construiască altfel mașina de calculat numită Internazionale, bazată pe un foarte exact program de *activ* și *pasiv*... Acum, don Helenio așteaptă, cu carnetul în față, meciul Italia—Franța. Caută o poziție mai bună, mai bine-zis o dîră de lumină care să-i permită să noteze. Deși îl cunosc, nu încerc să intru în vorbă. Au trecut 13—14 ani și, în afară de asta, îl văd foarte avar cu secundele pe care și le-a pus la dispoziție.

În sfîrșit, Nicu Rainea fluieră începutul. Înainte de toate, să notăm cîteva numere Rossi are 21, Tardelli e 14, Gentile — 5, Cabrini — 3, Platini — 15, Lacombe... fantastic ! Goooool ! Extraordinară cursa lui Six... Centrare... Lacombe cu capul. Goooool ! În sala color se aplaudă. Herrera cere liniște. E nervos „Cine i-a pasat lui Six ?" Comentatorul Herrera e pedant. Vecinul din față răspunde, întorcînd capul : „Benetti". Herrera contestă : „N-a fost Benetti". Arunc o vorbă : „Bossis". „Ecco !" — confirmă don Helenio. Se reface faza, în colectiv : portarul Bertrand Desmanes i-a pasat cu mîna lui Bossis. Minge directă spre Six. Atacă Benetti. Six, „peste". Sprint. Atacă Gentile. Ratează. Se aruncă Bellugi. Inutil. Six continuă,

ca din puşcă. Italienii încearcă să se replieze. Bellugi a şi ajuns în careu. Centrare Sare Lacombe, peste Bellugi... colţul lung... Zoff plonjează Golul !

Herrera, mulţumit de recomandarea făcută, şi-a recăpătat glasul „Unde e marcajul italian ? Nimeni n-a trecut astfel de Bedin, de Burgnich şi de Guarneri. I-aş fi strîns de gît"

La Mar del Plata, în tribună, e o liniştе nefirească. Steagurile italiene nu mai flutură. Bettega întreabă, cu gesturi largi, apărarea „Ce faceţi acolo ?" Rossi se grăbeşte cu mingea spre centru. Benetti, cu capul între umeri, pare un *linia a treia* gata să intre în grămadă.

Jocul se reia. Francezii combină lejer. Italienii încearcă să „taie". Toate privirile se îndreaptă acum spre perechea Platini—Tardelli. Platini pare sufocat de apropierea „umbrei" sale. Priveşte nedumerit spre banca franceză. Hidalgo, bine dispus, zîmbeşte „Asta-i meseria. Asta-i Italia. La Nancy e mult mai uşor. Dacă Batbedat sau Michel ar face ceea ce îţi face acum Tardelli, prietenii lui, cronicarii, i-ar desfiinţa, reproşîndu-le lipsa de orizont" Jocul continuă. Italienii vin din urmă. Mavromatti, de la „Corriere", comentează cu umor „Squadra dormea liniştită un somn letargic. A trezit-o golul lui Lacombe". Se mai întîmplă. Benetti îşi suflecă mereu mînecile. Pare un găligan în mijlocul unui grup de copii care joacă mingea în piaţa din faţa catedralei, spre indignarea maicilor. Furia lui Benetti „adună" echipa. Libero-ul Scirea porneşte spre curtea Franţei. Îl imită Bellugi. Benetti e peste tot. Îi îndeamnă pe toţi „Duceţi-vă ! Cît mai mulţi. Vă acopăr !" Şi jocul trece pe neaşteptate în mina italienilor. Mavromatti, poate prea îndrăzneţ, spune ca să audă Herrera „La Internazionale, Picchi n-a ajuns niciodată unde e acum libero-ul Scirea". Don Helenio nu lasă nimic neplătit : „Picchi ar fi abandonat fotbalul dacă ar fi încasat golul lui Lacombe". Între timp, Scirea, deloc influenţat de mica dispută din sala F, continuă raidurile în tabăra adversă. Iată-l urcînd, cu mingea la picior. Francezii tatonează. Scirea centrează lung. Peste Trésor. Şut Bettega. Bară ! Paolo Rossi scoate mingea din grămadă, ca — zi-i pe nume — Fouroux şi, gol ! E minutul 29.

Steagurile Italiei flutură la Mar del Plata. Francezii repun anevoie. E singurul moment în care Tardelli e obligat

să se afle la o distanță convenabilă de Platini. Mavromatti îl tachinează pe Victor Sinet, corsicanul „Dragul meu, acum nu ne mai rămîne decît să vedem ce glazură a pregătit Bearzot pentru torta voastră franțuzească". Sinet nu pare afectat. (Corsica, a mai spus-o, e mai aproape de Ostia.) Ferran, evident decepționat, mă privește evaziv „On va voir" (rămîne de văzut)...

Avem cinci minute. Hai la cafea. Pentru relaxare îl rog pe Turini să-mi spună ce denumiri au diferite posturi la echipele italiene. (Mi-au plăcut întotdeauna nuanțele cronicarilor italieni, care combină postul cu funcția). Turini, foarte amabil, nu se lasă rugat „Zoff e, normal, *il portiere*. Fundașii laterali Gentile și Cabrini se numesc *terzini*, probabil o reminiscență a WM-ului. Bellugi e *stoper*. Scirea e *libero*-ul. Mijlocașii sînt în general *centrocampisti*. Funcțiile, însă, diferă. Tipul Benetti e, ca să zic așa, *maratonista*. Tardelli este *il centrocampista de la diffesa*. Antognoni ar fi *il centrocampista regista* (regizorul), dar astăzi nu e cazul. Prototipul a fost Rivera. Platini, dacă ar juca, ar fi în această categorie. În sfîrșit, înaintașii sînt *punteri*. Cu o observație pentru Causio, care, jucînd ceva mai retras, este *mezzalla*, adică o jumătate de aripă, ca să nu mai spun că modul lui de a se mișca ne face să-l denumim *alla tornante*. Nu vi se pare ingenios ?

Să stingem lumina. Rainea se uită la ceas. (Prim planul obișnuit al fluierului de începere.) Cutele de pe fruntea arbitrului nostru se văd foarte bine... Ce spectaculoasă ascensiune a avut Nicu Rainea din Bîrlad. E la al doilea campionat mondial consecutiv. La Weltmeisterschaft a arbitrat doar un meci de mina a doua Brazilia—Zair. Acum a pornit cu un meci-cheie. Îmi spuneam că Rainea ar putea fi complexat în compania unor oameni cu nume ca Linnemayr, Klein, Gonella, Würtz, Thomas. Nici vorbă ! L-am văzut în compania lor. Pare un șef de bandă. N-o să credeți, dar e cel mai „poliglot" dintre toți. Manipulează cu o uimitoare ușurință fondul celor 200 de cuvinte necesare arbitrilor. Și apoi, mai e gestica. Combinînd vorbele și gesturile, Rainea reușește performanța de a se înțelege de minune — în castelană ! — cu argentinianul Coerezza. Olandezul Corver sau sovieticul Ivanov urmăresc cu dificultate „schimburile" lui Rainea cu Dubach, cu Garrido sau cu

Gonella. Dar, despre asta o să mai vorbim, poate. Deocamdată, să vedem ce e cu glazura lui Mavromatti.

Italienii atacă. Bettega, frumosul Bettega, idolul femeilor, e prezent la toate *rendez-vous*-urile. Beneitti „împinge" mereu. Rossi îl poartă pe Rio pe tot terenul, schimbînd piciorul, şi-l lasă deseori pe drum. Pe de altă parte, înaintaşii francezi nu prea înţeleg ce se întîmplă. Între ei şi Platini se află mereu spatele puternic al lui Tardelli, cu un imens 14 pe tricou. Aici se rupe, de fapt, jocul. Victor Sinet simte asta „Ce mult ne lipseşte Bathenay !"

Peste cîteva minute vine şi golul victoriei. Gentile avansează mult pe dreapta, aruncă mingea spre centru şi Zaccarelli (care l-a înlocuit pe Antognoni, după pauză) reia din voleu 2—1. Don Helenio recompune, în amănunt, faza, chiar înainte de... Gentile, dar prin asta nu face decît să-şi ascundă enervarea. A vorbit atît de mult despre forma slabă a Italiei, despre declinul squadrei, încît sîntem tare curioşi să vedem ce va spune peste două ore, la TV. Francezii, *groggy* în picioare, în acest minut 52, încearcă să-şi adune rîndurile, dar se simte că nu mai au resursele necesare victoriei. În ultimele 30 de minute, Italia redevine — aici e paradoxul — squadra lui Herrera, cu marcajul său necruţător, după ce lăsase impresia că îşi va continua atacurile spre poarta adversă.

Cei opt de la Juventus

Ieşim. E cald. A fost un meci frumos. Ferran e, firesc, decepţionat. Simte nevoia unei confesiuni : „Am pierdut pe mîna lui Platini. În ultimii doi ani el joacă 2—3 minute pe meci. Dacă marchează un gol, fie şi numai (sau mai ales) din lovitură liberă, i se uită toate celelalte 87—88 minute. Aşa s-a întîmplat şi în recentul meci cu Brazilia. Ştiu, ştiu... Ai să spui că l-am plusat. De acord. Dar şi voi l-aţi plusat pe Dobrin. Problema e veche. De cînd fotbalul. Ce rost are să ne mai facem sînge rău ? Orice cronicar aşteaptă un Pele naţional..."

...A venit buletinul tehnic al jocului. Sus, la „Xerox", e o echipă de tineri care lucrează, aş spune, mai rapid decît

în R.F. Germania '74 (pînă acum i-am prins cu o singură greşeală : în ghidul statistic al „mondialelor", Nicolae Covaci, fratele lui Ştefan, e trecut cu numai două participări la turneele finale, în loc de trei).

...Foarte interesant acest meci Italia—Franţa. Italia a jucat cu opt „juventişti". Franţa a fost alcătuită cu jucători de la opt cluburi. Mai mult, „cei şase din faţă" de la francezi oferă un adevărat mozaic : Michel (Nantes), Platini (Nancy), Guillou (Nice), Dalger (Monaco), Lacombe (Lyon), Six (Lens).

Să fie la mijloc o victorie a „blocului" asupra „mozaicului ?" Ar fi foarte comod din partea cronicarului să recurgă la acest argument spectaculos, e adevărat, dar de atîtea ori descoperit... Franţa n-a pierdut din cauza „mozaicului" său. Dacă ar fi să simplificăm, meciul s-a decis în duelul Platini-Tardelli. „Un şef de stat major anulat de un simplu soldat. Dar ce inimă a avut acest soldat !" — vorba lui Sinet.

...A mai venit un buletin. Se precizează că Lacombe a marcat în secunda 38. Va cîştiga, desigur, ceasul de aur „Seiko" oferit de firma japoneză celui care va înscrie primul gol al Mundialului. Directorul reclamei „Seiko" merită un premiu de ingeniozitate. Cu numai 2 300 de dolari — atît costă ceasul lui Lacombe, placat în aur, — el a reuşit o reclamă care, adresîndu-se multor sute de milioane de oameni, ar fi trebuit să coste o avere... În legătură cu aceasta, acum două seri, în holul hotelului „Embajador" de pe Avenida 9 Julio, am cunoscut un tînăr grec care lăsa impresia a fi cronicar. (La „Embajador" locuiesc numai ziarişti europeni.) „Nu sînt cronicar — a precizat tînărul. Sînt reprezentantul coniacului «Metaxa». Am venit aici ca să urmăresc felul în care sînt plasate cele două panouri «Metaxa» în spatele porţilor. Firma noastră are contract cu federaţia de fotbal argentiniană pentru 16 meciuri. Ne costă 500 000 de dolari. Aşa plătesc şi ceilalţi. «Cynar», «Cinzano», «Gillette». Singura care nu plăteşte e «Coca-Cola», care are un alt sistem de relaţii (şi de plăţi) cu F.I.F.A."

„Seiko" a reuşit totul cu 2300 de dolari. Capul japonezului a fost mai iute chiar decît capul lui Lacombe.

Sud-americanul Dhiab

...Să coborîm la parter. Nu mai putem merge în sala F pentru meciul Mexic—Tunisia. O să vedem în negru alb o repriză. Se termină la 17,30. Apoi, imediat în autobuz. Ar mai fi un ceas şi jumătate, minimumul necesar pînă la River Plate, pentru Argentina—Ungaria.

...Jocul nu e rău. Tunisienii sînt mai iuţi. Atacă mereu. Îl caut pe Dhiab, omul algerianului din autobuzul de Orly. Un argentinian mă întreabă concomitent : „Nu ştiţi cine e 10 ?" Mă uit pe buletinul Tunisiei. În dreptul numărului 10 citesc : „Tarek Dhiab !" Îi transmit argentinianului. Se explică : „Un clasico estilo sudamericano".

Mexicanii par mai degajaţi, dar linia lor de mijloc Mendizabal — De la Torre — Cuellar e foarte lentă. Tunisienii forţează, grăbiţi. „Sud-americanul" Dhiab jonglează cu mare poftă. Dar cel mai bun jucător tunisian pare a fi „şeptarul", adică Lahzami, în mod evident conducătorul de joc al echipei, „regista" — cum ar spune italienii. Lahzami, deşi se apropie de 30 de ani, e, prin aptitudinile sale de dirijor, un Deyna ceva mai rapid, care aruncă mingi la întîlnire întregii echipe, de parcă ar fi la antrenament. Acum opt ani, în Mexic, Marocul a fost aplaudat în special cu Uwe Seeler, pentru tehnica savantă. Acum, tunisienii adaugă un plus de viteză. (Antrenorul Chethali a făcut şcoala de la Kőln, iar schema ofensivă a fundaşilor laterali pare studiată pînă în amănunt.)

Ar mai fi două — trei minute pînă la pauză. Prin glass-wand-ul *Centrului de presă* se vede coada formată în faţa autobuzelor. Ne ridicăm. Trebuie. Avansăm spre uşă, privind mereu înapoi. „Dar ce-a fost asta ?" Arbitrul scoţian John Gordon împunge cu arătătorul spre gazon *penalty* ! Ne întoarcem. Păcat. Visul „punilor" s-a sfîrşit. Roma, adică Mexicul, va învinge şi va dărîma Cartagina... Şi Vazquez transformă penaltyul 1-0. Asta-i situaţia ! Să mergem...

La ieşire, o surpriză plăcută a venit camioneta cu ziarul „La Razon". Avem ce citi în autobuz, timp de o oră sau mai bine, pentru că traficul se anunţă mai intens decît ieri, în ziua deschiderii. Încep să se aprindă luminile. Întunericul vine devreme. E, totuşi, iarnă la Buenos Aires...

Meciul Italia—Franța ocupă toată pagina. Titlu mare : „El peligro de una ventaja prematura". Cronicarul are, evident, memorie. Amintește că evoluția scorului e copia finalei R.F. Germania—Olanda. Atunci a marcat Cruyff. Acum — Lacombe. (Să ne gîndim puțin și la golul lui Vigu, din meciul cu Iugoslavia.)

Are cuvîntul unul din eroii meciului : Platini. Declarație simplă, fără echivoc „S-a vorbit prea mult despre mine înaintea acestui Mundial. Nu sînt un Pele. Nu sînt un Cruyff. Asta-i tot". Bravo, Platini ! Phillippe de Tournon, cronicarul care a scris pentru Platini cartea „Football en fête", își menajează eroul, încercînd să-l apere, chiar de la Paris. Caută să deplaseze discuția spre problemele de fond „Din păcate, Franța și-a considerat împlinit contractul în momentul în care a reușit să se califice pentru turneul final. Echipa ar fi avut nevoie de o pregătire specială, timp de 15 zile, ca să redevină conștientă de noul ei rol" Lucrurile par, totuși, mai simple. Așa cum spune Di Stefano „El mayor credito debe otogarsele al medio campo italico... Francia mostra un futbol carente de forza y profundidad" [1]

Parcă e mai direct spus astfel de ce Franța nu a reușit să învingă Italia de 48 de ani...

...O lumină roșietică învăluie Buenos Aires. Spinările miilor de mașini alcătuiesc o imensă turmă — vă mai amintiți, poate, de celebra „turmă" din filmul lui Charlie Chaplin, „Timpuri Noi". Automobilele și-au pierdut culorile. Exodul spre River Plate e impresionant. Dacă stai să socotești energia care se consumă pentru acest drum, aproape că îi dai dreptate cronicarului ne-sportiv al lui „Le Monde", care scrie despre excesele fotbalului, ale acestui joc care a devenit un uriaș spectacol industrial, capabil să mănînce totul în cale, „dovadă și acest cvasimonopol al balonului rotund asupra televiziunii franceze, un monopol sufocant față de cel care nu vibrează pentru fotbal"... Dar autobuzul avansează. Înserarea conferă un anume dramatism luminii roșietice. De la balcoanele blocurilor cu peste 20 de etaje ninge cu *papelitos*. Cortegiul care avansează spre River Plate e însoțit de întreg orașul. Flu-

[1] Creditul cel mai important trebuie să-l acordăm „mijlocului" italian ...Franța ne-a arătat un fotbal lipsit de forță și profunzime.

tură peste tot steagurile alb-albastre. Coloana infinită a mașinilor răspunde claxonînd. Șoferul autobuzului nostru are gustul spectacolului total. Pune la maximum radioul. Postul de radio Buenos Aires pare ocupat de cronicarii sportivi. Gomez, marea vedetă a radioului, lasă impresia că s-a urcat, în studio, pe o uriașă baricadă „Argentina tiene futbol e va ganar luchando !" [1]

Mergem de vreo 20 de minute. Întreg autobuzul savurează frazele patetice ale lui Munoz. Doi cronicari sud-africani, vrînd să fie ironici, exclamă în replică „goooooool !", imitîndu-i pe argentinieni. Gluma, absolut nepotrivită, e sancționată cu un *sssst* unanim. Deodată, omul din stînga mea, pe care l-am identificat după cartea de acreditare — e un portorican — sare de la locul său, cu un „gooooool !" mult mai lung decît cel al sud-africanilor. Argentinienii se simt jigniți. Unul se și ridică din fotoliu, dar omul meu continuă să strige „Goooooool ! Goooooool de Tunez" Autobuzul aplaudă și-l roagă pe șofer să schimbe canalul. Comentatorul argentinian nu-și drămuiește entuziasmul „Dragi ascultători, a înscris *el marcador de punta* [2], dați-vă seama, el marcador de punta Kaabi, adică Galvan al Tunisiei. Se conturează o mare surpriză !" Transmisia nu e prea clară. Mai sînt și claxoanele care urlă fără încetare... Am ajuns în dreptul estuarului. Ar mai fi un sfert de oră de drum. Șoferul cere permisiunea de a schimba postul. La Rosario, Mexicul atacă. Muzică ! *Speaker*-ul anunță un șlagăr — River Babilon sau așa ceva. Melodia umple imediat autobuzul. Cronicarii bat din palme, ritmînd. Cîntecul mi-e foarte cunoscut. Sigur că da ! River Babilon e copia lui „A ruginit frunza din vii". De unde și pînă unde River Babilon ? Să fie o simplă coincidență ? Poate. Un englez a spus odată : „Dacă șase maimuțe ar bate la șase mașini de scris timp de un milion de ani, pe foile astfel dactilografiate s-ar găsi cel puțin una în care să apară un sonet de Shakespeare" Poate că și maimuțele cîntă, pe ascuns, la chitara electrică, de milioane de ani, făcînd să coincidă River Babilon cu „A ruginit frunza din vii". În ceea ce privește bateria, ea e aproape sigur o creație a simpaticului nostru strămoș.

[1] Argentina are un fotbal (mare) și va cîștiga luptînd
[2] Fundașul.

Portoricanul sare din fotoliu, ca ars „Goooooool !" Şi în liniştea care cuprinde autobuzul — şoferul a şi oprit muzica — omul nostru anunţă ca un crainic reporter : „Marcador en Rosario Tunez dos, Mexico uno !" E cam ciudat ca un portorican să se bucure de înfrîngerea Americii Centrale în faţa Africii, dar echipa Mexicului e *boss*-ul abonat la turneele finale ale Mundialului — astăzi joacă al 22-lea meci — mereu în dauna lui Salvador, Portorico sau Haiti, ceea ce explică de ce ochii portoricanului strălucesc acum. Omul se bucură la gîndul că moare şi capra Mexicului.

IV.

ASTĂ-SEARA SÎNTEM 25 DE MILIOANE

Am ajuns ! Stadionul River Plate cîntă. Tineri și tinere ne cer biletul de intrare și ne conduc pînă la pupitru, ca la teatru. Fanfara e pe pistă. Dirijorul agită bagheta, ritmul se... vede, dar marșul nu se aude, pentru că tribuna cîntă și acoperă totul, vrînd parcă să demonstreze că Mundialul începe, de fapt, astăzi, cînd Passarella și Luque îi vor arăta Europei ce înseamnă să joci cu adevărat fotbal.

Pînă una, alta, să ne întoarcem în holul tribunei, în sala telexurilor. Sînt cîteva televizoare acolo. Au mai rămas 6—7 minute din meciul Tunisia—Mexic. Pătrundem greu. Sînt amatori mulți. Privim în vîrful picioarelor. Mexicul atacă cu toată echipa. Mai e speranța egalării. Dar Lahzami calmează jocul. În fața lui, mingea pare foarte docilă. Pasă lungă, în profunzime. Dhiab trage puternic la poartă. Portarul Reyes respinge. Un tunisian sprintează și, gol ! Autor ? Fundașul dreapta Dhouib. Din nou fundașul ! Crainicul strigă satisfăcut „Agradable sorpresa ! Un 3—1 mostrando futbol ofensivo, aprovechando de los laterales y un grand cuidado por la pelota ! Agradable sorpresa ! Tunez paso a encabezar las posiciones en el grupo de Alemania e Polonia !“ [1]

Ninge pe River Plate

Am trăit să vedem și asta. E timpul să coborîm. Ce păcat că n-am văzut tot meciul. Acum e momentul să ne grăbim. În tribune, *fiesta* se desfășoară în plin. De aici, din sala telexelor, se aude — ne aflăm sub partea de sus

[1] O plăcută surpriză. Un 3—1 care reflectă un fotbal ofensiv susținut și de fundașii laterali, un fotbal care denotă o mare grijă pentru minge. Plăcută surpriză ! Tunisul trece în fruntea clasamentului, în grupa R. F. Germania și Poloniei.

a tribunei — dansul frenetic al suporterilor Argentinei. Mai sînt 10 minute. Ieşim. Reflectoarele ard. Tot ce a fost pînă acum, pe lumină, nu suferă comparaţie cu această procesiune nocturnă. Sub River se aud parcă zgomote subterane, prevestitoare de cutremur. Fotografii se înghesuie în faţa uşilor din care vor ieşi echipele. După o aşteptare de cîteva secunde, care par infinite, stadionul explodează „Ar-hen-ti-na! Ar-hen-ti-na!" Simultan, din vîrful tribunelor îşi iau zborul milioane de „fluturi", în bătaia reflectoarelor. Tribunele de pe partea opusă nu se mai văd, pentru că ninge cu fulgi imenşi. Spectacolul e uluitor. În numai cîteva secunde, un strat de „zăpadă" se aşterne pe marginea gazonului, acoperind careurile din faţa porţilor. Şi pentru ca iluzia iernii să fie completă — în ciuda celor 11 grade plus —, suluri imense de hîrtie plutesc spre teren, ca beteala pomului de iarnă. Fotografii japonezi mitraliază spectacolul prin lunetele lor lungi. „Canon"-ul captează imaginile în rafale. Fotbaliştii argentinieni aleargă pe teren. Aşa cum au scris ziarele, ei aşteaptă această noapte de patru luni, la capătul unui cantonament care poate fi comparat doar cu faimosul cantonament de patru ani al voleibalistelor japoneze. Mişcarea nervoasă a argentinienilor e un amestec de furie şi nestăpînire. Jucătorii se încrucişează violent, ca hocheiştii în timpul încălzirii. Alergarea e non-stop. Toţi sar, la răstimpuri, cu mîna sus, de parcă ar vrea să atingă plafonul de beton al lui River Plate. În jumătatea cealaltă, a echipei ungare, e linişte. Tőrőcsik joacă mingea pe ambele risturi. Nyilasi face cîţiva paşi laterali. Portarul Guidar mimează un plonjon spre păianjen, mai mult pentru a-i intui distanţa.

Aplauze pentru arbitrul portughez Garrido. Tabela electronică prezintă echipa Ungariei. Apoi, întregul sistem electronic al stadionului prezintă festiv echipa Argentinei. Numele jucătorilor apar cu litere imense pe ecranul nesfîrşit din jurul dreptunghiului de gazon. Iată, în dreapta, numele lui Tarantini. Fulgerător, sub tribuna oficială, Passarella; Luque apare în stînga, în arcul potcoavei. Jocul luminilor e însoţit de urale. „Cîţi spectatori să fie în tribună?" — pun o întrebare de rutină unui coleg argentinian, pe cartela căruia stă scris Guillermo Duarte. Omul mă priveşte lung, puţin intrigat de această ciudată nevoie de precizie: „Astă seară sîntem 25 de milioane!"

Arbitrul Garrido fluieră prelung. Jucătorii se opresc, la comandă. Deasupra stadionului se instalează liniștea. Ne ridicăm în picioare. E minutul de reculegere pentru Santiago Bernabeu și pentru Bozsik. A murit omul care a făcut Real Madridul. Îl însoțește omul care a condus echipa Ungariei la Londra, în 1953, la 6—3... Ne reașezăm. George Young, canadianul „rebel", care șade în dreapta, se apleacă spre pupitrul nostru : „Ce-a fost asta ?" Îi șoptesc : „A murit Bernabeu". Mă privește nedumerit : „Cum îl cheamă ?" Rostesc numele complet : „Santiago Bernabeu". Young persevorează : „A fost argentinian ?" „Nu. A fost președintele lui Real Madrid." Young îmi mulțumește cu o privire nesigură, care mă determină să nu mai prelungesc discuția în legătură cu Bozsik.

În sfîrșit, Garrido fluieră începutul. Argentinienii se aruncă în atac. Kempes și Luque sprintează ameților, într-un tempo care nu suportă comparații. Ungurii nu par impresionați. Fundașii recuperează și trimit calm, de regulă, spre Pinter. Pasă scurtă la Zombori. Sprint. La primire, Nyilasi. Halfii Argentinei atacă, „scot", retrimit înainte, mereu înainte. N-au timp de scheme. N-au timp de calcule. Se pare că mingea trebuie să ajungă cît mai repede în careul lui Guidar. Argentina are la dispoziție doar 630 de minute pentru a readuce Copa del Mundo în estuarul La Plata, această Copa del Mundo pe care Uruguayul, ruda săracă, a cucerit-o pînă acum de două ori, expunînd-o la Montevideo, de care ne despart acum cel mult 100 de mile. Atacurile sau, mai corect, rostogolirile spre poarta ungară se înmulțesc. Fundașii lui Baroti „taie" mereu, de cele mai multe ori cu faulturi. Tribuna e supărată, dar nu face prea mult caz, pentru că acum e important ca jocul să curgă, să alerge, să zboare, fără oprire, deci fără proteste. Dar, în timp ce Luque sau Kempes, Tarantini sau Olguin spumegă, iată că, undeva, în treimea argentiniană, un jucător pare complet detașat de această zarvă neobișnuită. Deloc înalt, blond, Tőrőcsik, în care se îmbină parcă liniștea lui Mateianu și croșeta scurtă a lui Dumitrache, trece destul de ușor de Gallego și, mai ales, de Galvan, jandarmul său oficial. Tribuna își oprește respirația ori de cîte ori Tőrőcsik se ondulează prin barajul lui Passarella. El, Tőrőcsik, e cel care creează iluzia unui echilibru între dezlănțuita echipă

a lui Cesar Luis Menotti şi cei nouă apărători din faţa careului lui Guidar. Dar iată că ceea ce părea imposibil se produce. Mingea curge pe traiectoria obişnuită Pinter — Zombori — Nyilasi. Nagy şutează violent, Fillol apără din greu, respingînd anevoie. Şase apărători se află în careul argentinian, dar Csapo, foarte prompt, marchează : 1—0 împotriva Argentinei !

„Aaaar-heeen-ti-na !"

Deasupra întregului stadion se aşterne liniştea. River Plate pare un crater într-un peisaj lunar. La masa presei se aude doar ţăcănitul ireal al unei maşini de scris. Cronicarii se privesc cu un amestec de nedumerire şi de teamă. Ce se va întîmpla acum ? Cronicarii argentinieni — uşor de recunoscut — stau cu capetele aplecate, lipindu-şi fruntea de pupitru. Stadionul continuă să tacă. Trece o secundă. Trec două. Pînă şi îmbrăţişarea jucătorilor unguri pare ireală în mijlocul acestui stadion în care, efectiv, nimeni nu mai respiră. În secunda a treia, aşteptarea devine insuportabilă. Dar deodată, în cea de a patra... o, da... tribuna, sînt convins, ştie să numere... ca la un semnal... într-o sincronizare greu de închipuit în marea de valuri de la *tertulia*, El Monumental sparge zidul tăcerii „Aaar-heen-ti-na ! Aaar-heen-ti-na ! Aaar-heen-tina !" Sîntem tentaţi o clipă să credem că nu am observat o posibilă anulare a golului lui Csapo, dar fotbaliştii unguri continuă să se îmbrăţişeze, îndreptîndu-se spre centru. Strigătul imens al tribunei creşte, cu fiecare scandare ; „Aaar-heen-ti-na ! „Aaar-heen-ti-na !"

Niciodată nu mi s-a întîmplat să văd sau să aud aşa ceva, pe un stadion. Nici Wembley-ul, nici Santiago Bernabeu, nici Parc des Princes, nici Centomilla, mai ales, în momentele lor cele mai aprinse, n-au reuşit să-şi apere echipa în aşa fel încît nimic să nu împovăreze ghetele şi aşa grele ale lui Ardiles sau Valencia. În turnul lor Babel, cronicarii continuă să rămînă perplecşi. Jos, la centru, Luque pune mingea. Fluierul de reluare al arbitrului Garrido nu se aude. Tribuna scandează mereu : „Aaar-heen-ti-na ! Aaar-heen-ti-na ! Aaar-heen-ti-na !" Nu se aude nici măcar zgomotul turboreactoarelor care plutesc

în noapte, din minut în minut, spre Rio de Janeiro și de acolo — spre Europa. Kempes își trage nervos jambierele. Passarella se apropie de centru, făcîndu-l atent pe Galvan, care rămîne să mediteze singur asupra șovăielii de care ei doi — în primul rînd — s-au făcut vinovați la golul lui Csapo. Strigătul imens al tribunei continuă să crească. Pînă cînd ? !

Argentina atacă. Alb-albaștrii, obsedați de faptul că timpul curge împotriva lor, nu-și aleg mijloacele. În zadar încearcă Ardiles să facă puțină ordine. Nu e momentul ! Luque se ia la trîntă cu Kereki și Kocsis. Vrea mingi. N-are importanță cum. „Un-doi"-urile sînt o armă pentru bunici. „Înseamnă să fii calm. Dar eu nu pot fi !" Ungurii, copleșiți, comit faulturi. La capătul primului sfert de oră, Garrido dictează o lovitură liberă. Trage Valencia. O minge banală. Guidar o prinde, dar o scapă. Luque e acolo, la pîndă, bine înfipt în crampoane, cam în stilul lui Gerd Müller. Guidar încearcă să replonjeze. Dar Luque împinge mingea în poartă : 1—1. Un gol pornit din pieptul lui Guidar, care răsplătește, dacă vreți, insistența în atac, dar în nici un caz faza, deoarece pînă acum echipa lui Passarella n-a construit nimic. Ungurii încearcă să domolească jocul, să „transporte" balonul pe o traiectorie logică. Tőrőcsik, un fel de toreador în luptă cu cel puțin trei tauri, încearcă pătrunderea finală, dar Galvan își cunoaște foarte bine meseria. Cele șase faulturi — pînă la pauză — asupra subtitlului „nouar" al lui Baroti îi avertizează pe servanții Nyilasi și Pinter că intrarea — pe aici ! — nu e posibilă.

Intermezzo cu Pele

Pauză. Puțină mișcare. Pupitrele sînt elegante, dar arhitectul nu a lăsat nici un centimetru necalculat, de parcă ar fi mobilat o cabină spațială. „Uite-l pe Pele !" — anunță un argentinian. Ne întoarcem. E într-adevăr Pele. Poartă cască. E comentator de televiziune. Ce-ar fi să urc și să-i cer un pronostic pentru ziua finalei ? Mavromatti ar vrea să vină și el. Dar Tassos rîde : „La ce bun ? Dacă ești italian, îți va spune că va cîștiga Italia. Și știi de ce ? Pentru că aici, la Buenos Aires, Pele face reclamă pentru „Cynar" și „Campari", astfel că pronosticul intră în obli-

gaţiile sale contractuale. Dacă eşti argentinian, va spune Argentina, dar nu pentru că ar fi convins — s-ar supăra şi brazilienii — ci pentru faptul că face reclamă „Pepsi-Cola" pe teritoriul Argentinei. În sfîrşit, dacă eşti brazilian, Pele va spune hotărît Brazilia — am şi verificat toate astea — deoarece face reclamă pentru „Cafe do Brasil, cafe del Mundial".

Mavromatti se decide, totuşi, să urce spre pupitrele comentatorilor T V „Corriere della Serra" ţine foarte mult la pronosticul lui Pele, alias „Cinzano". Tassos pare pornit „Dar asta nu e totul, băieţi. Pele e *public relations* pentru Cosmos, cu voiaj plătit, plus cheltuieli de reprezentare la nivel de guvernator. În afară de asta, comentează, după cum se şi vede, pentru un post TV brazilian, şi scrie, aţi şi văzut, pentru «Clarin»" „Dar cum de aţi aflat toate astea ?" — intervine André Isch, un francez trecut de prima tinereţe şi care nu face parte din clanul „l'Équipe". Tassos ţine să fie ironic „E, dacă nu mă înşel, o obligaţie profesională". Un cronicar cu VEN pe piept (n.r. — Venezuela), Carlos Chemia, se amestecă în vorbă „Aş putea face şi o completare. Pele a venit acum o oră de la Mar del Plata, cu avionul. A comentat meciul Franţa—Italia, în direct, pentru TV-ul din Caracas. Am ascultat transmisia". Tassos intervine : „Şi cum a fost ?". „A lăudat mereu jocul lui Facchetti". „Cum, adică, Facchetti ?". „Da. Facchetti". „Dar nici nu figurează în lot". „Cred că l-a confundat cu Benetti. Ce importanţă are ? Bani să iasă"

Töröcsik, foreadorul

Reapar echipele. Atacă, din nou, Argentina. Echipa lui Baroti se retrage, ocupîndu-şi poziţiile defensive, dar faultează din ce în ce mai mult. Kempes face rocade rapide cu Luque. Deocamdată, însă, barajul perechii Kocsis—Kereki rezistă. În faţă, „nouarul" încearcă mereu să treacă de Galvan, dar totalul faulturilor urcă spre 10. Argentina e mult mai mult în terenul maghiar, dar raidurile cercetaşului Töröcsik stîrnesc şi acum o admiraţie care se simte în respiraţia tribunei. Argentinienii atacă, atacă, dar Zombori foarfecă toate acţiunile, deseori prin faulturi. În echipa Argentinei, doar Ardiles pare convins că jocul cere,

totuși, o anume ordine. Atacurile eșuează mereu. Și se joacă de aproape o oră. Un cronicar argentinian, enervat peste măsură, comentează cu voce tare : „Los hungaros olvidaron que el gol se llega atacando" [1]. Dar, în clipa în care rostește ultimul cuvînt și cînd tabelul electronic marchează minutul 60, Csapo centrează frumos, mingea îl depășește pe Passarella, în ciuda excelentei detente a „calabrezului", Fillol țîșnește din poartă, cu intenția de a boxa, dar Nagy sare mai sus și reia puternic cu capul. Poarta e — vă rog, poftiți ! — larg deschisă, dar mingea trece ușor deasupra. Ca din senin, tribuna începe să cînte. E un fel de „doamne, miluiește" după acest adevărat miracol. Ungurii continuă să se ajute foarte bine în apărare, profitînd de faptul că Tőrőcsik ține lîngă el doi oameni. (Olguin s-a apropiat de Galvan, ca să permită cursele căpitanului Passarella.)

Jocul se îndreaptă spre remiză, cum ar spune șahiștii. Dar River Plate continuă să creadă în victorie, cîntînd fără oprire. Și golul mult așteptat vine. Un gol întîmplător, dar un gol. Alonso, care l-a înlocuit pe Valencia, primește mingea în semicercul din fața careului ungar. În stînga, Luque e marcat strîns de Kereki. Libero-ul Kocsis e și el la vreo doi metri. Calea pare închisă. Alonso îl angajează, totuși, la bătaie pe Luque. Kereki, însă, reușește să scoată mingea, pe care o trece lui Toth, fundașul stînga, complet liber. Atît de liber (și de sigur), încît nici nu se gîndește la varianta cea mai simplă a mingii la portar. Rezultatul ? Îi pasează lui... Bertoni, care înscrie, fără nici o dificultate, cu „latul", ca într-un exercițiu pentru „piticii" de 11—12 ani... Planul Baroti, planul contraatacului, a eșuat. Ungurii par copleșiți. După numai un minut, Tőrőcsik refuză să creadă că e 2—1 — remiza era atît de aproape — faultează și el, pentru prima oară — sîntem în minutul 85 — apoi izbește cu mingea în pămînt și Garrido îi arată cartonașul roșu. Pe teren nu se mai joacă fotbal. Nyilasi atacă dur, în dreapta și în stînga, fără alegere. Cei mai tineri și (poate) cei mai talentați jucători din echipa Ungariei nu rezistă tensiunii. Nyilasi primește și el cartonașul roșu. Finalul are un gust amar, deși tribuna se străduiește, cîntînd, să ne facă să uităm cele întîmplate.

[1] Ungurii au uitat că la gol ajungi atacînd.

Urcăm spre ieşire. Îl văd pe Ferran. Îmi spune : „Argentina e campioană încă din astă-seară". „V-a plăcut atît de mult ?" „N-aş putea spune asta, dar are totul de partea ei şi în primul rînd publicul". Réthaquer pare plictisit : „Sigur că argentinienii au atacat mai mult, dar meciul nu mi-a plăcut. Nu pot să mă împac cu faulturile ungurilor şi mai ales cu agresiunile lui Galvan asupra lui Tőrőcsik. Partea urîtă e că Garrido a tolerat jocul dur al apărărilor. Luque şi Tőrőcsik au fost mai mult pe jos. Cum să te mai gîndeşti la fortificarea ofensivei, ca principiu, cînd astăzi, în fotbal, apărătorii au toate drepturile, iar atacanţii — niciunul. Ba nu ! Unul singur : acela de a suporta la infinit adevărate agresiuni, şi asta numai pentru simplul motiv că nu ai dreptul să ripostezi. Tőrőcsik a fost eliminat pentru un fault şi o minge aruncată. În schimb Galvan, care l-a faultat de 12 ori — am numărat intenţionat — n-a primit un singur cartonaş galben".

Coborîm. Pele e încadrat de cinci atleţi. Veritabili aruncători de greutate. Mavromatti ne explică : „Cînd am urcat, nici n-am putut să mă apropii. Îi vezi ? Sînt «gorilele» care îl păzesc". La doi paşi, Bobby Charlton, care a comentat pentru B.B.C. — probabil fără a-l include pe Facchetti în formaţia Italiei — coboară neobservat. Atît de neobservat încît îşi potriveşte fără grabă şuviţa lungă care, vorba lui Turini, răsare lîngă urechea dreaptă şi apune lîngă cea stîngă. Jos, la ieşire, Pele va urca în Mercedes-ul negru al lui „Pepsi-Cola". Bobby va veni cu noi, ca să caute, în mulţimea de autobuze, pe cele pe care scrie „Prensa".

În autobuz e plăcut. (Nu e prea cald la Buenos Aires pe la 10 seara. Cred că sînt 7—8 grade.) Cronicarii argentinieni îşi apără echipa şi vor să sublinieze că victoria e meritată : „Am vrut să oferim un mare spectacol, dar n-am avut cu cine". „Se jugaron 75 minutos efectivamente, lo que constituye una dinamica nueva para el futbol argentino". Dar ce fel de 75 de minute ? ! Parcă ghicindu-mi gîndurile, cineva spune din spate : „Argentina gano con justicia, aunque sin jugar bien. La marca opaco el labor de Kempes".[1] Mă întorc. Pe cartea de acreditare a celui care a vorbit stă scris : „José Sacco ARG."

[1] Argentina a cîştigat pe merit, fără să joace bine. Marcajul a compromis activitatea lui Kempes.

Autobuzul avansează greu. Toate automobilele din jur claxonează cu furie, *in ritmo del triumfo* : „Aaar-heen-ti-na". Parcă am fi înconjurați — asociația ne obsedează — de o uriașă turmă de oi care-și sună talăngile. Toți cei care nu au contenit să cînte în tribună știu acum că Argentina e ca și calificată pentru turul II, în grupele semifinale. Ungaria a și ieșit din cursă, pentru că fără Tőrőcsik și Nyilasi, suspendați automat pentru meciul următor, nu poate face nimic în fața Italiei. Ar mai rămîne Franța. Dar ce șansă mai are Franța învinsă la Mar del Plata ?

Coborîm. Orașul vuiește. Zgomotul e greu suportabil. Claxoane non-stop. Magazine muzicale cu megafoane în exterior, la intensitate maximă. Și fețele congestionate ale miilor de *portenos* care suflă cu toată puterea în fluiere stridente, mereu mai stridente. Bineînțeles că ritmul acestor șuierături respectă cadența „Ar-gen-ti-na". Deasupra orașului, cineva izbește parcă două talgere imense. Ninge mereu cu *papelitos*, de la toate balcoanele. Rigolele sînt tixite de hîrtii în straturi. Mașinile spulberă „zăpada" astfel viscolită. Pe capote, sutele sau miile de hîrtioare par niște frunze de toamnă, pe care steagurile fluturate prin toate geamurile automobilelor le stîrnesc mereu.

În sfîrșit, acasă. Deschid televizorul. Din nou, Pele. Apare, grațios, filmat cu încetinitorul, în spatele unei porți de fotbal. Filmarea „artistică" are în prim plan plasa porții. Pele zîmbește mieros, cu dinții săi albi, puternici. Apoi, rostește „Eu, care am participat la patru campionate mondiale, vă pot spune că Argentina va fi campioană". Și ridică degetul mare în sus. În aceeași clipă, o sticlă de „Pepsi-Cola" îi ia locul...

Unde sînt înaintașii Braziliei ?

3 iunie. Foarte greu de împăcat programul de astăzi. Ar fi, în ordinea calității și a așteptărilor, Brazilia—Suedia, la Mar del Plata, ora 13,45. La concurență, Spania—Austria, la Buenos Aires, pe Velez Sarsfield, un stadion mai mic, unde masa presei are doar 400 de locuri. În sfîrșit, la 16,45, din nou la concurență, Peru—Scoția și Olanda—Iran. Din păcate, TV-ul argentinian nu e foarte inspirat, cel puțin din punctul de vedere al cronicarilor. Transmite totul în

direct. Cu alte cuvinte, dacă mergem pe Velez, pierdem Brazilia—Suedia. Dacă rămînem în sala „Olympia", putem privi, cu mici alternanțe, la două „strunguri", dar nici asta nu e o soluție. Ar mai fi varianta reprizelor. Prima pentru Mar del Plata, a doua pentru Buenos Aires sau viceversa... În Mexic, îmi aduc aminte, a fost mult mai bine. Mergeam la meci, apoi reveneam la hotelul Phönix, sediul centrului de presă, și vedeam succesiv toate celelalte trei jocuri. Ca să nu mai vorbim de ultimul campionat mondial, cel din '74, unde am văzut Polonia—Italia de trei ori, o dată în direct, apoi, seara, într-o cofetărie din Frankfurt, iar a doua zi, de dimineață, într-un magazin, la „Hertie", culcați comod pe niște covoare persane, lîngă vînzătorii raionului în cauză.

Ce spun avancronicile ? Că Brazilia n-are înaintași. Că Suedia a rămas aceeași, jucînd cinstit, fără complicații, din sănătate și vigoare. Că Austria îl are pe Krankl, care avea doar un an în 1954, cînd Österreich a jucat ultimul ei turneu final. Că Spania are de partea sa cinci milioane de suporteri, plus argentinianul Ruben Cano și pe foarte experimentatul José Martinez, supranumit Pirri. Că Iranul are un pic de școală sud-americană. (De unde, oare ?) Că Olanda e Olanda, chiar fără Cruyff și Van Hanegem. Că Peru duce dorul lui Perico Leon. Că Scoția, în sfîrșit, „es el conjunto al que todos senalan como la probable gran sorpressa del campeonato". [1]

După cum vedeți, avancronicile nu oferă nici o soluție, lansînd invitații. Ce facem ?

Să încercăm, totuși, formula de compromis, adică „la două televizoare" (Pe austrieci și pe brazilieni o să-i vedem „pe viu", în meciul lor.) Apoi o să mergem la *color*, iar seara o să vedem Scoția—Peru, înregistrare.

Sala „Olympia" e plină. Se pare că cei mai mulți au adoptat formula compromisului. E o foame de fotbal pe care numai un campionat mondial o poate stîrni.

Meciul dublu începe. Atacă suedezii și spaniolii. Păcat că nu joacă Edström, vedeta Suediei în Weltmeisterschaft. Asensi și Pirri sînt foarte nerăbdători. Avansează mult, mai ales Pirri, care, deși a trecut de 30 de ani (sau poate

[1] Este echipa pe care toți o indică drept marea surpriză probabilă a campionatului.

tocmai de aceea), nu mai are timp de pierdut. Austriecii pasează scurt, în forță, atacă foarte decis balonul, se scoală imediat (în caz de nereușită), se repliază, acroșează din nou, astfel încît cursele solitare ale lui Asensi și Pirri mor mai devreme sau mai tîrziu. Pe celălalt ecran Suedia joacă metodic, fără flori, un fel de hochei fără patine, inclusiv bodichek-ul care scoate la iveală faptul că brazilienii au o adevărată repulsie pentru gazonul moale de la Mar del Plata, din care iese, la răstimpuri, cîte „o cărămidă" de iarbă... Pe celălalt ecran, masivul Ruben Cano pare un suedez cu părul vopsit în negru, un fel de Gulliver care nu-și găsește pasul, deoarece în timp ce el face unul singur, Dani e nevoit să facă unul și jumătate, așa că totul se amestecă — cum să vă spun ? — ca hîrtiile colorate cu care copiii își decorează spițele roților.

Iată, însă, că Austria, echipa care tace, deschide scorul. Desenul golului nu aparține deloc Europei Centrale. Dimpotrivă. Stoperul Pezzey, care pînă acum a ieșit cel mai des în prim-planul jocului, anulîndu-l pe Ruben Cano, a simțit că Pirri a uitat să se întoarcă la poarta lui Miguel Angel și trimite o minge lungă, de peste 40 de metri, spre mezinul echipei, Schachner, de la Donawitz, singurul jucător „de B" din echipa Austriei. Schachner preia în viteză, îl vede pe Migueli singur, ca pe vremea WM-ului, și intră direct. Fenta e fulgerătoare, la cel mult un metru de apărătorul spaniol, care cade. Schachner își continuă zborul. Cardenosa încearcă să-i taie drumul, dar extremul dreapta al Austriei a și ajuns în fața lui Miguel Angel, fentă spre stînga, portarul „mușcă" din nadă și vienezul șutează în partea opusă. Între momentul pasei lui Pezzey și cel al golului au trecut cel mult 6—7 secunde. Pezzey are 23 de ani, Schachner — doar 21. (Amîndoi știu din povestirile vieneze că Wunderteamul de altă dată „țesea" cu pase scurte, fără grabă, în amintirea pașilor de menuet din sălile de la Schönbrun.)

Să vedem acum ce se întîmplă la Mar del Plata. Brazilia a luat, se pare, locul Wunderteamului. Cerezzo, Zico, Gil se rotesc mereu, în căutarea unei soluții. „Mie mi se pare foarte interesantă mecanica suedeză" — e de părere Roland Messmeur, de la Le Figaro. Termenul mi se pare po-

trivit. Parcă am mai auzit undeva această idee.[1] În timp ce citiți „subsolul", vă ofer o observație aparent banală, dar care completează tabloul pastoral al echipei suedeze. Despre ce este vorba ? Pe fișele tehnice, cei 22 de jucători ai loturilor au fost comunicați, în ordine, încă de acum o lună. Ei bine, Suedia e singura echipă care a început jocul cu o formație de... fotbal, adică de la 1 la 11 pe spate. Antrenorul Eriksson n-a schimbat nimic, demonstrînd o rigoare tipic nordică. Probabil că și asta spune ceva. (Înainte de a trece pe ecranul al doilea, să ne mai amintim că Suedia — și nu Polonia — este echipa cu media de virstă cea mai avansată : peste 28 de ani.)

...Mare noroc am avut ! Prindem golul egalizator al Spaniei. E minutul 21. Marcellino trimite lung, cu boltă. (Pirri și Asensi, mereu cu mingea la picior, au anulat de mult toate intențiile de joc colectiv ale lui Kubala.) Pezzey, plin de sine la auzul numeroaselor aplauze din tribună, nu e atent. Mai e și vîntul care modifică traiectoria. Mai e și Dani, pe care-l cheamă de fapt Dani (el)Ruiz Bazan, care înscrie pe lîngă portarul Koncilia.

Să revenim la Mar del Plata. „Que pasa, amigos ?" (Ce se mai întîmplă ?) Un argentinian, Ardizzone, conduce atacul verbal împotriva Braziliei „Echipa lui Coutinho e un dezastru. De ce o fi jucînd cu patru mijlocași ?" Roland Messmeur nu-l iartă „Dacă permiteți, în Mexic Brazilia a jucat tot cu patru mijlocași". „Care patru ?" „Da, patru, pentru că nu știm nici acum cine a fost extremă stîngă". Ardizzone încearcă să-și reamintească numele extremei stînga, dar nu reușește : „Bine, dar de ce nu avansează stoperii Oscar și Amaral ?" Messmeur zîmbește cu subînțeles „Asta-i cu totul altceva". Ardizzone nu se lasă „Ce vă spune această echipă ? E o formație fără resurse

[1] A fost doar un mic flux al memoriei. Despre suedezi am scris, în același sens, în Mexic, 1970 : „Suedezii își țes pasele melodic, de parcă ar rîndui o stivă de lemne la marginea pădurii. Fundașul dreapta Olsson îl caută aproape automat pe mijlocașul stînga Larsson, în diagonală, iar acesta se simte obligat «să mai coloreze jocul», descriind o altă diagonală, spre extremul dreapta Eriesson. În toată țesătura asta te izbește monotonia tempoului". Revăzînd pagina, îmi dau seama că trei dintre suedezii din Argentina au jucat și în Mexic : portarul Hellström, care are 30 de ani libero-ul Nordquist, care are... 36 și Bo Larsson, care a împlinit 34. Probabil că le prieste mirosul de rășină de lîngă stiva cu lemne.

spirituale, fără un plan, fără o idee precisă. Îi lipsește totul" Messmeur contraatacă „Știi ce-i lipsește ? Un Pele". Ceilalți rîd, luîndu-i partea „Asta, cam așa e" „Îi lipsește în primul rînd un antrenor". Messmeur e pus pe șicană „Stimate domn, cred că Brazilia preparatorului fizic Coutinho joacă ceva mai bine decît Brazilia de acum patru ani a celebrului Zagallo." Apoi, devenind familiar „Știi ceva, tinere ? Am 100 de franci disponibili. Iau Brazilia pe locul 2." Ardizzone încearcă să cîștige timp „Și de ce, mă rog, pe doi ?" „Pentru că primul e acontat de Argentina, iar mie nu-mi place să fluier în biserică" Ardizzone se încruntă, oarecum jignit „Nu fac pariuri !" Peste numai două minute, însă, el regretă lipsa de curaj „Senor *francese*, ați salvat o sută". Sjöberg înscrie, la capătul unei combinații cu Wendt și Linderoth. Messmeur nu-și pierde umorul „Să știi că nu mă retrag. Dacă vrei, suta de franci rămîne pe masă". Ardizzone șovăie în continuare. Messmeur se ridică și trage din trabuc „Acum îmi dau seama că vouă, argentinienilor, vă e tare frică de Brazilia"

Golgeadorul Europei

Mai sînt 9 minute pînă la pauză. Să vedem ce face Krankl, golgeterul Europei. Mie mi se pare mult mai frumos acest Austria—Spania. E un joc mai viril, deși suedezilor numai virilitatea nu le lipsește. Kreuz și Jara împing mereu, căutîndu-l pe Krankl. Vîrful vienez e foarte puternic. Răsucește cum vrea apărarea spaniolă. Pirri și Asensi nu se mai încumetă în față. Mijlocul terenului are acum un nou stăpîn Prohaszka. Kreuz și Jara vin la primire, Prohaszka pasează de parcă ar șuta la poartă. Kreuz și Jara preiau cu eleganță, de parcă ar avea ghetele unse cu magiun, cum ar spune Valentin Stănescu. E ceva din școala vechilor maeștri vienezi în aceste amortizări neobișnuite și în aceste treceri de balon peste capul adversarului surprins. Mă gîndesc că Phillippe de Tournon, după meciul Italia—Franța, scria că, din păcate, francezii au considerat că și-au făcut pe deplin datoria calificîndu-se. Aici, pe Velez Sarsfield, se simte că echipa Austriei e departe de a gîndi astfel. Mă întrebam nu de

mult cum de a reușit Austria să elimine echipa R. D. Germane din acest Mundial. Acum, aici, la Buenos Aires, răspunsul e simplu. La forță egală, Austria aduce un plus de rafinament fotbalistic. Ce alt argument decît acest Krankl, care, prin înșurubările sale, e mai eficace decît celebrii cîndva frați Ducke la un loc ?

Se apropie sfîrșitul primei reprize. Și, deodată, un cor de strigăte. Simultan, grupul din jurul lui Ardizzone sare în sus : „A egalat Brazilia !". A marcat Reinaldo. Singurul decepționat e, bineînțeles, vanitosul argentinian. Peste numai cîteva secunde, arbitrul fluieră sfîrșitul primei reprize.

...Coadă la cafea. Facem jonțiunea cu cei de la *color*. Toți sînt dezamăgiți de brazilieni. Regretă că n-au adoptat formula compromisului. Să-i tachinăm puțin. „Notați-vă • echipă Austria. Și un nume : Krankl".

A venit „La Opinion". E ziarul care îmi place cel mai mult. Jean Eskenazy face comparații „E «Le Monde-ul» lor" Și are dreptate. „Clarin" e un ziar de focuri bengale și de petarde, caută cu lumînarea conflicte reale sau închipuite, cultivă cu insistență zvonurile, trăiește din plin bucuria dezmințirilor. „La Opinion" are doar patru pagini de fotbal, dar comentariul e limpede și (mai ales) deloc pătimaș. Zilele trecute am citit în „La Opinion" un interviu cu Kubala. Acum e rîndul unui jucător suedez Sanny Aslund de la A.I.K. De ce Aslund și nu Bo Larsson, de pildă ? Se pare că „La Opinion" consecvent moderației sale, nu adoptă principiul popularității de conjunctură. Aslund este — se simte din ceea ce spune — un suedez prin excelență. „Cum vă petreceți ziua ?" — întreabă reporterul. Aslund răspunde „Mă trezesc la șapte fără un sfert și fac cafeaua pentru nevastă-mea, care e instructoare de sport. La șapte și un sfert ea pleacă, iar eu citesc, timp de 45 de minute, ziarele pe care poștașul mi le lasă în cutie. La 8 îl trezesc pe băiețelul meu, care are doi ani. Îi fac laptele și-l las să mănînce singur. Apoi ne jucăm, cam trei ore. E perioada cea mai frumoasă a zilei. La 11 și jumătate fac curat în casă, iar la unu mă apuc să prepar mîncarea. La două mănînc eu. Apoi pun masa și o aștept pe nevastă-mea, care vine la 3. Din acest moment sînt liber pînă a doua zi dimineața, la șapte fără un sfert. Bineînțeles că după-amiaza am antrenamentul în cadrul

echipei". Reporterul îl întreabă dacă nu e tentat să joace undeva în Europa sau în America. Aslund răspunde : „Nici pe departe. Văd că băieții noștri pleacă și se întorc repede. Și apoi, mi-e imposibil să renunț la cele trei ore de joacă, în fiecare dimineață, cu băiețelul meu. Vreau să vă spun că salariul meu și cel al nevestei mele îmi ajung pentru viață. Probabil că pînă la urmă o să fiu și cu profesor de educație fizică sau antrenor. Un fotbalist nu trebuie să viseze altceva, pentru că se complică și, mai devreme sau mai tîrziu, are o decepție".

Iată un interviu care explică, de fapt, stilul de joc al echipei Suediei, care face ce face și ajunge în turneul final al Mundialului, chiar dacă joacă fotbal vreo cinci luni pe an. Probabil că schiul — practicat în celelalte șapte — nu este un sport chiar atît de diferit de fotbal.

Au reînceput jocurile. E totuși bizar că antrenorul Coutinho continuă să joace fără Dirceu. În meciul cu R. F. Germania, de la Hamburg, Dirceu mi s-a părut jucătorul brazilian cel mai apropiat de stilul garniturii Pele—Gerson—Tostao. Jocul e modest. Suedezii sînt un pic mai sus, dar nu destul. Senor Coutinho, ne pare foarte rău, dar e mai frumos dincolo.

Austriecii continuă în forță. La spanioli a intrat Leal în locul lui Cardenosa. Se aude din studio vocea lui Herrera, care comentează alături de crainic : „Cred că e o schimbare inspirată. Leal are mai multă vigoare. E omul care a eliminat România la Madrid". Ce bine ține minte bătrînul „mag" aceste amănunte, deși nu-l interesau direct. Leal pare să-și agite, într-adevăr, echipa, dar Pezzey e peste tot. Intră și Quini, în locul lui Rexach — cunoștințe vechi — dar austriecii își înmulțesc atacurile, avînd mari ocazii de gol. Echipa Spaniei pare împovărată. (Sau e o simplă impresie provenită din faptul că atît Asensi cît și Pirri sînt ușor aduși de spate ?) Spaniolii încearcă să atace cu fundașii laterali, dar atît Marcellino cît și De la Cruz par niște pitici pe lîngă apărătorii austrieci. Ca să nu mai vorbim de Krankl, care îi sperie pe copiii de trupă ai lui Kubala rotindu-se ca un discobol în cerc, înainte de aruncare... Prim-plan cu Ladislao Kubala ! Antrenorul pare mulțumit de rezultat. Știe foarte bine că nu are o echipă mare. Roland Messmeur, bătrînul cronicar de la „Le Figaro", gîndește cu glas tare : „Nu-l invidiez deloc pe

Kubala. Are o echipă subțirică. E mult mai ușor să fii jucător decît antrenor. Îmi aduc aminte, sînt 20 de ani de atunci, eram la Madrid pentru un meci Spania—Olanda. Venisem nu atît pentru jocul în sine, cît pentru debutul simultan al lui Di Stefano și Suarez în „naționala Spaniei". (Kubala juca de vreo patru ani în echipa reprezentativă.) Știi, poate, că a debutat chiar aici, la Buenos Aires, contra Argentinei... Atunci, la Madrid, Spania a învins Olanda cu 5—1. N-a fost nici o problemă cu atacul Miguel—Kubala—Di Stefano—Suarez—Gento". Poate că Messmeur visează. Uneori te lași furat de rezonanța numelor. „Bine, dar se juca WM-ul". „Aiurea... Juca Real Madrid... Juca Don Santiago Bernabeu... Di Stefano a dat trei goluri, toate din pasele lui Kubala. Un argentinian și un ungur marcau pentru Spania. Spune-mi și mie : cine e urmașul lui Kubala în echipa Spaniei ?". „Ar fi Asensi". „*D'accord.* Asta-i toată diferența... Și cine-i succesorul lui Di Stefano ? Îți spun eu. E Ruben Cano. Dacă așa ceva e cu putință". „L-ai fi preferat pe Santillana". „Nu vreau să spun deloc asta. Vreau să accepți că spaniolii au o echipă mititică. Apropos... De ce nu a venit Stephan ? (n.r. — Covaci) Te rog să-i transmiți salutări. De la Roland le Vieux... Să știi de la mine că Stephan a cucerit Franța. Sîntem prieteni". „Ce-i reproșezi acum ?". „Nimic. Alții, însă, nu l-au iubit. Le plac dascălii, tip Boulogne. Stephan a avut un mare merit a unit grupurile dezbinate ale antrenorilor francezi. Asta nu se vede, în general, dar Hidalgo n-ar fi putut să apară fără Covaci. Hidalgo o știe. Și mai știe, dacă n-a uitat, că e mult mai ușor să te califici în serie cu Bulgaria și Irlanda, decît cu Belgia și R.D. Germană, adversarii de acum patru ani ai lui Covaci. Mă înțelegi ? Aș vrea să-l revăd. Poate vin la București. Poate cădem cu o echipă românească în cupele europene". Victor Sinet de la „L'Équipe", care a tăcut pînă acum, intervine : „Asta e sigur. Monaco o să joace cu Steaua. Dă-mi telefonul tău, Yon". I-l dau „Dar de unde ești atît de sigur ?". „E mult mai simplu decît îți închipui. Ambele echipe joacă — ghinionul lor — în preliminarii. Așa au căzut sorții. Dar îți mai spun ceva. Pentru Mundialul de la Madrid, România va fi în grupă cu Franța. Numai să fim sănătoși..."

Daaaaaa ! Nu-mi pot stăpîni un strigăt de bucurie. Krankl a marcat în poarta lui Miguel Angel, liftînd cu mare

finețe. Messmeur aplaudă și el. Bate Austria. Victor Sinet, mereu sarcastic, conchide : „Și astfel se încheie cariera de antrenor a lui Ladislao Kubala". Messmeur nu e de acord „N-are nici o legătură. Dar pot să-ți spun, în schimb, că astă-seară senor Pirri redevine cetățeanul José Martinez. La primul gol, cel al lui Schachner, l-a lăsat pe Migueli singur, iar acum l-a scăpat pe Krankl... *Amen* !"

Ardizzone și toți ceilalți vin în fugă, să vadă reluarea. Nu că n-ar fi și alte televizoare, dar în grup e mai frumos. Messmeur a avut dreptate. Pirri a fost acolo. Mai sînt 14 minute...

Să trecem cîteva minute la brazilieni. Ceva, însă, ne trage înapoi spre Austria. Ne e puțin frică, chiar dacă nu o mărturisim. Prim plan cu Asensi. Parcă l-a strigat operatorul. E plești de-a binelea don Juan. Ce vesel era în seara aceea, la Madrid, pe *Vicente Calderon*, cînd a trimis mingea aceea lungă, de la 40 de metri, spre poarta lui Cristian, mingea aceea uleioasă care a șters — ce șansă ! — freza lui Ruben Cano și a intrat în gol... Cum se leagă toate ! Poate că fără golul acela, în locul lui Asensi am fi avut acum un prim plan cu Iordănescu.

Așteptăm fluierul final și la brazilieni. Ca să fiu sincer, parcă-i partidă de old-boys. Cum ? De necrezut ! ! A înscris Brazilia ! Ba nu ! Arbitrul Thomas Clive anulează golul și ia mingea, fluierînd sfîrșitul. Ce-a fost asta, totuși ? [1]

„Acum ar trebui să scriu două-trei file, fie și numai pentru dosar. Am văzut Peru—Scoția și Olanda—Iran. Dacă nu fac puțină ordine, totul se va aglomera și se va da peste cap. Iată-l și pe Glanville. Pare foarte necăjit. „E din cauza Scoției" ? Zîmbește amar : „Da' de unde ? Mi s-a întîmplat un lucru tare neplăcut. Am devenit vedetă. *La Nacion* — n-ai văzut ziarul ? — scrie că azi dimineață, la Londra, a apărut cel mai rușinos articol despre «El Mundial». Știi cine e autorul ? Eu". „Cum adică ?" „Chiar

[1] După joc, Thomas Clive a declarat că a fluierat sfîrșitul cu mult înainte de „înscrierea" golului și chiar cu mult înainte ca mingea să fi ajuns, din corner, în capul lui Zico. Brazilienii au contestat decizia, dar la reluare s-a văzut că suedezul Tapper, evident înainte de gol, își scoate tricoul, pentru a-l schimba cu un brazilian. Thomas Clive a adăugat : „Golul lui Reinaldo a fost marcat în min. 47, adică în cele 2 minute de prelungiri. De ce nu l-ați contestat ?"

așa. Și barem dacă n-ar avea puțină dreptate. Să vezi de ce. În cronica Argentina—Ungaria am depășit spațiul și mi-au tăiat toată partea a doua. Ungurii au ieșit curați și totul a căzut pe capul Argentinei. Și-mi pare foarte rău.", Încerc să-l liniștesc : „Lasă, că trece... Nu e prima oară. Și nu ești singurul. Ce zici de Scoția ?" „Am auzit un lucru care sper să fie doar zvon. Willie Johnston a fost găsit dopat. Nici nu știu ce să mai cred. Asta mă obosește cel mai mult. Mundialele astea devin ceva insuportabil. Am impresia că sîntem într-o mașină căreia i s-a defectat frîna și n-o mai poți opri. S-ar părea că fotbalul a fost creat pentru ca lama «Gilette» sau aparatul «Seiko» să se vîndă mai bine. Are dreptate amicul nostru Tassos." „La ce te referi ?". „Cînd se uită la Pele, nu mai vede un jucător cu 10 pe spate, ci o uriașă sticlă de *Pepsi-Cola*".

Ce s-a întîmplat, de fapt, cu Scoția ?

...E aproape 8. Acasă e unu noaptea. În sala „Olympia", mașinile de scris stau șiruri—șiruri, ca la un tîrg internațional. *La machina a escribir* — cum spun spaniolii și argentinienii. Ce rău îmi pare de Scoția ! O echipă tare ciudată ! Nu m-ar mira să apară într-o zi pe teren cu fuste ecosez. Și ce antrenori ciudați ! Acum cîteva ore, Alli McLeod era sigur că va cîștiga Mundialul, respingînd cu dezinvoltură locul doi. Acum patru ani, predecesorul lui, Willie Ormond, spunea textual, înainte de primul joc : „Dacă nu batem Zairul cu 8—0, ne întoarcem de urgență acasă, la Glasgow". Pînă la urmă, Scoția a cîștigat doar cu 2—0 și a pierdut calificarea în turul II (neînvinsă !), pentru că Iugoslavia, fără să facă declarații cu acompaniament de cimpoi, a cîștigat cu 9—0 meciul cu Zair. (E adevărat că antrenorul Zairului se numea Vidinici, dar asta nu scuză pronosticul lui Ormond.)

Ce s-a întîmplat, deci, cu Scoția ? Turini susține că e o problemă de *whisky*. Asta îmi amintește că în 1974, la Frankfurt pe Main, *Bremner and his boys* i-au cerut lui Ormond sticla de bere cotidiană promisă încă înainte de plecarea din Scoția, la care Willie a răspuns afirmativ, dar a încheiat spunînd că „am sosit la Frankfurt nu pen-

tru a stabili în detaliu cantitatea de bere la care vom avea dreptul zilnic".

După jocurile grupei, îmi încheiam corespondența cu cuvintele : „Vă rog să-i permiteți reporterului să regrete încă o dată necalificarea Scoției în grupa semifinală. Această echipă paradoxală, care, prin temperament și fantezie, se află în... sudul Angliei, a reușit performanța de a fi eliminată fără a fi învinsă". Iar amicul Ferran, care ședea în dreapta mea, în frumoasa tribună de la Waldstadion din Frankfurt, în timpul meciului Scoția—Iugoslavia, cînd Bremner a atacat 80 de minute, rămînînd totuși doar cu un 1—1, își încheia corespondența cu scrisul său oblic, mereu în sus : „Nu știu dacă acest campionat mondial ne va oferi un mare învingător, dar știu că de pe acum, el ne-a oferit un mare învins".

Scoția nu s-a lăsat nici de data asta, în Argentina. Bizară echipă ! E adevărat că 10 jucători din cei 13 care au jucat cu Peru aparțin primei Ligi engleze, dar s-a vorbit prea mult de asta. În minutul 15, cînd Jordan a deschis scorul, reluînd mingea respinsă de Quiroga la șutul lui Rioch, ne-am zis că totul e o problemă de scor. Apoi, scoțienii ar mai fi putut marca cel puțin de două ori. Dar au egalat peruanii. Cueto, din pasa lui Cubillas, servit la rîndul său de Da Rosa. După pauză, Chumpitaz salvează un nou gol. Mai mult decît atît, scoțienii au un penalty (min. 51). Bate Masson, dar Quiroga apără. În acest moment, meciul se rupe. Intră în acțiune Cueto. O cursă de 60 de metri, pas la Cubillas, complet liber, șut ca pe timpuri și... 2—1. Peste cinci minute, pasă de 40 de metri (Cueto spre Oblitas), drumul spre gol e liber ! Fault ! Lovitură liberă ! Zid ! Cubillas așază mingea îndelung. Apoi, înainte de a-și lua elanul, îi șoptește ceva lui Velasquez. „Pictorul" pornește, sare peste minge, Cubillas se apropie, scoțienii, în frunte cu portarul Rough, se așteaptă la un șut cu interiorul de stînga, Cubillas mimează mișcarea, dar, odată ajuns lîngă minge, bate cu exteriorul piciorului drept. Păianjen ! Gol ! !

Meciul e jucat. S-a scris atîta despre faptul că Scoția va fi *la gran sorpresa* a acestui campionat mondial, încît Dalglish și Jordan refuză să creadă că cele întîmplate pe teren sînt reale. Iată că scoțienii ne oferă, în avanpremieră, o surpriză și mai mare decît cea anunțată 1—3 cu Peru.

Aproape că nu știu ce să mai spun. Cred că e momentul să fac o mică anchetă : „De ce a cîștigat Peru ?“ Obțin cinci răspunsuri :

1. Glanville : „Peru este cea mai tehnică echipă din lume. Dacă adăugăm și cele trei luni de cantonament, nu mai e nevoie de alte argumente“.

2. Turini : „Rămîn la părerea că scoțienii n-au terminat proviziile de whisky“.

3. Reinhard Schwarz : „Dacă Masson marchează penalty-ul, Scoția cîștigă cu 3—1“.

4. Sinet : „Dacă în echipa Scoției ar fi jucat Cubillas, scorul ar fi fost invers“.

5. Mario Widmer (Elveția) : „Peru e în cantonament de 90 de zile. Scoția s-a adunat de prin gări, a sosit la 26 mai, iar după două zile de antrenament a primit 48 de ore complet liber... Simplu ca *bonjour*“.

...Hai acasă. S-a făcut 10. Orașul e arhiplin. Vorba lui Roberto, chelnerul cu ochi albaștri de la „Pippo“ : „Aici, la noi, la Buenos Aires, dacă vrei să te întîlnești cu o fată, îi fixezi ora 12 noaptea. E ceva absolut normal. Viață de port. Ați fost la Napoli ? Am auzit că e la fel. Eu strîng bani, ca să ajung odată la Napoli. Bunicul s-a născut acolo. Și cîte nu ne-a povestit...“

Autobuzul e plin. Stau agățat. Citesc din ziarul celui care șade pe scaun. Titlul cronicii la meciul Olanda—Iran 3—0 : „Holanda no sera el equipo revolucionario del '74, no tendra a Cruyff, pero mantiene su personalidad“. Afirmații cam pripite. Iranul a jucat doar în jumătatea sa de teren. În mod curios, Rensenbrink mi s-a părut lipsit de nerv, deși nu a ratat penaltyurile (două) și a dat o dată bine cu capul. Cred că e singurul jucător olandez care n-a intrat în colectiva echipei. Își păstrează zona din fața casei, și atît. O să vedem...

Reîntîlnire cu Omar Sivori

Am ajuns. Televizorul a rămas aprins. Emisiunea sportivă e în plin, deși se apropie ora 11. Invitat de onoare, Omar Sivori : „Cred că această primă rundă de opt meciuri s-a încheiat cu șapte surprize și un singur rezultat așteptat : Italia—Franța 2—1“. Reporterul pare intrigat. Sivori

explică : „Să le luăm pe rînd. Faptul că Schön n-a dat nici un gol, după ce ne-a înscris nouă trei, acum cîteva luni, e o surpriză. De Tunisia—Mexic nu mai vorbesc. Dificultatea cu care Argentina a învins Ungaria e tot o surpriză. Brazilia ţinută în şah de Suedia, altă surpriză. Olanda, cu un singur gol din acţiune în meciul cu Iranul, face parte din aceeaşi categorie. Spania era favorită în meciul cu Austria. Peru—Scoţia — nu mai e nevoie de argument". Reporterul insistă : „Ce concluzie trageţi ?" Sivori răspunde imediat „Că fotbalul se schimbă mereu şi că ideile noastre preconcepute despre valoarea cutărei echipe ne produc, în mod firesc, surprize. Dar probabil că aşa e mai bine. Ce s-ar face presa sportivă dacă nu ar cocheta cu surprizele ? Ar deveni mai gravă, dar şi mai puţin citită". Reporterul pune o nouă întrebare „De ce socotiţi că doar Italia—Franţa e un rezultat în afara surprizei ?" Sivori zîmbeşte cu o anume melancolie „Italia de ieri, de la Mar del Plata, a fost Juventus. Iar eu am jucat la Juventus. Italia de ieri, spre deosebire de cea de acum patru ani, a fost o echipă unită. Să ştiţi de la mine că în Italia echipa naţională obţine rezultate bune în momentul în care unul din cele două mari oraşe, Milano şi Torino, se recunoaşte învins în veşnicul lor duel. Acum a fost învins Milano". Reporterul pune o ultimă întrebare : „Ce aţi remarcat în această primă rundă de opt jocuri ?" Sivori se gîndeşte puţin „Vreau să sper că înaintaşii vor fi mai curajoşi, adică aşa cum mi-au lăsat impresia că sînt, deocamdată, Krankl, Rossi, Bettega şi Luque. E foarte greu să fii înaintaş. În fotbal, înaintaşul e totul. Dar, din nefericire, mereu se uită treaba asta. La modă sînt, de o veşnicie, fundaşii. V-aţi uitat vreodată cine sînt căpitanii echipelor ? Italia îl are pe portarul Zoff. Căpitanul Argentinei e un stoper, Passarella. La olandezi e libero-ul Krol. La brazilieni, iarăşi un portar — Leao. Ultima campioană mondială, R.F Germania, l-a avut căpitan pe fundaşul Beckenbauer. În Mexic, culmea !, o echipă ofensivă prin excelenţă, Brazilia, a avut drept căpitan pe fundaşul Carlos Alberto. Cu patru ani în urmă, la Londra, o echipă în care juca Bobby Charlton, a fost condusă de stoperul căpitan Bobby Moore. Treaba asta nu e deloc întîmplătoare. Fundaşii sînt la modă. Şi acest lucru mă irită cel mai mult. E ca şi cum într-o orchestră cel cu toba l-ar conduce pe viorist. Sper

din toată inima că acest campionat mondial va fi cîștigat de o echipă care să atace continuu. Numai așa se va putea merge înainte".

O surpriză! Coutinho în emisie, înconjurat de cîțiva cronicari argentinieni. Antrenorul brazilian vorbește curent spaniola, ca și franceza, dealtfel, pentru că a fost un timp preparator fizic la Olympique Marseille. Se exprimă calm, fără să-și privească interlocutorii „Echipa Braziliei n-a jucat bine, dar nici n-a fost în pragul dezastrului, cum afirmă unii din cronicarii brazilieni. Cred că jucătorii tineri din echipa mea au avut trac. După părerea mea, rezultatul este bun, deoarece Suedia a demonstrat că este o echipă de valoare". O voce : „Vă mulțumiți cu foarte puțin" Coutinho „Mulți cronicari brazilieni cred că Brazilia, pe baza prestigiului pe care-l are, joacă mereu singură, uitînd că există totuși un adversar în față". Altă voce „Ce calificative dați jucătorilor dv. ?" Coutinho „Nu cred că e cazul să intru în detalii. Asta este o problemă a cronicarilor" Altă voce : „Vîrful Reinaldo a fost complet izolat" Coutinho : „Vă rog să mă credeți că nu am dispus eu acest lucru. Obsesia mea este ca echipa să joace grupat". Altă voce „De ce l-ați introdus pe Dirceu doar cu cinci minute înainte de sfîrșit ?" Coutinho „Știu că o să vă scandalizeze, dar Dirceu a intrat ca să apărăm rezultatul. (Rumoare)... Vă asigur că Brazilia va juca din ce în ce mai bine. Dar trebuie să aveți răbdare. Asistăm la un Mundial al echilibrului. Nu cred că Brazilia e imbatabilă" O voce : „Credeți că printr-o asemenea declarație fortificați moralul tinerilor dv. jucători ?" Coutinho „Sînt absolut convins".

Această lume teribilă a fotbalului

...5 *iunie*. A doua zi fără jocuri. O zi oarecum așteptată. Dar nu putem sta locului. Ceva nedefinit ne trage spre centrul de presă. (Undeva, în memorie, a rămas cazul Willie Johnston.)

A apărut revista ilustrată „Goles" Se bate monedă pe cazul de doping. Titlu mare, cu cîrlig „La historia secreta del caso Johnston".

Mai rămăseseră cinci minute pînă la ieșirea din vestiar, în vederea jocului cu Peru. Unul din asistenții antrenorului

McLeod a întrebat jucătorii „Sper că toți ați reținut ceea ce am vorbit în legătură cu controlul anti-doping. Dacă vreunul din voi a luat o pastilă-medicament, să spună imediat". Masivul Derek Johnston (n.b. e vorba de celălalt Johnston) șovăie. În cele din urmă, declară „Șefule, am luat două pastile din astea portocalii, pe care le luăm mereu acasă. Nu le-am declarat medicului, deoarece nu cred că sînt un doping". McLeod strînge pumnii. Stă de vorbă cu doctorul J. Fitzsimons. Cei doi decid ca Derek să rămînă rezervă, deoarece e trecut pe foaie, dar în nici un caz să nu joace. Să figureze pe listă și atît. Reporterul îl întreabă pe Willie :

— Ai luat și dumneata din aceste pastile portocalii ?

— Da. În Anglia le luăm, la recomandarea medicului, aproape înainte de orice meci.

— Nu sînt stimulente ?

— Joc fotbal de 12 ani și n-am bănuit niciodată că ar putea să fie stimulente.

— De ce nu l-ai avizat pe medic ?

— Acum eu sînt cel vinovat. Așa spun toți cei din conducerea delegației noastre. Dar nu e adevărat că medicul a lămurit problema dopingului. Mie nu mi-a spus nimic. Am 31 de ani, nu sînt un prost. Dacă aș fi fost avizat...

— De ce nu te aperi ?

— Prefer să nu vorbesc înainte de a pleca în Scoția.

...Și acum, să ne întoarcem... Cu 15 minute înainte de terminarea jocului Peru—Scoția, s-a efectuat, așa cum fusese prevăzut, tragerea la sorți care a stabilit că Dalglish și Johnston vor fi supuși controlului anti-doping. După meci, ei au plecat imediat cu avionul, la Buenos Aires. În urma a două analize, computerul a comunicat „W. Johnston a luat fencafamină".

— Știi că ți-ai încheiat cariera de internațional ?

— Nu e pentru prima oară. Sînt șase luni de cînd am fost scos din lot pentru că unora dintre conducători nu le plăceau ochii mei.

— Ce spun coechipierii ?

— Coechipierii au fost de partea mea. Dar ei nu pot vorbi prea mult. Antrenorul și șefii vor să iasă cu fața curată. Știți ce s-a întîmplat la Cordoba ? Cum am ajuns, ni

s-a spus că n-o să ni se poată plăti ceea ce ni s-a promis în Scoția.

— Cum te simți după toate cele întîmplate ?

— Să zicem, bine. Cunosc regulile jocului. Ceea ce mă interesează acum e să ajung acasă, să-mi revăd soția și băieții. Ei reprezintă singurul lucru important în viața mea. Restul face parte din această teribilă lume a fotbalului. [1]

Din toată această poveste rămîn, în fond, ultimele cuvinte „lumea teribilă a fotbalului". Willie Johnston a luat două pastile de culoare portocalie. Motivul ? A mărturisit-o, chiar la Buenos Aires, unui reporter de la „Daily Mirror" „Pastilele mi-au fost recomandate cîndva de un medic. Mulți alți jucători din Marea Britanie apelează la ele. Eu le iau cînd mă simt obosit. Medicul nostru le consideră reactivante". Vineri după-amiază m-am simțit rău, nici nu credeam că am să mă pot pre-

[1] Willie Johnston a părăsit Buenos Aires marți, 6 iunie, la orele 18,30. Transportarea jucătorului la aeroportul Ezeiza a fost, spun cronicarii argentinieni, demnă de un roman de Agatha Christie. N-au lipsit comparațiile legate de transportarea unui criminal de război. De la locul cantonamentului au pornit simultan trei mașini, pe trei porți diferite, pentru a-i deruta pe cronicarii ascunși în jur și care contau pe subiectul gras numit Johnston. A fost o problemă dificilă și cu biletul de avion. I s-a făcut rost, în ultimă instanță, de un bilet la cursa braziliană „Varig". Odată ajuns la Londra, jucătorul a fost preluat de un grup de șase polițiști. Apoi, Ron Atkinson, din conducerea clubului West Bromwich Albion, l-a condus în oraș, cu automobilul său.

A doua zi, în presa argentiniană s-a scris că asociația fotbaliștilor din Anglia a făcut o întîmpinare în legătură cu afirmațiile jucătorului scoțian. Aceste afirmații se referă la faptul că unii jucători britanici iau pastile stimulatorii.

A treia zi, o relatare din Londra aducea la cunoștința presei sportive mondiale din Argentina că Willie Johnston a retractat toate declarațiile făcute în Argentina după rezultatul pozitiv al analizelor.

Micul roman al lui Willie Johnston a avut și un epilog mai puțin obișnuit. Doi juriști argentinieni, avizi de publicitate, bineînțeles, au găsit două texte de lege din care rezulta că Willie Johnston este pasibil de acțiune penală, avînd două capete de acuzare : 1) delictul consumării unor substanțe echivalente cu drogul ; 2) introducerea în Argentina a unor substanțe chimice echivalente cu stupefiantele.

Finalmente, Willie Johnston a fost suspendat pe un an din echipa Scoției...

zenta la jocul de sîmbătă (n.r — cu Peru). Apoi mi-a fost ceva mai bine. În cele din urmă am luat pastilele, cu trei ore înainte de joc."

„*Lumea teribilă a fotbalului*" a decis. Willie Johnston şi-a dat seama că trebuie să ia neapărat pastilele. Pentru el, ca jucător, pentru Alli McLeod, care, poreclit Muhammad Ali, a anunţat cu surle şi fanfare că Scoţia va cîştiga Mundialul şi că nici nu se gîndeşte la locul II. A luat pastilele pentru ca la toamnă să figureze din nou pe listă jucătorilor de la West Bromwich Albion — la 31 de ani nu eşti chiar atît de sigur. Şi pentru că la aceşti 31 de ani fotbalistul profesionist trebuie să rişte ca să poată rămîne in picioare.

Reporterul Robinson de la „Goles" încheie : „Un om a fost ales ca victimă. Poate că este vinovat. Da. Vinovat. Dar oare numai el poartă vina ? Conducătorii echipei şi antrenorul nu sint şi ei vinovaţi ? În mod cert, da".

Endecalogul lui Cesar Luis Menotti

...E momentul să ieşim puţin la aer. După toate cele aflate despre Johnston, Centrul de presă pare neprimitor, rece. Nu e prea plăcut gîndul că în acest moment cel puţin 200 de maşini trag cu pistolul viteză în atacantul scoţian, deşi dopingul, astăzi, e o noţiune mult mai largă decît aceea redusă, comod, la două pastile de culoarea portocalei.

Patru autobuze sînt gata de plecare spre cantonamentul echipei argentiniene. Sîntem aproape 200. Această conferinţă de presă în aer liber readuce, într-un fel, gazetăria sportivă la surse, după ce, de o bucată de timp, ca urmare a accelerării nefireşti a rotirii balonului rotund, ea a intrat in epoca buletinului bătut la xerox, a telefonului, a teleimprimatorului şi a... zvonului. Acest balon rotund care, din fericire, n-a mai fost aruncat dintr-un helicopter, aşa cum s-a întîmplat în Mexic '70, pentru a ne convinge — dacă mai era nevoie — că fotbalul seamănă foarte puţin cu jocul copilăriei noastre.

Autobuzele opresc în faţa unui domeniu întins, care se numeşte José C. Paz. Cred că sînt vreo 50 de kilometri

pînă la Buenos Aires. Drumul coincide, un timp, cu cel spre Moreno, cantonamentul austriecilor. Odată ajunşi, ne dăm seama că şoferul întîrzie să deschidă uşile. Iese singur, prin uşa sa. Se pare că vor fi mai multe „filtre". Dacă la Moreno am primit un tichet cu număr de ordine în schimbul cărţii de acreditare pe care am depus-o la un ghişeu, aici e mult mai greu, fie şi numai pentru faptul că soldaţi înarmaţi, echipaţi în negru, stau în faţa unei porţi, cu picioarele depărtate, pentru a-şi mări baza de susţinere. După ce trecem de primul filtru, intrăm într-un cort unde încep înregistrările. Intrarea spre cantonament se face în grupuri, pentru a se evita aglomerările.

Impresia grea de pe urma acestor filtre este compensată de frumuseţea peisajului. Clădirea cantonamentului, de un alb imaculat, se proiectează odihnitor pe fondul a nenumărate hectare de gazon.

Cezar Luis Menotti face oficiul de gazdă. E grav, dar curtenitor. Foarte înalt, fostul fundaş al lui Santos, din perioada lui Pele, oficiază în mijlocul terenului. Conferinţa de presă va avea loc chiar pe gazon, în timp ce secunzii vor lucra cu echipa.

Zeci de microfoane se înalţă deasupra capului său, astfel încît proiectatele interviuri individuale se transformă, vrînd-nevrînd, într-un mare interviu colectiv, în care întrebarea pusă de un englez de la „Observer" devine un foarte potrivit răspuns pentru „Clarin", iar obiecţia brazilianului de la „Globo" coincide de minune cu ceea ce intenţionase să afle reporterul de la „Corriere dello Sport". Armata celor aproape 200 de comentatori ai presei scrise, vorbite şi filmate îl asediază pe Menotti, care aşteaptă cu resemnare scurgerea celor 60 de minute promise. Deasupra capului său sînt suspendate microfoane susţinute de veritabile lansete. Operatorii TV şi de film stabilesc intensitatea luminii, cu celula fotoelectrică, venind cu micul dispozitiv pînă spre nasul antrenorului argentinian. În aceste condiţii, voi încerca să adopt, în cele ce urmează, formula „Turnului Babel" (pentru că aceasta a fost, de fapt, formula) şi să reproduc lista, fireşte comprimată, a răspunsurilor primite. În paranteză fie spus, reporterul a fost impresionat de proba de tenacitate a lui Cesar Luis

Menotti, o tenacitate rareori întîlnită, cu atît mai mult cu cît unele întrebări se repetau, iar altele coborau mult calitatea generală a conferinței. Iată răspunsurile, sortate și comprimate

1) După această primă rundă a Mundialului — s-au jucat opt meciuri — rămîn la convingerea că titlul se va juca între cei patru favoriți inițiali, adică R. F. Germania, Brazilia, Olanda și Argentina. O singură noutate la acest cvartet : Austria, care m-a impresionat *per la sua serenidad.* [1] (Menotti adaugă că Austria e capabilă de orice rezultat, mai ales dacă va avea, în continuare, posibilitatea de a juca pe contraatac. O observație de finețe, vizînd perspectiva.)

2) Iată o întrebare dificilă. E adevărat că obișnuiesc să dau cîte o notă generală pentru evoluția echipei mele, dar de data asta aș fi vrut să mă abțin. Totuși, ca să nu ne înscriem în excepție, cred că Argentina a jucat astăzi de nota 6.

3) Echipa mea nu și-a făcut jocul obișnuit pentru că e foarte greu să joci împotriva unei formații ca aceea a Ungariei, care se retrage deliberat, pentru a micșora — în mod nedorit de adversar — spațiul de joc. La noi, în Argentina, după cum știți, este imposibil să separi rezultatul final de spectacolul pur : nu ne-ar ierta spectatorii, iar fotbalul depinde total de publicul care îi asigură existența.

4) Pentru mine, rezultatul obținut de Peru nu este o surpriză. Echipa lui Cubillas are virtuozi inegalabili, în frunte, bineînțeles, cu cel numit. Totul era ca acești virtuozi să se adune în cadrul echipei. Se pare că acest lucru s-a întîmplat, pe baza unei pregătiri fizice deosebite.

5) Socotesc că jocul cel mai bun de pînă acum a fost Italia—Franța. Înfrîngerea echipei lui Hidalgo îngreuiază sarcina noastră în meciul de mîine seară, deoarece e foarte greu să joci împotriva unei formații care, în cazul unei noi înfrîngeri va fi nevoită să spună adio Mundialului. Vă asigur că nu-l voi marca în mod special pe Platini. Noțiunea marcaj special este un non-sens. Ori e marcaj, ori nu

[1] Prin calmul său.

e nimic. A spune că vei face un marcaj special la un jucător înseamnă matematic neglijarea celorlalți, ceea ce fotbalul modern nu poate tolera.

6) Brazilia a decepționat, într-adevăr, în jocul cu Suedia. Cred că asta se datorește faptului că echipa a renunțat în mod neașteptat la principiile jocului ofensiv. Și, vă rog să mă credeți, nu te poți juca cu tradițiile statornicite.

7) În linii mari, echipele care au jucat peste așteptări în această primă rundă sînt Austria și Italia. La Italia se crecază impresia că fiecare jucător știe foarte bine ce are de făcut. Acest lucru se datorește probabil și faptului că Italia este Juventus, plus Paolo Rossi și, bineînțeles, Bearzot, care din moment ce a acceptat scheletul echipei torineze, a avut bunul simț de a nu-i modifica... tabieturile. În ceea ce o privește pe Olanda, nu mă pot pronunța, deoarece ea a evoluat în fața unei echipe masate în carcul propriu. Așa stînd lucrurile, Iranul intră în categoria echipelor care fac din fotbal un mijloc, nu un scop. Chiar după acest joc neconcludent cu Iranul, socotesc echipa olandeză un adversar foarte puternic, cu un spirit de luptă foarte ridicat, poate și pentru faptul că formația de astăzi, față de cea din 1974, e aproape neschimbată. Absența lui Cruyff nu mi se pare decisivă. Marele jucător olandez este cel care a pierdut finala de la München. Cei rămași vor să demonstreze, sînt sigur, că pot să se descurce și singuri. E un sentiment natural, care dă deseori aripi echipelor.

8) Scoția mi s-a părut obosită. Am și citit, dealtfel, că Johnston a fost găsit dopat, încercînd să lupte împotriva oboselii. Cred că e greu să faci două lucruri deodată. Scoțienii au jucat un foarte dur campionat... englez, Liverpool a cîștigat Cupa campionilor europeni. Aș vrea să greșesc, dar am avut impresia că scoțienii ar fi preferat să fie în vacanță. Cu o asemenea lipsă de concentrare și de motivație, cum se spune în fotbal, e greu să cîștigi.

9) R.F. Germania continuă să rămînă un adversar redutabil, chiar după jocul șters cu Polonia. Unii comentatori, scriind despre acel meci, au folosit cuvîntul *negocio* (referire la înțelegerea dintre jucători). Mie îmi este imposibil să cred acest lucru. Principala forță a echi-

pei vest-germane este aceea că ea are variante. Dacă Abramczik și Fischer au jucat mai slab, antrenorul are oricînd la dispoziție un Rummenige sau un Dieter Müller.

10) Deși am în echipă ceva accidentați (singura absență probabilă fiind, totuși, doar aceea a lui Ardiles), vreau să vă spun că nu voi modifica echipa. Un antrenor care modifică echipa de la un joc la altul (fără să fie obligat de accidentări), își dă singur un vot de blam. Formula unei echipe nu poate depinde de unele momente de inspirație. În acest caz intrăm în domeniul poeziei.

11) Mi-ați pus o întrebare dificilă. Dacă vom ajunge în finală, afectiv aș vrea să jucăm cu Brazilia, pentru ca titlul să rămînă pe continentul nostru. Din punct de vedere tehnic, aș prefera, însă, o finală cu R.F. Germania, pentru că ea este campioana și orice antrenor visează ca echipa lui să cîștige titlul în duelul cu deținătoarea.

...După consumarea conferinței de presă și a tuturor filmărilor speciale, pe care Cesar Luis Menotti le-a suportat ca un veritabil actor (resemnat) în fața reflectoarelor, m-am apropiat, l-am salutat și l-am întrebat dacă își menține declarația făcută în legătură cu un jucător român, după meciul România—Iugoslavia, de la București. A fost, dacă vreți, și un test de memorie pentru un om cu atît de multe treburi, în plin campionat mondial. Menotti m-a privit cu ochii săi imenși, mereu obosiți, și a răspuns „Nu retractez nimic. Iordănescu este un jucător care poate face oricînd parte din echipa Argentinei".

...În tot timpul interviului colectiv, echipa Argentinei a făcut, la numai cîțiva metri de „Turnul Babel", un antrenament scurt, dar de o rară intensitate. La terminarea antrenamentului, microfoanele i-au încolțit pe jucători. Am remarcat, cu acest prilej, modestia cuceritoare a lui Luque, simplitatea lui Kempes, decosebit de curtenitor cu cronicarii spanioli [1], siguranța și trufia lui Passarella și umorul lui Tarantini. V-aș reproduce un singur răspuns, cel al lui Tarantini : „Ce fericit aș fi să joc într-o finală cu Italia. Ar fi cea mai frumoasă răsplată, pentru mine, ca fotbalist".

Vorbea unul din cei peste 10 milioane de italieni care formează populația Argentinei.

[1] Kempes joacă la Valencia, în Spania

Lumina vine de la Alonso

...Spre seară ne-am dus la „Pippo" micul nostru restaurant de profil italienesc, de pe strada Parana, la doi paşi de Prensa. Pippo e un italian sută la sută. „Vermicelli a la Pippo" sînt, se anunţă în vitrină, cele mai bune paste din Buenos Aires, — „mai bune decît cele de la Modena !" — iar „carnea Pippo e numai carne de export", dar nu numai pentru asta îl iubim noi pe Pippo. Farmecul restaurantului, atracţia lui principală sînt băieţii care servesc : Mario, Franco, Luis, Michele, Miguel şi încă vreo cinci, plus grataragiul Isidoro. Toţi ştiu fotbal, ca adevăraţi italieni şi spanioli naturalizaţi ce sînt, toţi adoră echipa Italiei şi respectă echipa Spaniei, toţi iubesc Argentina.

Ceea ce sare în ochi, încă din prima clipă, este formidabila organizare a acestui restaurant în bandă rulantă. Faţa de masă e întotdeauna curată, pentru că e de hîrtie şi se schimbă mereu, ca pe şevaletul unui pictor nemulţumit. Şerveţelele, în schimb, sînt de pînză clientul, deşi se află într-un restaurant popular, trebuie să aibă impresia că este oaspetele unui local de lux. Franco ia din zbor comanda — *un lomo, papas natural* [1] (pentru respectarea indicaţiilor doctorului Gil), *una salada mixta* — şi completează, cu de la sine putere *e una poquita bottiglia de vino tinto.* [2] Comanda e transmisă în 2—3 secunde, grataragiul a şi pus mîna pe vrăbioară, dintr-o piramidă întreagă de carne, rulînd-o cu gesturi protectoare pe grilă, iar Franco a şi ajuns la sticluţa de vin roşu. Grătarul, lung de 4—5 metri, e chiar în dreptul meselor — trebuie evitate, oricum, distanţele — iar la marginea lui se află o servantă lungă, pe care sînt aliniate, pe dimensiuni, sticlele de un sfert, o jumătate şi un litru de vin, în primul rînd *tinto.* Aşa se face că între momentul comandării unei *bottiglia* şi cel al depunerii ei pe masă se scurg 2—3 secunde. Sticluţa e luată din zbor, automat, cu o anume prestidigitaţie, deoarece Franco sau Luis au repere precise,

[1] O vrăbioară, cartofi fierţi.
Şi o sticluţă de vin roşu.

uneori duc mîna spre „regimentul" de sticle fără să privească : ei intuiesc unde începe „compania" sferturilor şi unde se sfîrşeşte „plutonul" jumătăţilor.

La „Pippo" mănîncă destui pensionari — un singur fel, vermicelli, — perechi de oameni tineri — două fripturi şi două banane, — dar majoritatea clienţilor sînt acum dintre cei care au cartea de acreditare agăţată de gît, cu fel de fel de lănţişoare, inclusiv rafie, pentru că — să fim lămuriţi — dacă ai pierdut cartea de acreditare, adio Mundial, legile sînt severe şi nu mai ai ce face... nu poţi intra nicăieri.

În puţinele momente de *respiro*, Franco sau Michele, Luis sau Miguel vin la „periodistas" [1] cu întrebarea invariabilă „Le gusto Argentina ?" [2] Şi întreabă cu atîta speranţă în privire, încît îţi este imposibil să fii rezervat în răspuns. Între timp, Franco aude zgomotul unei farfurii, urmează un gest aproape reflex şi farfuria cu *papas natural* e pe masă, aburindă. Se apropie şi ceilalţi, pentru că, la „Pippo", în ciuda benzii rulante, nimeni nu uită că Mundialul se joacă aici, la Buenos Aires. Miguel e împotriva lui Menotti : „Contra ungurilor l-a salvat Alonso. Cînd a intrat Norberto (n.r. — Alonso), s-a făcut deodată lumină. Menotti nu pricepe că Argentina e River Plate, adică Fillol, Passarella, Alonso şi Luque. Dacă nu e Alonso, linia se rupe". Franco nu e de acord : „Lasă că ştie Menotti ce face. Valencia i-a stors un ceas pe unguri, iar Alonso a venit să pună steagurile". Tinerii de lîngă masa noastră cer încă un *tinto*. Miguel întinde mîna spre „regiment", deşi cei doi tineri nu sînt clienţii lui, şi-i trece sticla lui Franco, pentru ca discuţia să nu se stingă. Reluăm. Îi întreb : „Aţi fost la meci, băieţi ?" „Da' de unde ? Am fost de serviciu. Dar am ascultat jocul la radio. Ştiţi ceva ? La radio *se vede* mai bine decît la televizor. Munoz e un tip fantastic. Mult peste TV. Am prieteni care nici nu se uită la TV. Munoz *le arată* totul. Cu Munoz la ureche vezi meciul în culori chiar dacă eşti orb din naştere".

Parcă aş bea o bere. Franco se scuză : „Îmi pare rău, nu ţinem bere". „Cum asta ?" „Păi, să vedeţi. Omul se întinde la bere — aşa spune patronul. Asta e şi motivul

[1] Ziarişti.
[2] Vă place Argentina ?

pentru care nu facem nici cartofi prăjiți. E complicat. Mai e și mirosul. Mai sînt și farfuriile care se spală mult mai greu. Nu vă supărați, așa-i la noi, la «Pippo»... Dar vă rog să mai veniți. Mi-ați spus că sînteți operat. Dacă mîine nu sînt aici, să le cereți băieților *churrasco de cuadril*. N-are nici un pic de grăsime".

Așa e la „Pippo", restaurantul în bandă rulantă, pe care-l susțin, de fapt, cîțiva băieți veseli, care știu să rupă banda rulantă și să o lipească imediat... Franco, Luis, Michele și toți ceilalți care îți urează, zîmbind, poftă bună...: Cîțiva băieți din cele 25 de milioane...

V.

FRANȚA PLEACĂ, ITALIA RĂMÎNE...

6 iunie. Azi e o zi grea. O zi plină. Mundialul urcă. Avem patru jocuri, inclusiv drumul spre River Plate, care a ajuns să fie un fel de procesiune cu făclii și stindarde. Pînă atunci, însă, mai sînt patru ore. În schimb, pînă la Italia — Ungaria, la Mar del Plata, mai sînt doar zece minute.

Ca să „ajungem" la Mar del Plata, urcăm la etajul VI, pentru o altă sală color decît sala F. E lume multă. „Cînd ați venit, oameni buni?" Toate locurile sînt ocupate.

Avem imagine. Ungurii par resemnați. Baroti spunea ascară: „Am venit în Argentina bazîndu-mă pe triunghiul Varodi — Nyilasi — Tőrőcsik. Acum îmi lipsesc toți".

Tutto va bene

Italienii atacă. Oricît ar părea de curios, atacă, în ciuda celor două puncte pe care le au. „Benetti e el conductor" — spune cineva. Cîtă diferență între stilul lui Boninsegna, de pildă, care era, cîndva, mereu lipit de stoper, și cel al foarte tînărului Paolo Rossi, care îl atrage mereu pe Kereki!

Ungurii încearcă să contraatace. Nagy are o acțiune foarte aplaudată, trecînd de Tardelli, de Gentile și de Scirea. Iată-l în fața lui Zoff. E singur. Golul pare inevitabil, dar Nagy trage „peste". Mavromatti respiră ușurat: „Am avut impresia că Nagy va deschide scorul, ca Lacombe în meciul cu Franța". Italienii, oarecum surprinși de această cursă — nici n-au auzit de Nagy! — se trezesc din nou. Acum atacă în valuri. Bettega e mereu în careu, Causio intră spre stînga, Paolo face „cruce" și-i ia locul. Apărarea ungară, sucită și răsucită, începe să se

clatine. Bettega șutează în bară. Sala color aplaudă. „Un nuevo futbol !" — exclamă un argentinian. Tardelli, care a fost doar salahor în meciul cu Franța, pornește la atac și șutează puternic. Portarul Meszaros (care îl înlocuiește în acest meci pe neinspiratul Guidar) nu poate reține, ci doar respinge. Rossi nu iartă : 1—0 ! E minutul 34...

Ungurii repun. Zombori încearcă să ducă mingea spre Zoff, dar Benetti n-are timp de pierdut. Atacă prin alunecare, „scoate", se ridică și trimite lung la Causio. Stop aerian impecabil. Centrare frumoasă. Kereki și Kocsis sar, dar se jenează reciproc. Bettega a simțit ciocnirea, a anticipat-o, a și ajuns acolo, între ei, și marchează, fără dificultate : 2—0 ! Ferran comentează laconic, italienește „Tutto va bene". Rafaello Paloscia, trimisul ziarului „La Nazione", e mai prudent „*Pour vu que ça dure*".[1]

Pauză. Italia e, probabil, prima echipă calificată în grupa semifinală. Ungaria e, aproape sigur, prima care se retrage. Laszlo Lukacs oftează din greu : „De la Groșics încoace nu avem un portar de clasă. În Anglia, în 1966, i-am avut pe Szentmihaly și pe Gelei. Acum, Guidar a făcut un cadou Argentinei, iar Meszaros — încă unul (cel puțin) Italiei".

După pauză, Bettega — iarăși el ! — izbește de două ori în bară. Benetti — *el mejor jugador de la cancha*[2] — revoltat de neșansa lui Roberto, șutează din afara careului „Gol !" Antonio Sidero dă semnalul aplauzelor „Magnifico zapatazo !" (Aflăm, cu această ocazie, că *zapatazo* face parte din argoul fotbalistic al Cordobei. Zapatázo ar fi „ciubota" sau cizma care sparge mingea).

Meciul e jucat. Dar, cu 10 minute înainte de final, Bellugi îl faultează — hai să zicem ! — pe Csapo și Andras Toth transformă penalty-ul : 3—1.

Fluier final. Italia e calificată. „Un nuevo futbol ?". S-ar părea. Dintre cei care au jucat în 1974, au supraviețuit doar Zoff, Benetti și Causio. Squadra cea nouă e opera lui Enzo Bearzot. Înainte de a pleca la Weltmeisterschaft, selecționerul de atunci, Valcareggi, nu reușise să se despartă de „mexicanii" Mazzola, Rivera, Burgnich, Albertosi, Facchetti și, bineînțeles, Zoff, acesta din urmă fiind

[1] Numai de-ar ține... Replică celebră a mamei lui Napoleon, Laetitia Ramolino, după ce a aflat de primele victorii ale fiului ei.
[2] Cel mai bun jucător de pe teren.

cel mai tînăr, adică de 31 de ani ! (Ceilalţi urcau pînă dincolo de 35). După revenirea squadrei acasă şi după tradiţionalul bombardament cu tomate, a urmat un fost internaţional celebru Bernardini. Apoi a venit rîndul lui Enzo Bearzot, omul nostru din Torino, fost mijlocaş la A.C. Torino, un jucător destul de obscur, dar care a reuşit, totuşi, să prindă o dată echipa naţională, jucînd în 1955 împotriva Ungariei 2—0 pentru Puskas. După 23 de ani, Bearzot îşi ia revanşa asupra Ungariei, calificîndu-se cu „Juventus, eterna rivală a lui A.C. Torino.

Au venit foile cu conferinţa de presă de la Mar del Plata. Ce spune Bearzot ? E moderat, ca întotdeauna „Echipa Italiei a demonstrat o anume forţă ofensivă, care ne permite să ne gîndim la o concepţie de joc diferită de clasica noastră rigiditate defensivă". Cronicarii îl roagă să compare echipa Italiei din 1970 cu cea de azi. Bearzot rămîne rezervat : „Nu cred că se pot face asemănări. Sînt două scheme distincte. Şi nici nu cred că e momentul să facem analogii". În fond, Enzo Bearzot are dreptate cînd vorbeşte de cele două stiluri distincte, care sugerează, de fapt, două moduri de a privi fotbalul. Acum patru ani, la Stuttgart, înainte de primul joc, Facchetti spunea „În fond, acest campionat mondial se poate cîştiga marcînd un total de trei goluri. Primul — într-unul din cele trei meciuri ale grupei de calificare, însoţit de două meciuri nule ; apoi, un al doilea gol — în grupa semifinală, plus alte două meciuri nule, iar la urmă, un gol în finală, pentru victorie". După cît se pare, de atunci s-a mai schimbat cîte ceva în fotbalul italian. Şi totuşi, fără să vreau, mă gîndesc la cuvintele lui Raffaello Paloscia „Numai de ar ţine".

Mexicul fără Carbajal

... Peste cîteva minute va trebui să coborîm la *alb-negru*. Vom face o nouă „repriză" la două ecrane R. F. Germania—Mexic şi Polonia—Tunisia. O să plecăm imediat după minutul 45. Dacă e ceva mai degajat drumul, prindem finalul la TV, pe River Plate.

... Bună dispoziţie în autobuz. Am reuşit să vedem cinci goluri. Patru în poarta Mexicului, unul în poarta tunisi-

ană. Castro Riveros, singurul mexican care a privit meciul, împreună cu noi, la televizor — toți ceilalți sînt la Cordoba — urcă și el în autobuz. Ce să mai vadă după pauză ? „Niciodată Mexicul n-a primit mai mult de 5 goluri la „Mundial". S-a întîmplat o singură dată cu Brazilia, în '54, la Geneva. Atunci a fost 5—0. Dar în poartă nu era Carbajal. Se accidentase... Carbajal ne-a salvat de multe ori. La trei zile după acel 0—5 cu Brazilia, Franța ne-a bătut greu, cu 3—2. Revenise Carbajal. Și Carbajal nu era numai portar. Era totul... În '58 am făcut 1—1 cu Țara Galilor. Era tot Carbajal în poartă. La Vina del Mar, în Chile, în 1962, iarăși cu Carbajal, am bătut Cehoslovacia cu 3—1 și am pierdut la limită (0—1) în fața Spaniei lui Helenio Herrera care avea un atac de miliarde : Del Sol, Peiro, Puskas, Suarez, Gento. Azi nu-l mai avem pe Carbajal. În schimb îl avem pe... Antonio Roca. (n.r. — antrenorul echipei). Asta-i toată diferența".

Poate că Riveros forțează puțin antiteza, dar echipa lui Helmuth Schön n-a făcut decît să se antreneze, repetînd într-o doară scheme tactice cu jaloane și cu adversari „martori"... Și iată că acum, în autobuz, la radio, crainicul e cam răutăcios la golul cinci, neputîndu-și stăpîni rîsul...

Dat fiind că e 5—0, șoferul mută pe Rosario. Tunisienii continuă să joace frumos (se pare) și să atace mereu. „Capacidad futbolistica o inconsciencia ?" — cum se întreabă și crainicul meciului cu Polonia. În prima repriză, la Rosario, polonezii i-au tratat pe tunisieni de sus, cam un sfert de oră, dar după aceea africanii au fost mai iuți și mai viguroși... Echipa Poloniei părea condusă de *spleen*-ul lui Deyna, care n-are puterea să scape de marcajul strict al adversarului și preferă pasele mici. „Cavalerul tristei figuri" — cum îi spune Tassos — ezită să-l lanseze în adîncime pe Lato, poate și pentru că ar trebui să alerge și el ceva mai mult, în vederea finalizării.

În tabăra tunisiană, Dhiab pare în formă deosebită. Cu intuiție a avut bătrînul algerian din autobuzul de Orly !

Golul polonez a fost „opera" greșelii lui Labidi, stoperul. Tunisianul a preferat să joace „cu finețe" o minge simplă, așa cum încearcă Ștefănescu uneori, și Lato, care atît aștepta, a tras puternic 1—0 ! (Se spune că Lato ar

fi singurul nume din 1974 care mai ține pasul. Mi se pare o eroare. Lato se zbate, e adevărat, dar e greu să-l compari cu cel de acum patru ani. Fostul *goleador* aleargă de colo pînă colo, fără sens. Deyna îi reproșează, prin gesturi, această agitație continuă. Lato se supără, se întoarce cu spatele, ca să n-audă sau să nu vadă, și-și potrivește nervos părul care cade din ce în ce mai mult. Trec anii...)

Am ajuns la River Plate. Alergăm spre sala telexurilor, ca să prindem ultimul sfert de oră la TV. Cerberii sînt parcă mai blînzi. Minunile durează trei zile. „Inconștiența" tunisienilor se prelungește. „Beduinii" lui Chetali sînt mereu în careul Poloniei. Gommidh centrează, Dhiab reia din voleu, dar Tomaszewski salvează. Ar mai fi 13 minute. Zmuda, mereu mai nesigur, își cheamă coechipierii în ajutor. Publicul jubilează. Vrea egalarea. (Publicul argentinian vibrează mereu la perspectiva doborîrii marilor puteri ale fotbalului.) Se aud scandările „Tu-nez ! Tu-nez !" Gommidh și Akid combină în viteză. Pasă spre Lahzami, acest Deyna (mai rapid) al Tunisiei. Lahzami șutează violent, ca Benetti la golul trei al Italiei. Bară ! Același Lahzami ratează în secundele următoare un alt gol. La poarta lui Tomaszewski aglomerația e la fel de mare ca pe Wembley, în preliminariile Anglia—Polonia pentru Weltmeisterschaft. Atunci, în '74, a început toată povestea echipei lui Deyna. Acum s-ar putea să se ivească sfîrșitul...

Mai sînt cinci minute. Rehaifn are poarta goală în față, gîndul te duce fără să vrei spre vestitul *lamento* „Finis Poloniae !", dar Tomaszewski apără. Pe chipul antrenorului Gmoch se citește panica. Degetele de la mîna lui dreaptă sînt crispate ca la o pasăre de pradă. Pare un dirijor posedat, care vrea să stoarcă ultimele picături de energie ale echipei sale.

Fluierul final al arbitrului spaniol Franco Martinez vine ca o izbăvire. Meciul s-a terminat. Dar antrenorul tunisian nu se ridică. Zîmbește, cu gîndul aiurea. Poate visează că meciul nu s-a terminat. Într-un tîrziu, se ridică anevoie „Să mergem... La fotbal vremea Africii n-a venit încă". În vocea crainicului se poate simți decepția „Tunez merecio el empate ante Polonia... Uno de los es-

pectaculos mas lindos y emotivos del Mundial... Los polacos aparecen bastante diminuados en relacion con la actuacion realizada in 1974". [1]

Marseillaise-a

... Ne-am găsit locurile. Argentina—Franța e, oricum, un derby. Nu se pot face calcule. Cuvîntul *negocio* este exclus. Dacă Franța pierde, pleacă acasă...

Se cîntă *Marseillaise*-a. E o liniște deplină pe River Plate. Fanfara se aude foarte clar. *Marseillaise*-a e mai mult decît imnul unei țări. E un simbol. Momentul e cu adevărat înălțător. Din vîrful tribunei I, acolo unde montagnarzii fac joncțiunea cu iacobinii, se aude corul francezilor. Sînt vreo 500. Au venit azi dimineață, de la Mar del Plata. E o liniște deplină pe River Plate. Se aude, pentru prima oară, zumzetul turboreactoarelor care pleacă spre Europa. Dar *Marseillaise*-a nu poate fi acoperită. Întreg stadionul ascultă în tăcere.

Ne așezăm. În dreapta noastră e Luis Lopez, de la „La Razon". Am impresia că e secretar de redacție. Nu lipsește niciodată de la centrul de presă. Are o mulțime de treburi. El ia articolele colaboratorilor, le curăță, le rebate, le „traduce", le pune pe linia de plutire. Așa că nici nu știi uneori cît e din Pedro Escartin și cît din Luis Lopez în articolul cu pricina... Acum e foarte emoționat : „Astăzi vom arăta ce știm. Ungurii au jucat foarte dur. Franța e cu totul altceva. Cu francezii se poate juca fotbal"

Arbitrul elvețian Jean Dubach fluieră prelung începutul. Luis Lopez se închină.

La francezi a intrat Bathenay. E și Lopez în locul lui Rio. Rocheteau a trecut pe dreapta, în locul lui Dalger. Sărmanul Dalger ! L-a scos din echipă Cabrini, în meciul cu Italia. La argentinieni, nimic nou. Cesar Menotti e un om care știe ce vrea. Antrenorul „de fier" joacă tot cu Valencia, tot cu Gallego. „Alonso e, cel mult, o armă se-

[1] Tunisia a meritat un joc egal în fața Polonici. A fost unul din spectacolele cele mai frumoase și mai emotive ale Mundialului. Polonezii ni s-au părut într-un mare declin față de cele demonstrate în 1974.

cretă". Băieții de la „Pippo" n-or fi ei de acord, dar Menotti a spus foarte precis că fotbalul nu poate fi condus de un poet.

Surpriză ! Atacă dezlănțuit francezii. Lacombe șutează. Gallego respinge greu, în corner. Trage din nou Lacombe. Apără Fillol. Luis Lopez e nervos. Își roade unghiile. Mă uit spre Réthaquer. E foarte concentrat. Dar îmi simte privirea. Zîmbește resemnat „N-are nici o importanță. *Les jeux sont faits...*" [1]

Jean Dubach intră în istorie

Au trecut 15 minute. Un sfert de oră sută la sută francez. Dar tribuna cîntă. Passarella se duce în față. Kempes caută mingi pe tot terenul. Ardiles e mereu lîngă ei, ca un secretar gata să noteze totul. Valencia îl lansează pe Kempes. Mario șutează puternic, dar mingea trece razant deasupra capului fotografilor. Acum atacă Luque. Fault, la 17 metri. Ardiles îl vede liber pe Houseman, îi strecoară mingea, dar „neamțul", neatent, trage alături. Se apropie finalul primei reprize. Argentinienii reiau atacurile, dar francezii nu par impresionați. Pasează lejer. Platini e liber. Menotti a promis că nu-i va rezerva un marcaj special. Orgoliu sau calcul tactic ?

Mai sînt cîteva minute. Dubach se uită la ceas. Argentinienii nu renunță. Kempes îl angajează pe Luque. „Vîrful" pătrunde pe stînga. Îl atacă Trésor, prin alunecare. Mingea iese. Bertrand Desmanes e gata să repună. Dar ce se întîmplă acolo ?! Arbitrul Dubach sprintează spre unul din tușieri : canadianul Winsenmann, pe care publicul l-a fluierat de trei ori cînd l-a văzut ridicînd steagul de *offside*. Francezul Michel și argentinianul Gallego aleargă după el. Dubach, încolțit, caută să se desprindă. A ajuns, în sfîrșit, la Winsenmann. Îl întreabă ceva. Jucătorii, discreți, s-au retras cam un metru. Conversația a fost foarte scurtă. Dubach face stînga împrejur. Michel și Gallego încearcă să afle ce s-a întîmplat. Dubach mărește pașii. Acum aleargă. Intră în careu. Se apropie de punctul de 11 metri. Fantastic ! Penalty !!

[1] Jocurile s-au încheiat.

Tribuna explodează. Jucătorii argentinieni sar în sus de bucurie. Unul singur pare calm. E căpitanul Passarella. Ia mingea din mîinile lui Luque. O așază îndelung. Se joacă puțin cu nervii adversarilor. Platini simte. Îi taie calea. Între timp, Bathenay continuă să protesteze. Trésor ridică brațele, implorînd parcă cerul : „Cum e cu putință ?" Passarella se pregătește. Așteaptă mult pînă să plece spre minge, ca gimnaștii înainte de a-și lua elanul pentru săritura la cal. A pornit ! Șut în dreapta portarului. Gol !!

Fug. Trebuie să văd neapărat reluarea. Sar peste trepte. În rîndul 9 de sus al mesei presei sînt monitoarele comentatorilor TV care n-au cabine. Se reia faza, într-adevăr. Luque e cu mingea. Atacă Trésor, din lateral. Mingea se strecoară pe sub Trésor, care, contrat de Luque, e gata să cadă. În cădere... Încă o reluare ! Sîntem claie peste grămadă. Din păcate, mă aflu în partea de jos a grămezii. „Liniște !" Ca și cum zgomotul ar putea tulbura imaginea... Trésor cade. În cădere, atinge mingea cu degetele, ca și cum ar mîngîia căpșorul unui copil. Nu a fost nici o intenție... Să mai vedem o dată ! E clar ! Trésor nici nu bănuiește că mingea e în dreapta lui. Privește în sus, încercînd să-și echilibreze centrul de greutate, în cădere. La masa presei, parcă-i iarmaroc. Se discută cu glas tare „Ce-a fost, totuși ?" „Fault la Galvan !" — spune cineva. (Nici vorbă). Luis Lopez aleargă pe trepte. E mereu „în focuri". Mă vede. Ridică mîinile : „N-am văzut nimic". Îl caută pe Pedro Escartin, ziaristul spaniol, colaboratorul său permanent.

Toată lumea discută. E momentul să intrăm în hol. Să luăm un sandviș... Coadă mare. Trebuie să dai din coate ca să ajungi. În sfîrșit ! Un sandviș costă 900 de pesos. Astăzi de dimineață dolarul era 748. Nu e o rea afacere cu Mundialul. Plus „Metaxa". Plus „Coca-Cola". Plus toate celelalte...

Revine Luis Lopez. „L-ai găsit ?" „Da. L-am găsit. Spune că n-a văzut faza. Tocmai plecase spre telex. Socotea repriza încheiată". Mă întreabă : „Dumneata ce spui ?" „După TV, n-a fost deloc intenționat. Dar nu asta are importanță. Dubach și-a dat vot de blam consultîndu-se. Era la 10 metri de fază și s-a dus să se consulte cu un om care se afla la 50. Penibil". Kopa discută aprins, cu

Sinel „Am înconjurat globul de 10 ori. Încă n-am pomenit așa ceva. Cred că va rămîne în antologia arbitrajului" Réthaquer își reia locul. Mă bate pe umăr „Les jeux sont faits. Rien ne va plus" [1]

Se reia jocul. Franța atacă. Bathenay pare un jucător olandez, prin forță, decizie și duritate. Trage Valencia. Portarul francez sare, respinge, dar, în cădere, se izbește cu capul de bară. K.O. ! E luat cu targa. Intră Baratelli, fostul cocchipier al lui Pîrcălab, la Nimes. Cîți ani o fi avînd ? 31. Sau poate chiar mai mult. Portarii „trăiesc" mai mult. Pîrcălab e antrenor la Medgidia...

Franța atacă. Pasează. E multă siguranță în aceste pase pe muchie de cuțit, pe care interceptiile lui Gallego sau Valencia le ratează cu un deget. Echipa Argentinei nu mai poate ieși din jumătatea sa de teren. Trésor și Lopez sînt la centru. Bossis, fundașul stînga, e peste tot, amintind de Facchetti. Rocheteau preia în viteză, aleargă pe dreapta, îl simte pe Fillol ieșit, aruncă „peste", mingea lovește bara transversală, revine în teren, fundașii argentinieni ezită, Lacombe preia, încearcă să șuteze, nu are loc, dar reușește să trimită imediat la Platini, care reia puternic, imparabil 1—1 ! E minutul 60 și Franța pare dezlănțuită. Echipa Argentinei se clatină. Intră Alonso, omul lui Franco „Pippo". (Ceva trebuie făcut.) Dar Alonso joacă doar cîteva minute. Face întindere. Iese susținut de doi. Intră Ortiz. (Menotti are foarte mult curaj. A preferat să arunce în luptă un înaintaș, deși echipa sa e nevoită să se apere). Argentinei îi este din ce în ce mai greu. Six nu poate fi ținut. E minutul 70. Extremul stîng francez trece de Olguin. Acum e numai cu Fillol în față. Portarul plonjează la picioarele „șesarului". Six fentează. Fillol a rămas jos. Six e în fața porții goale. Stadionul înmărmurește. Dar Six trimite la cîțiva centimetri de bară. River Plate renaște. Naufragiul a fost evitat !

La masa presei nu mai scrie nimeni. Jocul francezilor e dincolo de orice „critică". Lacombe șutează. Fillol apără, ca prin miracol. Dar, în plină dominare a oaspeților, o minge aruncată în față e preluată de Luque, la peste 20 de metri de poartă. Vîrful Argentinei șutează fără să se mai gîndească, Baratelli plonjează, dar golul nu mai poate fi

[1] Nimic nu mai cade.

evitat. În tribună, delirul sonor e completat de un adevărat delir coregrafic. Peste 70 000 de oameni, inclusiv cronicarii argentinieni de la masa presei, sar în sus. Se și vede că au o foarte bună detentă, pentru că River Plate nu mai e un stadion, ci o cascadă.

Francezii nu renunță. Sînt grăbiți. Atacă din nou. Și iată că au egalarea în mînă. Six forțează intrarea frontală. A pătruns în careu ! Dar Galvan îl culcă fulgerător. Cel mai clar penalty cu putință a fost comis. Dar Jean Dubach sprintează de la locul crimei. Și fuge în partea opusă. Încotro ? Winsenmann înaintează pe tușă, ca pe sîrmă, cu capul plecat. Dubach aleargă mereu, în neștire. Mișcările-i dezarticulate sugerează ceva din panica păsărelelor care pătrund uneori sub cupola stadioanelor și nu reușesc să găsească ieșirea... Tribuna tace. E o anume stinghereală în rumoarea ei stăpînită. „Ce zici, Lopez ?". „A fost, e adevărat, dar a fost și la Luque, mai înainte" La ce bun să ne mai contrazicem ? Mă uit la Réthacuer își răsfoiește nervos bloc-notes-ul, își presează ochelarii pe nas, fără nici o noimă. Îmi spune, zîmbind amar, fără cuvinte „Nu m-ai crezut"

Mai sînt 8 minute. Francezii continuă să atace. Luque e pe tușă, în partea opusă. Se vede că-și trage brațul spre piept. O fi clavicula ? Reintră, cînd mai sînt două minute. Dar e clar că vrea să-și protejeze mereu brațul drept. Îmi pare rău pentru Luque. Un băiat atît de delicat...

Francezii atacă. Se apropie finalul. Platini sprintează pe culoarul lui Six. Centrează. Mingea trece prin fața tuturor, prieteni și adversari, dar, vorba lui Réthacuer, „nimic nu mai cade"

„Mai bine ar fi să uităm totul"

Franța părăsește Mundialul ! La masa presei e o liniște nefirească. Toți, în picioare, privesc schimbul de tricouri. Platini îl ia pe cel al lui Kempes. Bathenay nu schimbă cu nimeni. Se îndreaptă cu pași grăbiți, apăsați, spre vestiar. Ferran își strînge hîrtiile „Bonjour, la Roumanie... Ça c'est le foot-ball". Nu-mi place ce spune. E un mod de a șterge cu buretele. Gerard Ernault, care șade cu o bancă

mai jos, e mai precis „Ça c'est le Mundial. Il y a une différence". [1]

Luis Lopez își face meseria netulburat. Culege declarații. A prins un francez. Îi pune casetofonul în față. Îi ia, expeditiv, cartea de acreditare : „Habla [2] el senor Jean Lister, del diario «Le Point» de Francia". Francezul, avizat, continuă „Cel mai bun lucru e să uităm totul. Să uităm penalty-ul, să uităm arbitrul, să uităm neșansa echipei care a dominat și a pierdut. Dacă ar fi să analizăm și să stabilim cine a fost mai bun, ar însemna să strigăm destule nedreptăți. Repet, cel mai bun lucru e să uităm". Luis, care vorbește curent franțuzește, înregistrează, calm, totul. Nu are obiecții. Nu pune întrebări suplimentare... Sînt tare curios dacă o să dea această declarație.

Coborîm „spirala" lui River Plate. În mod curios, aproape nimeni nu vorbește despre jocul care s-a încheiat. A și fost un meci obositor...

Așadar, Franța părăsește Mundialul. Ca și Mexicul. Nu e oare nedrept să fie așa ? O echipă superioară Argentinei în ziua de grație 6 iunie 1978, părăsește Buenos Aires împreună cu Mexicul, o echipă inferioară tuturor celor venite aici și multor altora care n-au reușit să vină. Ciudată companie, înlesnită de un regulament bizar, care va sfîrși prin a reduce interesul față de turneele finale.

Palatul presei e plin. Lucrul e în toi. Francezii au prelungit ediția. Așteptăm foile conferinței de presă. Ce va spune Menotti ? Ce va spune Hidalgo ?

Iată și foile. Patru la număr. A fost o luptă grea. „Ce-i cu dezordinea din apărare, Menotti ?" Răspuns „Acțiunile admirabile ale lui Six au scos la iveală unele fisuri în sistemul nostru defensiv, dar acesta este, în primul rînd, meritul jucătorului francez". Întrebare : „Sînteți mulțumit de jocul Argentinei ?" Răspuns : „N-am atins nivelul ideal. Cupa mondială este o competiție de tensiune extremă, fapt care frînge deseori calmul jucătorilor. N-am să insist prea mult cu această predică". Menotti, sever ca întotdeauna, știe să se apere și să contraatace, fără... fisuri. Stilul colțos face parte din profilul lui de antrenor.

[1] Acesta e Mundialul. E o diferență.
[2] Vorbește...

O întrebare generală pentru Hidalgo. Răspuns „Sînt decepționat de rezultat. Cred că echipa Franței merita cel puțin un joc egal". Întrebare: „Ce părere aveți despre penalty-ul acordat?" Răspuns: „Mi-e imposibil să dau verdicte, din cauza poziției mele față de față. Ați văzut că și arbitrul nu se afla într-o poziție ideală. Cel puțin așa a lăsat impresia. În aceste condiții, trebuie să acceptăm verdictul arbitrului. Sper ca într-un alt meci decizia să fie în avantajul Franței". (O replică de subtile nuanțe, care face parte, de asemenea, din profilul lui Hidalgo...) Întrebare: „Ați jucat cu Italia și cu Argentina. Care ar fi raportul dintre aceste două echipe?" Răspuns „E greu de spus. Cred că înaintașii italieni sînt superiori. În orice caz, sînt mai greu de ținut".

Încep să vină ziarele. „La Opinion". Iată o cronică care mă interesează. Părerea unui argentinian deloc pătimaș. Să luăm dicționarul de buzunar și să facem un exercițiu. Articolul nu e lung. Titlu mare „Argentina paso ala segunda ronda" (o simplă constatare, care caută să evite — în titlu — aprecierile asupra jocului). În subtitlu „Francia resulto un durisimo adversario".[1] (Omagiu învinșilor.) Și acum, articolul:

„Din punct de vedere tehnic, Argentina—Franța n-a fost cea mai bună partidă din acest Mundial, dar nu încape îndoială că e greu să ne amintim de alte 90 de minute atît de intense și, aș spune, zguduitoare *(estremecedores)*. Ceea ce a lipsit din punct de vedere fotbalistic a fost compensat cu generozitate, atît de Argentina cît și de Franța, printr-o mare risipă fizică și psihică. Ni s-au oferit la răstimpuri momente frumoase de fotbal, care se integrează într-un ansamblu greu de uitat.

Argentina a învins cu 2—1, așa cum o demonstrează și cifrele. Fără îndoială, echipa noastră națională nu a atins un nivel remarcabil. Victoria Argentinei, adjudecată, dealtfel, în prima repriză, este rezultatul exclusiv al spiritului de luptă, care ne-a permis să învingem momentele dificile create de echipa franceză. Considerăm de datoria noastră să spunem că victoria Argentinei se datorește aproape exclusiv înaltei temperaturi a meciului, care a

[1] Franța s-a dovedit un adversar puternic.

fost, *al fin de quentas,*[1] unica forță colectivă care a legat efectiv echipa alb-cerească. Oamenii lui Menotti au demonstrat că nu au, încă, o formulă de echipă.

Încercînd să stabilim argumentele victoriei, trebuie să subliniem unele acțiuni de geniu personal. Este vorba de rolul protagoniștilor Fillol și Luque. Nu putem minimaliza momentele cheie ale acestei partide dramatice. Unul din ele a fost golul lui Luque — șut direct, la semiînălțime — iar celălalt, formidabilul plonjon al lui Fillol, care a deviat în corner o bombă a lui Lacombe. Ținem în mod special să punem accentul pe aceste două momente. Să nu uităm că în momentul contraatacului finalizat de Luque prin golul care a adus victoria Argentinei, Franța juca mai bine. Pentru a întări acest lucru, să amintim că în aceeași perioadă, Fillol a avut acel plonjon salvator, în perioada în care jocul avea o alură evasihalucinantă.

Partida a demonstrat că pe teren s-au aflat două echipe care au luptat cu toate forțele. Franța a început jocul mai bine. Echipa „galilor" a fost în posesia balonului pe parcursul primelor 15 minute. În această perioadă, Argentina naviga pe un drum pe care nu găsea soluțiile adecvate. Era evident că în momentele în care Franța desfășoară jocul pe ambele extreme, defensiva argentiniană se clatină. După o jumătate de oră de joc, Argentina a fost cea care a trecut la conducere. Triunghiul Valencia—Kempes—Luque a început să funcționeze mai bine și am avut impresia că Luque va deschide scorul. *El hands penal cometido por Trésor,* chiar dacă a venit tîrziu, a răsplătit insistentele atacuri argentiniene. Partea finală a jocului a depășit prin dramatism și intensitate bătălia din prima repriză. Franța a pus pe gazon jocul său estetic, cu momente de fotbal adevărat și plin de talent. Argentina a fost nevoită să se refugieze treptat în jumătatea sa de teren. Echipei lui Menotti i-a rămas doar varianta contraatacului. Argentina a reușit să valorifice această șansă, dar, din păcate, a oferit și multe ocazii de gol, ceea ce a provocat nenumărate alarme la poarta lui Fillol. Să încheiem, repetînd sinteza partidei golul lui Luque și plonjonul spectaculos al lui Fillol s-au conjugat cam în același

[1] La urma urmelor.

timp. pentru a determina rezultatul partidei" Semnează Raul Hernand Leppe.

...Au venit și celelalte ziare. Edițiile se succed. „La Nacion" proiectează titlul pe toată pagina „Argentina, cu o mare energie și cu o înflăcărare fără egal !". Vorba lui Glanville „Mai lipsesc baricadele, că steaguri există". Ceva mai jos, însă, subtitlul aduce un pic de moderație „Un obiectiv realizat și îndoieli care se mențin".

...E aproape miezul nopții. De afară se aude orga imensă a capitalei Mundialului. Să vedem ce se întîmplă la încrucișarea Corrientes—Parana și în jurul Obeliscului.

S-a adunat întreg orașul. Astăzi, cuvîntul de ordine e în scandarea „Ar-hen-ti-na cam-pe-on !" Densitatea populației crește de la un minut la altul. „Vin suburbiile !" Dacă acum un sfert de oră se putea vorbi de patru oameni pe metru pătrat, acum cifra probabilă e opt. Automobilele avansează cu 10 sau 20 metri pe oră. Încercăm să traversăm. Dar e riscant. Între mașini e un spațiu de 10—15 cm, care se reduce mereu sau se anulează în momentul nenumăratelor tamponări. Și cum centimetrii sînt variabili, traversarea s-ar putea solda oricînd cu o fractură. Pe de altă parte, automobilele suportă o încărcătură de necrezut. Iată, de pildă, o mașină obișnuită, din Santa Fe. Număr 13 persoane. Șapte pe motor, dintre care cinci fete. Șase bărbați pe capotă, în picioare. Șoferul, ca și toți cei dinăuntru, nu vede nimic, pentru că are parbrizul ocupat de „pasageri". El încearcă să conducă scoțînd capul mult pe fereastră. (Deși, ca să fim exacți, nu prea are nevoie, pentru că înaintarea e din ce în ce mai dificilă — un metru pe minut sau și mai puțin.) Eventuala tamponare a mașinii din față nu are nici o importanță. Caroseria e și așa ondulată de tona care o apasă de sus. „Ar-hen-ti-na cam-pe-on". Cineva strigă cît poate de tare, pentru a fi auzit „Con fuerza et corazon / Argentina sera campeon".[1] Distihul e preluat imediat de toată lumea. Cei 13 de pe mașina din Santa Fe compun la repezeală două versuri de circumstanță „Despues de esta noche / Al titulo vamos en coche".[2] Versurile, compuse probabil de un conducător auto, sînt preluate imediat de întreg cortegiul.

[1] Cu puterea (sa) și cu inima, Argentina va fi campioană.
[2] Începînd din noaptea asta, mergem la titlu cu mașina... Sau, „Din noaptea asta, Argentina / merge la titlu cu mașina".

Aceasta ar fi latura simpatică a galeriei din Buenos Aires. Mai puțin inspirate au fost însă scandările din fața hotelului „Liberty", unde locuiește echipa Franței. „Se van para Paris... Se van para Paris !" [1] îmi aduce aminte de la fel de neinspiratul „ați mîncat bătaie" al adolescenților bucureșteni.

Toți, dar absolut toți cîntă sau salută într-un fel (sau altul) victoria. Bărbați în toată firea suflă în trompete de copil. Femei de toate vîrstele, cu imense baticuri alb-albastre pe cap, fluieră ca agenții de circulație. Scriitorul Eugen Barbu, care, revenind de la River Plate, a coborît din autobuz cu o stație înainte de Prensa, la hotelul său, Embajador, povestește că a văzut la încrucișarea Arenales—Florida o scenă mai sugestivă decît tot delirul din jurul Obeliscului... O bătrînă gîrbovită privea cu ochi încîntați cortegiul fără sfîrșit. Și pentru că nu putea rămîne o spectatoare pasivă, și-a deschis poșeta, a căutat ceva... ceva care să producă un zgomot, mica ei contribuție la zecile de miliarde de decibeli, și — negăsind ceva potrivit (era și greu) — a scos o cutie de chibrituri și a început s-o scuture în dreptul urechii, în ritmul obsedant „Ar-hen-ti-na cam-pe-on", fericită că poate să dea o strălucire în plus acestei nopți de dragoste.

...Am ajuns, în sfîrșit, acasă. Am avut un noroc deosebit. Ne-a luat un autocamion care mergea spre Diaz Velez.

În casă e frig. Să dăm drumul radiatorului. (Sobe nu există). Deschid „La Razon". Așa... Să trecem peste... Da. Dar unde sînt declarațiile ? Iată-le ! Kopa, un irlandez, un turc... a cincea de sus e a lui Jean Lister, „francezul care vroia să uite". Luis Lopez e un gentleman, ar spune Brian Glanville.

Să vedem ce scrie și „Cronica". E vehementă la adresa Argentinei : „Echipa lui Menotti a comis greșeli grave. Din fericire, adversarii nu le-au exploatat. Cu un Olguin care a dat prima pasă bună în minutul 85 și cu nesiguranța lui Galvan, care a ratat intercepția la două centrări simple, e greu să ai o apărare bună". „La Nacion" trage în Kempes : „Ne-au surprins fadingurile lui Mario Alberto

[1] Se duc la Paris... Se cară la Paris.

în materie de dribling și pase... Avem de făcut schimbări mari pentru jocurile care vin... Argentina, ca ansamblu, a funcționat slab"... Ce notă i-o fi dat Menotti dacă a spus „6" pentru jocul cu Ungaria? Probabil tot 6. Dar, în timp ce Ungaria a jucat de cinci, Franța a urcat peste șapte. Ce folos?

Krankl atacă, Hellström apără!

7 iunie. Astăzi s-a încheiat ultimul act al rundei a doua. Brazilia și Spania au fost fluierate după joc, la Mar del Plata (0—0). Austria a învins Suedia cu un penalty care a fost și n-a fost (1—0), ratînd apoi ocazii imense. (Între Krankl și portarul Hellström s-a disputat un veritabil meci de box, în sensul bun al cuvîntului). Scoția n-a putut bate Iranul (1—1), probabil pentru ca porecla de Muhammad Ali, dată antrenorului său, să rămînă ratificată pentru istoria fotbalului. (Înainte de joc, se putea juca Iranul la cota de 1—500). Olanda și Peru au încheiat tot cu un 0—0, cam în stilul „uverturii" Deyna—Bonhof, inclusiv bănuielile legate de acel *negocio*.

Probabil că astăzi, 7 iunie, Mundialul a atins momentul său de declin absolut. Două meciuri de 0—0 (ambele cu Brazilia și cu Peru în reprezentație) și trei goluri — total! — în 360 de minute, adică un gol la două ore. Din aceste trei goluri, un penalty și un autogol. Cu alte cuvinte, un singur gol din acțiune în patru meciuri. Dacă ar fi să dăm note potrivit „scării Menotti", Brazilia—Spania ar cobori spre 5, Austria—Suedia spre 7, Peru—Olanda ar descinde tot spre 5, iar Scoția—Iran ar avea nevoie de o altă scară, față de „Richter—Menotti", pentru a intra în grafic...

Scuze? S-ar găsi. Brazilia nu poate juca pe „cahlele" ude de la Mar del Plata. Spania are probleme interne — vremea lui Santiago Bernabeu s-a dus — motiv pentru care Pirri a ajuns pe banca rezervelor, alături de Ruben Cano, pentru a urmări cum se descurcă înlocuitorii Olmo și Santillana. Austria ar putea invoca neșansa la gol și paradele extraordinare ale lui Hellström, despre care se spune că este cel mai bun jucător... vest-german din

Argentina. (Aluzie la faptul că suedezul joacă la Kaiserslautern). În ceea ce o privește pe Scoția, nimic nou... știm foarte bine... nu mai are nici un chef, mai ales după cele întîmplate cu Johnston. Olanda și Peru, spun unii, „negociaron", pentru a aduna cîte trei puncte fiecare, adică un total cu care nu mai au, în mod normal, probleme. E adevărat, Scoția ar mai avea o șansă — să bată Olanda cu 3 goluri — dar asta n-a reușit însă nimeni, iar Iranul — să zdrobească Peru, ceea ce e și mai puțin probabil, deoarece, din păcate pentru iranieni, aici, în Argentina, nu e un campionat mondial de lupte libere sau de haltere.

Înmormîntarea lui Coutinho

La *Prensa,* cronicarii sînt cam obosiți. Mulți pot invoca noaptea sau nopțile albe. Toți cei care locuiesc în centru nu pot dormi. Fiesta e mai tare decît diazepamul și novalginul la un loc...

Avem vești de la Rio de Janeiro, „Jornal do Brasil" publică un titlu cu litere mari : „Cerem capul antrenorului !" Pe străzile din Rio au loc zeci de înmormîntări (simulate, bineînțeles), subiectul înhumărilor fiind Claudio Coutinho... Ziarele agită o cifră 18%. Cu atît ar fi scăzut producția în întreprinderi. Coutinho comentează această știre la radio „Tot e bine. Dacă am fi cîștigat meciul cu Spania, producția ar fi scăzut cu 36%" Din păcate, nu e timp de replici, fie ele și subtile. Confederația braziliană de fotbal îl somează cu un ultimatum. Coutinho trebuie să aleagă între a accepta patru schimbări de jucători și... demisia. „Conclavul" Confederației cere introducerea imediată a lui Mendonsa, Roberto, Rodriguez Neto și Chicao. Deci, afară cu Zico, Reinaldo, Cerrezo și Edinho. (Sînt convins că, în momentul de față, vreo 13 echipe din El Mundial i-ar introduce imediat pe ultimii patru, dar asta nu mai are importanță).

Luis Lopez rîde : „Ar fi nostim să cadă Brazilia !" Tassos îl dezamăgește :

— Nu-ți face iluzii, Luis.

— Și de ce, mă rog ?

— Vino încoace și dă-mi o hîrtie. Tassos scrie :

1.	Austria	2	2	6	0	3	1	4
	CA-LI-FI-CA-TĂ !							
2.	Brazilia	2	0	2	0	1 : 1		2
3—4.	Suedia	2	0	1	1	1 : 2		1
	Spania	2	0	1	1	1 : 2		1

— Ce-i cu asta ?

— Totul e clar.

— Adică ?

— Dacă Brazilia bate Austria, Suedia și Spania joacă degeaba. Și ține minte : Brazilia cîștigă cu 1—0 ! Nici mai mult, nici mai puțin !

— Sau cu 2—1.

— Nu ! Repet : 1—0 !

— Nu înțeleg.

— E simplu. La 1—0, Austria rămîne pe locul I, iar Brazilia pe locul 2. Asta pentru că ar avea mai multe goluri marcate. Altfel se strică toată treaba.

— Vrei să spui că e un acord la mijloc ?

— Nu știu. De un singur lucru sînt sigur Brazilia bate cu 1—0 și se califică ! Așa că nu înțeleg agitația cronicarilor brazilieni. Pe Gerson poate că-l înțeleg...

O voce îl taie pe Tassos „Ce e cu Gerson ?“ „Îl atacă pe Coutinho“. „Cred și eu : vrea să-i ia locul“. „Și ce face Coutinho ?“. „E un tip tare acest fost campion de înot“. Și Tassos ne întinde buletinul conferinței de presă. Brazilianul a rostit o singură frază, dar ce frază !

„Partida a fost foarte echilibrată. Jocul nostru ofensiv a fost temperat de calitatea adversarului și de starea proastă a terenului. Nu am nimic de reproșat jucătorilor mei“. Victor Sinet, cu veșnicul lui zîmbet ironic, punctează „Cred că Napoleon n-a vorbit altfel la Borodino“.

Antrenorul are o singură armă victoria

Dacă brazilianul a scăpat cu o frază, între Kubala și cronicarii săi a fost, în schimb, o luptă mare. Vreți s-o citim ? Îl caracterizează foarte bine pe Kubala. Dar îi schițează la fel de bine și pe cronicarii spanioli, despre

care cineva a spus că sînt niște „banderilleros", adică acei secunzi de matador care înțeapă taurul cu bețișoarele și apoi se furișează în spatele pavezei de lemn.

Așadar, mai întîi, declarația lui Kubala „Brazilia a demonstrat calități deosebite și o mare disciplină. E o națiune care are aptitudini fotbalistice înnăscute. Jucătorii noștri au pus mult elan în joc. Cred că Spania merita să învingă. Acum trebuie să învingem Suedia, pentru a ne califica și pentru a realiza visul tuturor spaniolilor".

Întrebare „Nu credeți că Spania a fost prea contemplativă, dată fiind nevoia de victorie pe care o avea ?"

Răspuns : „Jocul depinde de forțele noastre și, să nu uităm, de cele ale adversarului".

Întrebare „Credeți că această orientare defensivă ar fi putut asigura victoria asupra Suediei ?"

Răspuns : „Jucăm potrivit posibilităților noastre".

Întrebare : „Dacă Santillana ar fi fost sprijinit mai mult poate că am fi obținut un rezultat mai bun".

Răspuns : „S-ar fi putut să fie așa, dar nu depindea numai de jucătorii noștri".

Întrebare „Credeți că ar putea interveni o ameliorare în problemele jocului și în raporturile din cadrul echipei, după ziua de astăzi ?"

Răspuns „Cred că este o eroare de informație. Jucătorii noștri sînt campioni mondiali în materie de camaraderie. Pentru a lămuri mai bine acest punct, ar fi potrivit să vorbiți cu ei".

Întrebare „Ce perspective întrevedeți Braziliei ?"

Răspuns : „Frumoase. Brazilia are toți jucătorii valizi și un ritm bun, pe care Spania a reușit să-l înfrîneze astăzi. Nu le-am oferit posibilitatea de a manevra".

Întrebare „I-ați reproșat lui Cardenosa marea ocazie ratată ?"

Răspuns „A ratat, dar a fost prezent, a intervenit, motiv pentru care îi adresez complimentele mele. Restul a fost o problemă de adversar și de teren".

Întrebare : „Vă mențineți părerea că Brazilia este favorita grupei și a campionatului ?"

Răspuns : „Da. Deși doresc calificarea Spaniei, cred că Brazilia este un foarte serios aspirant la titlu. Dacă va reuși să ajungă în grupa semifinală, va practica un joc mult mai calm".

Întrebare : „Credeți posibilă victoria Austriei ?"

Răspuns : „Cred. Socotesc că această echipă va face totul pentru a învinge, așa cum fac în general bunii sportivi. În ceea ce ne privește, vom face același lucru".

Întrebare : „Spania folosește o schemă defensivă. Nu cumva ar fi util să îmbinați viteza lui Ufarte cu insistența lui Juanito ?"

Răspuns : „Respect părerea dv., dar eu sînt cel care răspunde și care decide".

Întrebare : „Credeți că Spania a făcut un joc mai bun decît cel din partida cu Austria ?"

Răspuns : „Contra Austriei am plătit scump intenția de a ataca. Contraatacul lor ne-a deconcertat. Au obținut o victorie meritată".

Există, după cum se vede, o veșnică dispută între antrenori și cronicarii de fotbal. Antrenorul are o singură armă : victoria. Cronicarii au mult mai multe și în primul rînd le au pe cele care exploatează decepția firească a publicului după înfrîngere. Atunci își face apariția, în mod inevitabil și selecționerul tăinuit din creierul cronicarului. Atunci, imediat după înfrîngere, el intră în beția puterii, deoarece aliniază — în fața unui stadion în care încap 500 000 de oameni, adică cititorii — o echipă nouă, o echipă A LUI, o echipă „care ar fi învins Brazilia chiar și cu marea ratare a lui Cardenosa", o echipă impecabilă, care „reprezintă cu adevărat fotbalul spaniol", românesc, italian, iranian ș.a.m.d. Bineînțeles că, așa cum se obișnuiește, „persoanele de față (adică cronicarii-cititori) sînt excluse", cu atît mai mult cu cît cronicarii, iarăși cu excepțiile de rigoare, își savurează doar cronicile proprii, ceea ce mă face să sper că nu supăr pe nimeni cu această cronică a Mundialului.

Juste Fontaine și Bob Beamon

8 iunie. Lume multă în salonul Libertador al hotelului „Sheraton" din Buenos Aires. Amfitrion Juste Fontaine. A venit pentru ADIDAS și pentru Gheata ei de aur. După cum se știe, Krankl a preluat gheata de la Dudu Georgescu... Așadar, lume multă, cronicari, flash-uri, becuri de film, fast, amabilități, tartine, șampanie...

Reușesc să-l prind pe Fontaine la capătul unui interviu acordat unui reporter uruguayan. Surprins de ușurința cu care Fontaine vorbește spaniola, întreb firesc :

— De unde ?

— Mama mea e spaniolă.

— Și engleza ? (Între timp, „Justo" răspunde în engleză unor microfoane care se înalță deasupra capului său. Motiv care ne face să așteptăm trecerea torentului.)

— Engleza e limba f o o t b a l l - u l u i. E o materie obligatorie pentru noi, fotbaliștii. Chiar dacă italienii spun *tiro d'angolo*, corner-ul va rămîne corner pentru restul lumii. Chiar dacă spaniolii spun *volante*, tot half va rămîne... Apropo, cum spuneți dv., românii, cînd greșeala se comite în careul de 16 metri ?

— Lovitură de la 11 metri.

— Restul lumii va spune tot penalty

Discuția de studiu fiind epuizată, să încercăm o întrebare care să încălzească puțin schimburile.

— Spuneți-mi, Juste Fontaine, care credeți că va fi recordul care va cădea mai repede cel de 8,90 m al lui Bob Beamon, cel de viteză al lui Lacombe — 38 de secunde de la fluierul arbitrului român Rainea — sau celebrul, de pe acum, record al lui Fontaine, realizat la Stockholm, în 1958, adică recordul celor 13 goluri într-un Mundial ?

— Nu știu care dintre ele va cădea primul, dar eu sper ca acela să fie recordul meu.

— De ce ?

— Pentru că persoana cea mai importantă în fotbal este spectatorul care plătește biletul și care nu poate fi tras pe sfoară. Spectatorul vrea goluri. Iar fără goluri, fotbalul moare. În fotbal nu se poate întîmpla ceea ce se întîmplă cu pictorii abstracționiști, de pildă, care reușesc să vîndă pînze fără să picteze, ci limitîndu-se să dea un titlu unei pînze pe care se trage, eventual, o linie dreaptă sau nu prea.

— Asta e foarte frumos spus, dar n-ați răspuns la întrebare.

— Cred că recordul se va bate. Gerd Müller a fost foarte aproape de el, la München, cu cele 10 goluri pe care le-a marcat.

— Cum vedeți Mundialul ?

— Nu văd echipe slabe, nu văd echipe mari. Sîntem undeva la mijloc. Echipele mari aparțin trecutului. Cînd spun mari, mă gîndesc la Ungaria '54, deși n-a cîștigat titlul. Mă gîndesc la Brazilia '58 și '70 ; cred că aș putea să mă gîndesc și la Olanda '74, deși nici ea n-a fost cîștigătoare.

— Ce părere aveți despre Ghcata de aur ?

— Aș da-o mai curînd unei echipe, nu unui singur om. Golul e aproape întotdeauna opera unei echipe. Uneori se întîmplă ca portarul, printr-o degajare inteligentă, să fie primul coautor al golului.

— Deși mama e spaniolă, aveți o replică franțuzească.

— Ceea ce spun nu este o figură de stil. La hochei, dacă nu mă înșel, se acordă un premiu și jucătorului care a dat pasa de gol. De ce nu ar fi așa și la fotbal ?

— Ce echipe v-au plăcut mai mult la acest Mundial ?

— Nu sîntem nici la jumătatea lui, dar pot spune că singurele care mi-au plăcut cu adevărat sînt Peru și Tunisia.

— Pot scrie asta ?

— Te rog, chiar. Nu scap niciodată vreun prilej pentru a atrage atenția că fotbalul trebuie readus la sursele lui de puritate. Cînd aud sau citesc despre unele echipe că ar juca potrivit ordinatoarelor, am impresia că am îmbrăcat de pomană tricoul de fotbalist.

Și Juste Fontaine a fost luat de o altă vîltoare. Venise televiziunea olandeză, cu tot soiul de aparate, lentile, fire și celule fotoelectrice. Fotbalul a declanșat pasiuni și interese pe care nu le mai poate domina.

9 iunie. Ca în fiecare dimineață, „am... n-am treabă", la 10 intru la Prensa. Orice s-ar spune, un campionat mondial de fotbal trăit în afara centrului de presă e ca unul privit la televizor...

Urcăm spre „9 Julio". Cea mai lată stradă din lume — cum spun argentinienii. Și, parcă, așa e. E mai lată decît prospectele Moscovei. Se compune, de fapt, din două străzi. Fîșia de gazon din mijloc, încadrată de șoseaua autostradă, cu cîte trei culoare dus și alte trei întors, e „9 Julio". În schimb, trotuarul din fața blocurilor, ca și cel de vis-à-vis, plus șoselele „limitrofe", pentru autobaze, formează strada dublă Carlos Pellegrini. „9 Julio" e

vechiul Corso al bătrînului Buenos Aires. Carlos Pellegrini a arat căsuţele de pe „9 Julio", şi a lărgit trotuarele, aliniind blocurile. Dealtfel, edilii capitalei vor să dea o nouă extindere străzii cu două nume. Aşa se face că „9 Julio" şi Carlos Pellegrini, care se închideau în dreptul străzii perpendiculare Arenales, vor primi o nouă deschidere, pentru ca Obeliscul să poată privi direct spre La Plata. Acum, totul se dărîmă dincolo de Arenales. Au şi căzut primele blocuri, ieri încă înalte de 8 etaje. „Ofensiva" demolării continuă. Au rămas, ca o amintire, doar trei palmieri stingheri, care înfruntă resemnaţi praful demolărilor. Apropo de palmieri... Clima, aici, la Buenos Aires, se aseamănă cu aceea din sudul Franţei. Motiv pentru care şi palmierii din capitala Argentinei au acum, în plină iarnă, petele de rugină care pot fi văzute şi pe palmierii de la Cannes, în decembrie. În fond, aici, la Buenos Aires, sîntem, de fapt în decembrie. În ajunul finalei vom trăi ziua cea mai scurtă. Şi asta în timp ce acasă se va fi apropiat vremea Cuptorului... Ce frumoasă e vara !

Acum opt ani, cînd fotbalul ne-a purtat în Australia, în februarie şi cînd în vîrful blocurilor tabelele electronice anunţau 105 grade Fahrenheit, adică 36 Celsius, — eram în plină vară australă şi duceam dorul iernii, spunînd ce frumoasă este iarna. Probabil că această instabilitate are la bază o... constantă ce frumos e acasă...

Copacabana lui Würtz

...Palatul Presei lucrează în plin. Victor Sinet are în faţă vreo şase ceşcuţe de plastic în care a fost cafea... Cînd intrăm, face o pauză. Nu lasă niciodată impresia că e grăbit : „Azi, din fericire, am o zi întreagă. Cea mai grea e ziua în care se joacă. Se rupe în două. Cu fusul ăsta orar, am ajuns caraghioşi în faţa publicului. Transmitem jumătăţi de cronici. Încheiem penibil : „La pauză, scorul era 2—0... Vom reveni în ziarul de mîine". Şi cititorul, cînd citeşte asta, te înjură, pentru că ştie rezultatul ; iar a doua zi, cînd îl tratezi cu repriza a doua, te înjură iarăşi, pentru că i-ai luat aperitivul. Ca să nu mai punem la socoteală faptul că nu e obligat să te cumpere zilnic şi să-ţi facă legăturile".

„Ce mai e nou ?“ Mavromatti e, ca întotdeauna, cel mai bun curier. Știe tot, află tot și împarte tot. E un fel de telex care bate fără să aleagă. Și bine face. Iată, de pildă, banda sa din 9 iunie „Happel e în conflict cu ziariștii olandezi. Unul din ei a spus că Orson Wells — așa l-au poreclit toți — știe un singur lucru foarte bine să joace pocker... Aseară a sosit în Argentina deputatul scoțian J. Martin. De pe aeroportul Ezeiza a plecat imediat la Mendoza ca să poată salva ce se mai poate salva din echipa Scoției... A murit fratele lui Luque, Oscar, șofer profesionist de camion, accident de muncă pe șosea... Hidalgo aliniază toate rezervele în meciul cu Ungaria... Bearzot vrea să facă la fel cu Argentina, dar ziarele italiene urlă și „nu ține figura“... La olandezi e scandal mare. Echipa s-a rupt în două. Neeskens e șeful rebelilor. Gemenii sînt de partea lui Happel. Krol declară în continuare că echipa a venit complet nepregătită... Scandal mare și cu arbitrul francez Würtz, care va conduce meciul Austria—Brazilia, la Mar del Plata. Spaniolii au scris că Würtz e omul de casă al Braziliei. Că a stat trei luni la Copacabana, cu nevasta și cu fiica, în hotel de lux, pe contul federației braziliene... Kuweit-ul oferă un sfert de milion de dolari pentru Dhiab... Kranki e 90 la sută al Barcelonei. Normal ar fi ca mîine să tragă contra Braziliei, pentru Spania... Gata, m-am dus ! Ba nu ! Treceți la ghișeul 8. Se dau biletele de teatru. Folclor, tango, picioare lungi, vamos Argentina ! Pe diseară... Teatrul e pe Corrientes“. Și Mavromatti, telexul portabil al Prensei, dispare, cu sacoșa pe umăr, mereu cu sacoșa în care îndeasă toate buletinele, toate foile, toate ziarele, fularul, mănușile etc. etc.

Revin la Sinet : „Ascultă, Victor, ce-i adevărat cu Würtz ?“ Sinet pare plictisit : „E unul din cei 10 sau 15 arbitri europeni care au arbitrat în Brazilia două sau trei meciuri de campionat. Copacabana e o invenție. Nu e însurat. N-are copii. Stă cu mamă-sa. Pot să te asigur că e un copil foarte bun“. „Și Würtz lasă chestia asta așa ?“. „Probabil. Ce să facă ? Oamenii și-au atins scopul. De pe urma calomniei, tot rămîne, oricum, ceva. Dacă răspunzi, e și mai rău“.

A apărut revista ilustrată „Goles“. Ce fotografie frumoasă ! Luque, din spate, strîngînd la piept pe sora sa

mai mică, o fetiță... Tassos tresare. Caută imediat în sacoșă. A găsit ! Foarfeca. Decupează imediat fotografia. O privește încă o dată, depărtînd-o ca pe un tablou. Scoate un plic. Scoate și două cartoane. (Are întotdeauna de toate.) Pune fotografia, cu grijă, între cartoane ; „Băieți, fug ! Ne vedem diseară !" „Unde te duci ?" „La Aeroport. Pleacă «Pan-Am»-ul, într-o oră. Îi rog pe piloți să-mi ducă plicul. Am dat prin telex un interviu cu Luque. Am dat și o poză. Eu cu el. Dar nu poate exista o ilustrație mai bună decît fotografia asta. Vine cineva la aeroport s-o ia. Mîine e în pagină. V-am lăsat ! Fotografiile sînt boala mea. N-au decît s-o lase și pe cealaltă..." Și a dispărut...

Misa criolla

Mergem la teatru „Teatro Municipal Presidente Alvear". Pe Corrientes, la 1659. Astăzi se produce compania de folclor Ariel Ramirez. Ora de începere 22,30. Țineți minte ? „Dacă vrei să inviți o fată..."

Un spectacol foarte instructiv și interesant. La început, o serie întreagă de dansuri argentiniene, într-un restaurant. Grupuri foarte vii. Localul e o reproducere după un pictor argentinian, Carlos Morel, din secolul trecut. Originalul de epocă e reprodus color, în program. Predomină dansurile cunoscuților *gauchos*, păstorii de vaci din pampa argentiniană. Foarte multă eleganță în mișcare. Pe de altă parte, prea mult zgomot. Cizmele păstorilor călăreți bat dușumeaua într-un step furibund. Fetele contemplă, fără să participe. Apoi vine tangoul. Dansatorii par ofițeri din armata imperială franceză. E un folclor tînăr. În fond, „gaucho", păstorul călare, care a creat, de fapt, folclorul e un om mai puțin legat de animalele pe care le crește. Pampa e nesfîrșită. Peisajul e monoton. „Pe un picior de plai" nu ar avea nici o rezonanță aici. Zăpezile lipsesc. Căldura ieslei — de asemenea. Costumele sînt simple. Negru și alb. Lipsesc cusăturile. N-au avut timp, desigur. Pentru că timpul în folclor se calculează în mii de ani. Regizorul simte acest lucrul și pune lumini colorate pe dansatori. Dar umbrele chinezești, deși foarte ingenioase, veritabile *aqua forte* pe fundalul see-

nei — accentuează doar spectaculosul... Cele mai frumoase rămîn tot dansurile bărbaților, veritabili călușari în cizme negre, care se iau la întrecere, rînd pe rînd, într-o diversitate ritmică foarte aplaudată, dusă pînă la epuizarea fizică (dar nu prea artistică) a protagoniștilor.

La pauză, pe la 11 și jumătate, a plecat o bună parte a publicului din sală. Misterul aveam să-l deslușim mai tîrziu. Partea a doua a fost un spectacol cel puțin ciudat „Misa criolla" de Ariel Ramirez — adaptare a textului liturgic și armonizare corală. Adică o Misa solemnis cu Kirie, Gloria, Credo, Sanctus și Agnus Dei, cu singura diferență că n-a fost compusă la lumina sfeșnicelor din chilia lui Mozart sau Beethoven, ci în apartamentul lui senor Ramirez, care a și apărut pe scenă, într-un foarte elegant costum de seară, pentru a arpegia la pian, întru susținerea Misei. Părțile Misei au formule muzicale diferite, inclusiv momente ritmate în stil beatles. Spectacolul e artificial, deși programul afirmă că e „un ejemplo de como se puede incorporar el pueblo a la gran cultura por la via mas segura, que es la de la religion".

...Am ajuns acasă după miezul nopții. Am deschis radioul. Există la postul de radio Buenos Aires o lungime care transmite non-stop muzică simfonică... Se cînta un Choral de Bach... Era într-adevăr un exemplu de felul în care se pot încorpora masele la marea cultură... De data asta, fără intermediar. Sau, mai exact, fără doi intermediari. Pentru că intermediarul numărul unu e Ariel Ramirez, iar cel de-al doilea se află, discret și nu prea, în josul paginii programului Adhesion Pepsi-Cola.

Cînd cocoșul galic încurcă tricourile...

10 iunie. Astăzi se joacă — spun cei de la „Pippo", dar nu numai ei — finala Mundialului: Argentina—Italia. Asta înseamnă că, vorba lui Michele, indiferent de cîștigătoarea meciului, Argentina și Italia se vor clasa pe primul loc în grupele semifinale și vor reveni, împreună, pentru finala din 25 iunie. „Cine să vină? Brazilia abia mai răsuflă" (Michele), „Olanda continuă să doarmă" (Luis), „Peru e o echipă ca vata de zahăr" (Isidoro), „Poloma își contemplă spadele cam ruginite" (Franco), „Aus-

tria s-a întins peste plapumă" (Roberto), iar „R. F. Germania (aici le e puțin frică tuturor) nu mai e ce-a fost... dar să vedem ce face astăzi cu Tunisia".

Pînă atunci, să coborîm iar în sala F, la *color*. E adevărat că meciul Franța—Ungaria se joacă între două echipe care au și părăsit Mundialul, dar fotbalul „de ordinator" (vorba lui Fontaine) abia așteaptă să fie jucat, în sfîrșit, de oameni fără griji.

Avem imagine. Azi e lume mai puțină în sala F. Nelipsit, ca întotdeauna, canadianul George Young, care a făcut progrese atît de mari în descifrarea secretelor fotbalului, încît a început să-l critice pe Menotti pentru felul cum face echipa.

Au trecut două minute. E 13,47 și echipele nu apar încă. Operatorii își plimbă obiectivele prin tribună. Doar galeriile sînt pline astăzi. Ele reprezintă, ca întotdeauna, baza.

Au trecut cinci minute. Comentatorul își cere scuze. Nu cunoaște motivul întîrzierii. Timpul trece. Fanfara cîntă cu îndîrjire, probabil ca să nu se audă fluierăturile. Ce-ar fi să se înregistreze un forfait în acest Mundial ? !

Situația devine jenantă. E o oarecare agitație la marginea terenului, dar jocul tot nu începe. Crainicul anunță că, după toate probabilitățile, e o problemă de tricouri, de culori sau cam așa ceva. Sinet îmi șoptește : „Țin să te anunț că la ora asta R.F.T.-ul (televiziunea franceză) a și pierdut vreo 200 000 de franci cu această pauză neplanificată. Și, notează, n-am calculat cît costă satelitul. O să fie interesant de aflat cine plătește".

În sfîrșit, au apărut echipele. Ungurii în alb, ca și în fața Italiei. Francezii, în schimb, poartă tricouri vărgate alb și verde. E clar că s-a întîmplat ceva. În sfîrșit, bine că s-a rezolvat. (Crainicul promite să se documenteze și să aducă lămuriri în pauză).

Mavromatti a avut dreptate. Hidalgo prezintă a doua garnitură, fără Michel, fără Platini, fără Six, fără Lacombe, fără Bossis și cu al treilea portar : Dropsy. Ungurii joacă și cu Nyilasi și cu Tőrőcsik.

Se joacă iute din start. Ungurii pasează mult. Francezii caută surpriza. Zombori pare nr. 1 la unguri. Sala e oarecum lămurită. Ungurii continuă să preseze. Se așteaptă golul. Dar... Cum e posibil ? Gol ! Lopez, stope-

rul, s-a dus mult în față. A găsit culoar liber, 25 de metri de poartă. Șut ! Imparabil !

Mar del Plata se înveselește. Ungurii repun. Joacă mai mult. Lasă chiar impresia că joacă și mai bine, dar pe un nou contraatac Berdoll răsucește stoperii „albi" și aruncă mingea în *cross*, peste Guidar. „Les jeux sont faits" — cum ar spune Réthaquer, dacă ar fi aici și nu la Mar del Plata. Dar, cînd să ne ridicăm — mai sînt cîteva minute pînă la pauză — Zombori marchează. E minutul 42... Acum, chiar că ne ridicăm, e cam mult pentru un joc de consolare. Iată, însă, că nici nu apucăm să facem doi pași și Rocheteau urcă scorul la 3—1. Înseamnă că totul s-a sfîrșit. Victor Sinet răsuflă ușurat „În sfîrșit, am scăpat de teribila noastră *bête noire* [1]". (Vă amintiți poate, că echipa Franței a avut întotdeuna complexul echipei Ungariei.)

Ferran pare mai înalt. Și-a redobîndit optimismul „Abia acum se confirmă potențialul adevărat al fotbalului francez". Ezio di Cesari nu scapă prilejul de a-l înțepa : „Ați ratat șansa de a învinge Ungaria la scor. Dar ați vrut neapărat să terminați cu Platini în repriza a doua. Rezultatul ? 3—1 cu rezervele în prima repriză, 0—0 cu Platini în repriza a doua".

Urcăm. Stau de vorbă cu Sinet. „Cînd pleacă echipa Franței ?" Victor zîmbește „Băieții sînt oarecum afectați, dar nu fac o dramă din asta. 15 din ei pleacă la Rio, unde urmează să-și aștepte nevestele. Șapte se întorc acasă ; bineînțeles cei care, locuind pe Coasta de Azur, au plaja acasă. Guillou e din Nice, Dalger și Petit sînt de la Monte Carlo. Papi locuiește în Corsica, la Bastia, Bracci și Trésor, care stau la Marsilia, fac cîteva minute pînă la plajă. Ceilalți, „nordiștii", inclusiv Platini și Michel, au preferat să rămînă la Rio. Și poate că au dreptate. Coasta de Azur, în iunie, este un fel de etuvă în care e greu să respiri. Mai bine de noi, în Argentina, pe timp de iarnă. Singurul francez care rămîne în Argentina este micul meu prieten Rep [2], pe care va trebui să-l însoțesc pînă în finală. Ard de nerăbdare să scriu o cronică for-

[1] În sens de piază rea...
[2] Care joacă în Corsica.

midabilă cu un titlu pe care l-am și pregătit „Victoria prințului de Orania" [1].

E trecut de patru. Peste o jumătate de oră începe cuplajul Rosario—Cordoba. Polonia—Mexic la Rosario, R. F. Germania—Tunisia la Cordoba. O să trebuiască să repetăm schema. Adică să privim la două ecrane prima repriză... Apoi o să urcăm în autobuz, pentru River Plate. La Rosario și Cordoba se cam știu rezultatele, dar trebuie văzut totul.

O primă constatare e mai multă lume la Cordoba — 35 000. Dincolo sînt doar 25 000. Turini comentează sec: „Oricum am întoarce-o, Tunisia rămîne echipa cea mai bine cotată în grupa a II-a"

Am cam stat degeaba. Un singur gol la două ecrane. Bonick, cu două minute înainte de pauză 1—0 pentru Polonia. Deasupra echipei lui Schön continuă să plutească „fantoma" lui Gerd Müller. Nu se leagă nimic. Mexicanii, visători la culme, le-au creat campionilor mondiali iluzia că totul se va îndrepta. Dar jocul nu merge. Gerd Müller se bătea întotdeauna „cu doi" în fața careului, astfel încît Hoeness sau Overath aveau pe unde să intre. Acum, nimeni nu mai are un nume care să-i impună o pază dublă. Dieter și Hansi se numesc tot Müller, dar asta nu-i tot. Dieter ar vrea să-i semene puțin lui Gerd, dar cedează prea ușor, revine cuminte după consumarea fazei, n-are nimic din furia lui Gerd, care își amenința coechipierii cu pumnii și înfrunta o tribună întreagă, cum s-a întîmplat la Hamburg, în 1974, cînd s-a uitat o dată crunt la cei care-l persiflau și a luat pe loc hotărîrea ca Weltmeisterschaft-ul să fie ultimul său campionat mondial. Așa se face că tunisienii joacă parcă mai mult, sînt parcă mai abili — cineva a și scris despre tehnica lor sud-americană, — dar nu reușesc să amenințe poarta lui Maier. Și asta creează iarăși impresia că Schön joacă șah, cu atît mai mult cu cît o simplă remiză îi asigură norma de mare maestru, adică intrarea în grupa semifinală.

Dincolo, la Rosario, lucrurile par mai simple. Polonezii așteaptă să treacă timpul. Deyna adună tot, se oprește, pune talpa pe minge, pare oarecum mirat de agitația mexicanilor, uitînd probabil că ieri, în ziarul „La

[1] Prințul portocalei — culoarea echipei Olandei.

Razon" a apărut știrea că la Ciudad de Mexico familiile jucătorilor mexicani au fost amenințate cu moartea și că Antonio Roca, antrenorul, intenționează să ceară azil... fotbalistic în Spania, pînă cînd urmele taifunului „Argentina '78" vor fi dispărut în America Centrală. Oricum, acest gol al lui Boniek e al zecelea în poarta Mexicului și nu anunță nimic bun...

Frumos ca Vezuviul

Autobuzele *Prensa* așteaptă în șir. Mergem. Am învățat drumul. O să cotim pe lîngă un magazin de blănuri, cu o firmă luminoasă, de mare efect, „El Greco", apoi o să ieșim la drumul mare.

Azi, cortegiul spre River Plate înregistrează un element inedit. Fiesta a început înainte de meci. Mașinile care ne obișnuiseră cu vacarmul claxoanelor doar la întoarcere, s-au și pornit să sune fără oprire. Momentul de vîrf al acestei demonstrații de forță se produce în pasajul subteran prin care se merge înainte de a ieși la lumină, adică în fața estuarului. Închipuiți-vă sute de mașini claxonînd cu furie într-un tunel de beton. Să mai adăugăm și lumina spectrală a miilor de tuburi de neon. Vă mărturisesc că era un înfricoșător spectacol de zgomot și lumină. Cei care suferă de agorafobie n-ar fi putut îndura în nici un caz Apocalipsul din pasajul subteran.

Am scăpat! Începe jocul undelor care transmit finalurile de la Rosario și Cordoba. Cronicarii argentinieni, foarte suspicioși, sînt de părere că polonezii, deși au deschis scorul, așteaptă să vadă ce face Schön. Cînd mexicanul Rangel egalează (min. 52), iritarea lor devine și mai mare „Europa stă la pîndă" Din fericire pentru Europa, Deyna marchează după numai patru minute 2—1. Victor Sinet are tranzistorul pe Cordoba „Dieter Müller a ratat de la 3 metri... Cred că Schön ar vrea să rămînă pe locul II. Dar, în asemenea cazuri, nici nu știi cum e mai bine. Probabil că Schön «vede» victoria Italiei asupra Argentinei".

...În sfîrșit, am ajuns! River Plate e acum un stadion familiar cronicarilor din alte țări. Coborîm direct spre locurile rezervate, ca niște abonați, deși cifrele locu-

rilor variază mereu. Ştim foarte bine că rangul 35 e chiar în prelungirea liniei de centru, că numerele scad spre dreapta şi urcă spre stînga... Am uitat de Cordoba, am uitat de Rosario. Dar iată că Boniek marchează şi al treilea gol. Corect din partea dv., maestre Deyna. E 3—1...

River Plate cîntă. O ceaţă subţire se furişează dinspre estuar. Dar în aer nu se simte umezeală. Probabil că aceasta este secretul lui Buenos Aires... Se cîntă imnurile. Cel al Italiei, frumos ca Vezuviul, e preluat de cîteva coruri răzleţe, ca în Verdi. Tribuna toată cîntă, însă, pentru Argentina... În timpul imnurilor, echipele, care privesc spre loja oficială, stau, în mod firesc, cu spatele la masa presei. Cronicarii au avantajul de a putea nota, în acest timp, numerele de pe spate ale jucătorilor. La italieni, în ordine : 1, 10, 2, 5, 8, 14, 16, 21, 18, 3, 9. Sînt toţi cei din echipa de bază. Să jucăm cîteva secunde rummy şi să potrivim numerele : Zoff—Gentile, Bellugi, Scirea, Cabrini—Benetti, Antognoni, Tardelli—Causio, Rossi, Bettega. Argentina joacă fără Luque. Deci, Fillol—Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini—Ardiles, Gallego, Valencia—Bertoni, Kempes, Ortiz.

Argentinienii se reped din start. Pentru că astăzi, pe River Plate, nu se joacă un simplu meci. Astăzi e bătălia pentru Buenos Aires. Echipa învingătoare rămîne în capitală. Cea învinsă pleacă la Rosario. (Italia are şi varianta meciului egal).

Atacă Argentina. Zoff e la post. Contraatacă Italia, pe linia Tardelli—Causio—Rossi. Dar alb-albaştrii sînt astăzi prudenţi în apărare. Galvan şi Gallego îl încadrează pe Rossi. Foarte tînărul Paolo a devenit, în numai trei ore de joc, inamicul public nr. 1 al lui Menotti... Ce e cu Bellugi ? Nu se mai poate ridica. Aleargă doctorul. Probabil că e întindere. Se cere schimbare. Şi e abia minutul 8. Intră Cuccureddu. „A căzut toată schema squadrei azzurra !" — exclamă, vizibil satisfăcut, Luis Lopez. Di Cesari nu pare îngrijorat „Ţin să vă atrag atenţia că în acest moment Juventus are nouă oameni pe teren". Într-adevăr, „bătrîna doamnă" din Torino are doar doi foarte tineri cavaleri de onoare din afara principatului său : fiorentinul Antognoni şi fostul ei junior Paolo Rossi, „miliardarul" de la Vicenza.

Jocul e frumos, pentru că are nerv. Alb-albaștrii forțează prin Bertoni, dar Cabrini e un scai, nu glumă. Fundașul dreapta Gentile a trecut cu cătușe cu tot în centru. Îl așteaptă pe Kempes ca în ușa celulei. Cuccureddu rămîne la Ortiz.

Italia atacă rar. Îi convine acest 0—0. Rossi încearcă să scape de perechea Galvan—Gallego, se retrage spre Bettega, Roberto intră în centru, urmărit de Olguin, dar argentinienii închid totul, uneori chiar cu sprijinul lui Bertoni, care pare foarte intrigat de faptul că „scaiul" Cabrini e mereu lipit de umărul său.

Arbitrul Abraham Klein anunță sfîrșitul primei reprize. River Plate îl fluieră îndelung. Poate exista, oare, un compliment mai direct față de cel care a ținut în frîu, acum opt ani, la Campionatul Mondial din Mexic, celebrul meci Brazilia—Anglia 1—0 ?

Mingea lui Di Stefano

...Antract. Pe gazon apare acum un grup de 14—15 copii, cam între 9 și 12 ani, toți în echipament de fotbal. Fiecare are cîte o minge. La început tribuna nu pare atrasă de acest joc de copii. E încă sub influența duelului Kempes—Gentile, în care „turnul" italian a fost superior „calului" argentinian, deși Kempes l-a avut mereu în subordine pe Ardiles, un pion foarte mobil. Treptat, însă, jocul de copii începe să atragă. În ce constă jocul ? Copiii jonglează. Mingea e purtată ușor, de pe un picior pe altul, cu o siguranță care uimește și care creează senzația că jocul acesta al picioarelor — aproape sincron pentru toți cei 15 — poate dura la nesfîrșit. Se pare însă că acest joc de picioare e o simplă introducere în temă. Din grupul celor 15 care jonglează în cerc se desprind doi copii, ceva mai răsăriți. Și astfel începe adevăratul spectacol. Jonglerul nr. 1 al grupului (după cît se pare) „stă de vorbă" cu mingea. Toate părțile corpului său intră în joc pentru acest dialog *sui generis*. Mingea rîde pe capul copilului, pînă cînd adoarme pe creștet. Apoi, ca la un semnal, ea se trezește, curge spre umăr, se prelinge pe spate, se oprește pe mușchiul gambei, are un moment de ezitare pe călcîiul lui Achille, se răsucește spre șiret,

se transferă pe celălalt picior, urcă spre coapsă, sare din nou pe cap, execută cîteva sărituri, din ce în ce mai scurte, pînă cînd iar se opreşte, lipită de creştet. Acum, itinerarul se schimbă, deşi melodia — „acompaniament" care sună vesel în întreg stadionul — e mereu aceeaşi. Copilul, care a reuşit marea performanţă de a face să tacă întregul stadion River Plate, se înclină mult, mingea coboară de pe creştet şi se rostogoleşte pe ceafă, urmează drumul coloanei, jonglerul se apleacă şi mai mult, imobilizînd-o în dreptul vertebrelor lombare. Stadionul aplaudă ca la teatru. Jonglerul, stimulat în amorul său propriu, continuă. Ce va face acum ? E un moment de suspense, întreţinut de jocul săltăreţ al muzicii, care ne aminteşte de binecunoscutul „Joacă, joacă, joacă băiete !" Între timp, asistentul jonglerului îşi manifestă nerăbdarea prin gesturi „Pînă cînd, amice ?" Şi iată că jonglerul se apleacă şi mai mult, mingea se întoarce, în pantă înclinată, pe ceafă, se opreşte o fracţiune de secundă şi, în urma unui impuls scurt, îşi ia zborul, ca un săritor cu schiurile de pe trambulină. Dar abia acuma vine clipa de graţie. Secundul, care îşi manifestase nerăbdarea, s-a şi înclinat, trunchiul lui face un unghi drept cu picioarele, şi mingea, care a descris o boltă de aproximativ doi metri, aterizează cuminte, ca magnetizată, pe ceafa primitorului. Dar nici asta nu e totul. Acum rolurile se schimbă, ca într-un scenariu bine dozat. Jonglerul nr. 1 îşi manifestă, la rîndul său, dansînd, nerăbdarea. Dar primitorul are şi el un cuvînt de spus. Mingea, care a stat două secunde pe ceafă, e reproiectată în sus, pentru ca imediat să aterizeze pe creştet. De aici, ca rulează uşor pe piept, ajutată de înclinaţia absolut geometrică a corpului. Rulajul continuă pe coapsă, mingea sare peste rotulă, urmează relieful gambei şi... stop pe şiret. Între timp, secundul devenit jongler s-a şi culcat pe spate, ajutîndu-se cu mîinile ; mingea se află în echilibru perfect pe şiret. Şi astfel, în faţa unui stadion înmărmurit, se porneşte, în ritmul dansului, jocul mingii de pe un picior pe celălalt, ca la început, dar cu diferenţa că băiatul e culcat şi joacă mingea peste nivelul capului său, cu o uşurinţă neverosimilă. Stadionul ovaţionează mereu. Copilul prelungeşte jocul peste puteri, deşi celălalt — uşor cabotin, de dragul spectacolului — îşi manifestă iarăşi

nerăbdarea. Iată că mingea e lovită cu șiretul și se înalță vreo trei metri. River Plate izbucnește în urale, ca pentru final. Dar jocul iar nu s-a sfîrșit. Copilul care fusese culcat s-a și catapultat de pe gazon, e acum în picioare și recepționează mingea pe frunte, apoi o trece pe creștet, — toate mișcările sînt de o finețe extremă — o așază pe ceafă și, printr-un nou șoc, o aruncă spre ceafa fostului solist, devenit secund. River Plate e în delir. Aproape 80 000 de oameni își strigă entuziasmul, și cu toate că nu poți înregistra ce spun e limpede că laitmotivul nu e decît unul : „Ce importanță are faptul că Passarella și Kempes o să îmbătrînească într-o bună zi ? Avem 10 milioane de înlocuitori, dovadă acești doi copii, ceilalți treisprezece și toți ceilalți, pînă la 10 milioane". Sigur că entuziasmul spectatorului necunoscut de pe River Plate cuprinde și un sofism — ceea ce am văzut reprezintă cel mult o serie de variațiuni strălucitoare, e adevărat, pe tema sferei în general, nu a jocului de fotbal — dar delirul din tribună nu face asemenea distincții. Pentru ei 80 000 și pentru milioanele care privesc și ascultă acum, în toată Argentina, mingea din picioarele și de pe capul copiilor e mingea lui Di Stefano, a lui Sivori și a lui Passarella. Și pentru ca să nu mai existe nici o îndoială, Luis Lopez, care a aplaudat tot timpul, în picioare, se oprește — parcă înregistrîndu-mi gîndurile — și-mi spune : „Cum poate pierde Mundialul o țară în care copiii încep să joace fotbal în leagăn ?"

Italia ocupă Buenos Aires-ul

Din păcate pentru River Plate, Bettega nu a asistat la *show*-ul micilor jongleri, el fiind în vestiar, la o parolă cu Bearzot.

La numai 20 de minute după pauză, timp în care Gentile l-a închis în cușcă pe Kempes, precum Tamerlan pe Baiazid, purtîndu-l acum prin fața telespectatorilor din lumea întreagă, Antognoni trimite la Rossi, Paolo croșetează pe stînga și simte intrarea lui Bettega. O pasă precisă în cîmpul părăsit de Passarella, obsedat de atac, și Roberto Bettega rămîne singur. Golul vine firesc, deoarece execuția e simplă 1—0 pentru Italia !

Argentinienii nu par impresionați. E o formidabilă poftă de viață în sînul acestei echipe. Ei pornesc din nou la atac, așa cum au făcut-o, fără prea multe calcule, cînd au fost conduși de unguri și egalați de francezi. Dar italienii redevin cinici, amintindu-și că au fost conduși cîndva de Helenio Herrera. Acum, Argentina nu mai poate manevra. Toate drumurile sînt închise. Nu există variantă. Tardelli și Benetti au încrucișat sulițele, ca în fața intrării în sala tronului. Antognoni și Benetti schimbă „pase de servici", pentru a-i odihni pe fochiștii din apărare, adică „grupul celor cinci" de la Juventus Zoff — Cuccureddu, Gentile, Scirea, Cabrini. Cel mai activ pare Causio, care slalomează la nesfîrșit, stîrnind mînia lui Tarantini și furia lui Passarella, doi dintre jucătorii argentinieni cu bunici născuți în Italia. În sfîrșit, Rossi și Bettega își întretaie deseori drumurile, pentru ca Passarella să nu aibă curajul de a forța mereu superioritatea numerică. Argentinienii încearcă totul, îl schimbă pe Ortiz cu Houseman, dar Cuccureddu știe foarte bine ce înseamnă un *marcador de punta*. Menotti, în picioare, își împinge echipa la atac, cu gesturi largi, de marinar, cu brațele lui imense, de pivot de baschet. Dar Zoff e bine ascuns în cazemata lui, prin care libero-ul Scirea, mereu cu periscopul în față, dirijează toate mișcările ariergărzii sale. Argentina a pierdut Buenos Aires-ul !

Luis Lopez îl vede pe Di Stefano. Se îndreaptă glonț spre el. Celebra „saeta rubia" (săgeata blondă) îl invită să ia loc. Di Stefano nu e un om grăbit de graba secolului. Nu pare un om capabil să se înghesuie. L-am văzut deseori în sala presei privind absent prin rotocoalele țigării sale. Îl întreabă pe Luis, ca un bunic atent cu nepotul său „Ce-ai vrea să-ți spun ?" Luis îi zîmbește stingherit, vrînd parcă să spună că e gata să asculte orice, în afara oricărei întrebări... Di Stefano se gîndește. Apoi spune „La marcacion italiana fue ferrea[1]. Dar nici băieții lui Menotti n-au încercat să disloce sistemul. Mă gîndesc în primul rînd la Kempes, care a vrut să-l imite pe Luque și să stea lipit de stoper. În ultimii mei ani de joc, betonul lui Don Helenio a fost o surpriză neplă-

[1] Marcajul italian a fost de fier.

cută pentru noi, înaintașii. Dar eu am încercat să scot stoperul din careu, să-l momesc. Așa se face că am umblat pe tot terenul. Din acest punct de vedere, noi, și nu olandezii, am inventat fotbalul total. E adevărat că fotbalul n-ajunsese să fie o luptă de stradă, cum este astăzi"... Apoi, după o pauză „Știi care e partea cea mai interesantă ? Argentina, deși a pierdut, a jucat ceva mai bine decît în meciurile pe care le-a cîștigat. Am impresia că va juca din ce în ce mai bine. O echipă ținută în frîu, așa cum a fost Argentina, care a stat patru luni în cantonament, trebuie să-și dea odată drumul. E o lege a firii". Di Stefano se ridică. Urcă trei trepte. Apoi spune, ca și cum ar continua cu glas tare un gînd „De fapt, nici nu știu ce înțelegeți voi prin fotbal total. Dacă e vorba de jucătorul care știe să intre în pielea tuturor posturilor, asta am făcut și noi. Poate nu cu atîta furie... Sumele mai mari puse în joc astăzi fac din fotbal o adevărată bătălie, pe care arbitrii o privesc cu ochi blînzi, așa cum s-a întîmplat în meciul Argentina—Ungaria, un meci pe care cei de acum 30 de ani l-ar fi corectat imediat, poftindu-i pe jucători să joace un fotbal frumos. Eu rămîn la convingerea că fotbalul total își va merita cu adevărat denumirea numai dacă va fi și frumos. Din acest punct de vedere, Italia a jucat pînă astăzi un fotbal total. A învins Franța cu „centrocampiștii", a învins Ungaria cu atacanții săi deosebit de periculoși și a cîștigat în fața Argentinei cu... apărarea... Nu-i așa că e interesant, Raymond ?" Și Di Stefano l-a lăsat pe Luis Lopez, luîndu-l de brat pe Raymond Kopa, de care l-au separat trei pupitre, aici, pe River Plate, după ce, acum 20 de ani, între Alfredo și Raymond se afla numai Rial.

Legenda tribunei River Plate

Coborîm spirala de la River Plate. Jos, în fața stadionului, fiesta a și început. Ce lucru ciudat să petreci la înfrîngere ! Va trebui să descoperim secretul acestei fieste neobișnuite, care se anunță mai zgomotoasă și mai veselă decît cele de pînă acum. Să fie oare satisfacția neconsumată a calificării echipei argentiniene în grupa semifinală, înainte de termen ? Vom vedea...

Aşadar, Italia este singura echipă cu 6 puncte cîştigate, ea fiind şi singura formaţie care şi-a cucerit dreptul de a juca toate meciurile pe faimosul stadion River Plate. Apropo de acest stadion. În anul 1958, clubul River Plate l-a vîndut pe cel mai bun jucător al său, Omar Sivori, lui Juventus Torino. Cu banii rezultaţi din acel transfer, River Plate a construit aripa dinspre estuar a tribunei, unde se află şi impozanta masă a presei, cu cele 1615 locuri ale sale, prevăzute cu pupitre şi lampioane. Ei bine, după exact 20 de ani, Juventus Torino vine la Buenos Aires pentru a juca, sub culorile Italiei, în faţa tribunei pe care a construit-o, în fond, marele talent (negociat) al lui Omar Sivori.

...Mai zăbovim cîteva minute. Omar Sivori, cu casca la urechi, îşi încheie comentariul pentru postul de televiziune Buenos Aires. Comentatorul angajat (Cristian Ţopescu al lor) îl ajută să „iasă" dintre fire. Omar Enrique Sivori face cîteva mişcări de înviorare se vede că a stat chircit în pupitru... Sîntem cîţiva cronicari care vor să obţină două-trei vorbe. Mavromatti, care îl cunoaşte mai de mult, îl salută amical „Come stai, Omar ?" „Ciao, Mauro !"

— Ce spui de joc ?

— Îmi pare de două ori bine. *Primo* a bătut Italia, adică Juventus. *Secondo* Argentina iese mai bine cu această înfrîngere.

— De ce ?

— Nu e greu de ghicit. Miercuri, în loc să joace *con gli tedeschi*, pe River Plate, o să joace cu polonezii, la Rosario, ceea ce cred că e mult mai uşor.

— Bine, dar Brazilia ?

— Stai o clipă. Înainte de Brazilia, mai e Olanda. Dacă mîine Scoţia îi ia un singur punct Olandei, ceea ce mi se pare posibil, Argentina evită şi Olanda. Iar cu Peru e un joc mai uşor, avînd în vedere că sînt oameni de pe continentul nostru.

— Rămîne, totuşi, Brazilia...

— Mai întîi să se califice. Austria nu şi-a spus încă ultimul cuvînt. Te-ai întrebat, însă, ce se întîmplă dacă Brazilia bate Austria cu 2—0 ?

— Trece în faţă şi se duce la nemţi. Totuşi, e greu.

— Greu, dar nu imposibil... Să lăsăm asta. Vrei să știi ceva ? Contra Braziliei e mai bine să joci mai devreme. Brazilia a jucat întotdeauna bine în finală. Pe drum mai ai o șansă, dar în finală — nici una ! Povestea cu Uruguay-ul, în 1950, nu se mai poate repeta. Așa cum a fost 2—1 pentru Uruguay putea fi 10—2 pentru Brazilia.

Intervine André Isch.

— Am citit istoria tribunei River Plate, în buletinul de ieri. E foarte frumoasă...

— Îmi pare bine că a apărut în preziua victoriei lui Juventus.

— Știu că ați jucat de zece ori în echipa Italiei.

— Numai de 9. Nouă meciuri într-un singur an. Din aprilie 1961, pînă în iunie 1962. Am debutat cu Irlanda de Nord, la Bologna. Am cîștigat cu 3—2 și am dat un gol. În cele 9 meciuri pe care le-am jucat, am dat 8 goluri și am pierdut un singur joc, cu Anglia (2—3), chiar la Roma. Dar gol tot am reușit să dau... Îmi aduc aminte, la englezi juca Bobby Charlton. Arbitru era Latîșev. Toți trei sîntem acum aici.

— Ați jucat și contra Argentinei ?

— Da, am jucat, la Florența, și am cîștigat cu 4—1. Am marcat două goluri. În echipa de atunci am fost doar trei de la Juventus Sarti, fundașul, Mora și cu mine. În perioada mea erau mai tari cei din Milano. La Santiago, în '62, la Mundial, cînd am jucat cu Germania *Ovest* [1], am fost singurul de la Juventus. Meciul s-a terminat cu 0—0. Să vedem ce-o să fie miercuri. [2]

Nopțile de sabat ale Spaniei

...Drumul e greu. Fiesta bate în plin. Cei din centru nu vor putea dormi. Între oprirea de la hotelul „Embajador" și strada Sarmiento, pe care se află centrul de presă, nu e mai mult de un kilometru, dar facem exact 40 de minute. (Și am vrut să coborîm.) În jurul Obeliscului, ciorchini de oameni. Parcă ar fi niște coroane depuse. La *Prensa* e

[1] Occidentală.

[2] După cum se știe, miercuri 14 iunie, pe River Plate, Italia n-a putut trece de R. F. Germania. Scor final : 0—0.

plin. Se lucrează. Şi cînd bat 200 de maşini, zumzetul e compact ca într-o ţesătorie.

Iată-l şi pe Herrera la TV Nu se lasă, moşul ! Cînd o fi ajuns în studio ? Era la stadion... „Magul" îşi scoate ceremonios carnetul, îşi pune ochelarii. Se ştie aşteptat. Rosteşte, pe un ton profesoral : „Italia e, într-adevăr, singura echipă care n-a pierdut nici un punct. Dar a avut şi şansă. În primul meci, francezii au jucat fără Bathenay, o piesă de bază. În al doilea, ungurilor le-au lipsit Tőrőcsik şi Nyilasi. În sfîrşit, Argentina a jucat fără Luque." Comentatorul îl întreabă despre situaţia echipei Spaniei. Herrera cîntăreşte răspunsul „Spania promitea mai mult. Nu cred că se califică. Brazilia şi Austria au toţi aşii în mînă... Am condus şi eu Spania la Mundial, în Chile. N-am reuşit mai mult. Tot Brazilia ne-a stat în cale. Am avut 1—0 pînă în minutul 75. Dar a venit Amarildo, înlocuitorul lui Pele, cu două goluri. Spania mea a fost eliminată de Amarildo, iar Spania lui Kubala, dacă va fi eliminată, asta se va datora tot unui brazilian, Amaral, care a scos de pe linia porţii golul gata făcut al lui Cardenosa... Şi tot în minutul 75". După care Herrera a zîmbit amar, în amintirea lui Amarildo şi Amaral.

...E momentul să mergem. Mîine e o zi foarte aglomerată. Se fac şi conturile cele opt echipe care pleacă, cele opt care rămîn.

La „Pippo" e arhiplin. Ar trebui să aşteptăm mult. Dar Miguel nu se lasă. Roagă un client să ne admită la masa lui. „Cc zici Miguel ? V-a bătut Italia" Miguel are răspunsul pregătit de mult *„Por ganar, debes perdere"*.[1] Probabil că şi fiesta, care pare să-şi atingă paroxismul, acum, la miezul nopţii, urmează aceeaşi filozofie... Mîncăm în grabă, pe un colţ de masă. „Gracias, Miguel. Buenas noches".

Răzbim cu mare greutate spre staţia autobuzului „105". De ceea ce ne era frică n-am scăpat. Autobuzele nu mai circulă. Nu au pe unde. Străzile sînt arhipline. Toată speranţa ar fi într-un taxi. Dar de unde taxi ? Oraşul acesta, în care — în zilele obişnuite — găseai un taxi la doi paşi, pare astăzi părăsit de toţi „pieţarii". Probabil că şoferii profesionişti, care au trecut prin experienţa primelor două

[1] Ca să cîştigi, trebuie să pierzi.

nopți, nu vor să-și rîsțe capotele. Nimeni nu poate împiedica „escaladarea" și samba colectivă pe acoperișul mașinilor.

Ce-i de făcut ? Pe jos e inutil să te încumeți sînt vreo opt kilometri. Poate că n-ar fi mare lucru, dar trotuarele sînt tixite și înaintarea e o problemă. Am ajunge în cel puțin trei ore. Și e trecut de unu...

Așteptăm. Fără sens. Probabil din oboseală. Șanse nu prea sînt. Schimbăm trotuarul, în speranța că vom avea mai mult noroc cu un taxi din sensul opus. Stăm în fața unui café-bar. Înăuntru nu se poate intra. Toți clienții fraternizează. Mesele s-au unit. O fată drapată în albastru și alb dansează pe două mese.

Ce noroc ! Iată și taxi-ul așteptat. Un bărbat coboară din dreapta șoferului. S-ar părea că avem o șansă unică. Încerc să intru în vorbă cu șoferul. Bărbatul care a ieșit se îndreaptă spre cofetărie. Din păcate, cei din spate nu lasă impresia că vor să iasă. Îl întrebăm pe șofer dacă e liber. Ridică, neputincios, din umeri. Cei din spate continuă să cînte. Ne dăm seama că taxiul a făcut doar o haltă la café-bar. Într-adevăr, tînărul revine cu o sticlă. Îl rog pe șofer să se întoarcă, dacă poate, după terminarea cursei. Zîmbește „Îmi pare rău, dar nu e posibil. Sînt angajat pînă la 5 dimineața. Așa e fiesta la Buenos Aires"

Începem să ne dăm seama că nu mai avem chiar nici o soluție. Strada e arhiplină. Încep să intre în acțiune autovehiculele cele mai diverse. Tractoarele. Da, tractoarele ! Sînt încărcate mai abitir decît în zi de nuntă la Segarcea. Un autocamion special, pentru transportat traverse de cale ferată (distanța longitudinală dintre roți e de aproape 30 de metri) duce peste 100 de tineri. Echilibrul fiind instabil — cele două traverse au doar cîțiva centimetri lățime — călătorii cad mereu, se ridică, încearcă să-și reocupe locul, cad iarăși, ca în filmele comediei mute, revin, dar căderile se țin lanț...

Cortegiul se oprește la fiecare încrucișare. Aici încep dansurile. Trăim parcă una din nopțile de sabat ale Spaniei medievale și dezlănțuirea măștilor din străvechiul teatru italian. Pe stradă se află, în fond, Spania și Italia laolaltă, sub culorile alb-albastre ale Argentinei.

„Noi sîntem Argentina !"

Hotărîm să ne oprim. La ce bun să mergem înainte ? Poate că ar fi mai bine să rămînem în zona centrului de presă.

Altă încrucişare ! N-ai ce face. Trebuie să intri în horă. E un spectacol pe care probabil n-o să-l mai vedem niciodată.

Stop ! Iată un taxi. Are aparatul stins. Să profităm, totuşi, de oprire. Ciocănim. Şoferul coboară geamul : „Îmi pare rău, dar am ieşit din schimb. Mă duc acasă". Îl rugăm să facă o excepţie. Îi arătăm cărţile de acreditare. Încercăm să-l convingem „După cum vedeţi, e din cauza fiestei" Îl simţim stingherit. Speranţele cresc. În cele din urmă, tînărul şofer pare să se decidă : „Mergeţi departe ?" „Diaz Velez, dincolo de nr. 5000". [1] „Cam depărtişor. Fac un ocol prea mare. Nici nu se poate circula normal. În sfîrşit... Urcaţi-vă, hai să mergem".

Nici nu ştim cum să-i mulţumim. Tînărul zîmbeşte în oglinda retrovizoare : „O fac pentru El Mundial". Avansăm din ce în ce mai greu. Maşinile ocupă toate cele 7—8 culoare. Tînărul ne spune că a lucrat o săptămînă de noapte, schimbînd cu un coleg mai în vîrstă, pentru a putea vedea meciurile. Bineînţeles că şoferul pune întrebarea devenită clasică : Vă place Argentina ?" Apoi laudă echipa lui Menotti. „Nu vă uitaţi că joacă mai slab acum. Menotti nu poate pierde Mundialul... Vă rog să nu vă supăraţi, dar între fotbalul sud-american şi cel european e o mare diferenţă. V-aţi uitat la Cubillas ? V-aţi uitat la Dirceu ? La Bertoni ? Nu există în Europa jucători cu o asemenea tehnică".

Ajungem aproximativ într-o oră. Coborîm. Şoferul refuză să primească bani „V-am spus că am ieşit din schimb. *Vamos Argentina !*". [2]

La restaurantul de peste drum, „Il Cavaliere" o mică bombă italienească, petrecerea e în toi. Găsim cu mare

[1] La Buenos Aires, pe străzile paralele, numerele de case sînt aproximativ aceleaşi, ceea ce înlesneşte mult găsirea unei adrese. Dealtfel, la colţurile străzilor, pe lîngă placa cu numele străzii, se poate citi şi intervalul de numere existent în cvartalul care urmează.

[2] Mergem (înainte) Argentina !

greutate — iarăși ! — un colț de masă. Vecinul, un bătrîn cu un pahar de „Campari" în mînă, se uită fără prea multă discreție la cărțile de acreditare. Apoi trage din țigară și se bagă în sufletul nostru „Știu, vă miră *fiesta* de astă seară. Am mai auzit străini mirîndu-se. Chiar acum cîteva minute. Spuneau că e o formă de exhibiționism". Încercăm să-l îmbunăm „Dar dumneata cum explici ?" „Vedeți dv., eu sînt italian. Sînt învățător. Am ajuns la pensie. Tata a venit din sudul Italiei, din Sicilia, un sat de lîngă Palermo. Eu m-am născut aici. Și mă consider argentinian sută la sută. Așa spun și toți ceilalți italieni. Fiesta asta a noastră e un fel de a spune în gura mare : «Sîntem argentinieni !» Dacă vreți, noi, italienii, și spaniolii, și chiar toți ceilalți care au venit în Argentina acum 100 de ani sau numai acum 20, cînd ne-a chemat Peron, sintem niște oameni refuzați de Europa, de țările noastre. Niște *paria*. Mai ales cei din sudul Italiei și cei din nordul Spaniei. Știți, poate, că italienii din nord, adică cei avuți, ar fi tare bucuroși ca partea de jos a cizmei, de la Napoli, să se scufunde în Mediterană. Fiesta asta în fața lumii întregi este un fel de a spune «Nu sîntem paria ! Sîntem niște oameni tineri, cum au fost suedezii și irlandezii cînd au ajuns în America, și o să facem o țară frumoasă și puternică !»"

Omul ne îndeamnă să bem. Profităm de acest moment de pauză „E foarte frumos ce spuneți, numai că fotbalul..." „Fotbalul e un formidabil prilej de a atrage atenția că Passarella sau Alonso e mai sănătos, mai inteligent, mai curajos decît neamțul, decît francezul și chiar decît italianul... n-are importanță... decît Benetti s-au decît altul... E tot una. Asta e fiesta, domnilor. Asta, și nimic altceva".

Dăm să ciocnim, ca să putem spune o vorbă „Bine, dar copiii... Că strada e plină de copii". „Ce aveți cu copiii ? Copiii vor să arate și ei că sînt cineva. Că au dreptul să umble noaptea. Că pot să urce într-un camion. Că pot lipsi de acasă. Dar să știți că toate aceste mici bucurii pornesc tot din nevoia de a spune în gura mare «noi sîntem Argentina !»"

A trebuit să mai stăm mult. Afară, pe strada Diez Vellez, mult dincolo de numărul 5000, se simțea suflul „exploziei nucleare" din jurul Obeliscului.

P. S. În pauza meciului Franța—Ungaria, crainicul a uitat să ne spună, deși ne-a promis, ce s-a întîmplat cu

tricourile la Mar del Plata. Am reușit să aflăm între timp. Iată despre ce a fost vorba. Cu două zile înainte de deschiderea „Mundialului", toate echipele au primit o înștiințare scrisă privind culorile echipamentului, de la un meci la altul. Asta — din rațiuni legate de transmisiile TV. Pentru meciul nr. 18, adică Franța—Ungaria, echipa franceză urma să joace cu maiouri albastre, chiloți albi și ciorapi roșii. Din păcate, înștiințarea scrisă a fost rătăcită de *monsieur* Petrelle, administratorul echipei franceze. Așa face că Franța și Ungaria au apărut în echipament complet alb. Față de situația creată, arbitrul a propus o serie de soluții. Între altele, a fost de părere că Franța poate juca în maiourile de rezervă ale echipei ungare, adică în roșu. Cel care s-a opus a fost portarul Guidat, care a refuzat să-și scoată tricoul roșu. Ultima soluție a venit din partea conducătorului unei echipe mici, „Kimberley", din apropierea orașului Mar del Plata. Așa se face că Franța a jucat în tricouri vărgate, alb cu verde, care reproduceau, de fapt — coincidență ! — tricourile binecunoscute ale echipei budapestane Ferencvaros.

Este Borg un extraterestru ?

11 iunie. O surpriză plăcută. La ora 10, deci cu aproape trei ore înainte de Spania—Suedia, transmisie directă de la Paris, Borg—Villas, în finala turneului de la Roland Garros.

Borg e mare favorit. Ieri, în „La Nacion", a apărut un titlu foarte sugestiv „Es Borg un extraterestro ?"

Imaginea e foarte clară. Sonorul — perfect. Se aud icniturile celor doi truditori ai rachetei. Borg izbește cu aceeași intensitate, dreapta sau stînga, n-are importanță. Probabil că ar putea fi oricum un excelent jucător de base-ball. Villas pare dezorientat. „Calculatorul" Borg este mult mai perfecționat. Probabil că e din generația a patra sau chiar a cincea, dacă a apărut așa ceva. Villas greșește, amintindu-ne că e om. Borg nu poate greși. Se mișcă cu pași foarte precișI, de angrenaj electronic, nici un centimetru în plus, nici un centimetru în minus. În mod cu totul întîmplător încep să număr un schimb de mingi. Ajung la o cifră de necrezut : 72 de mingi schimbate în cadrul aceluiași punct.

A fost suficient ca Villas să cedeze o secundă tensiunii schimbului și să trimită o minge ceva mai scurtă, pentru ca Borg să vină cu „bătacul" de base-ball (numit rachetă) și să-și execute adversarul.

Meciul e urît. Tenisul celor doi a ajuns la limita simplismului. Tribuna de la Roland Garros pare că se plictisește. Pe privitorul TV de la Buenos Aires îl distrează mai mult faptul că în timp ce la Roland Garros coifurile de hîrtie apără capul spectatorilor de arșița soarelui, aici, la Buenos Aires, radiatorul electric nu reușește să asigure o temperatură acceptabilă.

Schimb de teren. Borg se șterge pe mîini, cu aceleași mișcări precise. Duce sticla la gură. Ia o înghițitură. Dar nu bea deloc. Știe foarte bine că are dreptul doar la o senzație. Cronicarul de fotbal, care e nevoit (și așa) să se gîndească la impasul fotbalului, pornit pe calea neutralizării, asistă, cu tristețe, la sterilizarea tenisului. Se joacă, așa cum spunea Țiriac, la procente. Astăzi, procentele lui Villas nu au acoperire. Borg e stăpîn pe joc, pentru că nu greșește. Încotro se îndreaptă tenisul ? Amintirea lui Năstase revine mereu...

...Bine că s-a terminat. Probabil că Borg este un extraterestru. Scorul pledează în acest sens 6—1, 6—1, 6—3.

Complexul istoric Cardenosa

Să mergem spre stadionul „Velez Sarsfield", care este foarte aproape de Diaz Velez. Ne așteaptă meciul Spania—Suedia. Chiar dacă e la concurență cu Austria—Brazilia de la Mar del Plata, nu putem renunța la un meci în direct. Cu meciul de astăzi, de pe „Velez Sarsfield", vom avea 11 echipe văzute pe viu. Orice am face, nu putem vedea „în aer liber" Scoția, Peru, Tunisia, Iran și Mexic.

Căutăm un loc potrivit. *Potrivit* înseamnă să fii și în apropierea unui monitor, pentru că la Mar del Plata nu se joacă un joc obișnuit, ci o dramă. Nu sîntem singurii care căutăm un loc în fața monitoarelor. Stress-ul posibil este o tentație prea mare. Atunci de ce să-i mai reproșăm lui Borg stress-ul pe care ni-l produce cînd își execută adversarii ?

Spania pare renăscută. O, dacă ar fi jucat așa în meciul cu Austria ! Perechea Juanito—Santillana combină foarte frumos și rapid. În locul semigreului Ruben Cano au intrat „penele". Cine o fi luat această hotărîre ? Sper că e opera lui Kubala. Între timp, suedezii își mențin tempoul obișnuit. Schimbătorul de viteză pare un lucru necunoscut. Poate că e și o chestiune de temperament. Spania mai crede în șansa celor trei puncte posibile. Suedia e resemnată. Știe, desigur, că nu se mai poate întîmpla nimic.

Pe micul ecran, Brazilia domină echipa Austriei. Brazilienii pasează mai ușor, sfidînd parcă plonjoanele inestetice ale lui Prohaszka. Echipa lui Coutinho deschide scorul în urma unei faze deloc braziliene. Toninho aruncă sus o minge cu boltă, Pezzey, stoperul, pare dezorientat, fundașul dreapta Sara ezită, așa cum va ezita și libero-ul Obermayer, Roberto preia fără dificultate și marchează 1—0 ! S-ar părea că Brazilia a încheiat conturile. Roberto a înscris golul nr. 997. Spaniolii simt imediat că la Mar del Plata s-a întîmplat ceva. Tabelul electronic le confirmă temerile. Suedezii, imperturbabili, mențin tempoul. Pauză pe „Velez Sarsfield", concomitent cu fluierul de la Mar del Plata. Brazilienii par foarte veseli. În tribuna de la Mar del Plata, orchestrele braziliene și mai ales tobele își cîntă bucuria. Nu mai departe decît ieri, Coutinho era înmormîntat în „raclele" de la Rio de Janeiro. Astăzi, Brazilia a redevenit echipa care merge la titlu !

Jocurile se reiau concomitent. Würtz, arbitrul de la Mar del Plata, ni s-a părut foarte bun. Copacabana e doar o amintire.

Reîncep atacurile echipei spaniole. Kubala n-a renunțat. Pe „Velez Sarsfield", Brazilia continuă să combine elegant. Deși i se reproșează că are un singur vîrf de atac, Roberto, aproape toți jucătorii brazilieni se prezintă în fața porții lui Koncilia. Austria e umbra echipei din meciul cu Spania. Krankl aleargă de colo pînă colo, oarecum surprins de faptul că nu i-a fost rezervat un marcaj dublu, Oscar fiind singurul om care se ocupă de goleadorul Europei. Brazilia ratează ocazii mari la poarta lui Koncilia. Tassos nu scapă prilejul unei ironii „V-am spus că scorul final va fi 1—0 ? Nici mai mult, nici mai puțin. Brazilienii respectă contractul".

Animație în tribunele de la „Velez Sarsfield". A marcat Asensi ! E 1—0 pentru Spania. Cuplajul Buenos Aires—Mar del Plata redevine palpitant. Jara mărește tensiunea, șutînd puternic peste bară. „Asta ce-a mai fost, Tassos ?" Brazilienii continuă să rateze în fața porții austriece. Pe „Velez Sarsfield", echipa Spaniei trăiește drama neputinței. Știe că atacul nu mai are nici un sens, atîta vreme cît Brazilia conduce, fie și numai cu 1—0. Și Juanito și Santillana știu că nu se mai poate face nimic, chiar dacă bat cu 12 sau 24—0.

Würtz fluieră sfîrșitul. Asensi sare în sus. E o reacție ciudată. Sau poate e răbufnirea nervoasă a unui om care își spune : „Bine că s-a sfîrșit !" [1]

Îmi pare rău pentru Spania. Nu știu ce i s-ar putea reproșa lui Kubala. În acest Mundial dominat deseori de calcule și mai ales de teama de a pierde, Kubala a atacat mereu împotriva Austriei. Pînă la urmă, însă, a pierdut, pentru că nu are un jucător de forța lui Krankl, acest discobol de 1,83 m făcut parcă pentru contraatac și gol. În meciul cu Brazilia, Spania n-a putut depăși complexul său istoric, ilustrat cel mai bine prin momentul Cardenosa. În sfîrșit, victoria asupra Suediei, deși frumoasă, a fost tardivă. Cronicarii spanioli au scris și despre „pactul de neagresiune" Austria—Brazilia în acest ultim joc, dar e greu de susținut acest lucru. E adevărat, golul a fost pus pe tavă, dar brazilienii au ratat multe alte ocazii.

Un dolar pentru golul 1 000...

Urcăm în sala 6 pentru meciul de la Mendoza, Scoția—Olanda. Ni se promit și golurile de la Cordoba (Peru—Iran). Olanda și Peru au cîte 3 puncte, Happel avînd și un gol în plus. Scoția păstrează o singură șansă victorie asupra Olandei, la 3 goluri diferență. Bineînțeles că e un simplu calcul teoretic ce șansă poate avea o echipă care a smuls un punct Iranului, cu autogolul lui Eskandarian ?

[1] Aveam să aflăm mai tîrziu că Asensi a fost victima unui zvon în ultimele minute ale jocului. A „aflat" că șutul lui Jara s-a încheiat cu un gol în poarta lui Leal, ceea ce însemna calificarea... Spaniei.

George Young, canadianul, e foarte activ. A devenit un personaj important. Vine „tare" în gazetăria sportivă internațională. Îmi spune, confidențial, pe un ton de expert : „Nu mă interesează meciurile de astăzi. Am venit pentru golul 1000. E al doilea de acum încolo. Aș paria oricît că o să fie golul lui Cubillas" În acest scop, face agitație. Ar vrea să organizeze, la repezeală, un concurs de pronosticuri „Un dolar miza". Dar nu găsește parteneri.

Au apărut olandezii. Prim-plan pe toată echipa. Tricouri albe, cu dungi portocalii pe mîneci, tip ADIDAS. Un leu negru, de stemă britanică, pe piept. Chiloți și ciorapi portocalii. O echipă foarte frumoasă... Scoțienii sînt mai scunzi. Pe lîngă pletele blonde ale lui Krol sau Rep. capul pleșuv al lui Gemmil pare o imagine a fragilității și decrepitudinii.

Începe jocul. Scoțienii se aruncă înainte, ca de obicei. Rensenbrink privește oarecum surprins această agitație. Pe neașteptate, ecranul se întunecă. Un murmur de dezaprobare înconjură, stereofonic, sala. Dar imaginea revine. Gooooo! — strigă crainicul. Abia după 2—3 secunde ne dăm seama că au marcat peruanii, la Cordoba. Reluare ! Scorul a fost deschis de Velasquez (6). „Gata, gata să ia ceasul lui Lacombe !" — rîde Réthaquer. Într-adevăr, n-au trecut nici două minute de joc. Deci, golul 999 a fost înscris. George Young își freacă mîinile. „Am rezervat cîte un bilet de avion pentru Cordoba și Rosario, jos, la ghișeul cu fete frumoase. [1]... Cum aflu cine e cu golul 1000, am fugit. La Rosario sau la Cordoba, nu are importanță. Fac un reportaj mare" Scoțienii atacă tot mai insistent. „Ce le-o fi spus deputatul venit din Scoția ?" — se întreabă Mavromatti. Olandezii încearcă să taie acest elan prin pase, dar scoțienii revin în atac. Golul 1000, „care trebuie să fie cel mai frumos gol din ultimii 50 de ani" — George a și început să-și pregătească reportajul — întîrzie cam mult. Începem să ducem dorul unei noi dispariții a imaginii, pentru o comutare la Rosario.

Dar iată că vine și golul mult visat de Young. Rep e faultat în careu și arbitrul Linnemayr fluieră prelung, alergînd cu pași mari și teatrali, dornic să devină personajul nr. 1 al fazei. Rensenbrink se apropie de minge, o potrivește flegmatic, își ferește ochii de soare cu evantaiul de-

[1] Unul din ghișeele liniilor aeriene argentiniene a fost instalat, pentru operativitate, în interiorul Palatului Presei.

getelor sale osoase și marchează simplu în poarta lui Rough, de parcă ar fi înscris un gol care nu se poate rata.

Young și-a luat zborul. Noi rămînem, de amorul artei, pentru că socotelile sînt practic încheiate. Peru are, la ora asta, 5 puncte, Olanda — la fel, în timp ce Scoția și Iranul au doar punctul pe care și l-au oferit reciproc.

Așadar, golul nr. 1000 e un gol marcat din penalty. Nici nu s-ar fi putut înscrie un gol jubiliar mai plin de sugestii. Un gol care explică, în fond, împuținarea marilor soliști. Un gol care confirmă atuurile durității fundașilor în disputa cu înaintașii. Cu ani în urmă, internaționalul român Ionică Bogdan, cîndva un foarte aplaudat înaintaș la Rapid, spunea : „Dacă ar fi după mine, aș interzice calificarea antrenorilor din rîndul foștilor fundași. Ei sînt cei care cunosc doar tehnica demolării. Și demolează tot ce reușesc să construiască înaintașii".

Johnny Rep salvează Olanda

Așteptăm golul 1001. Așteptăm un gol frumos. Un voleu, un „cap" din plonjon, o „bombă" de la 30 de metri. Dar istoria fotbalului vrea să înregistreze o nouă probă de cinism. Penalty la Rosario ! Bate Cubillas și... gol ! Au trecut doar două minute...

Scoțienii nu vor să cedeze, deși se apropie finalul reprizei. Cu golul lui Cubillas, Olanda și Peru sînt la egalitate deplină. Puncte și goluri.

Al treilea penalty ! Tot la Rosario. (E prea de tot.) Și iarăși Cubillas. Rumoare în sală „Cît o să mai dureze comedia asta ?" Al treilea penalty în cinci minute ! Acum, Peru e pe primul loc, iar Olanda pe doi, cu un gol în minus. Cît de simplu se bifurcă drumurile...

Ce păcat ! Iar a dispărut imaginea. Stați o clipă ! Un înaintaș iranian (Rowhsan), stingherit probabil de faulturile apărătorilor săi, înscrie primul gol din acțiune după jubiliarul chinuit al lui Rensenbrink. Golurile curg. Dansul pe sîrmă continuă. Ne ridicăm. Avansăm. E foarte cald. Dar scoțianul Dalgiish ne întoarce din drum. Gol ! 1—1. Scoțienii se bucură ca niște copii. Unde ești, Bremner ? Ne așezăm să vedem reluarea. Al patrulea gol în 9 minute ! Peru e în față, cu un punct avans. E un fel de ruletă, cînd

cu negru, cînd cu portocaliu. Linnemayr fluieră sfîrşitul primei reprize. S-a încheiat şi la Rosario.

Încep calculele. Se alcătuiesc, la repezeală, grupele semifinale. Peru va mai înscrie, desigur. Olanda va rămîne pe doi. Stau de vorbă cu bătrînul Eskenazy, pare plictisit: „Monoton Mundial. Cel puţin deocamdată. Unul singur a fost mai slab: cel din Chile". „Nu cumva sînteţi prea sever?" „Deloc. Primii patru de la München — R. F. Germania, Olanda, Polonia şi Brazilia au jucat lamentabil. Dă-mi un singur joc bun al acestor echipe". Caut în grabă un astfel de joc, dar nu izbutesc să-l găsesc. Are dreptate bătrînul. Jocurile bune au fost altele. Italia—Franţa, Austria—Spania, Peru—Scoţia, poate Argentina—Italia... Are dreptate... Victor Sinet, care a auzit discuţia, intervine: „Am vorbit ieri la telefon cu Robert Vergne. E la Mendoza. Spune că nici Brazilia '70 n-ar fi jucat mai bine decît olandezii pînă acum. E frig, e umezeală, 1500 metri altitudine, iar terenul — arătură de toamnă..."

Din nou Mendoza. Scoţienii atacă mereu. Eskenazy nu scapă prilejul: „Pentru ei nu e rău terenul? Să fim serioşi".

Formidabil! Linnemayr aleargă spre careu. Penalty! Împotriva Olandei. Toţi scoţienii ar vrea să tragă. Se înghesuie spre minge. Dalglish îi îndepărtează, ca în curtea şcolii. Şut! Gol!! 2—1 pentru Scoţia. Şi e abia minutul 47. Spun *abia*, pentru că scoţienii atacă mereu, iar olandezii, sufocaţi, încearcă să temporizeze, pasînd lateral. Krol spre Poortvliet, apoi spre Willy, spre Jansen. Apoi, din nou Krol, spre Suurbier, spre Rijsbergen şi înapoi. Dar scoţienii nu pot fi traşi pe sfoară. Se aruncă în pressing, şi astfel, în minutul 68, Gemmil marchează unul dintre cele mai frumoase goluri ale Mundialului, cu dribling printre trei şi cu un superb „topspin", peste portar, tip Năstase. Sala color e în picioare. Scoţia mai are nevoie de un singur gol pentru a elimina Olanda! Învinşii lui Cubillas şi egalii lui Rowsham se joacă acum cu „portocala mecanică". Comentatorul pune paie pe foc: „În acest moment, Johann Cruyff comentează meciul la Londra, din studio, pentru reţeaua de televiziune B.B.C."

Scoţia e dezlănţuită ca furtunile din poveştile cu iele. Vrea să-şi plătească acum toate păcatele. Vrea să spulbere dintr-un foc zvonurile că în cantonamentul de la hotelul

„Alta Gracia" copiii recepționerilor au cea mai frumoasă dintre colecții, cu sticlele de whisky pe care le-au găsit sub paturile echipei lui „Muhammad" Ally McLeod... Olandezii nu reușesc să oprească demarajele mereu mai rapide ale lui Dalglish și Souness, deținătorii Cupei campionilor sub firma Liverpool. Dar iată că unul dintre gemeni „scoate", în sfîrșit, o minge. O trimite lui Rep, care s-a retras spre mijlocul terenului ca să mai strîngă rîndurile. Rep pare hotărît să ofere apărării sale cîteva secunde de respirație. Avansează cu mingea la picior. Un pas, doi. E la 30 de metri de poarta lui Rough. Încă doi pași ! Șut ! ! Goooool ! ! ! 2—3 ! Olanda e salvată... Rensenbrink, placidul Rensenbrink, aleargă ca scos din minți spre Rep. Dar, înainte de a ajunge, Johnny a și intrat în rolul mingii de rugby.[1] Scoțienii se privesc uluiți. Gemmil șade pe vine și rupe alene firele de gazon, de parcă ar fi în transă. Jordan readuce mingea spre centrul terenului. Așteaptă ca olandezii să-și tragă respirația. Timpul nu mai are importanță. E minutul 71 și prima fază a Mundialului s-a încheiat. Sinet îmi face cu ochiul „Ai văzut de ce e în stare Corsica ?"

[1] A doua zi a apărut și declarația lui Rensenbrink : „Am avut trei minute de groază. Dacă Johnny n-ar fi încercat poarta de la distanță, probabil că Scoția ar fi reușit să vină peste noi".

VI.

CE ESTE UN CAMPIONAT MONDIAL ?

Ne părăsesc, deci, opt echipe, după cum se vede din aceste scurte clasamente.

Grupa I

1.	ITALIA	3	3	0	0	6— 2	6
2.	ARGENTINA	3	2	0	1	4— 3	4
3.	Franța	3	1	0	2	5— 5	2
4.	Ungaria	3	0	0	3	3— 8	0

Grupa a II-a

1.	POLONIA	3	2	1	0	4— 1	5
2.	R. F. GERMANIA	3	1	2	0	6— 0	4
3.	Tunis	3	1	1	1	3— 2	3
4.	Mexic	3	0	0	3	2—12	0

Grupa a III-a

1.	AUSTRIA	3	2	0	1	3— 2	4
2.	BRAZILIA	3	1	2	0	2— 1	4
3.	Spania	3	1	1	1	2— 2	3
4.	Suedia	3	0	1	2	1— 3	1

Grupa a IV-a

1.	PERU	3	2	1	0	7— 2	5
2.	OLANDA	3	1	1	1	5— 3	3
3.	Scoția	3	1	1	1	5— 6	3
4.	Iran	3	0	1	2	2— 8	1

Ar fi, poate, momentul să spunem cîteva cuvinte despre cei care pleacă.

1. Tunisia, între Mekloufi şi Chefali [1]

Fără îndoială, merită premiul de consolare. A realizat 50 la sută din puncte în compania medaliilor de aur şi bronz de la Weltmeisterschaft. Superioară (deşi învinsă) Poloniei în meci direct. Joc la atac într-o grupă în care bătrînii Schön şi Deyna au contemplat doar lumina blîndă a propriului lor apus. „Cariera" Tunisiei invită la reflecţii. Cu mulţi ani în urmă, o sprintenă echipă algeriană a adus pe stadionul Republicii fentele neortodoxe, „un-doi"-urile, accelerările şi beţia mişcării. A fost unul dintre cele mai frumoase spectacole fotbalistice de pe stadionul care a văzut echipele Angliei şi Italiei. Acum opt ani, Marocul, vecina Algeriei, a fost la Mundialul mexican şi l-a supărat rău de tot pe Uwe Seeler, poate chiar mai rău decît a făcut-o Tunisia, în Argentina, cu Bonhof. Africanii au adus pe gazonul nu prea verde al Argentinei cam aceleaşi arme de fineţe şi puritate. Ei fac parte din bazinul fotbalistic al Mediteranei. Copiii lor învaţă să joace fotbal pe nisipul plajelor, ca pe — vă rog să scuzaţi comparaţia — Copacabana. Lahzami e din familia lui Michel. Dhiab e un Juanito mai puţin fragil, Dhouib ştie să joace şi să se încrunte ca Gentile. Se spune că aprigii „beduini" din echipa Tunisului au învăţat fotbalul privind spre Palermo, de care îi despart cam 100 de mile marine. Dar sugestia e incompletă. Dhiab şi Lahzami au învăţat să atace privind mai curînd spre ţara lui Mekloufi şi Ben Tifour, să se apere ca la Catania şi Palermo, să fabuleze ca Platini şi — înainte de toate — să se bată ca Flohe şi Dieter Müller, pe care antrenorul Chetali, absolvent al şcolii din Köln, i-a urmărit zilnic pe stadionul cel mare al oraşului.

Tunisia a venit în Argentina cu un palmares sărac, în care se aminteşte, printre altele, că a fost învinsă de Polonia, cu 6—1, la Roma, în 1960, în zilele Olimpiadei. Între acel timid 1—6 şi atacurile curajoase ale lui Dhiab şi Lahzami la poarta echipei lui Deyna e un drum lung,

[1] Tunisia conduce în clasamentul echipelor eliminate. Am pornit, logic, de la numărul de puncte acumulate, egalităţile fiind departajate de golaveraj.

care trece prin „oazele" Rosario și Cordoba, stîrnind admirația publicului argentinian și a cronicarilor obosiți de scepticismul lui Schön și Deyna.

2. Spania și „vremea cavalerilor"

Spania a pierdut totul după numai nouă minute de Mundial, adică în clipa în care necunoscutul Schachner a deschis scorul, în meciul cu Austria. Tot ce a urmat a stat sub semnul acestei neașteptate ipoteci. Acum, cronicarii spanioli regretă lipsa lui Juanito și Santillana în primul meci, uitînd că Ruben Cano a adus calificarea echipei la Belgrad. Spania, la fel ca și Don Quijotte, duce dorul „vremurilor cavalerești" care amintesc de Real Madrid. Dar numeroșii suporteri ai spaniolilor și-au dat seama că vremea Realului a apus cu adevărat abia în momentul în care pe tricourile jucătorilor a apărut eșarfa neagră în memoria lui Don Santiago Bernabeu.

Înainte de plecarea echipei Spaniei spre Europa, cronicarii aveau să spună „Ne părăsește campioana mondială 1982" Cine știe, însă, dacă Neeskens, Kempes și toți ceilalți „cavaleri rătăcitori" din Spania nu vor reuși să întrețină — în continuare — iluzia că legendara sală de trofee a lui Real Madrid e suficientă pentru cucerirea Copei del Mundo.

3. Scoția la curtea regelui Foot-ball

In mod sigur, Scoția e cea mai risipitoare echipă din lume în perioada 1974—1978. Cum poate fi ea înțeleasă ? În 1974, la Weltmeisterschaft, cu Willie Ormond la cîrmă, pierdea calificarea în semifinale, deși se arăta superioară Braziliei și Iugoslaviei. De ce ? Pentru că s-a distrat cu Zairul, făcînd abstracție de rolul golaverajului.

După patru ani, în Argentina, Scoția e neschimbată. McLeod delectează presa în stilul lui Falstaff. Băieții, strîngători la culme, dosesc sticluțe de whisky sub saltea. Tot ce urmează e absolut în logica lucrurilor. Scoția începe spectaculos meciul cu Peru, are 1—0, apoi 1—1 și penalty !

Rezultatul ? Ratează şi pierde. Johnston se droghează ca să-şi mai dezlipească plcoapele după cele 48 de ore libere şi e trecut la... pozitiv, adică poftit acasă. Apoi, trupa lui Ali Baba, despre care McLeod însuşi spune că nu poate pierde titlul, scapă cu un 1—1 în faţa Iranului, prin graţia unui autogol. În sfîrşit, în ultimul act, Scoţia e gata să surclaseze, după cum am văzut, Olanda.

Vreţi o logică în toate acestea ? Probabil că există una singură : whisky fără soda. Şi cronicarii se întreabă „Pînă cînd se va complace Scoţia în rolul lui Puk, micul încurcălume poposit la curtea regelui Foot-ball ?" Semnează, cu părere de rău, un vechi admirator decepţionat...

4. Franţa şi frumoasa ei aventură

Cea mai nedreptăţită echipă a Mundialului. În meciul cu Argentina a avut în faţă 12 jucători, dintre care cel mai complet (travestit în arbitru) s-a dovedit a fi şi cel mai eficace a făcut rost de un penalty, în min. 44, pe care l-a dăruit lui Passarella şi a ascuns un altul, în min. 73, subtilizîndu-i-l lui Six.

„Cocoşul galic '78" a fost un amestec de rafinament tehnic (Trésor, Six, Michel), de generozitate (Hidalgo i-a rulat pe toţi cei 23 de jucători din lot, dăruindu-le amintirea Mundialului) şi de orgoliu („putem bate Ungaria şi cu rezervele"). Aventura Franţei în Argentina poate fi cuprinsă într-o replică a unui confrate francez, Victor Sinet, cu franţuzescul *si conditionnel* „Dacă Franţa ar fi jucat în grupa a II-a sau a IV-a, n-aş mai fi rămas aici doar cu bunul meu prieten corsican Johnny Rep"

5. Suedia fără Edström

Suedia n-a mai fost cea de la Weltmeisterschaft. Nordquist, deşi se ţine foarte bine, a îmbătrînit. La fel, Bo Larsson. A rămas pe poziţii doar Hellström. Dar lucrul cel mai neplăcut a fost pierderea lui Edström, acest Gösta Berling al fotbalului suedez, care a jucat cînd şi cînd, cîteva minute. Fără Edström, echipa Suediei a rămas o cohortă de fondişti alunecînd cu schiurile, în pas egal, pe gazonul lipsit de zăpadă al Argentinei.

6. Ungaria, o dată la 12 ani

S-ar părea că Ungaria își calculează efortul din 12 în 12 ani. În 1954 a avut o echipă mare. O superechipă. Dar Sepp Herberger a reușit să-i descifreze secretele. În 1966, după 12 ani, a pus pe masa verde a gazonului englezesc o generație nouă, în frunte cu Bene, Varga, Albert etc. Așa a ajuns în „sferturi", pentru a se opri în fața U.R.S.S. După alți 12 ani, Ungaria a reușit să-și ia revanșa în disputa cu echipa lui Blohin, să construiască o echipă nouă, cu Varadi, Tőrőcsik, Nyilasi și Zombori, dar a avut neșansa de a întîlni Argentina în primul joc. Spre deosebire de Spania, echipa Ungariei a fost cea care a deschis scorul — tot în minutul 9 — prin Csapo. Din păcate, băieții lui Baroti n-au mai jucat după acest gol de pe pozițiile palmaresului și valorii lor, pierzînd totul. Hidegkuti și Albert, deci, intrau tot mai mult în legendă.

7. Iranul, această necunoscută

O echipă care a traversat lumea într-un mic avion special, care a făcut numeroase escale în Europa, pentru ca tinerii săi jucători să pipăie tribunele și gazonul marilor capitale ale fotbalului, pe care le văzuseră doar la televizor. Cînd a sosit la Mendoza, antrenorul iranian Mohadjerani a declarat că vrea să se califice, în dauna Scoției. (Nici mai mult nici mai puțin, Peru nefiind, probabil, o problemă). Iranul n-a reușit să confirme optimismul cam bizar al antrenorului său, dar a izbutit, totuși, cea mai mare surpriză a Mundialului 1—1 cu Scoția. Nu credeți că este destul din partea unei echipe cu jucători necunoscuți ? Ce vă spune un nume ca Javad Allahavardi, de la clubul din Persepolis ? Sau numele lui Efrahim Ghassimpour, de la Shabhaz ? Mai nimic. Și totuși, Olanda a trebuit să aștepte peste o oră pentru a înscrie primul său gol din acțiune în poarta Iranului, iar Scoția a fost nevoită să se maseze în careul propriu pentru ca Hassan Rowshan de la Tadj să nu înscrie golul victoriei asiaticilor.

8. Mexicul, învingătorul Surinamului

Ce valoare poate avea o echipă care şi-a cîştigat — fără nici un efort — dreptul de a juca în El Mundial ? Să ne reamintim că Mexicul a „luptat" pentru a veni în Argentina cu Canada, S.U.A., Haiti, Salvador, Guatemala şi Surinam. Se pare însă că nu e destul să învingi Surinamul cu 8—1 ca să poţi face faţă în turneul final. Şi totuşi, mexicanii nu şi-au pierdut speranţa. Acum doi ani, echipa de juniori a Mexicului a venit pe locul II în prima Cupă mondială, disputată în... Tunisia. Dar juniorii care au fost aplaudaţi în Tunisia vor fi buni de joc abia în Spania, în 1982. Spunem Spania, pentru că Mexicul, spre deosebire de Anglia, de Iugoslavia, de Belgia şi de alte ţări n-are nici o problemă în disputa sa acerbă cu... Surinamul şi cu Salvador. Dar despre asta vom vorbi, poate, spre sfîrşitul acestui Jurnal.

Maşina infernală a fotbalului

...Gata. E aproape miezul nopţii. În sala „Olympia" am mai rămas cîţiva. Turini, bolognezul, se freacă la ochi. E obosit. Se apropie şi ora închiderii (centrul de presă funcţionează pînă la ora două). Se uită pe o foaie pe care şi-a notat grupele semifinale

Grupa A Italia, R. F. Germania, Austria, Olanda.

Grupa B : Argentina, Polonia, Brazilia, Peru.

Cronicarul ziarului cu nume ciudat „Il Resto del Carlino" [1] zîmbeşte „Bine, dar în aceste condiţii am putea pleca liniştiţi în Europa pentru vreo 10 zile. Grupa A e o grupă sută la sută europeană şi te asigur că un meci Italia—R. F. Germania la Amsterdam, sau un Olanda—Austria la Roma, sau un Italia—Olanda la München ar umple stadioanele, ceea ce nu va fi cazul aici, unde River Plate nu cred că va vinde toate biletele, chiar dacă se păstrează, poate, amintirea jocului Italia—R. F. Germania de pe Azteca, în 1970... Sigur că o să fie cam greu în grupa noastră europeană, dar un avantaj tot avem în finală

[1] Carlino este o străveche monedă bologneză. Titlul ziarului este dacă vreţi, o formă de umor italian. Restul de la această monedă ar fi fost suficient, pe vremuri, pentru cumpărarea ziarului.

va juca oricum o echipă din Europa, în timp ce Sud-America nu are această certitudine. Teoretic, cel puțin Polonia poate fi și ea în finală.

Cînd să plecăm, iată-l pe Brian Glanville intrînd ca o furtună în sala în care luminile s-au stins pe jumătate „Ați auzit, grăbiți-vă pînă mai aveți timp. Telefonați fulger la redacție. Tot ce am transmis noi e fals. Austria nu e pe locul I, Brazilia nu e pe locul II !" „Nu se poate !" — sare Ferran. „Ba se poate ! Există un paragraf 7 care îl anulează pe 6, ceea ce noi n-am știut. Sau n-am admis. E stupid, dar are drept de viață". Ferran se enervează : „N-am ce face. Ziarul meu a și apărut... Dar, la urma urmelor, cine e pe locul I ?" Glanville se joacă cu răbdarea noastră, a tuturor „Mîine dimineață, după ce ne vom luat în tihnă *breakfastul*, vom face o mică plimbare pe malul estuarului și vom intra apoi la hotelul Sheraton. La ora 10, într-o sală de recepție de la etajul II, se va face tragerea la sorți Austria sau Brazilia ?" Turini se ridică anevoie „Atunci, hai acasă. Mîine vom avea un spectacol *di grande*". Cristian Țopescu, care a tăcut pînă acum, intervine : „Eu nu cred că tragerea la sorți va avea loc. Imediat după joc s-a făcut la TV întreg programul televiziunii mondiale, cu Austria pe primul loc. Am notat meci cu meci. Am și comunicat la București". Brian Glanville, care vorbește curent vreo 5—6 limbi, inclusiv italiana și spaniola, a înțeles despre ce este vorba și răspunde „Bine, dar e un text de regulament". Cristian insistă și-i răspunde în italienește : „N-are importanță. TV-ul, după ce a pierdut foarte mult cu tricourile de la Mar del Plata, nu va mai ceda. Știți ce înseamnă să refaci programul ?" Glanville nu pare convins. Ne despărțim în tăcere. Doar Ferran spumegă : „F.I.F.A. are 20 de avocați plătiți mai bine decît Cicero și nu poate să facă distincția între 6 și 7 !".

E ora 9,30. La Sheraton, coadă mare la intrare. Se verifică toate cărțile de acreditare. Holul de la parter e arhiplin. Nici nu te poți mișca. Și e aproape normal. Cred că sînt mii de oameni. Spațiul dintre cele patru ascensoare e ticsit. E adevărat, s-ar putea merge și pe jos, dar nu poți traversa holul, din pricina mulțimii. În sfîrșit, intrăm în lift. Stăm lipiți cu mîinile de corp ca să putem respira. E cu neputință să ridici cotul. Nici măcar umă-

rul. De fapt, nici nu știu de ce am venit. La centrul de presă știrea va veni în cel mult un minut de la tragerea la sorți. Ne aflăm în treabă, atrași de viitoarea Mundialului, care e mai dură decît toate apărările la un loc.

Dar surpriza se produce abia aici, în sala de la etajul II. Dacă arunci un cocoloș de hîrtie, e imposibil să ajungă pe parchet. Nici n-ai cum să ții carnetul în mînă. Sute de reporteri și operatori de film se strigă unii pe alții. Unii au adus scări speciale, pe care s-au urcat, ca zugravii. Operatorii își încearcă luminile. Își verifică instalațiile. Reflectoarele, imense, te orbesc din secundă în secundă. E o atmosferă grea. Încep certurile. „Am și eu dreptul la 5 cm, amice !" Toată această bătălie se dă pentru ca obiectivul și teleobiectivul — sînt cu sutele — să poată viza vasul în care se vor afla două bile. Și cum aceste cîteva sute de obiective și teleobiective se jenează reciproc, certurile se înmulțesc. Dar asta n-ar fi încă nimic. Cei mai zgomotoși dintre toți sînt reporterii radio, care nu și-au început însă transmisiile, și cei care urmează să înregistreze sincron imaginile filmate. Reporterii radio și-au înălțat undițele pînă spre tavan. Microfoanele atîrnă în locul cîrligelor, la nivelul microfonului fix de pe masă în dreptul căruia va vorbi cel care urmează să efectueze tragerea la sorți. Spectacolul devine aproape comic. Zeci sau poate chiar o sută de undițe așteaptă cu microfoanele atîrnate, pentru a prinde vocea care va rosti cuvîntul magic Austria sau Brazilia.

Nerăbdarea crește. Aerul devine irespirabil. Parcă am fi în subsolul închis al unei spălătorii. Reflectoarele dogoresc. Tortùrile cu lumini din filmele polițiste ni se par mai puțin dureroase... În sfîrșit, se face liniște. Aparatele de filmat iau startul ca la Indianapolis. Reflectoarele, concentrate asupra unui singur punct, stau gata să-i dea foc crainicului. Acesta pozează fotoreporterilor și operatorilor, cu o hîrtie în mînă. Apoi, odată secundele de protocol încheiate, duce palma la ochi, pentru că nu vede nimic. Face o pauză mare, și începe să vorbească în franceză : „Voi da citire textului în șase limbi, în următoarea ordine spaniolă, engleză, italiană, franceză, germană și portugheză" Altă pauză. Îmi dau seama, după introducere, că Țopescu a avut dreptate. Totul e rezolvat. Așa rămîne. Crainicul începe să vorbească, în spaniolă „Biroul Comi-

tetului de organizare F.I.F.A., întrunit în şedinţă specială şi luînd în considerare paragrafele 6 şi 7 din articolul 24, hotărăşte că tragerea la sorţi nu va mai avea loc, Austria rămînînd clasată pe locul I". O nouă pauză şi crainicul rosteşte în engleză... Încerc să-mi fac loc, ca să scap din strînsoare. Dar nu sînt singurul. Înghesuiala e mai mare decît pe spirala din River Plate. Operatorii şi reporterii îşi continuă lucrul. Reprezentanţii presei sînt, însă, decepţionaţi de soluţie. Îşi dau seama că s-a pierdut un foarte bun prilej de comentarii la nesfîrşit. S-a şi emis, dealtfel, părerea, după numai cîteva secunde de la aflarea deciziei, că toată maşinaţia cu menţinerea ordinii i se datorează Argentinei, care a vrut să evite întîlnirea directă cu Brazilia.

Jos, în hol, aflăm amănunte. Argumentul în favoarea statu quo-ului a fost susţinut de Artemio Franchi, care a spus „Regulamentul, care e valabil pentru o problemă mai importantă, adică pentru calificare, e implicit valabil şi pentru o problemă mai puţin importantă, adică pentru ordinea calificării. Opt membri din 13 au votat în favoarea acestei idei. Trei au votat împotrivă. Este vorba despre reprezentanţii Americii de Sud care nu au văzut cu ochi buni plasarea a trei echipe sud-americane în aceeaşi grupă. Două ţări s-au abţinut Brazilia, căreia nu i-a surîs să înfrunte trei puternice echipe europene, şi Argentina. Echipa gazdă a oferit un exemplu frumos prin această abţinere, deoarece era mai curînd interesată să înfrunte Austria, decît Brazilia.

În jurul hotelului Sheraton, discuţiile se reaprind. Tassos are o vorbă „V-aţi dat seama, cred, ce maşină infernală este fotbalul".

Ce ar fi făcut tricolorii în locul Spaniei ?

...Revenim la centrul de presă. Am primit un telex. Mi se cere un interviu cu antrenorul Cernăianu despre primele 24 de jocuri ale Mundialului. Se precizează în telex : „Noutăţi, idei generale argumente tehnice..." Telexul a venit la timp. Azi e zi liberă. Cernăianu e la Embajador. Telefon. Întîlnire peste 20 de minute. Îl găsesc în hol. Stă în faţa televizorului şi priveşte reluările non-stop, în care golurile Argentinei sînt la loc de cinste.

Cernăianu are un carnet de însemnări, dar nu pare obsedat de principiul statistic în fotbal. Defalchează jocurile, dar nu în măsura în care această operație ar dăuna ansamblului. Îl rog să închidă carnetul, pentru a încălzi atmosfera „Aș vrea să înregistrez numai ceea ce ai reținut. Doar atunci ideile au valoare".

Prima întrebare a vizat în mod firesc noutățile marii competiții. Cernăianu a început oarecum profesoral : „Orice nouă ediție a campionatului mondial aduce elemente noi. De cele mai multe ori, aceste noutăți capătă relief mult după încheierea turneului. De pe acum însă am putea să schițăm unele elemente care se prefigurează.

Înainte de toate, m-aș gîndi la o anume creștere a spiritului ofensiv, destul de greu de anticipat în ultimii ani de dominație a principiilor defensive. Acum, în Argentina, mai mult ca la Weltmeisterschaft, așezarea 4—3—3 începe să cîștige teren față de mai prudenta 4—4—2. Majoritatea echipelor au încercat să joace astfel, exceptînd poate Spania și Austria".

Cernăianu, afirmînd recrudescența spiritului ofensiv, se gîndește probabil la metamorfoza Italiei, cîndva campioană a betonului, și la atacurile insistente ale Argentinei, o echipă care uimise lumea în Anglia, în 1966, prin cinismul cu care „plimba" balonul, rupînd orice inițiativă.

„O altă idee care se impune este aceea că absolut toți mijlocașii — dacă nu toți jucătorii, în general — se supun sarcinilor duble. Marcajul e deosebit de sever, aici existînd doar diferențe de nuanță. În timp ce italienii și vestgermanii aplică marcajul om la om și la mijlocul terenului, majoritatea celorlalte echipe adoptă o zonă de tatonare în această fază a jocului".

Cîteva cuvinte despre nivelul pregătirii fizice, un subiect vechi în fotbalul nostru. Cernăianu precizează :

„Am remarcat o foarte bună pregătire fizică a echipelor și mai ales capacitatea celor mai multe echipe de a face față solicitărilor la intervale de timp scurte".

Să dezvoltăm puțin capitolul tehnicii.

„Asistăm la o dinamizare constantă și continuă a tehnicii. Exemplele sînt numeroase. Argentinienii, olandezii, italienii, brazilienii, austriecii, peruanii și nu numai ei. Devierile în viteză sînt o realitate palpabilă (Brazilia, Peru). Combinațiile în doi pentru al treilea (Austria) au

devenit ceva curent. Prohaszka și Kreuz combină pentru Krankl, Pezzey și același Prohaszka sau Krieger combină pentru Schachner. Legînd firesc tehnica de tactică să remarcăm deplasarea în bloc a echipei, atît în atac cît și în apărare (Brazilia—Italia). Să reținem, de asemenea, veritabilele plonjoane pe stații libere ale jucătorilor din liniile dinapoi, care produc mari surprize dispozitivului rigid al apărării (Prohaszka, Haan, Neeskens, Benetti, Valencia etc.). Să menționăm generalizarea jocului cu libero, cu titulari dinainte stabiliți, excepțînd Argentina, unde Galvan și Passarella își asumă alternativ funcțiile libero-ului. Să subliniem, de asemenea, că Brazilia continuă să joace în scară, cel puțin după primele trei jocuri".

Ce ar fi făcut „tricolorii" în locul Spaniei ?

„În materie de fotbal e greu să faci substituiri. Cine ar fi spus că Iranul și Tunisia vor ține în șah echipele Scoției și R. F. Germania ? Aș putea să dau un răspuns comod, spunînd că „tricolorii" ar fi făcut ceea ce a făcut și Spania, adică n-ar fi ajuns în grupa semifinală. Prefer să răspund, însă, prin prisma antrenorului care se gîndește la o confruntare tehnică între potențialul general al fotbalului nostru, al echipei noastre naționale și ceea ce vedem noi aici. Aș spune, în primul rînd, că fotbaliștilor noștri le lipsește tehnica în mișcare (excepțiile sînt absolut izolate) care permite jucătorilor de valoare din El Mundial să se descurce pe spații mici, precum Krankl și Rossi, în ciuda marcajului sever. Totodată, fotbaliștii noștri sînt deficitari și la executarea paselor precise în spații reduse. Nu avem un Dirceu, un Cubillas, un Causio. Handicapul este și mai mare atunci cînd intră în discuție alternarea paselor scurte cu cele lungi vizînd schimbarea direcției de atac (Haan, Mendonsa, Ardiles etc.). Alt handicap ar fi acela al lipsei de forță, atît la impactul cu adversarul, cît și la protejarea mingii (Luque, Krankl, Passarella, Tardeli etc.). Acest neajuns general explică absența în fotbalul nostru a unor vîrfuri de atac bătăioase, așa cum e cazul aici cu Bettega, Krankl, Luque, Boniek. Capacitatea de refacere a echipelor de la un joc la altul a fost un alt subiect de discuție aici, la Mundial. Îmi dau seama că intervalele scurte par să contribuie și mai mult la creșterea capacității fizice a echipelor. Poate că tricolorii (și toți fotbaliștii noștri) ar trebui să se gîn-

deasca în primul rînd la acest aspect al Mundialului, majoritatea echipelor neresimțind solicitările intense sau deosebit de intense, prospețimea fiind o caracteristică generală în ciuda fusului orar, a iernii argentiniene, a deplasărilor deseori lungi, a altitudinii și a unor terenuri surprinzător de grele (Mar del Plata, Mendoza). Dealtfel, nu-i un secret pentru nimeni faptul că mulți dintre jucătorii noștri fac o mare risipă de efort în activitățile extrafotbalistice. Și cînd spun asta, știți la ce mă gîndesc."

Ceva despre echipa Spaniei.

„Echipa Spaniei a ratat calificarea în semifinale în primul rînd ca urmare a jocului mai slab din repriza a doua a meciului cu Austria. În perspectiva meciurilor România—Spania din campionatul european, trebuie să spunem că Mundialul a provocat încă de pe acum modificări de fond în echipa lui Kubala, ceea ce înseamnă un pas înainte. Morala ? Este momentul să înregistrăm și să reacționăm la eforturile spaniolilor de a face o echipă nouă."

„Care soldați ? Care război ?"

...13 iunie. Michel Hidalgo, care se află pe plajă la Copacabana, a făcut o serie de declarații deosebit de interesante. Antrenorul francez a renunțat la timiditatea manifestată după jocul cu Argentina și a spus tot ce avea pe suflet. Să vă reproducem aceste declarații, pentru că merită. Iată rezumatul lor

„Ce este un campionat mondial ? Un circ enorm, în care sportivul nu mai are decît un rol secundar, un fel de figurant într-o superproducție. Accesoriile, mediul ambiant îl încadrează din ce în ce mai mult. Fotbalul este, într-o măsură tot mai mare, prizonierul conducătorilor săi în primul rînd, al televiziunii și al ziariștilor, care merg mînă în mînă. Domeniul care îi este rezervat se micșorează, ca faimoasa piele a lui Balzac. În acest ritm, fotbalul este în mare pericol. Încă de pe acum, jucătorii și tehnicienii nu reprezintă practic nimic. O bagatelă.

Cinismul face parte din scenariu. Într-o zi, vorbind cu melancolie despre aceste lucruri unor conducători de la F.I.F.A., René Courte (Presa) mi-a răspuns cu un suris

în colțul gurii «La război nu întrebi soldații». Asociația m-a frapat. Care soldați, care război ? Spre ce aventură ne îndreptăm ? Duelul de artilerie grea se desfășoară chiar deasupra capului nostru. Dealtfel, o stare de depresiune îi cuprinde pe oamenii fotbalului. Un exemplu Platini, devorat de această mașină, a devenit trist. El nu mai rîde.

S-a mers mult prea departe în direcția competiției, a *super-show*-ului. A cîștiga devine aproape o chestiune de viață și de moarte. Cum să eviți această formă de gigantism și de exagerări ? Cred că e momentul să relaxăm puțin sportul. Trebuie să ne regăsim calmul, bucuria jocului și a creației. Tunisia și Peru, echipe în care n-a crezut nimeni, au oferit un frumos spectacol și au adus o boare de aer proaspăt tocmai pentru că nu și-au făcut calcule, nu și-au făcut socoteli. Mi se pare important faptul că publicul și-a dat imediat seama de acest lucru și i-a aplaudat pe cutezătorii necunoscuți.

Echipele mari (R. F. Germania, Brazilia, Olanda) au jucat, cel puțin pînă acum, un fotbal agresiv, calculat și poate trucat. E foarte trist. Uneori am impresia că asist la un turneu de șah. Un meci nul a devenit sinonim cu victoria și cu calificarea. Cum să mai reechilibrezi competiția la vîrf ? Un sport, oricare ar fi, trebuie să păstreze un aspect educativ. După părerea mea umilă este momentul să intrăm noi în joc. A venit vremea unirii sau a refuzului. Tehnicienii și conducătorii cu bun simț trebuie să facă bloc comun. Nu e vorba de a contesta ceva sistematic, ci de a opune un veto judicios și constructiv. De exemplu, proiectul F.I.F.A. de a organiza Mundialul din 1986 în Columbia trebuie combătut încă de pe acum. În ce stare fizică se vor găsi echipele cînd vor trece de la Cali, care e aproape la nivelul mării, la Bogota, care se află la 3 500 metri ? A venit momentul să punem capăt extravaganțelor.

Cîteva cuvinte despre echipa Franței. După înfrîngerea în fața Italiei, pe care am resimțit-o din plin, șocul a început să se stingă în vederea meciului următor. Din păcate, nu s-a putut. La Paris, pe calea undelor și în paginile presei de senzație, cazul a început să clocotească și să ia proporțiile unui cataclism. Au început să curgă acuzațiile de tot felul, interpretările tendențioase. S-a dat o

puternică lovitură moralului. De ce oare aceste lovituri joase ? Numai pentru a vinde mai multe exemplare ? Furate de spirala senzaționalului, alte cîteva ziare s-au simțit obligate să imite... Am vorbit 30 de secunde cu un ziarist, căruia i-a apărut a doua zi o pagină întreagă, cu un titlu agresiv. Bineînțeles că scuzele cronicarului au pornit de la acuzațiile aduse redactorului șef care ar fi modificat mult. Din păcate, bomba a explodat la Paris, dar schijele au căzut în Argentina. Am spus într-o zi că de pe banca antrenorului nu reușești să-i faci pe jucători să înțeleagă imediat, uneori, ceea ce vrei să spui. A doua zi am citit : «Hidalgo nu mai are nici un ascendent asupra jucătorilor săi». Un alt exemplu : Într-o bună zi, am invitat soțiile lui Platini și Bathenay să ia masa împreună cu echipa. Ce interpretare au dat unele ziare «Favoritism în echipa Franței. Doar doi jucători au putut să-și primească soțiile». Care era adevărul ? Celelalte nu sosiseră la Buenos Aires.

Ca să nu mai vorbim de arbitraje. De ce au fost eliminați de pe teren cei doi jucători unguri în ultimele minute de joc cu Argentina ? De ce în meciul cu Franța, nici una din cele patru tentative brutale ale argentinienilor pentru a forța mîna arbitrului în dictarea unui penalty n-au primit nici măcar un avertisment ? De ce, pe de altă parte, s-a așteptat al treilea meci al italianului Benetti pentru a i se da o sancțiune pe care o merita încă din primul joc ? Ca să nu mai vorbim de tragerea la sorți, de alcătuirea grupelor, de plasarea Italiei în prima grupă, de dreptul capilor de serie de a disputa primele trei meciuri pe același teren, forțîndu-i astfel pe ceilalți, mai puțin puternici, să suporte handicapul unor deplasări succesive ?

Seria acestor nereguli este nesfîrșită. Socotesc anturajul fotbalului profesionist absolut scandalos. Trebuie atacați conducătorii fotbalului, marii responsabili ai acestei stări de fapt. Fotbalul trebuie să aparțină, înainte de toate, fotbaliștilor și să reintre pe făgașul unor concepții mai sănătoase. Dacă nu, el va porni foarte repede în derivă".

Sigur că aceste confesiuni ale lui Michel Hidalgo sînt influențate de starea sa psihică nu prea bună după eliminarea echipei Franței. Dar multe din afirmațiile sale sînt

adevărate. Să ne gîndim în primul rînd la fenomenele de gigantism, să ne gîndim la influența tot mai hotăritoare a publicității și, dacă vreți, la zgomotul pe care o parte a presei îl provoacă cu de la sine putere, pentru mări „interesul" cititorilor. Fără îndoială că jucătorul, așa cum susține și Hidalgo, devine astfel un personaj secundar, la discreția mașinii fotbalului.

14 iunie. Azi trăim o zi mai deosebită. Toți avem impresia că Mundialul începe abia peste cîteva ore. Și nu e o simplă impresie.

A rămas crema. Au rămas primii patru de la München. A rămas Argentina, care a fost de asemenea la Weltmeisterschaft, ajungînd în „primii opt". Mai e și Italia, finalista din Mexic. E și Peru, unul din „cei opt" din Mexic. În sfîrșit, Austria, o echipă care a lipsit de la *rendez-vous*-ul „mondialelor" aproape 25 de ani. Ultima oară a fost la Berna, în 1954, cînd a avut o linie de mijloc celebră — Ocwirk—Happel (omul nostru din Mendoza !)— Koller, și a luat medalia de bronz.

Trebuie să recunoaștem că e o altă viață cu un asemenea „octet". Orice Mundial, cînd ajunge în faza „primilor opt" amintește puțin de elita hocheiului U.R.S.S., Cehoslovacia, Canada, Suedia...

La 12 plecăm spre River Plate, pentru noua „uvertură" — Italia—R. F. Germania. N-o să vedem în direct Olanda—Austria. La cinci fără un sfert avem tichete la *color* pentru cuplajul Brazilia—Peru (Mendoza) și Argentina—Polonia (Rosario). Acum ar mai fi o oră și jumătate pînă la plecarea autobuzului. Dar cum cronicarului îi șade bine cu mașina de scris Olympia — nu se știe cînd îi vor prinde bine aceste file dactilografiate — vă rog să-i permiteți să înșire cîțiva bumbi.

● Ce declară Bearzot înaintea meciului cu Schön ? „Italia joacă ceva mai bine, dar nu are șanse. Campioana mondială se va alege între Olanda, Polonia și Argentina". ● Un citat din Pele, în „O Globo" „Peru reprezintă esența fotbalului sud-american, la care se adaugă sprintencala atacurilor europene". (André Isch scria după meciul Peru—Scoția „Cubillas, Cueto și Munante desfășoară spre poarta adversă un covor persan cu desene la fel de frumoase ca cele de pe covoarele de Ispahan sau

«Uvertura» Mundialului, pe River Plate, R.F. Germania—Polonia, s-a încheiat, pentru a patra oară consecutiv, cu un rezultat alb (0—0), ceea ce i-a făcut pe cronicarii argentinieni să scrie că a fost un «lamentable triunfo del cerro» (zero). Dar, fotbalul, pus pe şotii, a făcut ca şi mult aşteptatul derby Argentina—Brazilia să se încheie tot cu un 0—0... În imagine, Beer şi Zmuda (în dreapta).

Echipa R.F. Germania, care a venit în Argentina ca să-şi apere titlul de campioană mondială. De la stînga: Vogts, Maier, Rüssman, Kaltz, Dietz, Rummenige, Bonhof, Abramczik, Fischer, Beer, Flohe.

Helmuth Schön a încercat să dea credit tinerilor (H. Müller nu are decît 20 de ani), dar operațiunea s-a dovedit dificilă, pentru că a fost începută prea tîrziu. Helmuth Schön, care își anunțase de mult retragerea pentru seara de 25 iunie (ziua finalei de la River Plate), nu s-a putut sustrage psihologiei omului care «pleacă».

Kranki, unul dintre cei mai buni înaintași ai Mundialului, în timpul meciului cu Suedia. «Explozia» valorică a lui Kranki nu a scăpat ochiului experților, astfel încît «tancul» vienez joacă astăzi la... Barcelona.

...Dacă Johann Kranki i-a impresionat în primul rînd pe specialiști, echipa Iranului a plăcut tuturor prin ardoarea cu care s-a bătut, așa cum se poate vedea și din această imagine aprigă din partida cu Olanda...

Normal ar fi fost ca duelul dintre vest-germanul Flohe (în dreapta) și tunisianul Jebali să fie inegal, fie și numai prin prisma palmaresului echipelor. În cele din urmă, însă, Jebali a reușit să țină în șah (0—0) consacratul team al lui Schön...

Încă un 0—0! Și asta, în ciuda faptului că se înfruntă Brazilia (reprezentată în fotografie prin Oscar, în stînga) și Spania (Juanito). Echilibrul grupei a treia avea să-și spună pînă la urmă cuvîntul în desenul tactic «strîns» al jocurilor.

Pentru Menotti, jocul cel mai greu în prima fază a Mundialului a fost cel cu Franța. Imaginea noastră confirmă această părere. După cum se poate vedea, Olguin încearcă să-l oprească pe Lacombe prin mijloacele rugbyului.

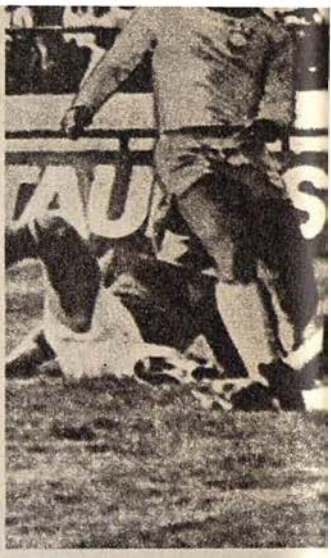

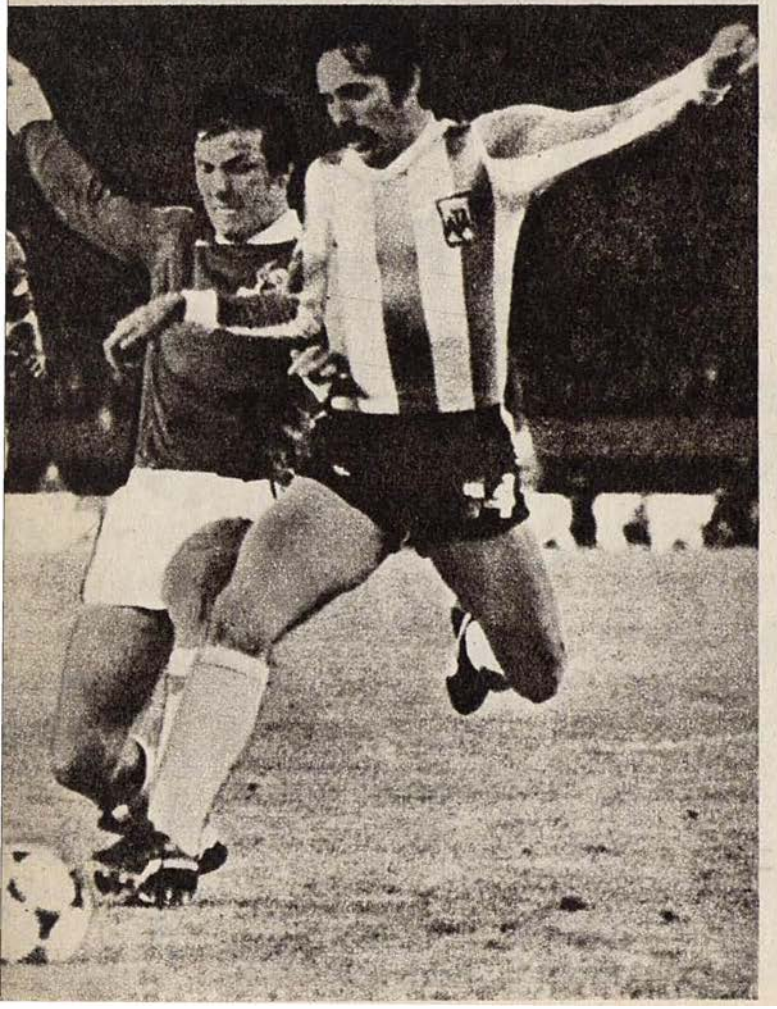

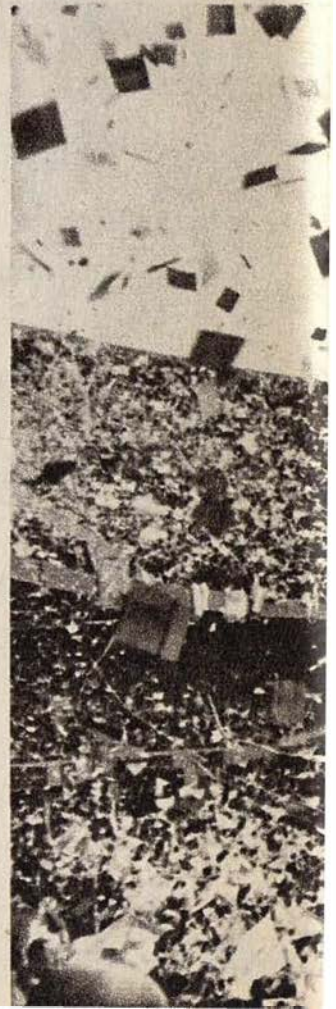

Cesar Luis Menotti, antrenorul «de fier» care și-a urmărit pas cu pas programul. În dreapta lui, Brazilia, «inamicul public nr. 1» al Argentinei, în momentul în care Reinaldo egalează în partida cu Suedia. Sub «capul de expresie» al antrenorului, Luque, cel mai bun jucător argentinian în meciul cu Franța (aici, în duel cu Bathenay). În sfîrșit, imaginea stadionului River Plate în momentul în care își face apariția echipa Argentinei.

Întreg stadionul a văzut gol. Sepp Maier, căzut, a văzut la fel. Pe chipul lui Bettega se și poate citi bucuria golului. Și totuși, nu a fost gol. Acest 0—0 în partida Italia—R.F. Germania avea să conteze mult în necalificarea Italiei pentru finală...

Poate că cel mai frumos meci Mundialului a fost, pînă la urmă R Germania—Olanda, în ciuda p viziunilor sceptice ale sud-am canilor. În imagine, duel Vo (2) — Rensenbrink.

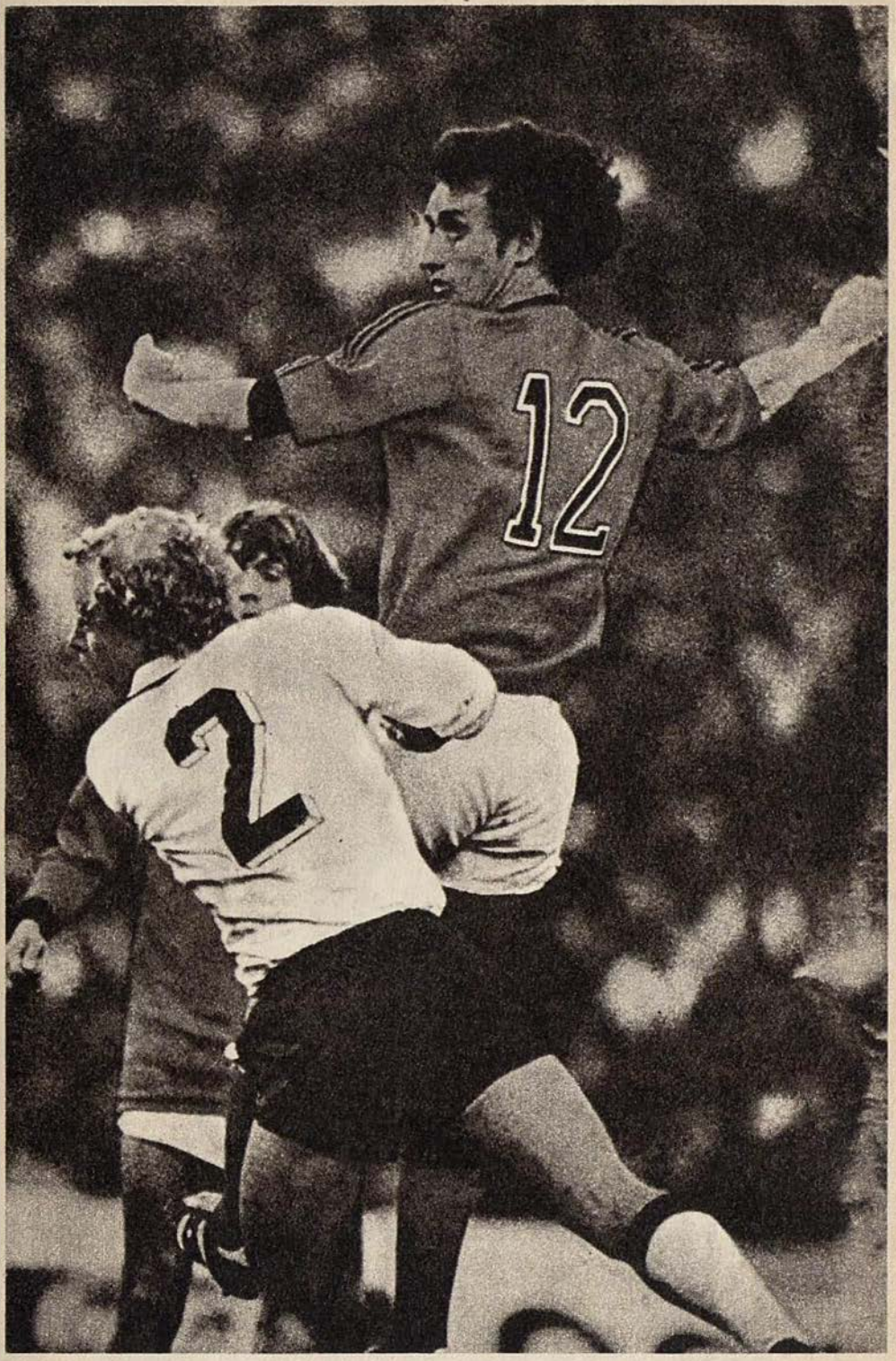
12
2

Sprintul olandezului René Van den Kerkhof pare irezistibil, eforturile lui Dalglish par inutile, dar Scoția va rămîne «copilul teribil» al turneelor finale, învingînd Olanda cu 3—2

Iată și «felilile» portocalei mecanice. Trebule să recunoaștem că echipa Olandei arată foarte bine...

ntina a învins! Pas-
la, căpitanul echipei,
rtat în triumf. Cupa
eckenbauer e privită
est moment de peste
iliard de telespecta-

DIALUL ARGENTI-
De la stînga: Passa-
Gallego, Houseman,
, Luque, Olguin, Ar-
, Galvan, Valencia,
ntini, Kempes.

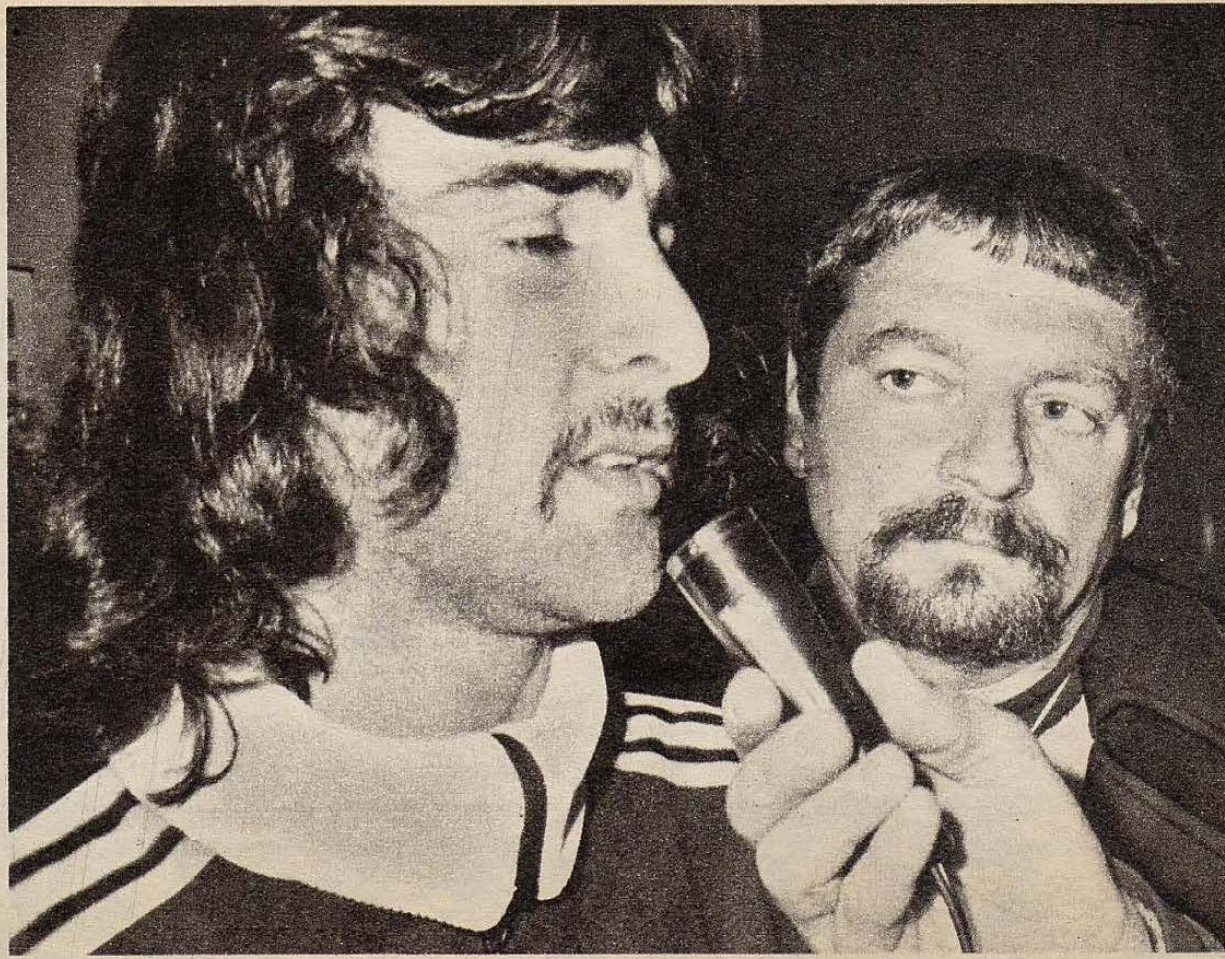

Mario Alberto Kempes şi, cu voia dumneavoastră, autorul acestor însemnări de iarnă australă puse în pagină într-un miez de vară bucureşteană.

Șiraz". ● Se anunță că în noaptea meciului Italia—Argentina consumul electric la Roma a crescut cu 8%. (Raffaelo Paloscia comentează „Pesimismul lui Bearzot e probabil menit să micșoreze consumul de curent".) ● „La Nacion" a obținut legătura telefonică — la New York — cu Beckenbauer „Favorita mea e Italia. Cred că în meciul de la Buenos Aires, de la 14 iunie, s-ar putea decide finalista. S-ar putea, zic, pentru că, pe de altă parte, întrevăd un joc egal. Ambele echipe știu să se apere... Îmi plac Austria și Peru... Toată stima pentru echipa germană, dar ea e mai puțin omogenă decît în 1974. Echipa cea veche era formată din două cluburi. Acum, „11"-le de bază e un conglomerat de opt cluburi... Încă o dată, îmi place Peru. Consider această echipă o aspirantă la titlu... Olanda, fără Cruyff, e umbra vechii echipe... Oricum, favorita mea rămîne Italia". ● Se pare că Johann Cruyff e în tratative cu „Cosmos", pentru șapte jocuri „în reprezentație". (Tassos „Business în toată regula. Nu încheie contract, ca să nu aibă pretenții Barcelona la transfer. Dar, pînă la urmă, Cruyff tot la Cosmos o să ajungă"). ● 1 039 109 spectatori la jocurile grupelor. (O cifră superioară celei de la Weltmeisterschaft — 1 004 457.)

VII.

A APĂRUT, ÎN SFÎRȘIT, OLANDA !

...River Plate fără Argentina e cu totul altceva. Fanfara cîntă fără nerv parcă am fi într-un pavilion dintr-o stațiune de ape minerale. Galeriile sînt mult mai liniștite : se simte că toate gîndurile zboară spre Rosario. Fotografii se plimbă agale. Mexicanul cu sombrero de catifea neagră, decorat cu sute de insigne, are timp să glumească cu prietenii săi din primul rînd al tribunei. Meciul Italia—R.F. Germania e așteptat ca un matineu necesar, obligatoriu, în care spectatorul argentinian poate să-și exercite spiritul critic.

Ce păcat că Bettega...

N-au trecut nici cinci minute de joc și Luis Lopez imi face semn : „Te uiți pe gazon ? Perechi, perechi. Vogts se ține de Bettega. Tardelli își potrivește pînă și pasul după Flohe". Tac. Așa este. Dietz e în circa lui Causio. Rüssman, înalt cît un pivot de baschet, stă cu coatele pe capul lui Rossi. Tribuna murmură, dezaprobatoare. Lopez devine ironic : „Parcă e curtea unei închisori, în timpul plimbării deținuților". Într-adevăr, de aici, de sus, se văd perechile perfect. Jocul nu „vine" cu nimic. Pentru că nu e joc. E o pîndă. Marcajul de baschet oferă cel puțin o soluție creșterea înălțimii jucătorilor, pentru jucarea mai puțin sufocantă a mingii, pe sus. Rüssman e o asemenea încercare. Dar fotbalul se joacă, totuși, cu membrele cele mai apropiate de pămînt.

Fazele se leagă greu. E aproape normal. Cînd joci „om la om" pe tot terenul, urmărești ca adversarul să nu poată prelua mingea. Și atunci, se joacă efectiv „fără minge". Zona crează, cel puțin, iluzia jocului. Pentru

că, în cadrul zonei, perechile se schimbă. Există și plăcuta senzație a necunoscutului. În cadrul apărării „om la om", Vogts știe absolut totul despre Bettega, pentru că este obligat să-l studieze. Știe pînă și faptul că Roberto se gîdilă. Un paznic adevărat trebuie să procedeze în consecință...

Mai sînt cîteva minute pînă la fluierul final. River Plate bombăne. Nu-i place. E din nou 0—0.[1] Italia a scăpat victoria din mînă. Bettega e în serie. Dacă împotriva Ungariei a tras de trei ori în bară, de astă dată a fost și mai aproape de gol. Sepp Maier era jos, Bettega îl „trecuse", apoi a ajuns în fața porții și a trimis alături. A doua oară Maier era la marginea careului mic, căzut pe spate. Bettega a tras, dar — minune ! — Kaltz, aflat pe linia porții, a sărit la noroc, a forfecat aerul cu picioarele, ca balerinii, și mingea s-a lovit de gamba lui stîngă. (De gamba stîngă a unui apărător care, la numai cinci metri de Bettega, era mai dezarmat decît un portar de handbal, pentru că nu putea folosi mîinile.) A treia oară... Dar ce importanță mai are acum ? Italia a fost în orice caz mai bună. Ce păcat că Bettega... Poate că s-a gîndit o clipă că mingea va refuza mereu să intre în poarta lui Maier. Lopez a și început să socotească. Maier n-a primit nici un gol de 359 de minute. Ultimul a fost cel înscris de Neeskens, din penalty, în primul minut al finalei de la München, cînd cu Taylor... („Seiko" nu inventase încă ceasul pentru primul gol). Cronicarii argentinieni sînt toți de acord „Italia fue superior, pero no gano" (dar nu cîștigă). Schön a încercat să marcheze un gol în primul sfert de oră, — Klaus Fischer a dat o dată cu capul — dar apoi s-a retras, adică s-a „repliat", ca să folosim o expresie germană. Ce păcat că Bettega... La un moment dat, Vogts nu s-a mai putut ține de Roberto. Atunci, fără cea mai mică întîrziere, de pe banca statului major a lui Schön a venit ordinul „Să intre în foc Rüssman !". Și Rüssman a trecut la Bettega, pentru că era mai proaspăt.

Coborîm. Lopez îmi atrage atenția : „Îi vezi ?" Mă uit. „Di Stefano și Maschio, un fost internațional argentinian". Sîntem chiar în spatele lor. Maschio vorbește cu glas tare

[1] „La Opinion" avea să scrie a doua zi în titlu : „Lamentable triunfo del cero" (zero).

„Germanii rămîn germani. Nu știu să facă nimic mai mult decît s-a planificat". Di Stefano îl completează „Nu înțeleg cum un jucător ca Beckenbauer a putut să renunțe... și să plece la *Cosmos*." Auzim la megafon „Senor Alfredo Di Stefano e așteptat de urgență la intrarea ziariștilor" Di Stefano aude, dar își dă seama că nu poate să se grăbească. Îi explică lui Maschio „Cred că e șoferul. Trebuie să fugim spre aeroport. Am bilet pentru Rosario. Avionul pleacă în mai puțin de o oră. Mă duc să văd meciul Argentina—Polonia."

Într-un ritm devastator

O surpriză plăcută la centrul de presă. Se dă în albnegru reluarea meciului Olanda—Austria. Pe River Plate, în timpul jocului Italia—R.F. Germania, am urmărit meciul „celălalt" prin intermediul tabelei electronice. De șase ori au apărut cuvintele uriașe *Marcador en Cordoba*. Am notat cu capul în jos, ca struțul, ca să scap de ironiile lui Lopez. (Nu fac nici un secret din faptul că în acest Mundial am trei „cai" favoriți Italia, Olanda, Austria. Pînă acum Olanda era în coadă. Și iată...) Nici nu-mi venea să cred privind tabelul electronic Brandts — min. 6 ; Rensenbrink (11 m) — min. 35. Apoi am crezut că e o greșeală — apăruse minutul 36 — dar era alt gol cel al lui Rep. Și iarăși am sperat că e o greșeală apăruse din nou Rep. De astă dată minutul era altul 52. La 4—0 am avut golul de onoare (Obermayer — min. 80), dar Willy Van den Kerkhof a venit cu al cincilea. Din fericire, era minutul 82...

Acum o să vedem totul. Trebuie să-mi pregătesc apărarea. În sala „Olympia", dacă n-ai replică, ești pierdut.

Se apropie minutul 6. Breitenberger faultează. Cam inutil. Bate Haan. Un fel de centrare. Sare Brandts și gol ! Cam ușor, maeștrilor... Ce păcat ! Krankl a șutat formidabil, pe contraatac, dar Schrijvers a scos în corner. Putea fi 1—1...

S-au tăiat 20 de minute. Mai bine. Altfel pierdeam Brazilia—Peru. Iată și 2—0. Să urmărim reluarea... Da.

Prohaszka a fost cel care l-a faultat pe Jansen. Penalty. Normal. Rensenbrink și gol...

O clipă ! În cîteva secunde trebuie să vină și cel de-al treilea gol. Atacă Rensenbrink, pe stînga. Centrează puternic, ca... austriecii de la Mar del Plata. Prohaszka întinde piciorul, dar nu reușește intercepția. Rep e acolo. Șut. Gol : 3—0 ! Comentatorul exclamă : „Anduvo la maquina naranja, con devastator ritmo !" [1] Nu mai am argumente. Și nici nu le mai caut. Într-adevăr, mașina a pornit. De ce abia acum ? E posibil ca la Mendoza să fi fost prea gros uleiul. Sau să nu fi găsit Happel amestecul de aer. Ce fac, însă, cu Austria ? Acum, chiar că nu mai are importanță. Mergem cu „grajdul". Cu mulți ani în urmă, pe hipodromul de galop din București, în ultima cursă a reuniunilor, care era în general un handicap, se nimereau mereu doi cai din același grajd : Cașin și Crișu. În situația asta nu jucai calul, ci jucai „grajdul". Indiferent cine cîștiga, Cașin sau Crișul, ți se plătea oricum, dacă aveai unul dintre cele două bilete. Așa și acum. Merg cu „grajdul". A pierdut Austria ? Cîștigă Olanda !

Iar s-a tăiat un pic filmul. Trebuie să vină golul 4. Demarează Rensenbrink. Unde ești, Sara ?! Koncilia iese. Rensenbrink îl așteaptă și aruncă mingea ușor, în dreapta, spre Rep. O formalitate : 4—0 ! Un exercițiu de antrenament. Și un crainic excelent, care vorbește românește „Rensenbrink es la inteligencia. Willy Van den Kerkhof — el vigor. Rep — la habilidad".

În sfîrșit, iată și golul Austriei. Krieger avansează pe dreapta, centrează... mingea deviază din Poortvliet și Obermayer, venit din urmă, reia în gol : 4—1. Al cincilea pornește tot de la Rensenbrink. Un nou demaraj pe stînga, ca la atletism, Willy aleargă în urma lui, de parcă ar vrea să-i dea ștafeta, Rensenbrink frînează brusc, pasează în dreapta, șut dintr-o bucată și „5—1 definitivo" Crainicul admiră jocul olandezilor : „La maquina estaba en pleno funcionamento". [2]

[1] „Merge mașina portocalie, într-un ritm devastator".
[2] Mașina funcționează în plin...

Ciudatul record al lui Maier

Color-ul aşteaptă. Luăm din zbor buletinele care încep să vină. Sepp Maier a doborît recordul de invincibilitate al lui Banks, care era de 448 minute, în 1966. Acum Maier a adunat 449 de minute, adică 4×90, aici în Argentina, plus 89 în finala de la München, R.F. Germania—Olanda. Povestea asta cu recordul e un joc de copii. Dar, după declaraţiile lui Hidalgo, să reabilităm puţin jocul. În orice caz, recordul lui Maier e în primul rînd recordul echipei sale sau, şi mai bine-zis, al apărării sale. În meciul de astăzi, cel puţin, Maier — ca portar — a dat semne de bătrîneţe. S-a uitat la Bettega şi l-a privit, neputincios, cum sare ca un cal, peste un om căzut, ca să nu-l atingă. Apoi a căscat gura, ca în faţa unei farfurii zburătoare, la mingea aceea înaltă, care plutea şi care avea să se lovească apoi, din fericire pentru recordul lui Maier, de încheietura barei.

Cel mai interesant lucru în buletinele care vin se află în conferinţa de presă de la River Plate. Este vorba de declaraţia lui Bearzot, imediat după meci „V-am spus de atîtea ori că Italia a venit în Argentina nu ca să cîştige Mundialul. Sînt satisfăcut de evoluţia noastră, de progresul echipei şi socotesc că prin calificarea în grupa semifinală ne-am făcut datoria". (Permiteţi-mi să nu vă cred, signor Bearzot. Aşa poate vorbi cel mult Calderon, antrenorul lui Peru.) Apoi, Bearzot face o observaţie de fineţe „Partea cea mai ciudată e că Italia, cu trei victorii şi un joc egal, are acum absolut aceeaşi situaţie ca şi R.F. Germania, care are o victorie şi de trei ori 0—0" [1]. Culmea e că echipa lui Helmuth Schön ar fi putut să fie în „absolut aceeaşi situaţie" chiar dacă ar fi marcat un singur gol — şi nu şase ! — în poarta Mexicului. Deci, cu numai un gol în şase ore de joc, regulamentul Mundialului îţi oferă cu dărnicie şansa de a merge la titlu. Dar despre asta, poate, o să mai vorbim.

[1] 0—0 cu Polonia, cu Tunisia şi cu Italia.

Acești brazilieni, imponderabili...

Au și trecut șase minute de joc în meciul Brazilia—Peru. Sigur că e un altfel de joc. „Pentru că e și un alt arbitru" — îmi șoptește zîmbind Mavromatti, văzîndu-l pe Rainea.

Sud-americanii au timpul să preia mingea. Apoi, în secunda care urmează, glezna lor mai suplă creează o clipă senzația că se joacă badminton. Jocul curge. Acesta e de fapt tot secretul...

Brazilienii sînt mai degajați. Uneori ai impresia că plutesc. Cel care alimentează această impresie este în primul rînd Dirceu. Îl urmează Amaral și Mendonsa. Acesta din urmă joacă în tradiția binecunoscută a extremei braziliene nomade, care se trage din Zagalo 1958. Apreciind că Brazilia este superioară, crainicul are o explicație interesantă „Peru respeto mas el nombre do Brasil que la actualidad de su rival". [1]

Lovitură liberă. De la 25 de metri. Rainea se luptă cu zidul, împingîndu-l, ca la Bîrlad. Dirceu așază mingea. Va pasa, desigur. El e regizorul. El e cel care împarte „bucatele". Dirceu își ia elanul. Aleargă ușor. (Nu cred că are 70 de kilograme.) Rulează frumos. (Toți brazilienii, minus Roberto, aleargă frumos.)

Goooool ! Ce simplu a fost totul ! Un singur lucru pare de neînțeles de unde forța necesară ? Întrebarea e cam naivă. Forța e din viteză... Quiroga a plonjat cu întîrziere. Dar ce-ar fi putut face ? Brazilienii sar în sus de bucurie, unul peste altul. E un fel de capră călătoare. Detenta „galbenilor" e atît de elegantă, încît senzația de plutire persistă.

Se reia jocul. Peruanii încearcă să împingă, dar Cubillas nu mai are libertate de mișcare. Și asta nu pentru că s-ar ține cineva de el. Nu ! Pătratul Batista—Cerrezo—Dirceu—Mendonsa se rotește mereu, ca și cum s-ar amesteca piesele de *rummy* pe masa de joc...

A scăpat Munante ! Aleargă. A ajuns în fața careului. Dar aici se oprește. Careul frige. Munante așteaptă prea

[1] „Peru respectă mai mult numele Braziliei decît valoarea de moment a rivalei sale".

mult. A venit Amaral. Încearcă să-l fenteze. Încă o dată. (Maladia Marcel Răducanu nu e un caz izolat.) Și Munante pierde mingea. A avut golul în față...

Dirceu macină mereu. Iată-l șutînd de la peste 20 de metri. Un șut fără vlagă, un șut oarecum normal pentru „pana" Dirceu. Quiroga plonjează tîrziu. Nimeni nu crede că poate fi gol. Dar e gol. Și e 2—0, adică s-a cam terminat. Deși e abia minutul 27...

Cubillas e foarte nervos. Poate că are dreptate. Pînă acum n-a fost un joc de 2—0. Oh, Quiroga ! Peruanii încearcă să combine. La Rosa și Velasquez reușesc să ascundă mingea, uneori, dar perechea Amaral—Oscar culege totul. Amaral ar fi libero-ul, dar deseori devine *marcador de punta*. E un joc alternativ al intuiției, pe care un Rűssman și un Kaltz, de pildă, nu l-ar accepta în nici un caz, pentru că cineva trebuie să-și asume răspunderea...

Dirceu continuă să se joace de-a fotbalul, la mijlocul terenului. Crainicul îi acordă o atenție specială „Un lenguaje futbolistico delicado... Pero e claro, le falto con quien hablar" [1] E cam aspru crainicul argentinian cu echipa Braziliei. Sau se teme puțin de echipa lui Coutinho, care joacă mult mai bine decît pînă acum...

Pauză. Don Helenio Herrera e într-un grup de cronicari argentinieni. „La defensa de Brasil es muy fuerte" [2] Îi place „scara" fundașilor brazilieni. Tocmai lui, care a inventat tridentul de fier Burgnich—Guarneri—Facchetti, susținut de sulița numită Picchi.

Se reia jocul. Peru combină, parcă, de la egal, dar nimeni nu dă cu pumnul în masă în această echipă care joacă de parcă ar repeta cîteva scheme de mare spectacol pentru exterioarele unui film despre fotbal.

A fost destul ca Mario Kempes...

Iată că am ajuns și la 3—0. Doarte l-a tras de tricou, în careu, pe Roberto. Faultul a fost absolut inutil. Vîrful Braziliei își încheiase faza și se depărta de poartă. În fine... Penalty ! Bate Zico. Quiroga ghicește direcția plonjonului,

[1] Un limbaj fotbalistic delicat. E clar, însă, că nu are cu cine să stea de vorbă.
[2] Apărarea Braziliei e foarte puternică.

dar șutul e prea puternic. Meciul e jucat. Brazilia nu mai insistă. Peruanii s-au resemnat. Coutinho, în prim plan, zîmbește. Are și motive. A scăpat de incinerare. Ieri, încă, la Rio, după ultima înhumare, i s-a promis un rug pe „Căpățîna de zahăr" din marele golf. „Zîmbești degeaba, senor Claudio" — îl aud pe Lopez. „Și de ce, mă rog ?". „Pentru că l-a salvat Roberto. Coutinho vroia să joace cu Reinaldo. Confederația braziliană i l-a impus pe Roberto". „Și cum spui că l-a salvat ?" „A marcat golul cu Austria. Tot el a fost faultat cînd s-a acordat lovitura liberă pentru Dirceu. Și a obținut și penalty-ul. Nu ajunge ?". „Înseamnă că trebuie să puneți doi oameni pe Roberto, la Rosario". „Noi nu punem niciodată doi oameni" „Pe Rossi ați pus" Luis rîde, dar nu se lasă „Rossi e Italia. Asta e cu totul altceva"

Nu știm dacă Alfredo di Stefano a ajuns la Rosario — afară e ceață și cîteva zboruri au fost suspendate — dar noi ne simțim efectiv în tribună. E atît de puternică senzația că ne aflăm chiar în tribună, la Rosario, încît ne e și frig, deși aici, în sala *color*, e zăpușeală. (Stadionul din Rosario seamănă foarte mult cu stadionul Ghencea. Tribunele încep aproape de tușă.) Atmosfera nu e cu nimic mai prejos decît pe River Plate.

Mai sînt 20 de minute pînă la începerea jocului Argentina—Polonia, dar tribuna din Rosario e o mare învolburată, pentru că legănarea celor peste 40 000 de steaguri albalbastre e continuă. Apar echipele. Explozia e parcă mai puternică decît pe River Plate. Ninge din vîrful tribunelor ca în frații Grimm. Cred că sînt zeci de milioane de *papelitos*. (Vă spun, dar să nu rîdeți, am făcut un mic calcul. Am înmulțit numărul spectatorilor cu numărul ziarelor pe care le rupe fiecare, am împărțit numărul foilor la 16, pentru că hîrtioarele se produc prin împăturirea ziarelor de cinci ori, și am ajuns — vă rog să mă credeți — la peste 23 de milioane.) Așa se face că acum, în timp ce Tomaszewski se îndreaptă spre poarta sa, îl caută din priviri pe antrenorul Gmoch. Întreg careul și tot spațiul pînă la primul rînd de tribună are un strat de cîțiva centimetri. Tomaszewski șutează o dată în acest strat gros de „zăpadă", stîrnind zeci și sute de bucățele de hîrtie. Cîțiva oameni de ordine încearcă să grebleze „zăpada", dar nu reușesc decît să stîrnească rîsetele tribunei. Unul din ei

se împiedică de cîteva serpentine încrucișate și cade. În cele din urmă, arbitrul Eriksson decide că meciul poate să înceapă. Portarii, însă, și mai ales Tomaszewski, continuă să deretice în fața casei...

Polonezii atacă. Toate mingile vin la Deyna, care îl caută pe Lato. Dar jucătorul care impresionează cel mai mult în acest început de meci este tînărul Boniek, care bate la toate porțile, între Olguin și Tarantini. Apărarea argentiniană este în derută. Boniek șutează puternic. El revine în fața porții lui Fillol și trimite spectaculos cu capul. Polonia domină jocul. Deyna leagă toate mingile. Mijlocașii argentinieni se retrag în sprijinul apărării. Și totuși, scorul e deschis de Argentina. Bertoni se lansează pe partea stîngă, centrează, și Kempes sare frumos, înscriind în colțul scurt, pe lîngă Tomaszewski, surprins 1—0.

Polonia reacționează puternic, fiind mereu în jumătatea de teren argentiniană. Se apropie sfîrșitul reprizei. La capătul unei combinații rapide, Lato trimite cu capul spre poartă. Fillol e ieșit, golul pare inevitabil, dar Kempes, („vîrful Kempes !) plonjează ca un portar și reușește să respingă mingea cu mîna, în corner. Penalty ! Pe stadionul din Rosario s-a așternut deodată liniștea. Deyna — cine altul ? — se îndreaptă spre minge. O așază, privind mereu cadrul porții. Veșnicul duel al privirilor cu portarul, de care depinde atît de mult soarta golului.

E un moment greu pentru Fillol. Mai sînt vreo două minute de joc pînă la pauză. O situație psihologică asemănătoare celei pe care a trăit-o Passarella în careul Franței. Lîngă Deyna a venit Boniek. Se apleacă și-i spune ceva. Deyna ascultă, apoi îl îndepărtează. Ce i-ar fi putut spune Boniek ? Poate că i-a sugerat un colț anume. Deși... [1]

Deyna se apropie de minge. Deloc grăbit. Nu i-a plăcut niciodată forța. A spus întotdeauna că fotbalul înseamnă deviere. Un pas... doi... Azi e ziua lui. Azi joacă meciul 100 în echipa Poloniei. Cîți fotbaliști au jucat de o sută de ori în echipa țării lor ? Îi poți număra pe degete. Acum destinul îl răsplătește. În ziua meciului 100, el, Deyna, primește în dar un penalty împotriva echipei cu

[1] A doua zi, la Prensa, cronicarul polonez Janusz Cieslinski avea să ne explice momentul : Boniek s-a apropiat de Deyna și i-a spus : „Kazimierz, te văd puțin nervos. Lasă-mă pe mine". Deyna, însă, l-a îndepărtat, fără să-i răspundă...

25 de milioane de suporteri, acești 25 de milioane care cîntă de aproape o lună „Argentina campeon".

Deyna a ajuns la minge. Fentează. Și trimite ușor, împingînd-o aproape, spre colțul din dreapta. Și Fillol prinde, fără nici un efort. Tribunele din Rosario ard de-a binelea. Boniek se apucă cu mîinile de cap. Deyna rămîne împietrit, privește îndelung spre colțul din dreapta, apoi se întoarce și pornește spre centru. Nimeni nu are curaj să-i spună ceva. Szarmach își șterge fruntea cu brațul. Lato caută, parcă, pe cineva în tribună. Tomaszewski a rămas sprijinit de bara sa, incapabil, parcă, să reacționeze. Peste un minut, Eriksson fluieră sfîrșitul primei reprize. Dar meciul e jucat.

Ce importanță are faptul că Polonia a continuat să joace mai bine și după pauză ? Că Boniek a reușit un dribling amețitor, trecînd prin toată apărarea argentiniană, mai nesigură ca oricînd ? Că l-a scos din poartă pe Fillol ? Că i-a pasat mură în gură lui Lato ? Că golul era aproape imposibil de ratat ?

A fost destul ca Mario Kempes să mai facă rost de o minge, ca să marcheze. Zmuda, absent, se gîndea probabil tot la penalty-ul lui Deyna. Iar Tomaszewski, pe cît de surprins, pe atît de vinovat de gol, a căzut tîrziu peste mingea care a trecut pe sub el, cum trece coarda pe sub tălpile fetițelor, la joacă.

...A învins Argentina ! „Clarin", care a apărut la mai puțin de două ore după fluierul final, scrie : „Globalmente, la mas floja actuacion Argentina en El Mundial" [1] Și mai departe „Argentina a comis erori grave, care au scos la iveală lipsuri (falencias) individuale".

O nouă victorie în care adversarul a jucat mai bine. „A cîștigat *hinchada* !" — a exclamat Gmoch. (Hinchada e numele galeriei argentiniene. E masa de microbiști români, de *tifosi* italieni, ea reprezintă *fans*-ii britanici.) Și Gmoch are dreptate. Tribuna e cea care poartă la atac echipa Argentinei. „Caii" lui Menotti aleargă fără să-și tragă răsuflarea. În zadar se întreabă Milianici : „Por que correr sin sentido ?" [2] Argentinienii nu-și pun pro-

[1] „În ansamblu, cea mai slabă evoluție a Argentinei în El Mundial."

[2] De ce să alergi fără sens ?

blema sensului. Pornesc la atac ca infanteriştii, cu pieptul gol, chiar dacă în faţă, ascunsă, e o gură de foc aducătoare de moarte. Menotti însuşi recunoaşte că „în prima repriză, mai ales, s-au comis greşeli, dintre care cea mai frecventă a fost alergarea în doi după aceeaşi minge", dar e convins că atacul fără oprire e singura cale.

...Ieşim puţin în stradă. A început fiesta. La „Pippo", băieţii aleargă printre mese cu iuţeala lui Kempes. Îmi fac semne : degetul mare în sus. „Argentina campeon !". De afară se aud tobele. *Hinchada* a ieşit în stradă.

...În sfîrşit, acasă. Radiatorul arde. Să mai văd puţin ziarele... Di Stefano a ajuns, totuşi, la Rosario, deşi avionul n-a plecat. Pe aeroport l-a recunoscut un pilot şi l-a dus cu o avionetă, de un singur loc. Foarte interesante sînt notele comentatorului de la „Clarin" pentru meciul Argentina—Polonia :

Fillol 9 — Olguin 4, Galvan 5, Passarella 5, Tarantini 5 — Ardiles 5, Gallego 5, Valencia 3 — Houseman 4, Kempes 8, Bertoni 7 (Villa 6).

Tomaszewski 4 — Makulewicz 5, Zmuda 4, Kasperzak 4, Szymanovski 5 — Boniek 7, Nawalka 5, Deyna 5 — Lato 7, Szarmach 5, Masztaler 5.

60 — Argentina. 56 — Polonia. 4 puncte diferenţă pentru cronicarul argentinian. La urma urmelor, cheia meciului trebuie căutată în cele cinci puncte care îl separă pe Fillol de Tomaszewski.

15 iunie. Azi avem telex. 60 de rînduri. Un comentariu după prima rundă a grupelor semifinale. Să încep cu titlul...

La Polonesa es de Kempes ! [1]

Fiesta a patra, după victoria asupra Poloniei, a fost mai zgomotoasă ca oricînd, atît la Rosario (cum scriu ziarele), cît şi la Buenos Aires. Acum au intrat în joc alămurile. La miezul nopţii nu se mai vînd steaguri alb-albastre pur şi simplu, ci steaguri cu trompete. Fiesta de aseară a fost în cinstea lui Kempes, „il matador", cel care a înscris golurile victoriei în poarta lui Tomaszewski şi i-a făcut pe cei de la „Cronica" să scrie, pe prima pagină, cu litere mari cît o clapă de pian, „La Polonesa es de Kempes !"

[1] Poloneza e (compusă) de Kempes.

Din fericire, pe la 4 a început să plouă torențial, ca la tropice, astfel încît am reușit să aștern pe hîrtie cîteva rînduri.

Faptul cel mai plin de sugestii al acestei prime zile în grupele semifinale ar fi victoria ca și totală a echipelor clasate pe locul doi în grupe asupra cîștigătoarelor de grupe. Pe scurt, echipele de pe locul doi (Argentina, R.F Germania și Olanda) au obținut 7 puncte din 6 posibile, cu un golaveraj care vorbește de la sine 10—1 ! Se confirmă, într-un fel, supoziția că în cadrul actualei formule a Mundialului, unele echipe adoptă în mod deliberat o trenă falsă, ceea ce face ca multe jocuri să fie sub nivelul unui Belgia—Cehoslovacia sau România—Iugoslavia, ca să nu amintim decît patru absenți. Această situație este înlesnită, am mai spus-o, și de inechitatea componenței cvartetelor de start, care „permitea" fotbaliștilor vest-germani și polonezi să vină în Argentina abia la 10 iunie și care a făcut ca Olanda să meargă mai departe, cu numai trei puncte, adică tot atîtea cîte a adunat și risipitoarea echipă a Scoției, care nu a putut profita, în compensație, nici măcar de faptul că a ieșit victorioasă în meciul cu... Olanda. Pe această temă se poate vorbi mult, dar ne limităm să nutrim speranța că pentru ediția viitoare, cea spaniolă, se va lua în discuție o formulă cu două grupe de cîte 8 echipe (sau alta), pentru a se evita și remizele de salon și amendamentele care încearcă (în zadar) să facă ierarhii echitabile, în cadrul unei formule în care clasamentul grupei e ca și gata înainte de final și care îngăduie, de pildă, echipei vest-germane să cultive stilul remizei lui Petrosian și totuși să meargă la titlu, chiar dacă, așa cum spunea Riva, aseară, la TV, luptătorii lui Schön nu au nici pe departe valoarea puternicului *Manschaft* al lui Beckenbauer. (Apropos de Beckenbauer, alaltăieri, în ajunul jocurilor, el a declarat că Peru e o bună candidată la titlu. Asta explică — oarecum — de ce premiul record al Pronosportului britanic a revenit acum cîțiva ani unei gospodine care nu a fost niciodată la fotbal.)

Mundialul '78 confirmă, cel puțin pînă acum, că stilurile sud-american și cel european sînt ireconciliabile, mai ales în ochii spectatorilor de aici, care au fluierat desenul tactic al jocului Italia—R.F Germania. În cazul de față, discuția e inutilă. Așa va fi întotdeauna. Așa va fi atîta

timp cît brazilienii vor juca 365 de zile într-un an pe un gazon de catifea, iar englezii sau olandezii vor fi nevoiți să recurgă la repudiatul lor aici *tackle*, pentru a valorifica un procedeu pe care noroiul îl impune. În paranteză fie spus, însă, mulți dintre comentatorii prezenți în sala *Prensa*, unde mașinile bat în peste o sută de limbi, nu au fost entuziasmați de prea caligraficul joc Brazilia—Peru, virtuozii cam sterili ai ultimei echipe amintindu-ne deseori de copiii lui Fabian din pauzele meciului de pe stadionul 23 August.

...Mîine se joacă două meciuri gigant Năstase—Santana și Borg—Villas ! Vrem să spunem, de fapt, că se joacă Brazilia—Argentina și R.F. Germania—Olanda. Despre cel de-al doilea se spune că va atinge culmile abstracțiunii în fotbal, eliminînd orice figură de stil nerentabilă. Cît privește primul joc, acesta este foarte bine caracterizat de Pele în titlul articolului pe care îl semnează astăzi : „Que hermoso seria poder jugarlo !" (Ce minunat ar fi fost să fi putut juca !).

P.S. Pele pleacă astăzi, pentru o zi, la New York, să-și vadă moștenitoarea. Nevasta i-a născut o fetiță. Pele a declarat tuturor că numele fetiței va fi Argentina.

16 iunie. Am fost la o sindrofie cu arbitrii. Rainea și-a invitat colegii. I-am cunoscut pe Gonella, pe Linnemayr, pe Coerrezza. Priviți în civil, arbitrii sînt băieți tare cumsecade și foarte veseli. A fost și elvețianul Dubach, celebrul arbitru al meciului Franța—Argentina. E adevărat, Dubach a fost mai puțin vesel. Pare apăsat de cele întîmplate pe River Plate. A și mărturisit, după vreo două pahare „Dacă s-ar mai juca o dată, n-aș mai da penalty".

Am stat de vorbă și cu fostul arbitru sovietic Latîșev. E în comisia de arbitri F.I.F.A. Supervizează jocurile. Azi e la Cordoba, mîine la Rosario și așa mai departe. Pare obosit. Nu o ascunde „E din ce în ce mai greu. Va trebui să renunț. Acasă am mult de lucru. Sînt conferențiar la un Institut de tehnologie. Nu e prea plăcut să vezi cum alții îți țin locul o lună și jumătate". Vorbim de cele întîmplate în meciul Franța—Argentina. „Dubach n-a avut curaj. Cînd te duci spre tușier într-o asemenea situație, îi treci lui răspunderea. Tribuna vede că tușierul e cel care decide. Așa a procedat și Dienst, alt elvețian, în

finala din 1966, cu Bahramov. *A fost sau n-a fost gol ?* Toată lumea știe și astăzi că Bahramov e cel care a luat decizia. Și astfel, numele lui Bahramov a rămas, poate fără voia lui, un simbol... Dar dacă Dienst mai are o scuză — era totuși o problemă de unghi — Dubach nu are nici una, el fiind mult mai aproape de fază". Se apropie Rainea. Își dă seama că vorbim despre meciul lui Dubach. Își amintește un caz : „Și mie mi s-a întîmplat odată așa ceva. Eram tușier. «Centralul» fluierase. Și nu era o problemă de ofsaid. Tribuna a protestat. «Centralul» s-a îndreptat spre mine "Eh, ce a fost ?" Mi-am dat seama că vrea să mă înfunde și i-am răspuns imediat, fără să mișc steagul : «Exact ce-ai fluierat dumneata». S-a întors și a păstrat decizia...".

Delta bătrînului Danubius

17 iunie. Sîntem invitați în Delta cea mare, Delta Tiger și Parana. Mergem cu autobuzul. E un drum de aproape o oră. Am în dreapta un elvețian. E comentator TV. „Ah, sînteți român ? Dumneavoastră ne-ați împiedicat să mergem în Mexic, în 1970. Am transmis meciul de la Lausanne... Ce mai face Răducanu, portarul cel înalt ?" Apoi îmi spune : „Abia aștept să plec acasă. A ajuns tare obositor acest Mundial". Scoate din servietă biletul de avion, pentru joi 22 iunie. „Bine, dar pierdeți finala mică și, mai ales, finala mare. Cum rămîne cu transmisia ?". Elvețianul se explică „Sîntem 12 trimiși în Argentina. Cîte 4 de fiecare limbă. În țara noastră se vorbesc, totuși, trei limbi ; sîntem cîte un om pentru fiecare oraș. Miercuri e ultima zi cu transmisii din patru orașe. Și plecăm, imediat, 9 din 12. Rămîn 3, pentru ultimele două jocuri. Aici, hotelurile costă enorm. Și vreți să mai știți ceva ? După aproape o lună, tare mi-e dor să tac — în sfîrșit ! — în timpul unui meci, cu o bere lîngă mine".

Ne îmbarcăm. Organizatorii ne-au pus la dispoziție nenumărate vase, de toate mărimile. Sîntem opt pe micul nostru yacht. Avem și un căpitan simpatic. Un fel de Baines, căpitanul lui Onedin. Fata lui, Paola Corti, 16 ani, ne servește. Bineînțeles că nu e profesionistă. E pur și

simplu fericită că poate face ceva pentru El Mundial. Într-un moment de pauză, se uită la cartea de acreditare : „Sînteţi din Rumania ?". „Da. Ştii unde se află România, domnişoară ?". Mă priveşte. Face o pauză. „România e o ţară în Europa, prin care trece un fluviu, Danubio, care izvorăşte din Pădurea Neagră şi se varsă în Marea Neagră". „Cum ai reţinut acest amănunt ?". „E frumos. Pădurea Neagră, Marea Neagră..." Vă mărturisesc că am făcut pentru prima oară această legătură în Delta fluviului La Plata...

Deşi e iarnă, delta Tiger e plină. Schiorii pe apă sar peste valuri, tăindu-le. Un zburător cu aripi imense, de liliac, pluteşte la vreo 70—80 m înălţime, stîrnind interesul tuturor. Îl trage o barcă cu motor. Frînghia, lungă, face o burtă ca la zmeiele copilăriei noastre. Ne întrebăm cum o să amerizeze curajosul zburător. Nici o problemă. Tînărul plonjează pur şi simplu în apă şi înoată pînă la barcă. Poartă un costum negru, lucios, de Mefisto...

Delta este, în mod evident, o zonă a extravaganţelor. Nimeni din cei de aici n-a urcat vreodată la galeria lui River Plate. Şi, bineînţeles, că tînărul care pescuieşte acum de pe pontonul imaculat care duce spre vila de pe mal nu locuieşte în Boca, adică în cartierul popular al celei mai iubite echipe din Argentina, Boca Juniors, Rapidul nostru. Prin delta Tigrului vîjîie mereu imenşi papuci zburători. E un zgomot insuportabil, care irită. Şi cînd te gîndeşti că a fost vorba de o după-amiază pentru destindere...

„Flota plăcerilor" revine în „port". Începe să se înnopteze. Plecăm. A fost, totuşi, obositor. Mă gîndesc mai ales la papucii aceia zburători. Şi la pilotul cu ochelari negri, care apăsa pe acceleraţie, mieunînd ca o sirenă de alarmă aeriană.

Abia acum, în autobuz, îmi dau seama care e cauza acestei aversiuni aproape exagerate. Acum treizeci şi ceva de ani, în Delta noastră, a bătrînului Danubius — era prin '43 — ne aflam cîţiva elevi într-o mică barcă pescărească. Şi a trecut mieunînd o vedetă rapidă germană. Şi ne-a răsturnat barca. Am ajuns la mal cu mare greutate...

„Meciul secolului"

18 iunie. Plecăm la Rosario. Am reușit să obțin un bilet, care e un fel de bancnotă de un milion. Am avut un noroc extraordinar. Acum două luni, cînd ni s-au cerut opțiunile, am scris *Buenos Aires* în dreptul meciului de la 18 iunie. Și, bineînțeles, a fost rezervat un bilet pentru River Plate. Dar, după alcătuirea grupelor semifinale, a apărut la Rosario acest Argentina—Brazilia, care a devenit un fel de „meci al secolului". Imediat am coborît la ghișeu și, după ce am primit setul al doilea de bilete, am zis într-o doară „Nu cumva aveți un bilet cu nr. 31 ?". Fata a căutat într-un plic, a găsit un bilet și mi l-a dat. A fost o pură întîmplare. Zeci de colegi au cerut apoi un bilet pentru Argentina—Brazilia, dar n-au obținut nici unul. Mi-am dat seama că am fost foarte inspirat cînd am cerut doar un număr de bilet și nu meciul. Acum se oferă 200 de dolari pentru Argentina—Brazilia.

Drumul e lung și monoton. Zarea e peste tot vizibilă. Iarbă, tufe, copaci izolați. Asta e faimoasa pampa argentiniană. De o parte și de cealaltă a șoselei — sute sau mii de vaci bălțate, alb și negru, pasc în voie. Iarba pare oarecum vînătă. Probabil că e verdele iernii argentiniene. Băiatul care stă în dreapta șoferului și care e un fel de ghid ne explică : „O dată la trei zile, cîțiva *gauchos* călare vin și verifică instalația de apă. E tot ceea ce se cere pentru creșterea vacilor în pampa. Iarbă e tot anul. Marii proprietari nu cunosc numărul vacilor pe care le au. Spun, pur și simplu «Am 100 de hectare de vaci». În Argentina sînt 75 milioane de vaci, dacă nu mai multe". Mă gîndesc că e cam mult ca friptura la un restaurant de mîna a doua să se apropie, totuși, de doi dolari...

Trecem prin orășele. Marginile sînt sărăcăcioase. Multe *bidonvilles*. Oprim la o stație de benzină. Lîngă stație, un mic birt. Atît și nimic mai mult în mijlocul unei imensități. Bem, desigur, „Coca-Cola". Sau „Seven-up". Ambele reclame se înalță somptuoase deasupra micului birt.

Se apropie Rosario. Au trecut patru ore. Peste 20 de minute începe meciul Polonia—Peru. Trebuie să ajungem la centrul de presă. Cotim. De o parte și de cealaltă a străzii, pe trotuare, șiruri lungi de oameni, agitînd steaguri alb-albastre. Ajutorul de șofer ne explică : „Toți aș-

teaptă venirea echipei Argentinei". Mă uit la ceas mai sînt, totuşi, şase ore pînă la începerea meciului Argentina—Brazilia.

Am ajuns. Meciul Polonia—Peru e gata să înceapă. De afară se aud grupuri cîntînd. Ce importanţă are acest Polonia—Peru pentru oraşul Rosario, căruia Zeul fotbalului i-a adus meciul Argentina—Brazilia pe stadionul Central ?

Televizoarele sînt suspendate la o înălţime inaccesibilă, pentru a se evita manevrarea butoanelor, operaţie pentru care se găsesc întotdeauna amatori. E cam incomod. Dar nu acesta este motivul pentru care jocul pare cenuşiu.

După vreo 20 de minute crainicul găseşte termenul exact : „Un encuentro deslucido". (O întîlnire ternă, şearsă). Peruanii joacă doar cu La Rosa în faţă. Mizează pe un contraatac, ceea ce în limbajul argentinienilor dornici de ofensivă se numeşte *especulacion*, sau, mai pe românește, „poate pică ceva". În tabăra adversă e mult mai multă mişcare. Deyna a întinerit, parcă. Vrea să i se uite, probabil, penalty-ul de la Rosario. Mai tinerii Boniek şi Nawalka sînt şi ei foarte activi, împreună cu Kazimierz al II-lea (primul fiind, după cum se ştie Gorski). Golul victoriei vine după o oră de joc (min. 64), după o fază plină de nostalgie pentru bătrînii Poloniei. Deyna îl caută aproape instictiv pe Lato, îl găseşte, îl deschide în adîncime (dar nu cu forţa de la München, pentru că Lato n-ar ajunge), urmează o centrare la semi-înălţime şi Szarmach plonjează frumos, înscriind cu capul. Apoi, Polonia mai are cîteva ocazii de gol, dar golul înscris pare că i-a tulburat se simte în jocul polonezilor o dominantă obsesivă „Unde am fi fost noi acum dacă Deyna nu rata acel penalty !?"

Ultimele minute... Daniel Vial rîde de unul singur. Îl întreb prin semne. Se stăpîneşte greu „Mă gîndesc că înaintea meciului cu Brazilia «incaşii» s-au dus la biserica San Francisco din Mendoza. După joc li s-a părut că nu i-a ajutat destul. Şi-au schimbat biserica, ducîndu-se sîmbătă la Villanueva. Mă întreb unde vor merge pentru meciul cu Argentina"...

Crainicul nu mai urmăreşte jocul. Doar revine asupra lui „Peru a ieşit complet din cursă. Polonia mai păstrează o mică şansă. Cu o condiţie : să joace mai bine".

Cînd Haan dă bice cailor

Și acum, e momentul să ne găsim un loc mai potrivit pentru Olanda—R. F. Germania.

...Stadionul e arhiplin. Cum rămîne cu inaderența publicului sud-american la stilul sec și calculat al Europei ? Nu mai departe decît acum trei zile a apărut titlul „Lamentable triumfo del cero", după acel 0—0 între Italia și Schön, care, însă, n-a fost chiar atît de lamentabil pe cît se spune.

Olanda e fără Neeskens. Lipsește, deci, și celebrul locotenent al lui Cruyff. Apărarea e nouă. Brandts și Poortvliet abia au împlinit 22 de ani. Wildschut nu are încă 21. Olanda a mai rămas cu un singur om de la Ajax — Krol — dacă facem abstracție de portarul Schrijvers, care e titular și nu e...

Schön și-a adunat bătrînii Maier, Vogts, Holzenbein, Beer, Bonhof...

Arbitrul uruguayan Ramon Baretto fluieră prelung începutul meciului pe acest stadion cu nume ciudat, Chateau Carreras, în acest oraș vechi, mai frumos decît toate celelalte ale Mundialului, cum spune Di Stefano — omul cu avioneta la scară — un fel de Toledo al Argentinei sau un Cuernavaca al Mexicului, cu impunătorul castel al lui Cortez.

Încă nu s-au terminat ironiile legate de noul 0—0, care urmează să compromită definitiv onoarea fotbalistică a Europei, și Abramczyk deschide scorul. E abia minutul 2 ; Müller a tras puternic o lovitură liberă, Schrijvers a respins cu palmele și Abramczyk a înscris cu capul. (Cronicarii se privesc îngînduraţi „Iată ce ne face această echipă a lui Schön, căreia, de două săptămîni, îi cîntăm veșnică pomenire".)

Olandezii par surprinși. Haan e încruntat. Strigă în gura mare. Îl cheamă pe Krol, în jurul căruia s-au adunat debutanții din apărare. E limpede că a fost o problemă de marcaj. Și Haan le-o aruncă acum în față.

Se reia de la centru. Jocul e din ce în ce mai tare. Olandezii se aruncă în pressing. Haan, cu pasul lui greoi, de țăran în saboți, își îndeamnă caii ca pe arătură. Se răstește la Rep, care aleargă de colo pînă colo, ca un mînz

lipsit de griji. „Gemenii" Kerkhof se alătură și ei carului cu roțile cufundate în noroi. (E totuși 0—1 !) Vogts simte primejdia acestei înaintări de elefant. Strînge rîndurile. (Era să spun — mai răstoarnă un camion, ca să întărească baricada.) Olanda atacă. Sau poate că nu e chiar termenul exact. Olanda presează. Și pentru ca adversarul să nu poată respira deloc, Haan își ține și el respirația. Olandezii nu mai acceptă să se retragă. Nu mai au nevoie de elan. Izbesc cu icnituri în poarta lui Vogts. Își dau seama că orice retragere în vederea unei izbituri mai puternice ar fi o respirație acordată cetății lui Maier, acest Maier care, iată, rezistă mereu, neînfrînt... Și au trecut de atunci cinci ore de joc, cît cinci ani, pentru că de fapt sînt aproape cinci ani, și minutele se adună, și recordul lui Banks a început să rămînă mult in urmă.

Olanda se duce mereu înainte. Doar Krol mai rămîne în urmă. Wildschut și Brandts se uită întrebător la căpitanul lor. Krol răspunde prin semne, cu brațele, de parcă ar deschide o fereastră „Duceți-vă ! Aici nu mai contează !"

De necrezut ! Haan a șutat de la peste 25 de metri. Goool ! Egalarea ! Sepp Maier nici n-a văzut mingea. „Castelul" Carreras sare în sus, de parcă ar fi fost dinamitat. În fond nici n-a fost un șut. A fost o „bombardă" !

Haan se întoarce spre centru. Vrea să cîștige timp. Pășește apăsat, cu mersul lui puțin rigid. E la fel de încruntat. „Hai, lăsați asta acum !" — pare să le spună celor care încearcă să-l îmbrățișeze. În poarta vest-germană, Sepp Maier aleargă de la o bară la alta, ca într-o cușcă. E nervos. Simte nevoia să atingă lemnul barelor. Își îndeasă mănușile mari. Îi e frig. Crainicul îi surprinde prim-planul „Aceasta e recordul lui Maier 476 de minute !"

Olandezii atacă din prima minge. Dar Vogts nu se lasă. E o luptă aspră, grea. Cordoba aplaudă. Simte că pe teren e o bătălie pe care nu o poți privi mereu pe un teren de fotbal. Sigur că sînt frumoase încrucișările de floretă ale lui Dirceu, Cubillas sau Ardiles. Dar aici e o luptă cu sulițe și scuturi, iar acolo, în fața porții, toți par călare, ca în poveștile medievale cu turniruri...

Pauză. Jucătorii vin spre vestiare. Par epuizați. Crainicul îi însoțește „Holanda merecio mas... Su futbol ad-

quirio mas relieve tehnico" [1]. De unde oare această impresie ? Poate că explicația e mai simplă decît ne închipuim. Toți olandezii (minus Rensenbrink) nu știu care e piciorul lor drept și care e cel stîng. N-au picior de sprijin. Au două picioare pentru joc. La Vogts, la Rűssman se vede că stîngul îl ajută pe cel drept. „Gemenii", în schimb, joacă la fel cu ambele picioare. Cred că dacă am filma picioarele olandezilor de la chiloți în jos, toate ar fi gemene, ca frații Van den Kerkhof.

Olanda atacă. Exact ca acum patru ani, după pauza din meciul finalei. Dar, ca și atunci, mingea nu vrea să intre în poartă. Sepp Maier, cel vrăjit, s-a înșelat o dată. O singură dată...

Schőn își dă seama, totuși, că-i mai rămîne doar șansa contraatacului. Iată de ce își organizează tranșeele. Dieter Műller e singurul care mai rămîne în față. Mijlocul Olandei are acum cinci oameni. Compania lui Haan l-a chemat pe René din față și l-a adus pe Brandts din spate. Dar golul întîrzie. Mai mult, Rep trage în bară, ca o prevestire rea. Atacurile continuă la poarta lui Maier.

Iată însă că fotbalul sfidează toate calculele. Beer primește o minge din „tranșee" și o trimite lung, înainte. Olandezii sînt surprinși, Dieter Műller sare ca în fața unei ștachete și marchează : 2—1. Mai sînt doar 19 minute și Schőn e gata să „întoarcă" toate cronicile și să modifice toate cotele bookmaker-ilor din Londra, care continuă să primească pariuri pînă și în timpul jocurilor. Înaintea acestui gol al lui Dieter Műller, R.F. Germania putea fi luată chiar și cu 25 la 1 în lupta pentru titlu. Dar „capul" lui Dieter reduce cota la cel mult 5 la 1.

Olandezii reiau jocul. Happel — în prim plan — se ridică de pe bancă, avansînd spre teren. Nu mai ține seama de reguli. Încearcă să-și ducă echipa la atac. Ai impresia că se opintește ca să se repeadă într-o ușă închisă, ca s-o spargă. Și întîmplarea face ca echipa „portocalei mecanice" să reacționeze imediat, ca într-un film de montaj. René Van den Kerkhof intră în cross, cam în zona fostului inter stînga, trece de Dietz, care l-a urmărit, îl simte pe Kaltz... dribling scurt... și șutează puternic. Uriașul Rűssman, repliat cu instinctul omului care a simțit primejdia mult

[1] Olanda merita mai mult. Fotbalul ei are mai mult relief tehnic.

înainte, se întinde într-un spagat pe fondul porții. Dar e în zadar, pentru că mingea nu mai poate fi oprită : 2—2 !

Mai sînt cinci minute de joc. Și nimic nu se mai poate schimba. Crainicul se pregătește de final „Rezultatul favorizează echipa germană, deoarece adversarul s-a dovedit aproape tot timpul (*casi siempre*) superior de-a lungul unui meci disputat cu o rară intensitate și cu momente de mare clasă, pe care le-a creat în primul rînd echipa olandeză".

Ce mult l-am așteptat pe Năstase...

Și acum, repede la autobuz. Pînă la Rosario Central e destul. Coborîm. „Unde sînt autobuzele ?" Un bărbat înalt ne spune pe tonul cel mai firesc „Au plecat. Mai sînt doar 45 de minute pînă la începerea jocului" Încercăm să protestăm, dar omul e calm și ironic : „Credeam că sînteți plecați la stadion. Nu ne-am fi putut închipui că ați venit la Rosario pentru meciul Olanda—R.F. Germania". Frumoasă lovitură sub centură. Tassos nu rămîne dator : „Am venit pentru fotbal, în general. Și am văzut, în sfîrșit, fotbal, de la Cordoba. E adevărat că dumitale ți-e mai greu să înțelegi asta..."

Din fericire, trece un taxi. Ne înghesuim ca în filmele cu Stan și Bran. Nici nu știu cum am intrat șapte...

Superb, stadionul Central din Rosario. Luminile sînt de-a dreptul orbitoare. Ne aflăm la un pas de gazon. Masa presei e în pantă rapidă, ca la tribuna a II-a a Giuleștilor. Stadionul e o „Azteca" în miniatură sa un „Steaua" ceva mai înalt. Vacarmul e amplificat, ca într-o cutie de rezonanță. Sînt tentat să-mi astup urechile. Transmisia meciului Polonia—Argentina de pe acest stadion a fost o mostră palidă... Mă aflu în mijlocul unui grup de cronicari brazilieni. Să fie chiar atît de frig ? Brazilienii, deși toți în haine de piele și cu pulovere, dîrdîie ca în Ferentarii de altă dată. Cel din dreapta mea încearcă să scrie, dar nu reușește, deși poartă mănuși, sau poate că de aceea. Mă uit spre tabela electronică 13,4°, cu umiditate de 90%. Nu mi se pare frig, deși sînt doar în pulover. Brazilienii continuă să tremure. Se ridică, tropotesc, își scot ochelarii, pentru că ochii le lăcrimează. Încep să-i dau dreptate lui

Coutinho, care a acuzat frigul și umezeala de la Mar del Plata, scuzîndu-și echipa.

În sfîrșit, Palotai fluieră ! „Meciul secolului" a început ! Luque și Kempes se aruncă „în doi" spre poarta adversă, dar Oscar atacă cu o duritate deloc sud-americană, într-un stil pe care l-ar invidia și Rűssman. Luque și Kempes cad. Oscar, huiduit, nu pare impresionat. La cel de-al doilea atac, stoperul brazilian repetă agresiunea. Luque se rostogolește, dar Oscar pare hotărît să avertizeze Argentina că Rio e la numai două ore de aici. Întreg stadionul Rosario fluieră îndelung. Marea dispută Argentina—Brazilia e veche de cînd... Magellan. Rivalitatea e deosebit de aprigă. Brazilienii au mers pînă acolo cu suspiciunile, încît au afirmat că în meciul lor cu Suedia (1—1) arbitrul Clive Thomas le-a anulat golul din minutul 90 numai ca să treacă Brazilia pe linia moartă și să dea cale liberă Argentinei.

Jos, pe gazonul pe care se află, sub formă de *confetti*, toate ziarele apărute astăzi la Rosario și din care trebuie să se înalțe, pînă la urmă, rugul victoriei, Argentina și Brazilia se privesc pieziș, gata să lovească. Dar lovitura întîrzie, ca între boxerii care se suspectează din teama de a nu stîrni furtuna. Brazilienii par mai siguri. Dirceu combină lejer cu Mendonsa. E și Gil acolo. Și mai e Amaral, care mătură ușor toate mingile, spulberînd hîrtioarele din „odaia lui Leao". Argentinienii par oarecum mirați de liniștea acestei Brazilii care, încă acum trei zile, era pe patul de moarte, la Mar del Plata. Kempes încearcă să-și facă loc, dar Chicao e mereu primul și prinde toate mingile, în aer, amortizîndu-le, sau le filtrează spre Dirceu, care le distribuie, dezinvolt, ca un popicar bătrîn. Luque se zbate din greu între Oscar și Amaral, care își schimbă mereu rolurile, astfel încît „vîrful" Argentinei încurcă mereu cheile, inversîndu-le. Brazilia e cea care ratează primul gol. Gil intră nestingherit între Galvan și Pasarella, e singur cu Fillol, dar portarul argentinian îi plonjează la picioare. Pe contraatac, Bertoni centrează, dar Ortiz ratează voleul, în stilul lui Zamfir.

Brazilia atacă. Dirceu intră din linia a doua, dar Linnemayr, care se află exact în dreptul nostru, ridică steagul, decis parcă *să facă ceva* pentru Argentina. Cronicarii brazilieni din jurul meu sar de pe scaune, agită pumnii, dar

Linnemayr continuă să țină steagul sus, astfel încît toți cei 45 000 de argentinieni din tribună să înregistreze faptul.

Pauză. Reinhard Schwarz, de la D.P.A., care a venit cu noi în autobuz, nu scapă prilejul de a spune cu glas tare: „Un lamentable triumfo del cero" [1]. Argentinienii se uită lung la acest individ înalt, cu care e mai bine, parcă, să n-ai de-a face. Reinhard îmi face cu ochiul. Îi spun că n-am fost prea inspirat în avancronica pe care am trimis-o și în care scriu că acest Argentina—Brazilia promite să fie un Santana—Năstase. Dar Schwarz mă consolează „Pelé însuși a spus că ar fi fericit să poată juca".

La radio vorbește Bearzot. Comentatorul îl întreabă despre Olanda, viitoarea lui adversară. Antrenorul italian răspunde „Am văzut foarte puțin din 2—2-ul cu Germania Federală. Dar asta n-are importanță. Olanda este, oricum, o echipă alcătuită dintr-un grup de jucători cu mai multe fațete, care au demonstrat în ultimii 10 ani că formează unul dintre cele mai bune *team*-uri din lume, dacă nu chiar cel mai bun. Ei știu în egală măsură să facă pressing, să forțeze ofsaidul, să facă marcaj în zonă, să anuleze un jucător pe cont propriu și să rupă sistemele ultradefensive. Cred că e suficient ca să te temi de un astfel de adversar"

...Se reia jocul. Cronicarii brazilieni și-au cumpărat de la bufet sticluțe de whisky. Sînt mai veseli. Se joacă, expirînd pe gură, de parcă ar fuma. Pentru ei, aburii proiectați astfel sînt desigur o premieră.

Ardiles a făcut întindere. Intră Villa. Rosario aplaudă. Villa, cu statura lui atletică și cu barba de viking, inspiră forță și optimism. Brazilienii fac imediat rocada mică Chicao trece la Villa, iar Dirceu îl „ia" pe Kempes. Villa dispare în cîteva minute. Chicao nu-i lasă nici o speranță. Dirceu joacă mingea cînd pe un șiret cînd pe celălalt, în fața lui Kempes. Acesta e furios. Îl cheamă în ajutor pe Gallego, care atacă prin alunecare, dar Dirceu pare un foarte abil alergător de 3000 metri obstacole, sărind ușor peste garduri și chiar peste groapa cu apă, fără să-și ude măcar piciorul. Jocul e, totuși, lipsit de farmec. Am impresia că urmăresc o partidă de șah. Argentina e cu coatele pe masă și-și astupă urechile cu palmele, ca să se concentreze. Stă ce stă, apoi

[1] Aluzie la titlul identic care s-a dat după partida Italia—R. F. Germania.

mută violent și izbește imediat ceasul de control. Brazilia, mereu în picioare și cu un abia perceptibil joc de gleznă, răspunde la mutare fără să gîndească prea mult, apasă delicat pe butonul ceasului și își reia plimbarea pe scenă, vizibil preocupată de enervarea adversarului. Coutinho îl scoate pe Mendonsa și îl trimite în teren pe Zico. S-ar părea că vrea să forțeze atacul, dar înaintașul Zico intră docil în caruselul lui Dirceu. Linnemayr se mai remarcă o dată, uitînd să ridice steagul la un sprint al lui Luque, din poziție clară de ofsaid ! Din acest moment, jocul începe să fie doar mimat. Am o clipă impresia că în locul Braziliei și-au făcut apariția pe nesimțite copiii argentinieni care jonglau cu mingile. Tribuna e, într-un fel, decepționată de joc, deși vrea să ascundă acest lucru. Meciul se încheie fără prea multe regrete.

Rămîn cîteva minute la masa presei, ca să evit înghesuiala. Cronicarii brazilieni aleargă spre holul cald. Réthaquer a rămas să scrie în aer liber. Sînt curios să văd ce titlu va da rîndurilor sale, după ce, acum o săptămînă, scrisese La Mar del Plata doar două cuvinte „Triste, Brasil !"

Vremea superstarului Garrincha...

Îl las să scrie. Mai rămîn. Golirea stadionului e un spectacol. (Autobuzul pentru Buenos Aires e prevăzut spre miezul nopții.) Jos, pe gazon, au apărut oamenii cu greblele. Cred că am să cobor în sala conferinței de presă. N-am tichet, dar am noroc. La intrare e Antoine Herbauts, delegatul de presă din partea F.I.F.A. Ne cunoaștem încă din Mexic. Mă pofțește discret. (Mai are cereri pe care nu le poate onora.)

Primul pe „eșafod" e Menotti. Pare nervos. Îl întreabă Reinhard Schwarz : „Domnule Menotti, am numărat în jocul de astă seară 51 de faulturi. Asta să fie fața nouă a fotbalului sud-american ?" Menotti răspunde tăios „Nu sînt un amator de statistică". Schwarz nu se lasă „Credeți-mă, n-am traversat Oceanul ca să aflu dacă vă place statistica sau filatelia. Întrebarea mea e precisă." Menotti, oarecum surprins, cedează „A fost un meci de angajament"

Hai să pun o întrebare în afara jocului : „Care a fost pînă acum adversarul care v-a incomodat cel mai mult ?“ Menotti nu ezită „Fără nici o îndoială, Franța“. Un cronicar brazilian „Mai sînteți convins că veți cîștiga Mundialul ?“ „Mai mult ca oricînd“ Și Menotti se retrage. Nu e prea bine dispus. Astăzi i-a apărut o caricatură foarte reușită fuma două țigări deodată. Doar așa se explică faptul că înghite 100 de țigări pe zi.

Apare Coutinho. Un brazilian îl întreabă direct : „De ce nu l-ai jucat pe Reinaldo ?“ Coutinho îl privește lung, apoi se adresează întregului grup de cronicari brazilieni : „Astăzi am folosit 13 jucători. În afară de Reinaldo, mai sînt opt în lot. Cine mai dorește să afle de ce nu i-am folosit și pe ceilalți opt ?“ Brazilienii se ridică, iritați. Fac doi pași înainte „Am mai auzit de astea !“ Coutinho nu-și schimbă tonul : „Îl invidiez mult pe Menotti. Cronicarii lui pun întrebări de fond“ Cîțiva cronicari brazilieni părăsesc ostentativ sala. Alții rămîn. E cam împărțită presa sportivă din țara lui Pele.

Aș vrea să-i pun și lui Coutinho o întrebare. Îi fac semn interpretei. Mă înscrie „Ați obținut astăzi o victorie morală, dacă ne gîndim la jocul colectiv superior al Braziliei. Ce ne puteți spune, în legătură cu asta, despre dispariția vedetelor din echipa dv ?“ Coutinho îi face semn interpretei că a înțeles (A fost timp de un an la Marsilia, ca preparator fizic la Olympique). „Vă mulțumesc pentru aprecierile legate de jocul colectiv. Și eu cred că sîntem învingătorii morali. Cît privește împuținarea sau chiar dispariția vedetelor, asta este o realitate obiectivă. Chiar în Brazilia, sau mai ales în Brazilia ! Motivele sînt, după părerea mea, două. Primul ar fi, cred, îmburghezirea jucătorilor de vîrf, care intră rapid în circuitul reclamei, această reclamă care face repede din ei, pe plan material, oameni ajunși. De aici și lipsa de interes pentru perfecționare. Al doilea ar fi duritatea tot mai mare a apărărilor și micșorarea spațiilor de manevră, ceea ce îl determină pe jucătorul de clasă să nu riște și chiar să se dilueze în jocul colectiv. Acest al doilea fenomen l-am observat mai ales în Europa, unde terenurile sînt mai mici. La noi, în Brazilia, unde dimensiunile sînt evident mai mari, încă se mai poate juca pe cont propriu. Din păcate, însă, nu mai avem un Pele sau

un Garrincha". Cronicarii brazilieni rostesc în cor : „Avem !" Coutinho zîmbeşte calm „În 1974 a fost aceeaşi situaţie. Zagalo a căutat la fel de mult, dar n-a găsit" Daniel Vial obţine ultima întrebare „Nu credeţi că Brazilia a intrat prea repede în formă în turneul european ?" Coutinho îl priveşte cu atenţie „Foarte potrivită întrebare. Şi pe mine mă frămîntă acest lucru". După care reporterii radio îl înconjură pe Coutinho...

Revin în tribună. Cîteva maşini continuă să scrie.

Ce este, în fond, o vedetă ? În fotbal e, desigur, jucătorul care poate schimba singur un rezultat sau poate să-şi supună propria-i echipă. Probabil că marea vedetă a fotbalului din ultimii 20 de ani, după Pele sau înaintea lui Pele, a fost Garrincha. Superstarul Garrincha a obţinut, pe cont propriu, două victorii pentru Brazilia, în '58 şi '62. Mundialul din '70 n-a mai fost opera unui singur om, ci a unui „colectiv" de vedete Gerson, Tostao, Pele, Jairzinho. În mod curios, acesta din urmă s-a apropiat cel mai mult, prin explozie şi eficacitate, de ceea ce credem a fi o vedetă. O mare vedetă a fost Beckenbauer, care a proiectat şi a condus tot jocul R.F. Germania. Lîngă el, cu drepturi egale, dar cu alte argumente, Gerd Müller. O mare vedetă a fost Cruyff, adică ceva între Beckenbauer şi Gerd Müller. În acest Mundial pare să se contureze un nou tip de vedetă tipul animatorului. Să zicem Kempes, să zicem Neeskens, să zicem Benetti. Dar cît de departe e totuşi condiţia lor tehnică şi estetică de prototipul numit Beckenbauer sau Cruyff

Spionii de la miezul nopţii

...Plecăm. E aproape de miezul nopţii. Şi avem peste 300 de kilometri. Plouă. La ieşirea din Rosario, în mijlocul şoselei cîţiva indivizi ne fac semne. Şoferul opreşte. Unul din cei de jos arată cartea de acreditare. Vor să se întoarcă la Buenos Aires. Au fost la meci. Sînt operatori japonezi. Urcă. Toţi sînt uzi leoarcă. Ar mai fi cîteva locuri libere. Acum am un vecin ca ieşit din baie. Tasos glumeşte, în engleză „Iată că am ajuns să facem servicii spionajului sportiv japonez". Japonezii nu se supără. Rîd. (Vorbesc curent engleza.) Ne spun că au filmat Argentina—Brazilia din

opt unghiuri, în culori. Îi întrebăm dacă le-a plăcut meciul. Răspunde cel de lîngă Tassos, care pare să fie şeful „Asta nu putem spune acum, pentru că am lucrat. Abia la masa de montaj vom şti dacă a fost un meci bun sau nu". „Şi de ce un asemenea efort de documentare ?" „Poate că într-o bună zi o să organizăm şi noi un campionat mondial şi e bine să ştii ce să faci ca să cîştigi". „Bine, dar Brazilia l-a şi acontat pe cel din anul 2002". „Poate fi şi în 2010. Cu atît mai mult va creşte valoarea acestor role".

...Afară e beznă. Parcă sîntem într-un tunel. Sau într-o peşteră. Senzaţia este amplificată de faptul că pe şosea există nişte repere neobişnuite, flăcări proiectate, din cîte mi se spune, de tuburi cu gaz... Plouă torenţial. Radioul continuă să rejoace cele patru meciuri ale zilei. La Buenos Aires, fiesta e în plin, deşi a început să plouă. Crainicul vorbeşte din Piazza dei Congressi „Pese el empate, hubo festejos... Para muchos escape a todo logic" [1]. Poate că, totuşi, ar exista o logică. Argentina merge oricum înainte. Argentina *adelante* ! Peste două zile se joacă Brazilia—Polonia şi Argentina—Peru. Acum, Brazilia are un gol în plus, dar Polonia e mai puternică decît Peru.

Subit, crainicul devine ironic „Mai avem şase zile pînă la terminarea Mundialului, dar goleadorii Cubillas şi Rensenbrink conduc cu numai cinci goluri. Din totalul de 10, şase au fost penalty-uri".

Vorbeşte Riva. Se face linişte. „Cred că Menotti a greşit jucînd cu Luque nerefăcut"...

Intrăm în Buenos Aires. E aproape şase şi jumătate. Oamenii stau la coadă, să ia autobuzul. Fiesta e pentru Avenida Corrientes. Aici, la margine, a altfel. Viaţa nu depinde de Kempes ! Autobuzele se înmulţesc la cap de linie. Plouă...

Am ajuns ! Autobuzul nostru opreşte la Prensa, pe Sarniento. E şase şi jumătate, dar zorile n-au venit încă. Apa rigolelor poartă milioanele de *papelitos* spre La Plata...

19 iunie. A mai trecut, deci, o noapte albă.

Din nou la Prensa. Se dă un rezumat al meciului pe care nu l-am văzut : Italia—Austria. Iată golul lui Rossi, în primul sfert de oră, în urma unei greşeli grave a libero-ului

[1] În ciuda jocului egal, fiesta e în plin... pentru mulţi, fenomenul scapă oricărei logici...

Obermayer. Apoi, nimic. Bineînțeles, dacă admitem că e normal ca Betega să fie anulat de Pezzey, iar Rossi să nu poată face mare lucru în fața lui Krieger. Sau dacă admitem că e normal ca tricourile albe ale austriecilor să populeze jumătatea de teren italiană...

Ce spune Bearzot ? Au sosit ziarele. „Toți jucătorii și toate echipele au dat semne de oboseală, mai devreme sau mai tîrziu. Italia nu face excepție"

Stau de vorbă cu David Messina, de la „Gazeta dello sport" Îi spun că Bearzot a avut poate dreptate cînd a vrut să joace cu rezervele sale meciul cu Argentina. Cei mai mulți cronicari italieni l-au denumit atunci un Kutuzov al fotbalului, care ar fi vrut să evite bătălia cu Napoleon, adică cu Menotti. În cele din urmă, „bătrînul general" a fost nevoit să accepte bătălia cu toți grenadierii săi de elită. Italia a învins, e adevărat, a cucerit și Buenos Aires, dar a intrat în „guerilla" Europei. Messina nu pare convins, totuși, că seria sud-americană ar fi mai ușoară...

20 iunie. Am fost aseară la barul „Karina" Totul începe sau încheie (și aici !) cu El Mundial. Pe scenă au apărut, rînd pe rînd, cele 16 echipe participante, reprezentate de 16 dansatoare. Dar nu 16 dansatoare obișnuite, ci pur și simplu 16 jucătoare în echipament de fotbal, fiecare purtînd culorile echipei „sale" Și astfel au început jongleriile care nu au fost prea departe de virtuozitatea copiilor-minune de pe River Plate. În clipa în care argentiniana care a închis *show*-ul a părăsit scena, instalația stereofonică a barului a făcut să tremure paharele pe farfurioare. Pe scenă a căzut fulgerător o cortină albă și, în secunda următoare, ne-am trezit, ca în basme, pe River Plate, în momentul în care Luque egalează în meciul cu Ungaria. Montajul ametitor al golurilor [1], pe un mare ecran color, a făcut ca entuziasmul celor din bar să-l depășească pînă și pe cel al spectatorilor de pe River Plate. La terminarea suitei, șeful orchestrei a cerut un moment de liniște și s-a adresat mesenilor „Doamnelor și domnilor, miercuri seara barul „Karina" are plăcerea să vă ofere cele cinci goluri pe care Argentina le va înscrie în poarta încașilor"

[1] Luque, Bertoni (Ungaria), Passarella, Luque (Franța), Kempes de 2 ori (Polonia).

21 iunie. Meciul Olanda—Italia, de pe River Plate, s-a încheiat. Sînt puțin necăjit, pentru că Italia îmi este mai apropiată decît Olanda. În aceste condiții, dați-i voie cronicarului să reproducă, în cele ce urmează, cronica lui Helenio Herrera.

Con su futbol total

Partida Olanda—Italia a fost foarte emoționantă. Ea poate fi împărțită în două. Prima s-a încheiat cu avantajul de un gol al italienilor — pe deplin meritat, dealtfel. Au fost 45 de minute în care Italia a dominat jocul, a aplicat o tactică specială, anulînd schemele tipice și siguranța proverbială a tricourilor portocalii. Mijlocul „azzurrilor", alcătuit din Causio, Tardelli, Benetti și Zaccarelli, s-a impus în duelul cu „mijlocul" olandez format din Poortvliet, Neeskens, Haan și Willy Van den Kerkhof.

Italia știa că un joc egal o exclude de la „finalisima" de duminică. Așa stînd lucrurile, italienii au făcut totul pentru a se impune. Au alergat mai mult decît olandezii. Au efectuat un marcaj om la om la cele trei vîrfuri ale adversarilor. Le-au urmărit pe tot terenul, pînă la asfixiere. Fiecare înaintaș olandez a avut o lipitoare pe el. Italienii au dorit atît de mult victoria, încît primul lor șut periculos a fost executat — nota bene ! — de fundașul Cabrini.

În centrul terenului s-a jucat de asemenea om la om. Causio l-a împiedicat mereu pe Poortvliet să ia inițiativa. Tardelli s-a ținut de Neeskens. Italienii i-au menținut în față pe Paolo Rossi și pe Bettega. Cu acest marcaj perfect și cu circulația febrilă a tuturor jucătorilor italieni, olandezii nu și-au putut face jocul. Ei nu au avut nici un moment inițiativa și nu și-au putut declanșa faimoasa „mașină de fotbal". Olanda a părut stupefiată. Zoff a fost un portar în vacanță. Italienii au fost răsplătiți prin autogolul lui Brandts, care, încercînd să împiedice agresivitatea lui Bettega, a trimis în poartă proprie. La pauză, întreaga masă a presei spunea : „Si los italianos aguantan este ritmo los 90 minutos, seran finalistas".

Dar, în actul doi, scenariul s-a schimbat complet. Olandezii încep să atace. Fotbalul lor total pune stăpînire pe

întregul cîmp de joc. Italienii par marcați de efortul primei reprize. Marcajul nu mai funcționează. „Mijlocul" olandez avansează. Italienii sînt nevoiți să-l abandoneze pe tînărul Paolo Rossi în față, pentru a astupa căile de acces spre poarta lui Zoff. Dar cei trei înaintași olandezi știu să exploateze această situație. Pe neașteptate, își face apariția un alt aspect al forței olandezilor : forța de șut. Brandts, autorul autogolului, egalează cu un șut superb, pentru a fi cu conștiința împăcată. Italia se lanscază din nou în atac, cu toate forțele. Dar tensiunea partidei este prea mare. La sforțările dezordonate ale italienilor, olandezii răspund *con contraataques fulmineos.* Haan expediază o ghiulea de la 30 de metri, copia aceleia cu care l-a învins pe Sepp Maier !

Pentru Italia, totul pare pierdut. Bearzot joacă ultima sa carte. Scoate un mijlocaș (Benetti), pentru a mai introduce un înaintaș : Graziani. Dar olandezii sînt de neînvins, mai ales după ce au avut forța de a remonta un rezultat nefavorabil.

Acum patru ani, în 1974, olandezii au fost finaliști, au pierdut, dar au demonstrat calitatea fotbalului lor. Acum, în 1978, au ajuns la același nivel. Pe de altă parte, cred că foarte puține echipe naționale ar fi putut să opună un marcaj atît de aspru și să pună la încercare, cu atîta forță, rezistența olandezilor. Acesta este meritul Italiei.

Dar, meciurile de fotbal au două reprize, iar cîștigătorul apare după încheierea ambelor. După pauză, Olanda a apărut cu fotbalul său total, cu demarajele sale uluitoare și cu șuturile de o forță rareori întîlnită, care i-au adus victoria și pașaportul pentru finala Mundialului.

Escribe Helenio Herrera

P. S. Aș vrea să adaug doar că n-am văzut niciodată o echipă surclasată cum a fost cea a Olandei în prima repriză. În această primă parte, scorul ar fi putut lua proporții. (Să ne gîndim la bara lui Antognoni.) Din păcate pentru Italia, primele trei jocuri au solicitat-o total, în timp ce grupa a patra a oferit „fotbalului total" al olandezilor prilejul unui rodaj lipsit de griji, care a rodit exact în momentul cînd Italia nu mai avea nici pe departe prospețimea ei dintîi...

Deşi Italia a fost învinsă, micul nostru grup de *tifosi* (ce greu e să nu ai echipă la Mundial !) are o frumoasă compensaţie. În min. 75, cînd Haan a adus victoria Olandei, Italia pierdea simultan şansa de a juca finala şi chiar mai mult. De ce ? Pentru că la Cordoba, aşa cum anunţa tabelul electronic de pe River Plate, era 2—2 în meciul R. F. Germania—Austria. Situaţia era de-a dreptul scandaloasă. Echipa lui Schön, cu acest al cincilea meci egal (!) şi cu o singură victorie (asupra Mexicului !) era calificată pentru a disputa meciul medaliei de bronz ! Ce părere aveţi, senor Havelange ?

Din fericire pentru Italia, Krankl a marcat golul victoriei austriece (3—2), cu numai 140 de secunde înainte de final, reparînd totul. Squadra Azzurra, cu 4 victorii, un joc egal şi o înfrîngere, primea o răsplată firească, prin efortul acestui luptător care s-a dovedit (mereu) Krankl. [1]

...Ne grăbim spre Prensa. Începe marele cuplaj : Brazilia—Polonia şi Argentina—Peru, în două oraşe diferite. Se fac pariuri cine va juca finala ? Favorită e Brazilia, care are un gol avans asupra Argentinei. Cu cele încă două pe care le va marca Poloniei, brazilienii adună trei. E greu să crezi că Argentina va marca patru „încasilor". Tassos, însă, e dispus să joace orice sumă pe mîna Argentinei. Argumentul lui e cel puţin năstruşnic „Dacă Brazilia cîştigă cu 10—0 meciul cu Polonia, Argentina bate automat cu 12—0 !". „Ce vrei să spui prin asta ?" „Nimic. Am făcut un pronostic".

...A şi venit ziarul „La Opinion". Elogii la adresa Olandei, prima finalistă : „Jugando un futbol moderno y luago lor mejores 90 minutos que se han visto a la largo del Campeonato, Holanda disputara la final". [2] Şi mai interesantă e o altă afirmaţie din „La Opinion" : „Învingătorii reafirmă *un estilo de juego brillante y eficaz*, care îi situează la un nivel superior tuturor celorlalte echipe participante".

[1] A doua zi, în ziare, avea să apară declaraţia lui Krankl „Cel mai mult m-am bucurat cînd am înscris în poarta lui Sepp Maier. Echipa noastră a reuşit, astfel, să învingă R. F. Germania după 48 de ani".

[2] Jucînd un fotbal modern, de-a lungul a celor mai bune 90 de minute pe care le-am văzut în acest campionat, Olanda va disputa finala.

...„Cinematograful" nostru color e arhiplin. Sînt ocupate toate locurile de la balcon. Cred că reporterii argentinieni pot fi numărați cu sutele.

Imagine de la Mendoza. Lipsește iarăși Tomaszewski. În rest, echipa obișnuită. Fără Lubanski, desigur, peste care anii s-au așezat cel mai greu.

Polonia atacă din start, încurajată de argentinienii de la Mendoza și de cei de la... Buenos Aires. Brazilienii, în replică, continuă să valseze, fără să pară prea mult atrași de poarta lui Kukla, deși acest meci e decisiv pentru stabilirea echipei care va juca finala. Minutele trec. Argentinienii „de la balcon" încep să spere. Dar, cu cîteva secunde înainte de încheierea primului sfert de oră, fundașul Nelinho deschide scorul, din lovitură liberă. În sală s-a făcut liniște. Ironiile „neutrilor" sînt oarecum jenante. Brazilia are acum două goluri avans asupra Argentinei ! Victor Sinet îmi dă coate „Știi ce aștept cel mai mult ? O tragere la sorți pentru stabilirea echipei care va juca în finala cu Olanda !"

Polonia continuă să joace ceva mai bine sau, în orice caz, mai mult. Din păcate, Deyna pare obosit după meciul cu Peru. Umblă de colo pînă colo, ca un majordom care deschide ușile și anunță invitații...

Se apropie sfîrșitul reprizei. Dar, cînd să ne ridicăm, sala color izbucnește în aplauze. O minge „albă", pe care brazilienii și polonezii și-o dispută în careul lui Leao ca în fața unui panou de baschet, ajunge în piciorul lui Lato, care o împinge în gol, sub privirile neputincioase ale lui Leao. Argentinienii ovaționează acest gol, chinuit, e adevărat, dar foarte important pentru echipa lui Menotti. Arbitrul fluieră sfîrșitul primei reprize. În prim-plan apare capul lui Lato, jucătorul care a înscris. Ce mult a îmbătrînit golgeterul din 1974 !

Trecem pe la standul *café do Brasil*. Luis Lopez este entuziasmat de acest egal al polonezilor în compania Braziliei. Nu prididește să laude echipa lui Deyna : „Acum patru ani, la Weltmeisterschaft, mai era de jucat un singur meci în grupă Italia—Polonia. La joc egal mergeau mai departe Italia și Polonia. Dacă bătea Polonia, cădea Italia și intra Argentina". „Și ce s-a întîmplat ?" — întreabă, mort de curiozitate, George Young. „A cîștigat Polonia !".

Entuziasmul lui Luis Lopez avea să se transforme, însă, într-o neagră presimţire. În numai cinci minute, în plină ofensivă poloneză, Roberto a marcat două goluri, cel de-al doilea — înscris după o serie fulgerătoare de trei bare — fiind considerat unul dintre cele mai frumoase goluri ale Mundialului, un gol realizat cu viteza şi precizia unui desen animat. În sală s-a aşternut din nou liniştea. Inimile cronicarilor argentinieni se puteau auzi bătînd toaca.

Fluier final ! Victor Sinet, care a luat trei cafele deodată, e foarte volubil „Abia aştept ca Argentina să cîştige acum cu 4—1 meciul cu Peru". „De ce neapărat 4—1 ?". „Pentru că atunci va urma tragerea la sorţi. Cea mai interesantă tragere la sorţi din istoria fotbalului cap sau coroană ? Vă rog, pronunţaţi-vă ! E foarte important ! După doi ani de jocuri pe Wembley, în Polinezia, în Canada, în Caraibe, în Extremul Est şi Extremul Vest, după doi ani de jocuri pentru selecţionarea a 14 echipe din totalul de 109 ţări — total record ! — finalista se va alege ca la ruletă : roşu sau negru ? *Pair* sau *impair* ? Ba nu ! Nepoţelul domnului Havelange, care i-a dăruit lui Moş Schön Tunisia şi Mexicul, abia aşteaptă să fie filmat — încă o dată — de 100 de operatori color şi 200 alb-negru, pe 16 sau 35 mm. Brazilia sau Argentina ? Acum chiar că nu mai are importanţă".

VIII.

DAR ARGENTINA DOREA ATÎT DE MULT VICTORIA !...

...Uf, bine că s-a sfîrşit şi meciul de la Rosario ! E 6—0 pentru Argentina ! În sala celor a început *fiesta* cronicarilor argentinieni. La Rosario, stadionul a dat de mult în clocot : încă din minutul 50, cînd Luque a marcat al patrulea gol, dintr-un ofsaid clarissim, pe care Gonella, arbitrul de tuşă, s-a făcut că nu-l vede.

La ieşire, Brian Glanville se freacă la ochi, după întunericul din sală. Îmi spune în treacăt : „C'est degoutant !" („Dezgustător !") E convins că acest 6—0 a fost un cadou al peruanilor. Tassos aleargă prin faţa noastră. „Încotro ?" „Am cerut Mendoza la telefon". „De ce ?" „Vreau să vorbesc imediat cu Coutinho. E singurul om a cărui declaraţie mă interesează în acest moment. Şi dacă o retransmit la radio în 10—15 minute, sînt mare".

Coborîm toţi trei. Am devenit curioşi. Operatoarea anunţă imediat : „Mendoza la telefon, cabina 2 !" Tassos dă buzna. Îl urmăm. Ne înghesuim în cabină. Are legătura. „Alo, cu senor Coutinho. Vorbesc din Buenos Aires". Aşteptăm doar cîteva secunde. Coutinho a venit la telefon. „Ce părere aveţi despre meciul Argentina—Peru ?" Antrenorul Braziliei face o pauză şi răspunde „Dacă aveţi doi ochi, mă mir că puneţi această întrebare". Şi închide telefonul, fără măcar să întrebe numele celui care l-a chemat.

Şi totuşi, în „Turnul Babel" părerile sînt împărţite. În grupul francezilor, voturile se împart între *pro* şi *contra*. Ferran apără ideea că ofensiva argentiniană n-a putut fi oprită. În schimb, Gérard Ernault e mult mai circumspect... Îl zăresc pe Reinhard Schwarz nu crede în puritatea acestui 6—0. André Isch dă din cap. Daniel Vial, fost jucător în prima ligă franceză, e mai concret : „Dacă peruanii ar fi ţinut cu tot dinadinsul să nu piardă la acest scor, fiţi sigur că n-ar fi pierdut". Sinet zîmbeşte pe sub mus-

tață : „Bine, dar acest 6—0 e o bagatelă pe lîngă foarte recentul 12—0 din campionatul vest-german". Ezio di Cesari vine, ca întotdeauna, cu un amănunt-bombă. „Dragi prieteni, țin să vă informez că, în ultimii 51 de ani, așa cum spun și hîrtiile pe care le colecționați, Peru a pierdut o singură dată în fața Argentinei cu mai mult de 3—0. Este vorba de un 4—0 consumat la 27 decembrie 1927".

A venit „Clarin"-ul. Cîntă, fireşte, victoria. Scrie că „Peru a făcut tot ce s-a putut". Dar, pe aceeași pagină, apar și notele date de cronicarul Juan Carlos Mena : Quiroga 5, Duarte 4, Manso 4, Chumpitaz 4, R. Rojas 3, Cueto 6, Velasquez 5, Quesada 5, Munante 5, Cubillas 3, Oblitas 5 (Gorriti 4).

Juan Carlos Mena are fler. Cubillas a fost „spectator ca la teatru, iar Chumpitaz, libero-ul, s-a aventurat în terenul advers pentru a nu fi de față".

„La Opinion" reproduce o frază din ziarul uruguayan „Manana". „O parodie care întunecă turneul mondial. Această evoluție a peruanilor, care a permis calificarea Argentinei în finală, aruncă o umbră asupra întregii Copa del Mundo".

22 iunie. Am început să număr și orele. Azi trebuie să scriu avancronica pentru finala mică din 24 iunie și pentru *finalissima* din ultima zi a Mundialului. Așadar...

River Plate și... „portocala mecanică"

Duminică seară vom ști totul. Vom ști dacă titlul suprem va rămîne în casa amfitrionilor, adică în Argentina, potrivit unui obicei nu tocmai încurajator pentru oaspeții Mundialelor, sau dacă va reveni „portocalei mecanice", așa cum este denumită aici echipa Olandei care, după ce s-a odihnit în preliminarii, antrenîndu-se destul de lejer în partidele cu Iran, Peru și Scoția, a redevenit „haita de lupi" de care s-au temut toate echipele prezente la Weltmeisterschaft. Afirmația este valabilă mai ales pentru partea a doua a meciului cu Italia, cînd azzurrii, extenuați în urma celor cinci meciuri grele susținute, au cedat fizic, nu însă înainte de a oferi gemenilor Van den Kerkhof cîteva mostre de fotbal cu adevărat modern și frumos.

Duminică seara vom ști dacă verva ofensivă a argentinienilor în meciul cu Peru are acoperire în aur sau dacă a fost o simplă furtună de *papelitos*, adică hîrtioarele pe care le aruncă zecile de mii de *portenos* din înaltul tribunelor. În sfîrșit, duminică seară vom ști dacă entuziasmul delirant al presei și al orașului merită efortul sau dacă moderatul (întotdeauna) Coutinho are un pic de dreptate cînd declară textual „În fața Argentinei, echipa peruană a pierdut mai mult decît un meci de fotbal. Eu nu cred că această echipă ar mai putea să apară pe un teren de joc pentru a asculta imnul său național". (Referire evidentă la rezistența foarte slabă a echipei lui Chumpitaz, căpitanul care declarase cu o zi înainte, în „La Razon", că echipa sa va salvgarda decența în fotbal.)

Sigur că fotbalul oferă numeroase surprize. În această categorie ar putea figura eventual și bizarul 0—6 al peruanilor în fața unei echipe care, după ce a înscris 6 goluri în cele cinci meciuri anterioare, găsește resursele necesare pentru a înscrie tot 6 unei echipe care a reușit un 0—0 cu Olanda. Ca să nu mai amintim și de faptul că Peru, după ce a primit — coincidență ! — tot șase goluri în cinci meciuri (inclusiv în dificilele partide cu Olanda, Brazilia și Scoția), joacă de parcă ar apăra nu o poartă de 7 metri, ci una de 15, stîrnind mînia tuturor cronicarilor peruani, care afirmă astăzi că „la derrota (înfrîngere) non est normal" și că se impune „una severa investigacion".

...Vă propun acum să ieșim puțin în stradă — de la Parana pînă la Corrientes sînt doar vreo 200 de metri — și să ascultăm ce scandează miile de suporteri care au început să cînte în plină zi. Vă reproduc folclorul fotbalistic al zilei cu ajutorul unui interpret care reușește să descifreze versurile acestor coruri greu de definit. Primul refren spune „Brasil, Brasil, escucha una cosa / anda a buscar ia copa al Emporio de la Loza", asta vrînd să însemne „Brasil, Brasil, ascultă-ne ce vrem să-ți spunem / du-te și cumpără-ți o cupă la magazinul de porțelanuri". (Magazinul e o formă mai modestă pentru Imperiu, într-un oraș în care există și un „Palacio de las papas fritas", adică „Palatul cartofilor prăjiți".

Dar să lăsăm la o parte rivalitatea sportivă dintre Brazilia și Argentina, pentru a încerca o scurtă avancronică la cele două meciuri. Brazilia—Italia e mai mult decît un meci de consolare, așa cum a fost de pildă acel R. F. Germania—Uruguay de la Ciudad de Mexico sau Polonia—Brazilia de la Műnchen. E un joc așteptat, care ar putea limpezi multe din neclaritățile acestui Mundial cu destule decepții. Va fi probabil o luptă între mobilitatea degajată a mijlocașilor brazilieni, reprezentați cel mai bine prin Dirceu și Mendonsa, și disciplina severă a medio-campiștilor italieni, handicapați, din păcate, de absența lui Benetti și Tardelli, care au acumulat două cartonașe galbene. Ar rămîne deci Zaccarelli, Antognoni și Claudio Sala, plus rezervele. Brazilia e avantajată în această dispută, chiar dacă Coutinho regretă lipsa unor înaintași de valoarea lui Rossi.

Finala cea mare e un meci foarte greu de prefigurat. Dacă jocul s-ar fi disputat pe un teren neutru, probabil că Olanda ar fi repetat acel 4—0 cu care a învins, acum patru ani, în R. F. Germania, o echipă argentiniană deloc mai slabă față de cea de astăzi, Babington și Ayala fiind atunci egalii lui Luque și Kempes, frații siamezi de astăzi. Aici, însă, la Buenos Aires, unde, vorba unui coleg francez din orașul lui Platini (Nancy), „zidurile lui River Plate sînt mai puternice decît torentul olandez", lucrurile se schimbă. Finalmente vom asista, probabil, tot la o bătălie pentru mijlocul terenului, cu singura diferență că Olanda nu e Peru și că cei șase (la nevoie) mijlocași olandezi pot ridica obstacole mai grele (decît cele de la Liverpool) unor cai nărăvași cum sînt astăzi, la îndemnul infernal al tribunei, Kempes și Luque.

Aici, la Buenos Aires, marea favorită este Argentina. Fie-ne permis să ne înscriem în cealaltă grupă, mai mică, nu atît pentru că am privit cu o anume neîncredere evoluțiile echipei gazdă, cît pentru că am înregistrat în jocul olandezilor salturi spectaculoase, echipa lui Happel lăsînd impresia că este la începutul Mundialului, așa cum s-a văzut în partea a doua a meciului cu Italia. Pronostic, Olanda, cu o condiție obligatorie „portocala mecanică" să manifeste în șutul la poartă, de la distanță, șansa pe care au avut-o Rep (în jocul cu Scoția), Haan (în meciul

cu R. F. Germania), Brandts și din nou Haan (în meciul cu Italia).

În finala mică, la centru — Klein. Duminică — Gonella. Rainea se roagă ca finala să nu se rejoace. Are bilet de întoarcere pentru marți și e desemnat la linie, în cazul rejucării. Noi plecăm, oricum. Vorba lui Daniel Vial „E cam lung acest campionat mondial". Dar el făcea această reflecție în timp ce răsfoia cu multă curiozitate frumoasa revistă „Mundial' 82", înmînată cronicarilor de către Paolo Porta, președintele Comitetului de organizare a C.M. din Spania 1982...

23 iunie. Se apropie ziua plecării. Azi trebuie să strîngem. Să triem hîrtiile. Să ne facem valizele. Deși abia aștepți să pleci, e un pic de tristețe în toată operația asta. Pe parchet zac ziare, reviste color, buletine ale centrului de presă, adunate zi de zi și păstrate pentru niciodată. Imagini disparate, care îți amintesc că ai trăit aici, la Buenos Aires, 25 de zile ca într-o oră. Iată-l pe Schön dormind (sau visînd) într-un fotoliu. Uite-l pe Neeskens pescuind la Mendoza. Iată-l pe Paolo Rossi manevrînd velele unui cuter. Iată-l pe Tőrőcsik plimbîndu-se singur pe o alee. Iată-l și pe scoțianul Johnston ferindu-se de indiscreția fotoreporterilor.

Va trebui să las aproape totul. Oceanul nu poate fi traversat decît cu 20 de kilograme. Mai e și paltonul pe care nu l-am purtat niciodată. Nici măcar la Rosario, în noaptea aceea cu japonezii, cînd ploua torențial. Ce păcat că trebuie să las atîtea lucruri !

...La *Prensa* se simte, de asemenea, că se apropie ora închiderii. Fetele sînt obosite. Unii cronicari au și părăsit Argentina, ca să evite îmbulzeala la avioane imediat după finală...

Aflăm ultimele vești. Compania olandeză K.L.M. organizează o excursie fulger Amsterdam—Buenos Aires, pentru finală. 30 de ore în aer și 16 pe uscat, în orașul lui River Plate...

Fotbaliștii olandezi au primit programul pentru zilele următoare. Duminică, după finală, vor părăsi cantonamentul, indiferent de rezultat. Vor dormi la „Sheraton", pentru a fi mai aproape de aeroport. Luni e zborul spre Olanda.

Marți vor fi primiți de regina Iuliana, indiferent de rezultat. În seara aceleiași zile, toți jucătorii vor fi sărbătoriți de federație, la centrul de antrenament Zeis. „Portocala mecanică" are un program foarte exact.

Pele scrie avancronica finalei în „Clarin" sub titlul „Una ligera ventaja" (Un ușor avantaj). Pronosticul său este cuprins în final „Cred că meciul se va încheia cu numai unul sau două goluri diferență între cele două finaliste 1978, și asta în favoarea Olandei, care va fi probabil prima echipă europeană cîștigătoare a Copei del Mundo în America Latină... Dar oare poți să prezici ceva în fotbal ? Dacă argentinienii vor demonstra că am greșit, cu atît mai bine pentru ei. Voi fi primul care să-mi scot sombrero-ul, pentru a-i saluta".

Încă o dată, *El Rey* reușește să împace capra tehnică cu varza obligațiilor sale protocolare.

Unul din ultimele buletine ale Centrului de Presă. „Seiko" a devenit o firmă mai culantă. Oferă premii și următorilor cinci jucători în „Criteriul Lacombe". Iată ordinea 1. Lacombe — 38 secunde ; 2. Velasquez — 1 min. 51 (contra Iranului) ; 3. Abramczik — 2,44 (contra Olandei) ; 4. Brandts — 6,23 (contra Austriei) ; 5. Csapo 9,02 (contra Argentinei) ; 6. Schachner — 9,37 (contra Spaniei).

Un meci de bronz...

24 iunie. Azi e o zi frumoasă. Acest „meci de bronz", Italia—Brazilia, nu intră în vălmășagul pasiunilor. Orașul pare obosit după nopțile sale albe. Un soare crepuscular se joacă cu obiectele lucioase de la tribuna de vis-à-vis, trimițîndu-ne reflexele sale roșietice. La masa presei e parcă mai multă liniște. Pentru prima oară am un loc în partea de sus, în rîndul 8. În spate încep pupitrele comentatorilor de radio. Va fi destul de greu, dar n-am ce face...

Mai e aproape o oră. În stînga mea, pe trepte, un brazilian și-a început transmisia radiofonică. Are un debit copleșitor. Un microfon imens îi absoarbe cuvintele. Vorbește fără pauze. Se ajută gesticulînd. Nu pare stingherit

de faptul că unii lucrează, bătînd la maşină. Se roteşte mereu, caută repere. Prinde, din zbor, idei şi asociaţii. Acum îi prezintă pe toţi cei din jurul său. Brazilieni şi străini. Probabil că face şi glume, deoarece rîde la răstimpuri.

În mijlocul acestui vacarm, încerc să mă apăr. Să citesc, de pildă, din ziarul cronicarului vecin, astupîndu-mi urechile. E un ziar spaniol, „El Pais". Titlu mare, pe patru coloane. O declaraţie a marelui internaţional uruguayan Schiaffino : „Creo en Italia, porque su futbol cambio" [1]. Ceva mai jos scrie că Santamaria va primi depline puteri pentru Mundialul din '82. Încă o dovadă că festinul '78 e pe sfîrşite.

...Şi o transmisie de aur...

Reporterul brazilian continuă să mitralieze spre Rio. Pe neaşteptate, însă, tace. Concomitent începe să vorbească un tip imens, de aproximativ 130 kg, cu „o barbă Ludovic Spiess". Dar discursul lui durează doar un minut. Celălalt preia imediat transmisia. Masivul reporter se aşază, cu mare greutate, pe scaunul strîmt. Sînt foarte curios. Ne prezentăm. Îl cheamă Ferreiro Netto. Îl întreb „Lucraţi pentru Brazilia ?" Răspunde italieneşte : „Da, pentru Brazilia. Sîntem postul de radio «Novo Mundo». Formăm o echipă de şase. Cel care vorbeşte în acest moment are microfonul la dispoziţie o oră, pînă în clipa în care arbitrul fluieră începutul jocului. Urmează cei trei din spate". Mi-i prezintă, cum îi prezinţi pe membrii orchestrei : „Marco Antonio Matos (ochi albaştri, seamănă cu Gerson)... Oliver Siqueiro (corpolent, aduce cu halterofilul Alekseev)... Orlando Enz Alfredo (fizionomie deloc braziliană, seamănă mai mult cu Kurt Waldheim)" Îl întreb pe Ferreiro de ce sînt şase. Îmi explică : „Waldir, cel care vorbeşte, are exact o oră. După terminarea meciului, Justino, mustăciosul de pe trepte, va avea şi el o oră. *Cei trei* sînt pentru joc". „De ce trei ?" „Pentru că trebuie să fie mereu proaspeţi". „Bine, dar cum lucrează ?" „Rînd pe rînd. În bandă. Matos începe

[1] Cred în Italia, deoarece fotbalul ei se schimbă.

în clipa în care arbitrul fluieră începutul și duce fraza pînă la prima oprire. Automat intră în emisie Siqueiro și duce faza pînă la următorul fluier. Urmează direct Orlando. Și așa, mereu, în ștafetă". „Bine, dar care e rolul dumitale ?". „Eu conduc transmisia. Pot interveni oricînd, dacă am ceva mai deosebit de spus". Și Ferreiro îmi face o demonstrație. Apasă pe butonul microfonului său, taie fraza celuilalt și începe să vorbească. Celălalt tace automat. Nenumărate fire îi leagă pe toți, unul de altul. „O adevărată echipă" — îi spun, cînd își încheie demonstrația. Ferreiro își pune microfonul pe masă „Altfel nici nu se poate".

...Au apărut echipele. Waldir continuă neobosit. Arbitrul Abraham Klein fluieră începutul. Matos a și luat startul. Vorbește (parcă) mai repede decît Waldir. Gesticulează. Își umflă pieptul. Ciudatele sonorități portugheze supără urechea „Brazîl zeru, Italiă zeru !" Klein fluieră un fault. Siqueiro se lansează automat. Îl privesc. Matos respiră greu după efort. Mă privește. Îmi zîmbește. Se știe urmărit și, poate, admirat. Siqueiro accelerează. Transmisia e formidabilă. Numele jucătorilor se succed simultan cu toate atingerile mingii. În aceste momente, Matos, deși liber, continuă să transmită în gînd, gesticulînd. *Se odihnește* e un fel de a spune...

Italia atacă. Tribuna jubilează. Începe să scandeze : „Ole-ole-ole". Toate pasele în lanț sînt răsplătite cu scandările coridei, într-o ascensiune care merge spre *fortissimo*. Siqueiro îl urmărește pe Rossi. Rostește apoplectic Rrrrrrossi ! Rrrrrrossi ! Intră Orlando. Același debit torențial. Italia atacă. „Ole-ole-ole". Antognoni trage în bară, chiar în clipa în care reintră Matos. Acesta prinde momentul cel mai bun. Se ridică. Vocea lui e un tunet. Răsplătește cum se cuvine bara lui Antognoni sau, poate, marea șansă a Braziliei. Matos licitează momentul la culme. Strigă în gura mare. Dar ce-a fost asta ? În plină tiradă, îmi face cu ochiul. Iată, deci, secretul transmisiilor de foc ale sud-americanilor. Decepția durează, însă, doar cîteva secunde. În timp ce Matos continuă să „urce", fără ca asta să-l împiedice să-și aranjeze hîrtiile răscolite de vînt, mă gîndesc că această „distanțare" profesională cam

cinică pentru privitori e, poate, principala cauză a succesului...

Se apropie pauza. Rossi trage a doua bară. Siqueiro pedalează cu vocea lui de bas. E amintit și numele lui Coutinho. Aud frînturi : „Preocupindu a defensivu...". I se reproșează lui Coutinho excesele în apărare. Rossi e peste tot. Demarează pe extrema dreaptă. Orlando, în picioare, exclamă : „Garrincha !" Într-adevăr, Rossi țîșnește pe lîngă Rodrigues Netto, ajunge în tușă, lîngă stegulețul de corner, și centrează precis. Causio, apărut din senin în colțul lung, reia cu capul „Gol !" Orlando lungește la infinit vocala golului. (E foarte plăcut să constați că un crainic sărbătorește cum se cuvine golul echipei adverse, în cinstea jocului.) Matos intervine și el. Apoi se suprapune Siqueiro. Toți trei cîntă golul. E un amănunt pe care Netto nu mi l-a furnizat. (Toți trei au dreptul să se înfrupte din „carnea" golului.) Mai mult decît atît, chiar în acest moment Netto îi cheamă la ordine, rupîndu-le entuziasmul, și intervine în emisie. Șeful echipei simte plăcerea de a celebra și el golul Italiei.

Pauză. Ferreiro Netto îi face semn lui Matos să preia transmisia. Matos, care și-a aprins o țigară, convins că e rîndul șefului, se declanșează subit. Pare un ceas de sonerie acordat pentru orice moment. Între timp, Siqueiro se ridică. Se duce după „Coca-Cola" Revine cu trei pahare de plastic. Bea dintr-unul. Matos continuă, imperturbabil. Siqueiro se suprapune. Împinge paharul spre Matos, care îl dă pe gît și îi fură din nou transmisia lui Siqueiro.

Ferreiro îmi explică „La noi, radioul e încă rege, pentru că televizorul n-a reușit să pătrundă la umbra copacului sub care se odihnește plugarul sau în barca pescarului. Ceea ce știu sigur în acest moment e că toată Brazilia ne ascultă... De unde știu italiana ? Am fost corespondent la Roma, doi ani, în timpul războiului din '67, din Orientul Apropiat. E frumoasă Italia, nici vorbă, dar mie îmi place mai mult treaba asta nomadă, în șase, azi la Bello Horizonte, mîine la Curitiba, la Sao Paolo și în toată Brazilia."

În reprize a doua, Brazilia a învins Italia cu 2—1. S-a repetat jocul destinului din meciul cu Olanda. Cu

două minute înainte de golul egalizator, s-au tras trei cornere consecutive la poarta lui Zoff, de pe partea dreaptă. Ferreiro mi-a făcut semn : „Te rog să-l urmărești pe Nelinho. Nici un fundaș din lume nu lovește ca el cu exteriorul. În campionatul brazilian marchează direct din corner. Înainte ca Ferreiro să fi terminat fraza, Nelinho a egalat de la 40 de metri, exact cu exteriorul. Zoff a privit neputincios zborul proiectilului. Nu mai era nici el tînărul Dino Zoff căruia cronicarii îi adunau cîndva minutele invincibile. Apoi, Italia a început să cadă. În fond, Italia fără Tardelli și Benetti e un non sens. Ei erau catargele. Și catargele nu mai erau.

Apoi a intrat Rivelino. Brazilia a iuțit un pic samba, cum se întîmplă cînd intră bătrînii la dans. Au început să se audă, parcă, și tobele. Tribuna a încetat să mai scandeze „Ole" Matadorul nu mai era Rossi. Spada trecuse în mîna lui Dirceu. Peste cîteva minute, Dirceu avea să găsească grumazul taurului, marcînd golul victoriei. În momentul golului, Siqueiro a început să plîngă în hohote. Matos n-a mai putut răbda. A intrat și el în emisie. Ca și Orlando. Se consuma de fapt o fantastică invenție la trei voci, o fugă nebună susținută de trei oameni care trecuseră, cu arme, cu tot, în tabăra lui Coutinho, deoarece Coutinho era acum Brazilia. Ferreiro, mult mai calm decît soldații săi, îmi spune : „Vezi, acesta e fotbalul. Acum 20 de minute, după golul lui Causio, Coutinho avea o singură soluție să-și petreacă vacanța undeva departe, poate chiar la Marsilia sau în Honolulu, pentru ca Rio să-l uite. Acum, însă, după acest al doilea gol al lui Dirceu, sînt sigur că «înotătorul» va rămîne, pentru că locul lui Coutinho (3) e mai bun decît cel al lui Zagalo, prietenul lui Pele. Nu e mai puțin adevărat că l-a ajutat foarte mult și Zoff, care, la rîndul său, părăsește în acest moment poarta echipei italiene. Acesta este fotbalul..."

Matos rostește ultimele sale cuvinte, bătînd cu pumnul în masă. Justino, reporterul de „după război", îl privește cu ochi atenți, gata să pornească. Matos îi dă pleoarea cu un gest degajat al brațului drept, în timp ce cu mîna cealaltă își scoate grăbit casca de pe cap. (Graba

aceea a fotbalistului care își trage în jos jambierele, încă pe drumul spre vestiare.) Justino a luat și el startul. Ferreiro îl dirijează prin semne. Vrea să-i spună că doza de entuziasm trebuie mărită. Justino face semn că a înțeles : nu-i nici o problemă. Sprinturile lui devin tot mai puternice. Cuvintele se rostogolesc ametitor, ca mașinile de formula 1 prin fața tribunei de la Indianapolis.

„Mergem să stoarcem portocala"

25 iunie. River Plate e gata pentru ultima sa bătălie. Doar cinci fotoreporteri așteaptă ieșirea echipei Olandei. Toți ceilalți, adică 95, se îmbulzesc pentru marele prim-plan cu Passarella.

Ies olandezii. River Plate se frămîntă, dar își ține respirația. Olandezii avansează cu pas egal, ca niște îngrijitori de teren veniți să vadă dacă totul e în ordine pe gazon pentru finală. Argentinienii întîrzie. A trecut mai mult de un minut. Ni se pare o impoliteță. Dar poate că acest minut și jumătate e prevăzut în protocolul șocului psihologic. Astăzi dimineață, „La Nacion" a apărut cu un titlu pe care l-ar putea invidia orice reporter din lume „Vamos a tomar la naranja !" În acest „mergem să stoarcem portocala" s-a adunat parcă tot delirul celor 25 de milioane de care vorbea cronicarul argentinian.

A ieșit Passarella ! ! ! Stadionul River Plate alunecă între vis și realitate. Am impresia că totul se clatină, că sîntem pe un vapor.

Arbitrul Gonella se uită la ceas. Dar jocul nu începe. Passarella îi spune ceva, gesticulînd. Olandezii s-au retras în terenul lor, roată. Ceva nu-i în ordine. Dar nu știm ce. Minutele trec. Gonella îl cheamă pe Krol. Passarella arată ceva cu degetul spre grupul olandez. Tricourile portocalii părăsesc terenul. Se îndreaptă spre vestiar. Un frison se simte la masa presei. Se întîmplă ceva deosebit, acolo, jos. Echipa Olandei se află lîngă banca lui Happel. Argentinienii sînt pe teren. Explicația acestei întîrzieri vine aproape miraculos, prin intermediul unor unde inexistente Passarella a refuzat să înceapă jocul atît timp cît

Rene Van den Kerkhof va purta un bandaj de ghips la încheietura mîinii. O pretenție excesivă, desigur, dar care face parte din condițiile războiului psihologic. Happel are un moment de revoltă, dar pînă la urmă cedează. Rene Van den Kerkhof reintră în vestiar. Medicul îi taie bandajul. Revine. Meciul poate să înceapă...

Și jocul începe. Argentinienii se reped spre poarta lui Jongbloed. Kempes își face loc cu coatele, ca un hoț de buzunare prins asupra faptului. E atîta furie în jocul lui Mario Alberto, încît partida amenință să degenereze. Olandezii contraatacă. Haan avansează greoi, cu pasul său de soldat obosit. Trimite lung, în cross. Rensenbrink se înalță și lovește cu capul. A fost la un pas de gol. Argentinienii reiau atacurile. Șocurile sînt impresionante. Gonella pare depășit de joc. Fluieră mult. La masa presei, nervozitatea cronicarilor argentinieni poate fi măsurată doar în megawați. Cei mai mulți duc palmele la ochi în momentul în care mingea se apropie de poarta lui Fillol. Curînd, însă, vine eliberarea. Kempes, care aleargă pe tot terenul, ajunge în fața porții. Ortiz centrează. Kempes prinde mingea, se înșurubează între Brandts și Krol, care par surprinși. Cu prețul unui ultim efort, Kempes, îngenuncheat și dezechilibrat, reușește să împingă mingea pe sub Jongbloed. Argentina a deschis scorul. La masa presei nu se mai aude nimic. Cronicarii argentinieni se îmbrățișează, căzînd „în doi" peste pupitrele celorlalți, peste mașinile de scris, peste pahare.

Jocul se reia. Olandezii par calmi. Au suportat de atîtea ori deschiderea scorului. Mă gîndesc că această tînără echipă a Olandei are portari bătrîni. Nici Jongbloed, nici Schrijvers nu fac parte din rasa portarilor tip Hellström sau Fillol, care pot apăra cu adevărat o echipă.

Se apropie pauza. Arbitrul Gonella se dovedește a fi tot mai mult un „arbitru de casă", ca la Fierbinți sau ca la Albești. Loviturile libere la poarta olandeză abundă. Linia de tragere e calculată în general pentru 22—23 de metri.

În sfîrșit, cîteva momente de liniște. Cronicarii argentinieni sînt din nou îngînduraţi. Știu foarte bine că Olanda începe să joace abia după pauză.

Jocul se reia cu și mai multă furie. Olandezii sînt mereu în pressing. Argentinienii par impresionați de această energie nesfîrșită. Singurul Kempes se bate cu atleții portocalii. Jocul trece treptat spre poarta lui Fillol. Dar șutul lui Haan, care a făcut să tremure doi portari ca Maier și Zoff, nu mai vine. Argentinienii blochează toate intrările, cu prețul unor spagate la limita rupturilor musculare. Alb-albaștrii se retrag tot mai mult. Olandezii combină, se adună la mijloc, se desfășoară, reintră, aruncă centrări în carcul lui Fillol, dar sănătorii de altă dată Rensenbrink și Rep nu-și mai iau zborul.

Happel e nervos. Se ridică, așa cum a făcut-o și în minutul de grație al meciului cu Schön, cînd și-a trimis echipa la atac cu cîteva secunde înainte de golul egalizator al lui Rene Van den Kerkhof. Dar golul nu vine. Iese Rep, intră Naninga. Iese fenta, ca să facă loc detentei. Poate că e o soluție, dar, oricum, e o soluție de hazard. Olandezii presează, presează mereu, dar golul întîrzie, pentru că nimeni nu mai poate șuta în acest final de meci în care echilibrul s-a rupt, dar Argentina nu poate să piardă. Cu nouă minute înainte de final, Naninga se înalță și marchează. Inimile celor 80 000 de pe River Plate s-au oprit, parcă. Argentinienii de la masa presei se prăbușesc. Apoi, privesc în gol, mult peste coronamentul tixit al stadionului Monumental. Europenii de la masa presei nu-și pot ascunde o bucurie secretă. Începe un duel necruțător al privirilor. Argentinienii ne privesc feroce. Se vede, însă, că nu mai cred în victorie. Gonella fluieră sfîrșitul „celor 90". Prelungirile se reiau imediat, împotriva uzanțelor, care cer o anumită pauză. Toată lumea se grăbește. Nimeni nu protestează. Jocul se reia. Spre surprinderea tuturor, argentinienii sînt cei care pornesc la atac, conduși de Kempes, care pare în transă. E într-adevăr de neînțeles cum un om obișnuit poate produce atîta energie. Acest Kempes, cu figura lui de sfînt bizantin...

Și iată deznodămîntul. Mario Alberto Kempes marchează. Din nou un gol în care ai impresia că hazardul e cel care a decis. Din nou un gol în care mingea s-a zbătut, cuprinsă de îndoială, dar a trebuit să cedeze, pentru că piciorul lui Kempes nu poate ceda chiar dacă în calea lui

se adună toate picioarele atletice ale olandezilor. Jocul e terminat. Stadionul River Plate cîntă fără întrerupere. Sus, la cabinele comentatorilor de radio argentinieni, asist la un spectacol în premieră mondială. Toți bat cu pumnul în geamul cabinei, toți își smulg părul. La masa presei, cronicarii argentinieni plîng în hohote. E un spectacol inedit. Cei mai mulți cronicari europeni s-au ridicat de la locurile lor și își fotografiază confrații argentinieni. Al treilea gol, cel al lui Bertoni, anunță sfîrșitul. Ce importanță mai are că golul a fost marcat din ofsaid ? 2—1 sau 3—1, nu mai are importanță. Victoria Argentinei nu mai poate fi pusă la îndoială. Olandezii ar fi putut cîștiga — se spune — în minutul 90, cînd Reensenbrink a tras în bară, dar acum, în delirul tribunei, îți dai seama că nici atunci n-ar fi fost nimic pierdut, pentru că mai erau cîteva secunde, și aceste secunde s-ar fi dilatat oricum, nu neapărat prin efortul arbitrului, ci pentru că Argentina dorea atît de mult victoria....

Gonella fluieră sfîrșitul, ca o izbăvire. Passarella urcă spre tribuna oficială. Nu vedem mare lucru, pentru că festivitatea e dincolo, și e atîta lume, încît „eroii" momentului dispar în mulțime. Încercăm să vedem ceva la monitoarele comentatorilor TV, dar nu reușim. În fața camerelor de luat vederi, umbre imense împiedică transmiterea imaginii.

...Mundialul '78 a intrat în istorie. În mod ciudat, pe Avenida Corrientes *fiesta* nu e atît de fierbinte ca după partida cîștigată în fața peruanilor și nici măcar ca aceea din seara înfrîngerii în fața Italiei. Buenos Aires pare obosit. Manifestanții au fețele livide. Ei scandează, desigur, numele campioanei mondiale, dar se simte pretutindeni că totul e acum în declin. Poate și gîndul că visul s-a sfîrșit. Pe neașteptate, îmi revin în minte cuvintele unui mare poet român : „Orice idee aplicată e un înger căzut". Această noapte stranie, la Buenos Aires, această noapte care ar fi trebuit să fie, la o judecată rapidă, noaptea nopților, anunță mai curînd zorile unei dimineți liniștite, cînd se va relua viața care nu mai depinde doar de Mario Alberto Kempes...

26 iunie. Ne pregătim de plecare. Presa e aproape pustie. Dar buletinele continuă să apară. Fotbaliștii olandezi au și plecat azi de dimineață. N-au fost aseară la banchetul oficial. Argentina și-a sărbătorit singură victoria. Ca să fiu sincer, aș fi preferat ca Olanda să fi răspuns invitației. Acest *forfait* mi se pare o formă de trufie europeană... Citind știrea *forfait*-ului, bătrînul de la „Cavaliere" își va da seama că are, încă o dată, dreptate... Sînt tare curios să știu dacă Happel și-ar fi adus jucătorii la banchet după victoria pe care Reensenbrink a ratat-o în minutul 90.

Apropo de Rensenbrink... Robby declară în ziarele de astăzi că abia așteaptă să ajungă acasă, în Olanda. Vrea să uite tot. E nerăbdător să-și ia familia și să plece pe malul mării, undeva în sud, neștiut de nimeni, ca să uite frigul și sihăstria de la Mendoza... Reporterul îl întreabă dacă el, Rensenbrink, ar fi vrut ca finala să se rejoace mai. „O, nu ! Pentru nimic în lume ! Totul are o limită !".

La televizor, Omar Sivori nu-și ascunde bucuria. „Secretul nostru ? Am jucat în 12 ! Acest al doisprezecelea jucător a fost și cel mai bun. Numele lui ? River Plate". Roberto Milazzo de la „Corriere della Serra" îl ascultă și spune „Acum patru luni, Omar declara că fotbalistul argentinian dă randament maxim cel mult o lună pe an. În acest scurt răstimp, el este un fenomen. Două săptămîni mai tîrziu, devine un jucător ca mulți alții. Menotti a ținut seama de acest adevăr. A programat un cantonament de fier, timp de patru luni, obținînd acordul tuturor cluburilor, și a făcut din echipa sa un *kamikaze* care a izbutit un *forcing* ofensiv deseori frenetic, așa cum s-a întîmplat mai ales în prelungirile finalei. Menotti a făcut totul ca să joace numai în jumătatea de teren a adversarului, pentru a-și ascunde lipsurile din apărare...". (Îmi dau seama că planurile lui Menotti, destăinuite într-o seară de noiembrie, la București, se refereau la Argentina-*kamikaze*... Planuri tactice valabile, bineînțeles, doar pentru River Plate sau Rosario, pentru că același program, aplicat aiurea, s-ar fi putut solda cu un dezastru.)

Da ! Menotti a reușit să fie ceea ce și-a propus, adică șeful unei echipe de *kamikaze*, capabilă să scufunde, pînă

la urmă, puternicul tanc olandez. Și Menotti e acum omul zilei. Foștii internaționali argentinieni i-au reproșat că a îndepărtat din echipă jucătorii de clasă, care au făcut întotdeauna gloria Argentinei, dar Menotti i-a privit doar cu o mare îngăduință, pentru că singura lui alternativă era victoria...

...E momentul să scriu acum ultimele rînduri la Buenos Aires. Am și găsit titlul...

IX.

ULTIMA PICĂTURĂ DE ENERGIE

Mundialul a rămas in urmă. Comentariile — și ele. A venit poate momentul să privim cele întîmplate în Argentina prin prisma fotbalului nostru, a potențialului său actual.

La startul acestui Mundial, într-un clasament al tuturor echipelor care au participat la un turneu final, „tricolorii" noștri se aflau pe locul 25. După încheierea jocurilor din Argentina, echipa noastră națională pierde două locuri, situîndu-se pe 27. Înaintea noastră trec Scoția și Peru, care au acumulat cîte 3 și, respectiv, 5 puncte „în bătăliile" Mundialului.

Întrebarea care revine mereu, dincolo de această retrogradare cu două locuri, este aceea de a ști dacă echipa noastră națională, după ce a fost la un pas de calificare, ar fi putut conta în Argentina. Dacă ținem seama de configurația grupei a III-a, aceea în care „tricolorii" ar fi putut fi (în locul Spaniei), alături de Brazilia, Austria și Suedia, ne dăm seama că șansele ar fi fost mici. Austria s-a dovedit o echipă deosebit de puternică (cu 5 jucători rodați în campionatele din R. F. Germania, Olanda și Belgia), Brazilia a avut la dispoziție „șahul etern", dovadă și faptul că n-a pierdut nici un joc, iar Spania a făcut un meci foarte bun cu Suedia, după ce nu a fost prea departe de o victorie în fața Braziliei, confirmînd de altfel o bună valoare de ansamblu, ceea ce nu face decît să amintească tuturor că în ambele jocuri pentru calificare România—Spania, atît la București cît și la Madrid, echipa lui Kubala s-a dovedit mai completă.

Ce a reprezentat echipa României în ultimii zece ani, pentru că doar în acest ultim deceniu se poate vorbi de o participare mai activă a „tricolorilor" la circuitul internațional ?

Ceea ce s-a numit cîndva „echipa de pe Wembley" a fost expresia unei forme de realism. Antrenorul acelei echipe, Angelo Niculescu, a pornit de la ideea că ne aflăm (totuşi) pe locul 25 în clasamentul „mondialelor". El a ţinut seama de insuficienţele fotbaliştilor noştri ca mijloc de exprimare individuală şi colectivă. A acceptat că fotbaliştii noştri, mai ales cei talentaţi (e de discutat mult şi în legătură cu definiţia noastră privind talentul în fotbal), au un minus de forţă în şocurile directe. A acceptat că cei „talentaţi" sînt mai puţin tenaci, ei primind cu greu să ducă la îndeplinire obligaţiile fireşti ale sarcinilor duble în cele două momente ale jocului, condiţie *sine qua non* pentru echipe ca Olanda, R. F. Germania, iar acum, după „Mundial", Italia sau Argentina, ca să nu lungim lista.

Pornind de la ideea că fotbalul nostru înregistrează stagnări la toate capitolele, inclusiv cel tehnic, care se manifestă, stîrnind chiar aplauze, doar pe spaţiile largi create de campionatul intern, pornind de la ideea că jocul în forţă, mereu mai la modă în Europa, nu place „talentaţilor" şi că labilitatea psihică compromite deseori unele eforturi lăudabile, deşi izolate, antrenorul echipei de pe Wembley a pus accentul pe virtuţile jocului colectiv, care să permită păstrarea mingii, evitarea şocurilor (sau amînarea lor), într-un cuvînt — cultivarea unui fotbal care să încerce să pareze forţa şi cerbicia crescîndă a socc-erului anglo-saxon cu mijloacele deviării subtile, ale fentei reuşite, ale neutralizării. Cu aceste mijloace, folosite vrînd-nevrînd, echipa naţională a reuşit o calificare pentru Mexic şi o prezenţă în „sferturile Europei". Bineînţeles că aceste succese relative n-au putut ascunde faptul că fotbalul nostru nu ţine pasul noilor direcţii în fotbalul mondial, direcţii în care tehnica dinamică primea, de la o zi la alta, suportul unei vigori mereu crescînde. Această realitate este conţinută într-un subtext plin de sugestii : de-a lungul a 37 de jocuri, echipa creată în anul 1969 a înscris doar 41 de goluri, autodefinindu-se ca un fel de „casă de ajutor reciproc", în care toate compartimentele s-au strîns laolaltă pentru a menţine un nivel de plutire minim. Aceasta a fost situaţia reală a unei echipe care a reuşit să mascheze lipsurile de fond ale fotbalului nostru.

Noua echipă, cea care a susţinut preliminariile pentru Argentina, a respins — oarecum logic — tactica „plu-

tirii minime", mai ales în perspectiva jocurilor cu Iugoslavia și Spania, două echipe mai puternice decît Portugalia și Elveția 1969. Alternativa (poate singura) a fost tactica K.O., deci tot o tactică menită să mascheze dificultățile unui „11" în abordarea unui joc complet. Cu alte cuvinte, dacă echipa din 1969 s-a simțit mai bine în mijlocul terenului, cea din 1977 s-a retras ușor spre treimea proprie, pentru a păstra șansa contraatacului-surpriză, ceea ce s-a și întîmplat în meciul de la Zagreb. Urmările le cunoaștem. Tacticile speciale, folosite vrînd-nevrînd și menite să mascheze, în continuare, dificultățile de ansamblu, au sfîrșit prin a ceda.

Ce învățăminte pot trage fotbaliștii noștri după consumarea Mundialului ? Cel mai important se referă, desigur, la faptul că licitația fotbalului continuă sub toate aspectele — tehnic, fizic, tactic — ceea ce face ca bătrînii maeștri de acum 30—40 de ani să-și mărturisească, încă o dată, că fotbalul se depărtează tot mai mult de jocul blînd al tinereții lor. Astăzi, fotbalul a ajuns la nivelul „ultimei picături de energie", ceea ce face ca o bună parte din cei care se consideră în continuare fotbaliști să se excludă, în fond, de la sine. Această „ultimă picătură de energie" se referă, bineînțeles, nu numai la un plus de alergare, ci la toate elementele jocului. Dacă un fotbalist de clasa lui Neeskens a „arat terenul în lung și-n lat", dacă Krankl s-a bătut „corp la corp" cu toate apărările, reușind să smulgă și sutimile de secundă necesare unor execuții tehnice neobișnuite, dacă Tardelli a avut tenacitatea necesară anihilării unui jucător ca Platini și nu numai a lui, ilustrînd cum nu se poate mai bine noțiunea marcajului strict, dacă absolut toți mijlocașii Mundialului „s-au năpustit în atac și au plonjat în apărare", toate acestea au la bază tot „ultima picătură de energie".

Una din ideile care se desprind din recent încheiatul Mundial este aceea că responsabilitatea individuală a jucătorului a crescut enorm. La noi se vorbește, cu destulă comoditate, despre sprijinirea jucătorului cu mingea. Cu alte cuvinte, „de ce să-l lăsăm pe băiat singur ?" La prima vedere, așa este. Din păcate, însă, la noi, această sprijinire a jucătorului cu mingea nu este decît recunoașterea faptului că omul cu mingea nu se poate descurca singur într-o situație grea, așa cum au făcut-o de atîtea

ori Causio, Bertoni, frații Van den Kerkhof și mulți alții, inclusiv fundașii laterali, care devin realmente extreme, ca posibilități de exprimare tehnică, în momentul în care au ajuns în zona înaintașului.

Principalul decalaj al fotbalului nostru față de cele văzute la „El Mundial" se află tocmai în această lipsă de responsabilitate personală a jucătorului în rezolvarea *fazei sale*, el obișnuindu-se să fie mereu în așteptarea ajutorului, care nu este niciodată tactic. Așa se face că, de-a lungul anilor, echipa noastră și-a diminuat potențialul prin „cotizări" care nu se mai potrivesc cu fotbalul modern. Cu ani în urmă, fundașul Sătmăreanu I, mai puțin sigur în faza de apărare, a trebuit să fie ajutat și de mijlocașul său și de extrema sa. Acesta ar fi un atribut al spiritului colectiv. Dar cînd acest spirit de întrajutorare consumă din forțele rezervate altor acțiuni, atunci echipa pierde. Cu ani în urmă, în 1970, Dumitru a fost, poate, singurul nostru mijlocaș capabil să joace cu sarcini duble. Din păcate, în aceeași perioadă, Nunweiller VI și Dembrovschi, care au operat, cu multă finețe, în aceeași linie, au pus doar tencuiala între cărămizile pe care era nevoit să le care, singur, Dumitru. Ca să nu mai vorbim de faptul că jocul „la pupitru" al lui Dobrin, sau jocul de cîteva minute (oricît de strălucitoare) practicat de Dumitrache a trebuit să fie compensat de efortul suplimentar al unui Lucescu. Și așa, dintr-o datorie în alta, dintr-un împrumut în altul, echipa noastră și-a diminuat potențialul și forța de șoc.

În ceea ce privește echipa mai nouă, lucrurile au fost și mai sugestive pentru lipsa de responsabilitate individuală a fiecărui jucător în parte, pentru norma incompletă a majorității. Să nu uităm că nici unul din mijlocașii ultimei noastre echipe nu pare obsedat de principiul sarcinii duble, așa cum a fost teribila linie de mijloc Haan—Neeskens—Willy Van den Kerkhof, așa cum a fost linia italiană Tardelli—Zaccarelli—Benetti (deci în zilele fără Antognoni) sau cum au fost toate celelalte.

Viitorul echipei noastre naționale depinde de măsura în care fiecare jucător va reuși să se convingă că ceva trebuie să se schimbe. Din datorii nu se poate trăi la infinit. Mijlocașul așa-zis ofensiv trebuie să se bazeze în primul rînd pe propria sa forță „defensivă" și abia după aceea

pe aportul coechipierilor. Așa stînd lucrurile, Mundialul atrage atenția asupra unei exigențe sporite în materie de selecție morală (în primul rînd !), tehnică și fizică. Mundialul a demonstrat că un jucător dependent prea mult de alții (cum a fost Antognoni, uneori) reprezintă un mare handicap pentru echipă. Mundialul a demonstrat că pînă și o formație care cultivă normele duble pentru toți cei 10 jucători poate pierde la prima defecțiune. A fost suficient ca Reensenbrink să „șchiopăteze" în finală, pentru ca întreaga echipă a Olandei să fie grevată cu mult mai mult decît cu jumătatea de normă care i-a lipsit valorosului său (altă dată) extrem stînga.

Deseori, echipa noastră națională a fost constituită pornindu-se de la colectiv la individual : „Lasă, că se încadrează băiatul, îl ajută ceilalți". Mundialul a demonstrat că forța colectivă a unei echipe se bazează în primul rînd pe contribuția onestă a fiecărui jucător în parte. Kempes a fost considerat cel mai bun jucător al Mundialului în primul rînd pentru că și-a făcut o autoimpunere de sută la sută. Pentru alții, jucătorul nr. 1 a fost Neeskens. Sau Krankl. Aceeași impunere. Un mecanism care descoperă rolul contribuției cinstite la efortul colectiv al echipei. Echipa nu-i mai poate tolera și ascunde pe cei limfatici. Pe aceștia din urmă îi exclud, pe gazonul de foc al fotbalului, cei puternici. Această orientare în principiul de selecție este marele adevăr al Mundialului.

Cea mai frumoasă amintire

27 iunie... Plecăm spre aeroport. Mulți copii pe stradă. Șoferul ne vede nedumeriți : „Astăzi școlile nu învață. Au dreptul și copiii la o fiesta a lor...".

La aeroport plouă. Un grup de turiști vest-germani cîntă, agitînd sticle de bere. Judecînd după instabilitatea melodiei, fiesta lor durează de cel puțin cîteva ore... Urcăm într-un „Jumbo" imens. În avion e o senzație neplăcută de frig. Echipajul a exagerat cu aerul condiționat în acest miez de iarnă australă...

Decolare rapidă. Jumbo urcă vertiginos. Fotoliul se înclină pînă la orizontală. Luminile frumosului Buenos Aires se sting la frontiera Oceanului.

...Obișnuita forfotă de start în avion. Ni se oferă ziare vest-germane. Pe o pagină întreagă, fotografiile celor 22 de jucători ai lui Schön. De ce oare? Secretul se dezleagă imediat. Sub fotografii sînt trecute prețurile respectivilor *înainte* de „Mundial" iar ceva mai jos — *scăderea bursei după*. În medie valoarea de schimb a jucătorilor a scăzut cu 200 000 de mărci...

...O știre într-un colț de pagină. Trei copii scoțieni, în vîrstă de zece ani, Lawrence Keith, Mark Steven și David Blair, au trimis la FIFA o scrisoare în care roagă forul suprem al fotbalului să-l ierte pe Johnston, cel dopat în meciul cu Peru.

Îmi decupez cu grijă această mică știre. E cea mai frumoasă amintire de la Mundialul Argentinei...

Grupa I

Italia—Franța 2—1 (1—1), Mar del Plata, 2 iunie
Italia Zoff — Gentile, Bellugi, Scirea, Cabrini — Benetti, Antognoni (min. 46 Zaccarelli), Tardelli — Causio, Rossi, Bettega
Franța B. Demanes — Janvion, Rio, Tresor, Bossis — Michel, Guillou, Platini — Dalger, Lacombe (min. 73 Berdoll), Six (min. 75 Rouyer)
Au marcat : Lacombe (min. 1), Rossi (29), Zaccarelli (52). Arbitru : N. Rainea (România). Spectatori : 42 373.

Argentina—Ungaria 2—1 (1—1), Buenos Aires, River Plate
Argentina : Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini — Gallego, Ardiles, Valencia (min. 72 Alonso) — Houseman (min. 62 Bertoni), Luque, Kempes
Ungaria : Guidar — Tőrők (min. 46 Martos), Kocsis, Kereki, J. Toth — Nyilasi, Pinter, Zombori — Csapo, Tőrőcsik, L. Nagy
Au marcat Luque (14), Bertoni (82), respectiv Csapo (9). Arbitru Garrido (Spania). Spectatori 77 000

Italia—Ungaria 3—1 (2—0), Mar del Plata
Italia Zoff — Gentile, Bellugi, Scirea, Cabrini (min. 80 Cuccureddu) — Benetti, Antognoni, Tardelli — Causio, Rossi, Bettega (min. 84 Graziani)
Ungaria Meszaros — Martos, Kocsis, Kereki, J. Toth — Csapo, Pinter, Zombori — Pusztai, Fazekas (min. 46 A. Toth), L. Nagy (min.46 Halasz)
Au marcat Rossi (34), Bettega (36), Benetti (60), respectiv A. Toth (81, din 11 m.) Arbitru Bareto (Uruguay). Spectatori 32 000

Argentina—Franța 2—1 (1—0), Buenos Aires, River Plate
Argentina : Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini — Ardiles, Gallego, Valencia (min. 64 Alonso, min. 72 Ortiz) — Houseman, Luque, Kempes
Franța : B. Demanes (min. 57 Baratelli) — Battiston, Lopez, Trésor, Bossis — Bathenay, Michel, Platini — Rocheteau, Lacombe, Six
Au marcat Passarella (45, din 11 m.), Luque (73), respectiv Platini (60). Arbitru Dubach (Elveția). Spectatori 77 216

Franța—Ungaria 3—1 (3—1), Mar del Plata
Franța Dropsy — Janvion, Lopez, Tresor, Bracci — Petit, Bathenay, Papi (min. 46 Platini) — Rocheteau (min. 78 Six), Berdoll, Rouyer
Ungaria Guidar — Martos, Balint, Kereki, J. Toth — Nyilasi, Pinter, Zombori — Pusztai, Tőrőcsik, L. Nagy (min. 75 Csapo)
Au marcat : Lopez (22), Berdoll (37), Rocheteau (42), respectiv Zombori (41). Arbitru Coelho (Brazilia). Spectatori 28 000.

Italia—Argentina 1—0 (0—0), Buenos Aires, River Plate
Italia Zoff — Gentile, Bellugi (min. 8 Cuccureddu), Scirea, Cabrini — Benetti, Antognoni (min. 74 Zaccarelli), Tardelli — Causio, Rossi, Bettega
Argentina Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini — Ardiles, Gallego, Valencia — Bertoni, Kempes, Ortiz (min. 74 Houseman)
A marcat Bettega (67). Arbitru Klein (Israel). Spectatori 77 260

CLASAMENTUL GRUPEI I

1. ITALIA	3	3	0	0	6—2	6
2. ARGENTINA	3	2	0	1	4—3	4
3. Franța	3	1	0	2	5—5	2
4. Ungaria	3	0	0	3	3—8	0

Grupa a II-a

R. F. Germania—Polonia 0—0, Buenos Aires, River Plate
R. F. Germania Maier —Vogts, Rűssman, Kaltz, Zim-

merman — Bonhof, Flohe, Beer — Abramczik, Fischer, H. Müller
Polonia Tomaszewski — Szymanowski, Gorgon Zmuda, Makulewicz — Nawalka, Deyna, Masztaler (min. 84 Kasperczak) — Lato, Szarmach, Lubanski (min. 78 Boniek)
Arbitru Coerezza (Argentina). Spectatori 76 260

Tunisia—Mexic 3—1 (0—1), Rosario
Tunisia: Naili — Dhouib, Kaabi, Jebali, M. Labidi — Gommidh, Lahzami (min. 88 K. Labidi), Rehaifn — Akid, Dhiab, Aziza (min. 81 Karoui)
Mexic Reyes — Martinez, Ramos, Tena, Vazquez — De la Torre, Cuellar, Mendizabal (min. 67 Lugo) — Isiordia, Rangel, H. Sanchez
Au marcat Kaabi (55), Gommidh (79), Dhouib (87), respectiv Vazquez Ayala. Arbitru Gordon (Scoția). Spectatori 25 000

Polonia—Tunisia 1—0 (1—0), Rosario
Polonia Tomaszewski — Szymanowski, Gorgon, Zmuda, Makulewicz—Nawalka, Deyna, Kasperczak — Lato, Szarmach (min. 60 Iwan), Lubanski (min. 75 Boniek)
Tunisia Naili — Dhouib, Jebali, Labidi, Kaabi — Gasmi, Gommidh, Rehaifn — Akid, Dhiab, Lahzami
A marcat Lato (43). Arbitru Martinez (Spania). Spectatori 15 000

R. F. Germania—Mexic 6—0 (4—0), Cordoba.
R. F. Germania Maier — Vogts, Rüssman, Kaltz, Dietz — Bonhof, Flohe, H. Müller — Rummenigge, Fischer, D. Müller
Mexic Reyes (min. 38 Soto) — Martinez, Ramos, Tena, Vazquez — De la Torre, Lopez, Rangel — Mendizabal, Sanchez, Cuellar
Au marcat D. Müller (14), H. Müller (20), Rummenigge (37), Flohe (43), Rummenigge (72), Flohe (90). Arbitru Bouzo (Siria). Spectatori 46 000

Polonia—Mexic 3—1 (0—1), Rosario
Polonia Tomaszewski — Szymanowski, Gorgon, Zmuda, Rudy (min. 83 Makulewicz), — Kasperczak, Deyna, Masztaler — Lato, Iwan (min. 75 Lubanski), Boniek

Mexic : Soto — Flores, Gomez, Vasquez, Cisneros — Ortega, De la Torre, Cuellar — Cardenas, Sanchez, Rangel (min. 46 Mendizabal).
Au marcat Boniek (min. 43), Deyna (min. 56), Boniek (84), respectv Rangel (52). Arbitru : Amrad (Iran). Spectatori 25 000

R. F. Germania—Tunisia 0—0, Cordoba
R. F. Germania Maier — Vogts, Rüssman, Kaltz, Dietz — Bonhof, Flohe, H. Müller — Rummenigge, Fischer, D. Müller
Tunisia Naili — Dhouib, Jebali, M. Labidi, Kaabi — Gasmi, Gommidh, Rehaifn — Lahzami, Dhiab, M. Akid (min. 83 B. Aziza)
Arbitru Orozco (Peru). Spectatori 35 000

CLASAMENTUL GRUPEI a II-a

1. POLONIA	3	2	1	0	4— 1	5
2. R. F. GERMANIA	3	1	2	0	6— 0	4
3. Tunisia	3	1	1	1	3— 2	3
4. Mexic	3	0	0	3	2—12	0

Grupa a III-a

Austria—Spania 2—1 (1—1), Buenos Aires, Velez Sarsfield
Austria Koncilia — Sara, Pezzey, Obermayer, Breitenberger — Prohaszka, Hickersberger (min. 67 Weber), Kreuz — Schachner (min. 79 Pirkner), Krankl, Jara.
Spania : M. Angel — Marcelino, Pirri, Migueli, De la Cruz — Cardenosa (min. 44 Leal), Isidoro, Asensi — Dani, R. Cano, Rexach (min. 51 Quini)
Au marcat : Schachner (9), Krankl (76), respectiv Dani (23). Arbitru Palotai (Ungaria). Spectatori 49 317

Brazilia—Suedia 1—1 (1—1), Mar del Plata
Brazilia : Leao — Toninho (min. 68 Nelinho), Oscar, Amaral, Cerezo (min. 87 Dirceu) — Batista, Rivelino, Edinho — Gil, Reinaldo, Zico.
Suedia Hellström — Borg, R. Andersson, Nordquist, Erlandsson — Tapper, Linderoth, Bo Larsson — Wendt, L. Larsson (min. 84 Edström), Sjöberg.

Au marcat : Reinaldo (45), respectiv Sjöberg (36). Arbitru : Thomas (Țara Galilor). Spectatori : 38 000

Austria—Suedia 1—0 (1—0), Buenos Aires, Velez Sarsfield
Austria : Koncilia — Sara, Pezzey, Obermayer, Breitenberger — Prohaszka, Hickersberger, Kreuz — Krieger (min. 3 Weber), Krankl, Jara
Suedia : Hellström — Borg, R. Andersson, Nordquist, Erlandsson — Tapper (min. 37 Torstensson), Bo Larsson, Linderoth (min. 62 Edström), L. Larsson — Sjöberg, Wendt
A marcat Krankl (43, din 11 m). Arbitru Corver (Olanda). Spectatori : 30 000

Brazilia—Spania 0—0, Mar del Plata
Brazilia : Leao — Nelinho (min. 70 Gil), Oscar, Amaral, Edinho — Batista, Cerezo, Dirceu — Toninho, Reinaldo, Zico (min. 83 Mendonsa)
Spania : M. Angel — San Jose, Olmo, Migueli (min. 50 Biosca), Marcelino — Leal, Uria (min. 79 Guzman), Asensi — Juanito, Santillana, Cardenosa
Arbitru : Gonella (Italia). Spectatori : 40 000

Spania—Suedia 1—0 (0—0), Buenos Aires, Velez Sarsfield
Spania : M. Angel — Uria, Biosca (min. 46 Pirri), Olmo, Marcelino — Isidoro, Leal, Asensi — Cardenosa, Santillana, Juanito
Suedia : Hellström — Borg, Andersson, Nordquist, Erlendsson — Nilsson (min. 68 Linderoth), Nordin, Bo Larsson — L. Larsson, Sjöberg, Edström (min. 50 Wendt)
A marcat : Asensi (min. 76). Arbitru Biwersi (R. F. Germania). Spectatori : 48 000

Brazilia—Austria 1—0 (1—0), Mar del Plata
Brazilia : Leao—Nelinho, Oscar, Amaral, Rodrigues Neto (min. 83 Zico) — Batista, Dirceu (min. 69 Chicao), Cerezo — Gil, Roberto, Mendonsa
Austria : Koncilia — Sara, Pezzey, Obermayer, Breitenberger — Prohaszka (min. 82 Happich), Hickersberger (min. 61 Weber), Kreuz — Krieger, Krankl, Jara.
A marcat Roberto (min. 42). Arbitru Würtz (Franța). Spectatori 40 000.

CLASAMENTUL GRUPEI a III-a

1. AUSTRIA	3	2	0	1	3—2	4
2. BRAZILIA	3	1	2	1	2—1	4
3. Spania	3	1	2	1	2—2	4
4. Suedia	3	0	1	2	1—2	1

Grupa a IV-a

Peru—Scoția 3—1 (1—1), Cordoba

Peru : Quiroga — Duarte, Manzo, Chumpitaz, Diaz — Cueto (min. 82 R. Rojjas), Cubillas, Velasquez — Munante, La Rossa (min. 61 Sotil), Oblitas

Scoția Rough — Kennedy, Forsyth, Burns, Buchan — Masson (min. 36 Gemmil), Hartford, Rioch (Maccari) — Dalglish, Jordan, W. Johnston

Au marcat Cueto (42), Cubillas (72 și 80), respectiv Jordan (14). Arbitru Eriksson (Suedia). Spectatori 45 000

Olanda—Iran 3—0 (1—0), Mendoza

Olanda : Jongbloed — Suurbier, Rijsbergen, Krol, W. Kerkhof — Neeskens, Haan, Jansen — R. Kerkhof, Rep, Rensenbrink

Iran : Hejeazi — Nazari, Abdollahie, Kezerani, Eskandarian — Parvin, Sadeghi, Ghassimpour — Jahani, Faraki, Naibagha.

A marcat : Rensenbrink (40 din 11 m, 62 și 79 din 11 m). Arbitru : Arcundia (Mexic). Spectatori 42 000

Scoția—Iran 1—1 (1—0), Cordoba

Scoția : Rough — Jardine, Donachie, Buchan, Doesburg — Dalglish (min. 74 Harper), Hartford, Maccari — Gemmil, Jordan, Burns

Iran Hejazi — Movadat, Abdollahie, Kazarani, Eskandarian — Parvin, Sadeghi, Ghassimpour — Danaifar, Faraki, Naibagha

Au marcat Eskandarian (44, autogol), Parvin (60). Arbitru N'Dye (Senegal). Spectatori 8 000

Olanda—Peru 0—0, Mendoza

Olanda Jongbloed — Suurbier, Rijsbergen, Krol, Poortvliet — Haan (min. 68 Naninga), Neeskens, Jansen — W. Kerkhof, R. Kerkhof, Rensenbrink

Peru Quiroga — Duarte, Manzo, Chumpitaz, Diaz — Cueto, Cubillas, Velasquez — Munante (min. 64 Sotil), La Rosa, Oblitas
Arbitru Prokop (R.D. Germană). Spectatori : 28 000

Peru—Iran 4—1 (3—1), Cordoba
Peru Quiroga — Duarte, Manzo, Chumpitaz (min. 70 Leguia), Diaz — Cueto, Cubillas, Velasquez — Munante, La Rosa (min. 62 Sotil), Oblitas
Iran Hejazi — Movadat, Ghesghaian, Bishkar, Noorai — Shojae, Naibagha (min. 63 Fariba), Ghassimpour — Faraki (min. 53 Rowshan), Kazerani, Abdollahie
Au marcat : Velasquez (2), Cubillas (37 și 40, ambele din 11 m, și 78), respectiv Rowshan (41). Arbitru Jarguz (Polonia). Spectatori 8 000.

Scoția—Olanda 3—2 (1—1), Mendoza
Scoția : Rough — Kennedy, Forsyth, Buchan, Donachie — Gemmil, Hartford, Rioch — Dalglish, Jordan, Souness
Olanda Jongbloed — Suurbier, Rijsbergen (min. 44 Wildschut), Krol, Poortvliet — Jansen, Neeskens (min. 10 Boskamp), W. Kerkhof — R. Kerkhof, Rep, Rensenbrink
Au marcat Dalglish (44), Gemmil (47 din 11 m și 68), respectiv Rensenbrink (35 din 11 m), Rep (71). Arbitru Linnemayr (Austria). Spectatori : 40 000

CLASAMENTUL GRUPEI a IV-a

1. PERU	3	2	1	0	7—2	5
2. OLANDA	3	1	1	1	3—3	3
3. Scoția	3	1	1	1	3—3	3
4. Iran	3	0	1	2	1—5	1

GRUPA SEMIFINALĂ A

R. F. Germania—Italia 0—0, Buenos Aires, River Plate
R.F Germania Maier—Vogts, Rüssman, Kaltz, Dietz — Bonhof, Fleha (min. 70 Beer), Zimmerman (min. 56 Konopka) — Rummenige, Fischer, Hölzenbein
Italia Zoff — Gentile, Bellugi, Scirea, Cabrini — Tardelli, Antognoni (min. 46 Zaccarelli), Benetti — Causio, Rossi, Bettega
Arbitru Maksimovici (Iugoslavia). Spectatori 60 000

Olanda—Austria 5—1 (3—0), Cordoba
Olanda : Schrjivers — Wildschut, Brandts, (min. 67 Van Kraaj), Krol, Poortvliet — Haan, Jansen, W. Kerkhof — R. Kerkhof (min. 60 Schoenmaker), Rensenbrink, Rep.
Austria : Koncilia — Sara, Pezzey, Obermayer, Breitenberger — Prohaszka, Hickersberger, Kreuz — Krieger, Krankl, Jara.
Au marcat : Brandts (6), Rensenbrink (35, din 11), Rep (36 şi 54), W. Kerkhof (83), respectiv Obermayer (81).
Arbitru : Gordon (Scoţia). Spectatori : 20 000.

Italia—Austria 1—0 (1—0), Buenos Aires, River Plate
Italia : Zoff — Gentile, Bellugi (min. 46 Cuccureddu), Scirea, Cabrini, Tardelli, Zaccarelli, Benetti — Causio, Rossi, Bettega (min. 72 Graziani)
Austria : Koncilia — Sara, Pezzey, Obermayer, Strasser — Prohaszka, Hickersberger, Krieger — Schachner (min. 65 Pirkner), Krankl, Kreuz
A marcat : Rossi (14). Arbitru Riou (Belgia). Spectatori 68 000

Olanda—R.F. Germania 2—2 (1—1), Cordoba
Olanda : Schrjivers — Poortvliet, Brandts, Krol, Wildschut (min. 79 Naninga) — Haan, Jansen, W. Kerkhof — R. Kerkhof, Rep, Rensenbrink.
R.F. Germania : Maier — Vogts, Rüssman, Kaltz, Dietz — Bonhof, Beer, Hölzenbein — Rummenige, Müller, Abramezik.
Au marcat ; Haan (27), R. Kerkhof (84), respectiv Abramczik (3), D. Müller (70).
Arbitru : Baretto Uruguay). Spectatori : 47 000.

Olanda—Italia 2—1 (0—1), Buenos Aires, River Plate
Olanda Schrijvers (min. 19 Jongbloed) — Brandts, Jansen, Krol, Poortvliet — Haan, Neeskens, W. Kerkhof — R. Kerkhof, Rep (min. 65 Van Kraaj), Rensenbrink
Italia : Zoff—Cuccureddu, Gentile, Scirca, Cabrini — Tardelli, Benetti (min. 77 Graziani), Zaccarelli — Causio (min. 46 C. Sala), Rossi, Bettega
Au marcat : Brandts (49), Haan (75), respectiv Brandts (20 autogol). Arbitru : Martinez (Spania). Spectatori : 55 000

Austria—R.F. Germania 3—2 (0—1), Cordoba
Austria : Koncilia — Sara, Pezzey, Obermayer, Strasser — Prohaszka, Hickersberger, Kreuz — Krieger, Krankl, Schachner (min. 72 Oberacher).

R.F. Germania : Maier — Vogts, Rüssman, Kaltz, Dietz — Bonhof, Beer (min. 46 H. Műller), Hőlzenbein — Abramcziik, D. Műller, Rummenige
Au marcat : Vogts (60, autogol), Krankl (66 şi 88), respectiv Rummenige (19) şi Hőlzenbein (72). Arbitru Klein (Israel). Spectatori : 20 000

CLASAMENTUL GRUPEI SEMIFINALE A

1 OLANDA	3	2	1	0	9 : 4	5
2. Italia	3	1	1	1	3 : 3	3
3. R.F. Germania	3	0	2	1	2 : 4	2
4. Austria	3	1	0	2	4 : 8	2

Calificată pentru finală OLANDA. Pentru locurile 3—4 ITALIA

GRUPA SEMIFINALĂ B

Argentina—Polonia 2—0 (1—0), Rosario
Argentina : Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini — Ardiles, Gallego, Valencia — Houseman (min. 84 Ortiz), Kempes, Bertoni
Polonia : Tomaszewski — Szymanowski, Kasperczak, Zmuda, Makulewicz — Nawalka, Deyna, Masztaler (min. 65 Mazur) — Lato, Szarmach, Boniek
A marcat : Kempes (16 şi 71). Arbitru Eriksson (Suedia). Spectatori 40 000

Brazilia—Peru 3—0 (2—0), Mendoza
Brazilia : Leao — Toninho, Oscar, Amaral, Rodriguez Neto—Cerezo (min. 78 Chicao), Batista, Dirceu — Gil (min. 65 Zico), Roberto, Mendonsa
Peru : Quiroga — Duarte, Manzo, Chumpitaz, Diaz (min. 6 Navarro) — Cueto, Cubillas, Velasquez — Munante, La Rosa (min. 46 B. Rojas), Oblitas
Au marcat Dirceu (15 şi 28), Zico (73, din 11 m). Arbitru Rainea (România). Spectatori 40 000

Argentina—Brazilia 0—0, Rosario
Argentina Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini — Ardiles (min. 46 Villa), Gallego, Kempes — Bertoni, Luque, Ortiz (min. 65 Alonso)
Brazilia Leao — Toninho, Oscar, Amaral, Rodriguez Netto (min. 35 Edinho) — Batista, Dirceu, Chicao — Gil, Ro-

berto, Mendonsa (min. 68 Zico)
Arbitru Palotai (Ungaria). Spectatori 40 657

Polonia—Peru 1—0 (0—0), Mendoza
Polonia Kukla — Szymanowski, Gorgon, Zmuda, Makulewicz — Nawalka, Deyna, Masztaler (min. 46 Kasperczak) — Lato, Boniek (min. 85 Lubanski), Szarmach
Peru Quiroga — Duarte, Manzo, Chumpitaz, Navarro — Cueto, Cubillas, Quesada — Munante (min. 46 B. Rojas), La Rosa (min. 75 Sotil), Oblitas
A marcat Szarmach (64). Arbitru Patridge (Anglia). Spectatori 35 000.

Brazilia—Polonia 3—1 (1—1), Mendoza
Brazilia Leao — Nelinho, Oscar, Amaral, Toninho — Batista, Dirceu, Cerezo (min. 78 Rivelino) — Gil, Roberto, Zico (min. 7 Mendonsa)
Polonia Kukla — Szymanowski, Gorgon, Zmuda, Makulewicz — Kasperczak (min. 65 Lubanski), Deyna, Nawalka — Lato, Boniek, Szarmach
Au marcat : Nelinho (13), Roberto (58 şi 63). Arbitru : Silvano (Chile). Spectatori 44 000

Argentina—Peru 6—0 (2—0), Rosario
Argentina : Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini — Larrosa, Gallego (min. 85 Oviedo), Kempes — Bertoni (min. 66 Houseman), Luque, Ortiz.
Peru Quiroga — Duarte, Manzo, Chumpitaz, B. Rojas — Cueto, Velasquez (min. 52 Gorriti), Quesada — Munante, Cubillas, Oblitas.
Au marcat Kempes (21), Tarantini (43), Kempes (48), Luque (50), Houseman (67), Luque (72). Arbitru Würtz (Franţa). Spectatori 40 567

CLASAMENTUL GRUPEI SEMIFINALE B

1. ARGENTINA	3	2	1	0	8	0	5
2. Brazilia	3	2	1	0	5	1	5
3. Polonia	3	1	0	2	2	4	2
4. Peru	3	0	0	3	0	; 10	0

Calificată pentru finală : ARGENTINA. Pentru locurile 3—4 BRAZILIA

MECIUL PENTRU LOCUL 3

Brazilia—Italia 2—1 (0—1), River Plate
Brazilia Leao — Nelinho, Oscar, Amaral, Rodriguez Neto — Batista, Dirceu, Cerezo (min. 64 Rivelino) — Gil (min. 46 Reinaldo), Roberto, Mendonsa
Italia : Zoff — Cuccureddu, Gentile, Scirea, Cabrini — P. Sala, Maldera, Antognoni (min. 78 C. Sala) — Causio, Rossi, Bettega
Au marcat Nelinho (64), Dirceu (71), respectiv Causio (39). Arbitru Klein (Israel). Spectatori 72 000.

FINALA PENTRU TITLUL MONDIAL

Argentina—Olanda 3—1 (1—0, 1—1), River Plate
Argentina : Fillol — Olguin, Galvan, Passarella, Tarantini — Ardiles, Kempes, Gallego — Bertoni, Luque, Ortiz
Olanda : Jongbloed — Brandts, Jansen, Krol, Poortvliet — Haan, Neeskens, W. Kerkhof — R. Kerkhof, Rep (min. 59 Naninga), Rensenbrink
Au marcat : Kempes (38 și 103), Bertoni (115), respectiv Naninga (83). Arbitru Gonella (Italia). Spectatori 78 000.

CUPRINS

I. VISUL UNEI NOPȚI DE IARNĂ . II. 5
BUENOS AIRES 23
III. VAMOS, ARGENTINA ! 4
IV. ASTĂ-SEARĂ SÎNTEM 25 DE MILIOANE 64
V. FRANȚA PLEACĂ, ITALIA RĂMÎNE... 96
VI. CE ESTE UN CAMPIONAT MONDIAL ? 146
VII. A APĂRUT, ÎN SFÎRȘIT, OLANDA ! 162
VIII. DAR ARGENTINA DOREA ATÎT DE MULT VICTORIA ! 195
IX. ULTIMA PICĂTURĂ DE ENERGIE 211
X. CRONICA MUNDIALULUI '78 217

Redactor : GH. DEREVENCU
Tehnoredactor : I. PETRE

Bun de tipar : 2.X.1978.
Tiraj : 60 000 ex.
Coli de tipar : 14,5 + 16 pag. planșe

Lucrarea executată sub comanda nr. 80 410
La Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1 — București

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ARGENTINA '78

...Mundialul '78 a intrat in istorie
În mod ciudat,
pe Avenida Corrientes
fiesta nu e atît de fierbinte
ca după partida cîștigată
în fața peruanilor și nici măcar
ca aceea din seara înfrîngerii
în fața Italiei.
Buenos Aires pare obosit.
Manifestanții au fețele livide.
Ei scandează, desigur,
numele campioanei mondiale,
dar se simte pretutindeni
că totul e acum în declin.
Poate și gîndul
că visul s-a sfîrșit.
Pe neașteptate,
îmi revin în minte cuvintele
unui mare poet român :
„Orice idee aplicată
e un înger căzut".
Această noapte stranie,
la Buenos Aires,
această noapte
care ar fi trebuit să fie,
la o judecată rapidă,
noaptea nopților,
anunță mai curînd zorile
unei dimineți liniștite,
cînd se va relua viața
care nu mai depinde doar